

Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs

Jaarverslag 2020

Inhoudsopgave

Ons Middelbaar Onderwijs	9
<hr/>	
Voorwoord	10
2020: Evenwicht?	10
Kerngegevens vereniging Ons Middelbaar Onderwijs	11
Bestuursverslag	16
<hr/>	
Vooraf	17
Gedeelde visie	18
Onderwijs met overtuiging	18
Koers 2023	18
Bewegen in balans	18
Bestuurlijke cycli	20
Identiteit - Samen leren en leven	20
Integriteit	21
Benutten van diversiteit	22
Leren van en met elkaar	26
Kennis delen	26
Meesterlijke Ontmoetingen	27
Script!	27
Effectief leiderschap binnen de school	29
De schoolleider	29
HD-programma rectoren/algemeen directeuren	29
Managementstatuut	30
Ontwikkeling leiderschapsprogramma	30
Jaargesprek	31
Goed onderwijs binnen een veilige leef- en leergemeenschap	32
De leerling	32
Goed onderwijs bieden	32
Onderwijs in coronatijd	32
Zicht op ontwikkeling en begeleiding en het didactisch handelen in de klas	33
Persoonsvorming en socialisatie	33

Identiteit en burgerschap	34
Leerlingen voorbereiden op de kosmopolitische samenleving	36
Passend onderwijs	36
OMO-prijzen, een bijzondere motiveringsprijs voor leerlingen	37
Sociale veiligheid	38
Kansen(on)gelijkheid	39
Onderwijs aan nieuwkomers	39
Privacy	40
Zorg dragen voor kwalificatie	42
Vernieuwde vmbo-structuur	42
Onderwijstijd	43
Onderwijs in kerncijfers – slaagpercentages	44
Resultaten praktijkscholen	45
Voortijdig schoolverlaten (VSV)	46
Vavo-leerlingen	49
ICT in het onderwijs	49
Onderwijstechnologie in het leermiddelenbeleid	49
Ontwikkelingen op ICT-gebied	50
Dragend HRM beleid	51
Strategisch HRM-beleid	51
Strategische personeelsplanning	52
Aanpak lerarentekort	52
Regionale arbeidsmarkten	54
Academische Opleidingsscholen	54
Actualisering gesprekscyclus	57
Flexibele arbeid	57
ProMotion – ruimte voor loopbaanontwikkeling	58
Scholingstrajecten	58
Re-integratie	58
CAO OMO	59
Pilot werkplezier	60
Lerarenregister/Lerarenportfolio	60
Personeel in kerncijfers	60
Ziekteverzuim	63
Verbeteringsgerichtheid vanuit collectief en individueel lerend vermogen	65
Kwaliteitsontwikkeling	65

Kwaliteitsontwikkeling en -borging toetsing en examinering	66
Educatief partnerschap	67
Bestuursgesprek met inspectie	68
Toezichtarrangementen	68
Kwaliteitsgelden VO en Prestatiebox	69
Betrokkenheid van en verantwoording naar stakeholders	70
De ouder / verzorger	70
Versterking van betrokkenheid ouders	70
Afhandeling van klachten	70
De school / de regio	72
Code Goed Onderwijsbestuur	72
Ledenraad en regiobijeenkomsten Raden van Advies	72
Regionale plannen voor de subsidie leerlingdaling	72
Herschikking, samenwerking, fusie en overname	73
Positie in de regionale samenleving	74
Bedrijfsvoering op orde	75
Bedrijfsvoering	75
Financiële kerncijfers	75
Analyse van het resultaat 2020	75
Financiële verantwoording	77
Professionele inkoop	83
Werkkostenregeling	83
ICT in de bedrijfsvoering	84
Managementinformatie	84
Treasury en schatkistbankieren	84
Interne beheersing en toezicht	86
Overhead en allocatie middelen	87
Het schoolgebouw	89
Onderwijshuisvesting	89
Ventilatie in schoolgebouwen	89
Duurzaamheid	90
Huisvestingsprojecten	90
Toekomst	93
Beleidsvoornemens en accenten 2021-2025	93
Beleidsvoornemens en accenten 2021-2025	93
Continuïteit	95
Balans 2021-2025	95

Ontwikkeling financiële kengetallen	96
Exploitatiebegroting 2021-2025	97
Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem	99
Belangrijkste risico's en onzekerheden	100
Verloop liquiditeitspositie per jaar 2020 t/m 2037	102
Verslag Ledenraad	103
Verslag Raad van Toezicht	106
Verslag Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad	117
Verslag OMO-bureau	119
Jaarrekening	121
Geconsolideerde jaarrekening	122
Geconsolideerde balans per 31 december 2020	122
Geconsolideerde staat van baten en lasten kalenderjaar 2020	123
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2020	124
Grondslagen voor	125
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	125
Grondslagen voor waardering van activa en passiva	126
Grondslagen voor de bepaling van het resultaat	129
Kasstroomoverzicht	130
Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening	131
Balans	131
Materiële vaste activa	131
Financiële vaste activa	132
Vorderingen	133
Liquide middelen	134
Eigen vermogen	134
Vorzieningen	135
Langlopende schulden	136
Kortlopende schulden	138
Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa	139
Staat van baten en lasten	141
Rijksbijdragen	141
Overig overheidsbijdragen en -subsidies	142
Overige baten	142

Personeelslasten	143
Afschrijvingen	144
Huisvestingslasten	145
Overige lasten	145
Financiële baten en lasten	146
Enkelvoudige jaarrekening	147
Enkelvoudige jaarrekening	147
Enkelvoudige staat van baten en lasten over kalenderjaar 2020	147
Toelichting enkelvoudige jaarrekening	148
Balans	148
Overige gegevens	159
Resultaatbestemming	159
Gebeurtenissen na balansdatum	159
Geormerkte subsidies OCW (model G)	160
WNT / Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders (model H)	165
Deelnemingen/verbonden partijen (model E)	170
Honorarium externe accountant	171
Ondertekening Raad van Bestuur en Raad van Toezicht	172
Bijlagen	173
Bijlage 1. Organisatie Ons Middelbaar Onderwijs	174
Bijlage 2: Slaagpercentages 2020	177
Bijlage 3: Toezichtarrangementen onderwijsinspectie	180
Bijlage 4: Personeel in cijfers	184
Bijlage 5: Regionale samenwerkingsverbanden passend onderwijs	192
Bijlage 6: Toelichting uitvoering doelen op Passend Onderwijs	194
Bijlage 7: Instellingen voor hoger- en wetenschappelijk onderwijs	198
Bijlage 8: Zingeving en goed onderwijs	200
Bijlage 9: Integriteitscode 'Goed handelen'	206
Bijlage 10: Code Goed Onderwijsbestuur	208
Bijlage 11: Begrippenlijst	211
Bijlage 12: Lijst van veelgebruikte afkortingen	215
Overige gegevens	218
Controleverklaring	219

De scholen	225
2College	226
Baanderherencollege	228
Bossche Vakschool	229
Van Maerlant	231
De Nieuwste School	233
Eckartcollege en Nuenens College	235
Elzendaalcollege	237
Fioretti College	239
Gymnasium Beekvliet	241
IVO Deurne	243
Jacob-Roelandslyceum	245
Jeroen Bosch College	247
Kwadrant Scholengroep	249
Maaslandcollege	251
Maurick College	253
Merletcollege	255
Metameer	257
Mill Hill College	259
Munnikenheide College	261
Odulphuslyceum	263
OMO Scholengroep Bergen op Zoom e.o.	265
OMO Scholengroep De Langstraat	267
OMO Scholengroep Helmond	269
OMO scholengroep Tongerlo	271
Rodenborch-College	273
Roncalli Scholengemeenschap	275
Rythovius College	277
Scholengemeenschap Were Di	279
Scholengroep Het Plein	281
Sint-Janslyceum	284
Sondervick College	285
Theresialyceum	287
Van Maerlantlyceum	289

Varendonck College	291
Zwijssen College	293

Ons Middelbaar Onderwijs

Jaarverslag 2020 - vereniging Ons Middelbaar Onderwijs

Voorwoord

2020: Evenwicht?

Wie had kunnen bevroeden dat 2020 een jaar zou worden dat ons uit evenwicht zou brengen en op vele manieren zou verrassen, in positieve en negatieve zin? Een pandemie met lockdown, geen Centraal Examen, leerlingen die thuis op afstand digitale lessen volgen, vergaderingen digitaal in Teams, extra miljoenen vanuit het ministerie, 17 miljoen virologen, honderduizenden ouders die thuis les gingen geven en een OMO coronacrisisteam dat ruim 50 (!) corona-updates verzond aan de schoolleiders over de coronamaatregelen die invloed hadden op het onderwijs. Een hele lijst die bij lange na niet compleet is.

Dat verstoorde evenwicht had logischerwijs implicaties voor ons welbevinden (leerlingen, ouders, medewerkers en onszelf). Velen hebben zich ontheemd gevoeld. Tegelijkertijd heeft het gezorgd voor een houding van 'de schouders eronder en aan de slag', want onze leerlingen en onze collega's laten we niet in de steek! We helpen elkaar en zijn er voor elkaar. We hebben ontzettend hard gewerkt met z'n allen.

2020 heeft ons evenwicht verstoord, maar wij zijn daardoor niet uit balans geraakt, integendeel. Wij allemaal - medewerkers op de scholen en op het OMO-bureau - hebben laten zien dat we wendbaar zijn en er alles aan hebben gedaan om onze leerlingen onderwijs te blijven bieden. Speciale aandacht is daarbij gegaan naar de kwetsbare leerlingen. Het merendeel van de leerlingen heeft echt veel geleerd. Bijvoorbeeld hoe belangrijk het is om samen met je vrienden bij elkaar te kunnen zijn, dat goed plannen heel belangrijk is en dat je zelf verantwoordelijkheid moet nemen voor je eigen leren en leven. Ouders complimenteren de scholen met de zeer correcte wijze van communiceren. En onderzoeken van de inspectie laten nog steeds zien dat alle scholen binnen onze vereniging een voldoende oordeel hebben. En ten slotte: Er is meer respect voor het leraarschap ontstaan.

Na 2020 is veel niet meer hetzelfde. Deze verstoring van het evenwicht vraagt om een nieuwe balans. Ondanks al het crisismanagement zijn we niet gestopt met nadenken over hoe we ons onderwijs steeds beter kunnen maken. Elke school is daar iedere dag mee bezig. Tegelijkertijd willen we de kracht van onze vereniging nog sterker benutten. Dat willen we doen door het programma 'Bewegen in Balans' dat, naast Koers 2023, in 2021 extra accenten aanbrengt in het samenwerken binnen onze vereniging.

Alles bij elkaar heeft 2020 ons veel gebracht. Vooral het vertrouwen dat als we uit evenwicht worden gebracht, we ons samen inzetten om het onderwijs te continueren met het welbevinden van de leerlingen en de medewerkers steeds in het vizier. En we zijn onze ontwikkelambities ook niet uit het oog verloren. Zo ontstaat er een nieuwe balans met nieuwe werkwijzen en inzichten.

Voor 2021 is dat een vertrouwenwekkend uitgangspunt, de coronacrisis is immers nog niet voorbij. Voor Jos Kusters en Rob van Eijck (directeur OMO-bureau/ambtelijk secretaris Raad van Bestuur) was dit het eerste jaar bij de vereniging. Voor hen en Yvonne Kops blijft dit een onvergetelijk jaar: "Als Raad van Bestuur hebben we mogen ervaren wat een mooie vereniging we zijn. We hebben dan ook alle vertrouwen in de (nabije) toekomst."

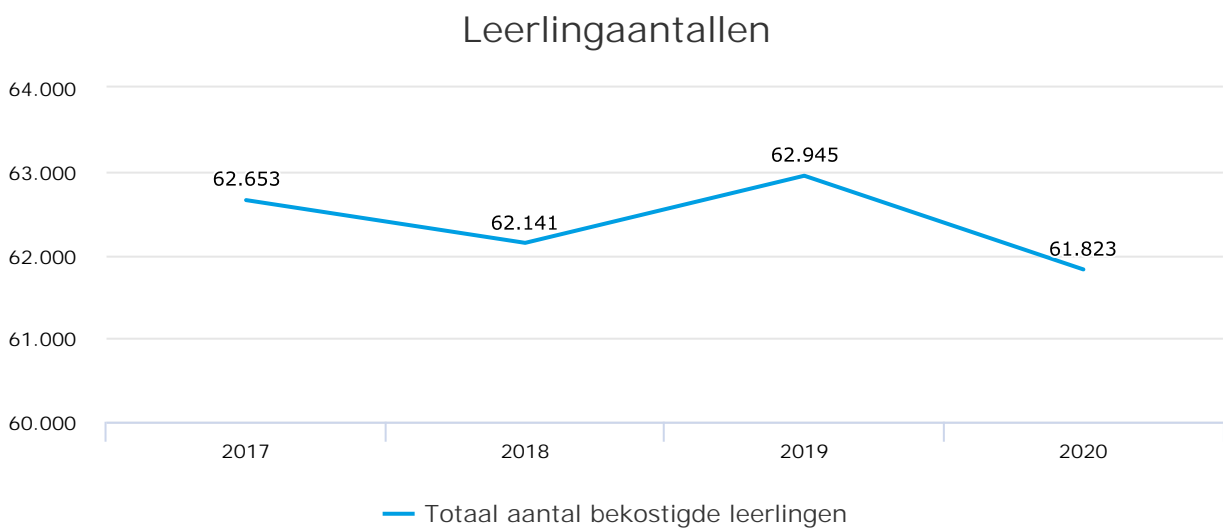
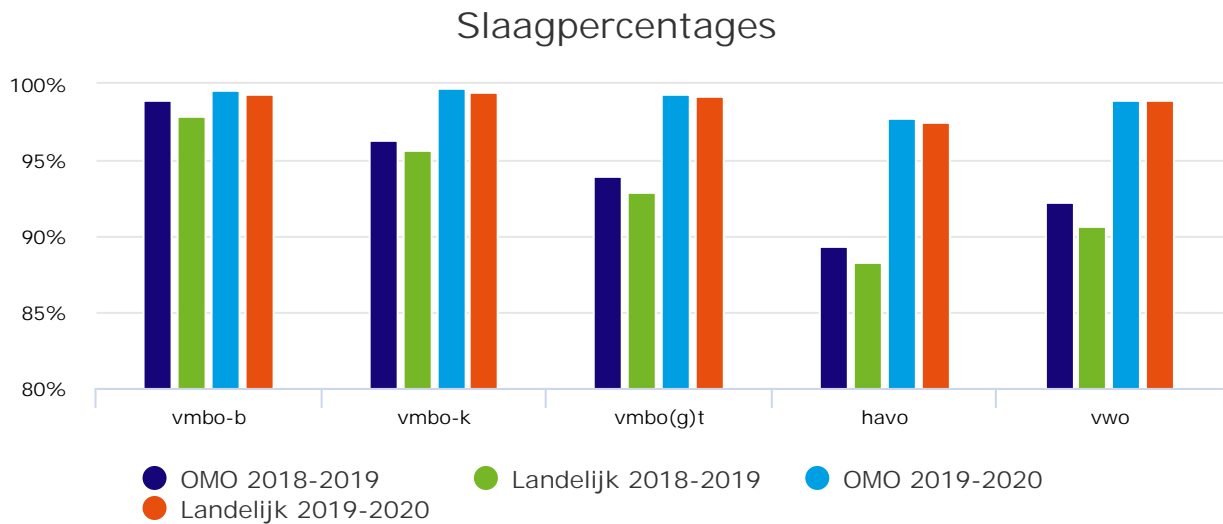
De Raad van Bestuur kijkt in [een interview](#) terug op 2020 en blikkt vooruit op het jaar dat voor ons ligt.

Dank aan allen voor jullie fantastische bijdrage aan goed onderwijs.

Jos Kusters en Yvonne Kops
Raad van Bestuur vereniging Ons Middelbaar Onderwijs

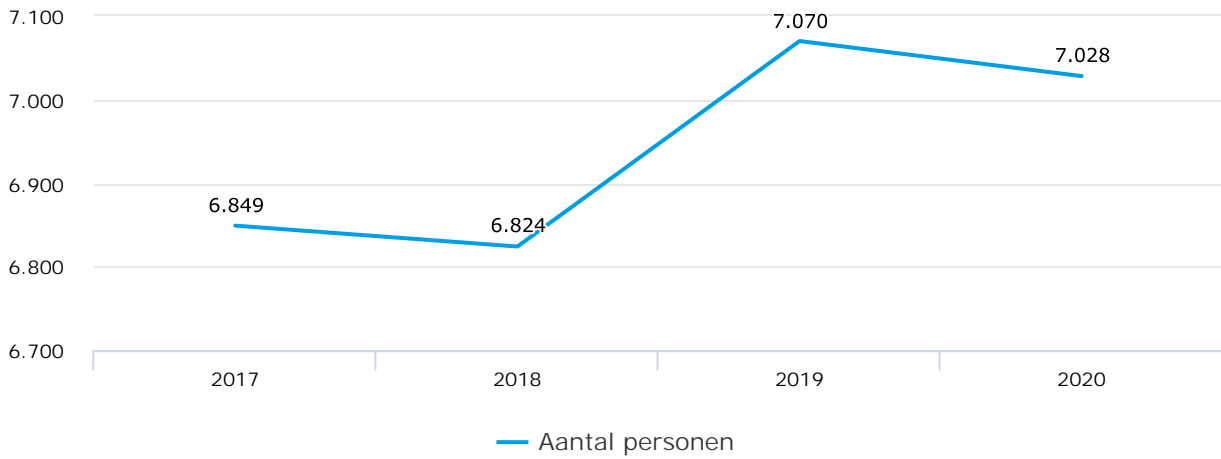
Kerngegevens vereniging Ons Middelbaar Onderwijs

A. Onderwijs

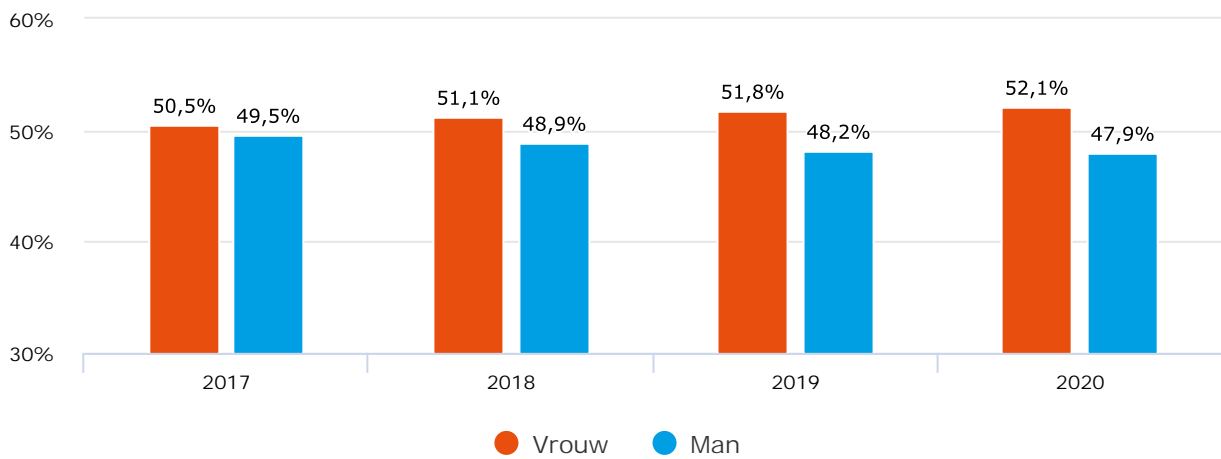

B. Personeel

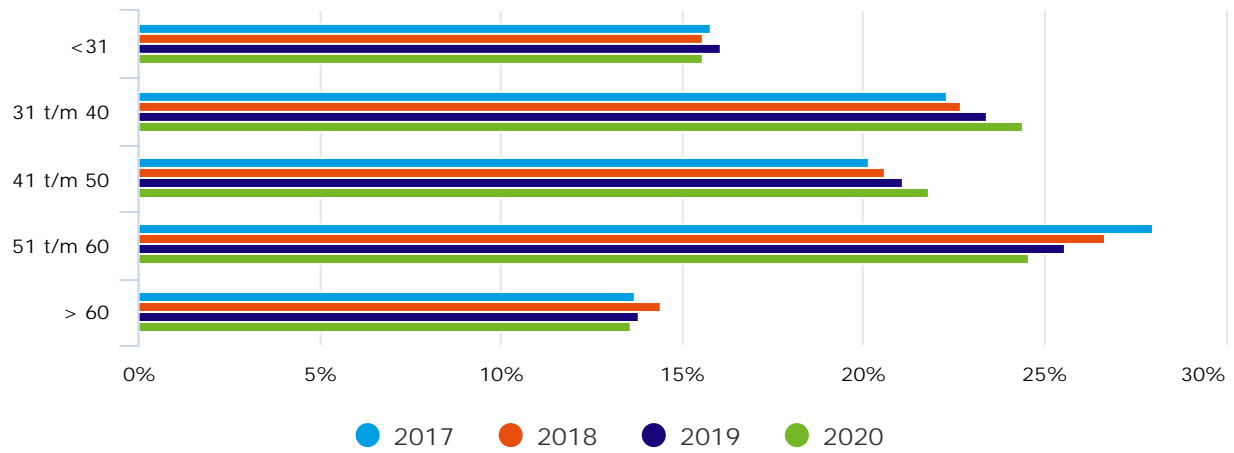
Aantal medewerkers

Percentage mannen en vrouwen

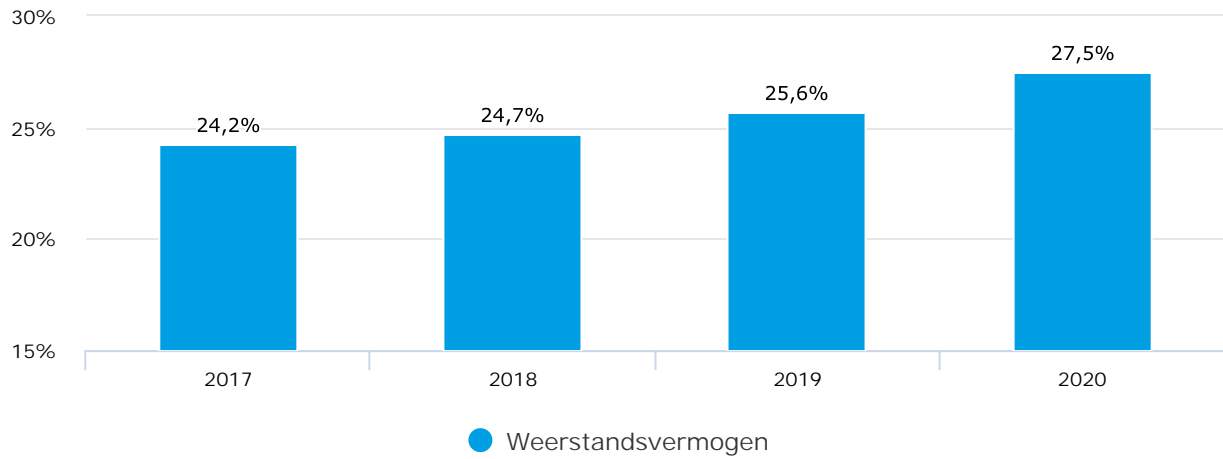

Leeftijdsopbouw personeel

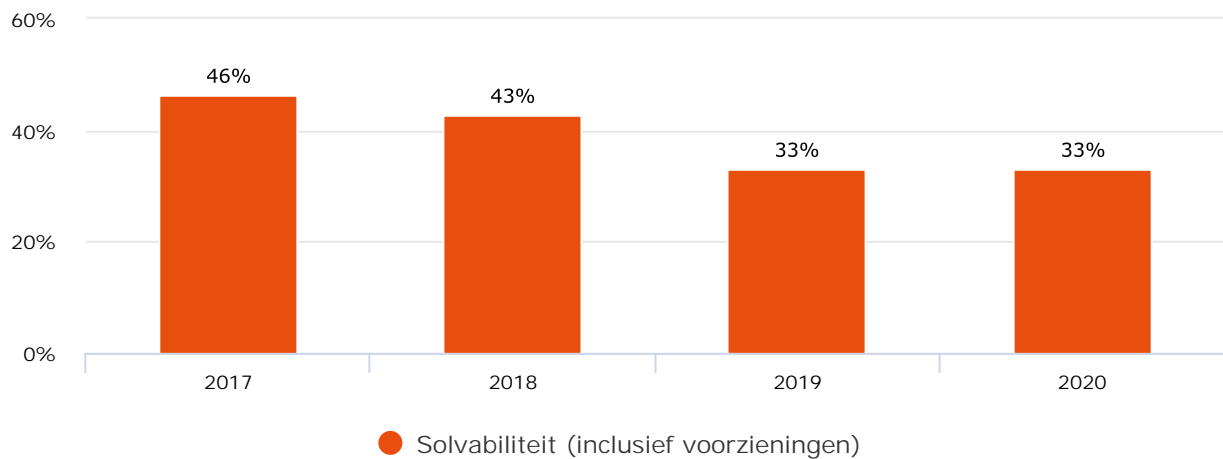

C. Financiën

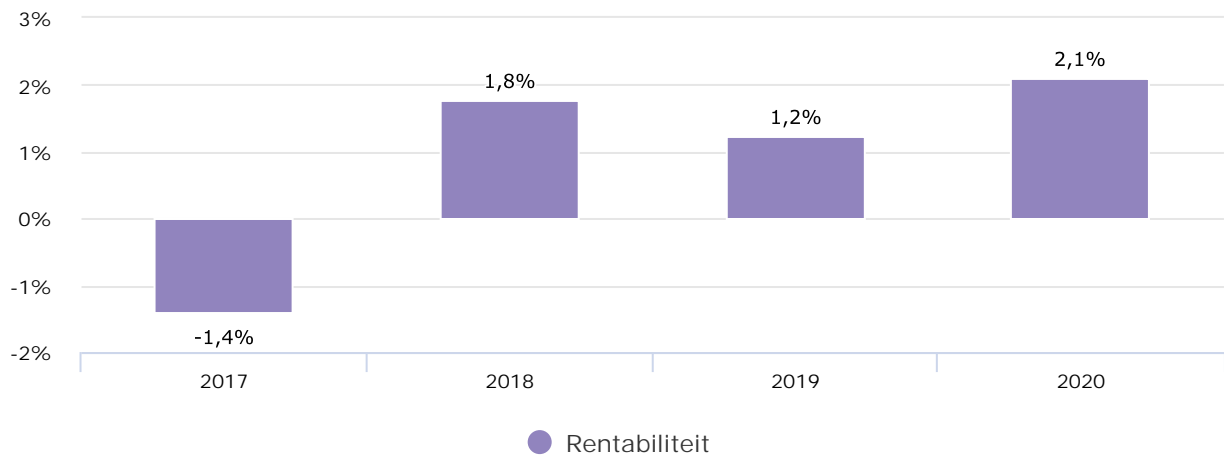
Weerstandvermogen

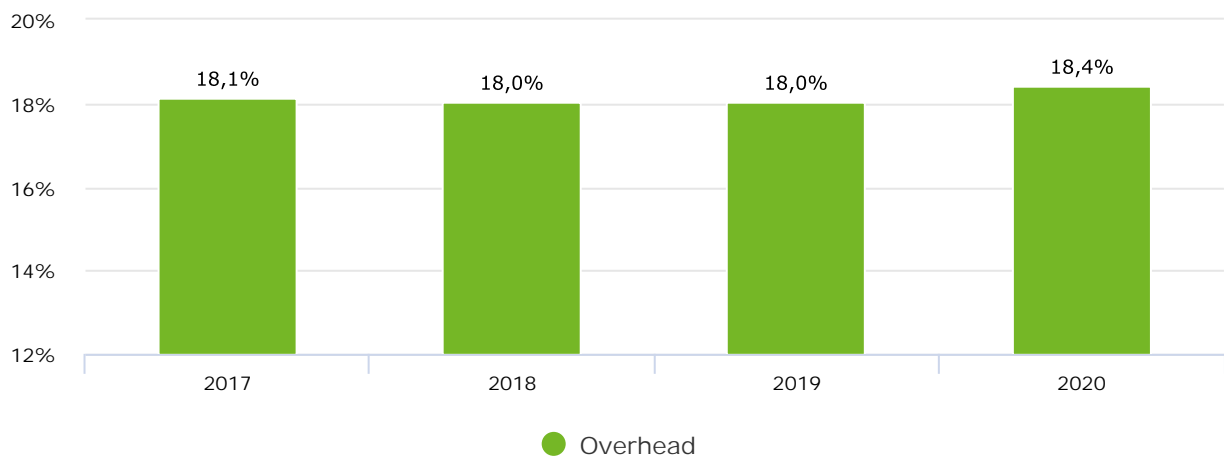
Solvabiliteit (inclusief voorzieningen)

Rentabiliteit

Overhead

Bestuursverslag

Jaarverslag 2020 - vereniging Ons Middelbaar Onderwijs

Vooraf

In dit jaarverslag over 2020 wordt ingegaan op het gevoerde beleid, langs de lijnen van de zeven pijlers van de Koerswijzer uit Koers 2023, het strategisch beleidsplan van vereniging Ons Middelbaar Onderwijs.

Gedeelde visie

Onderwijs met overtuiging

Koers 2023

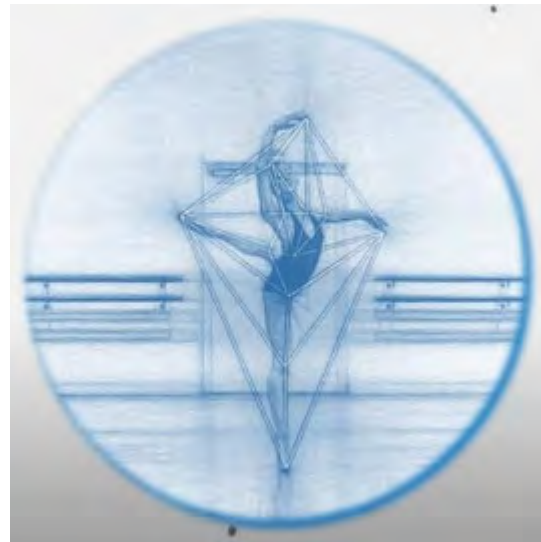
In januari 2017 is [Koers 2023](#) gepresenteerd. Koers 2023 is de opvolger van Koers 2016 en tot stand gekomen vanuit een brede dialoog met collega's, leerlingen, ouders en stakeholders. Koers 2023 is opgesteld om richting te geven aan de ambities en het handelen van de vereniging, te inspireren en uit te dagen. De rode draad in Koers 2023 is 'leren van en met elkaar':

'Om jezelf te ontwikkelen heb je elkaar nodig. Je komt verder als je van en met elkaar leert en als je elkaar ruimte geeft om goed samen te leven. Vaardigheden als samenwerken, kritisch denken en problemen oplossen zijn hiervoor nodig. Belangrijk is om andere opvattingen en culturen te leren begrijpen en te benutten. We geven hier invulling aan door vorming van de leerling vanuit de kernwaarden: goed onderwijs, goed mens, goed leven en goed handelen.'

De gezamenlijke ambities zijn per school op eigen wijze vertaald in het schoolplan en vormen daarmee de basis voor doorlopende schoolontwikkeling. In 2022 wordt Koers 2023 geëvalueerd en een proces opgestart voor de totstandkoming van een nieuwe koers.

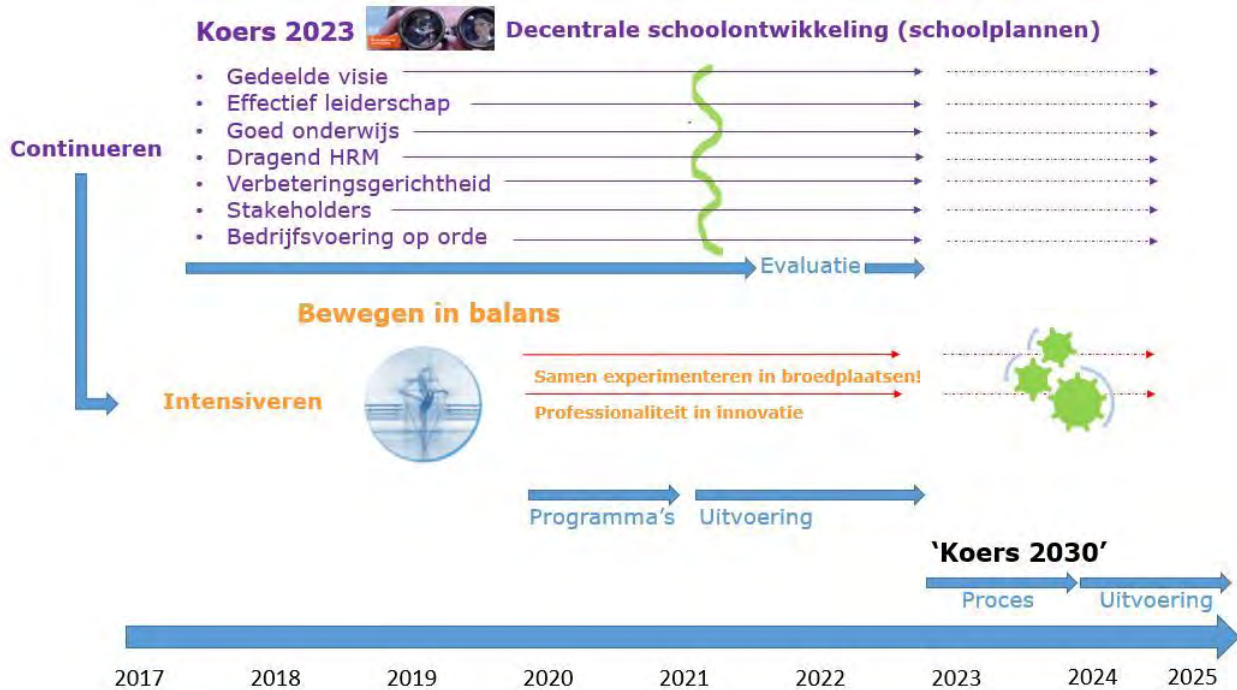
Bewegen in balans

De snelle veranderingen en complexe vraagstukken in onze maatschappij hebben impact op ons onderwijs. Ontwikkelingen komen de scholen binnen maar zijn nog niet altijd zichtbaar in het onderwijs dat wordt gegeven. Dit vraagt van het onderwijs om voortdurende herordening en wendbaarheid (beweging). Ons onderwijssysteem is vergaand geprotocolleerd (van Cito tot CE). Dit brengt dilemma's met zich mee. Het systeem geeft ons houvast en stabiliteit (balans) maar tegelijkertijd beperkt het ons ook bij het inspelen op de ontwikkelingen in de maatschappij. Een aantal ontwikkelingen, zoals technologische, biedt ons veel mogelijkheden maar roept ook vraagstukken op. Het is onze uitdaging met deze dilemma's om te gaan door wendbaar te zijn en al onze innovatiekracht te benutten om oplossingen te vinden voor complexe vraagstukken die in onze scholen (gaan) leven en die een school niet in haar eentje kan oplossen. Samenkracht is daarvoor de sleutel.

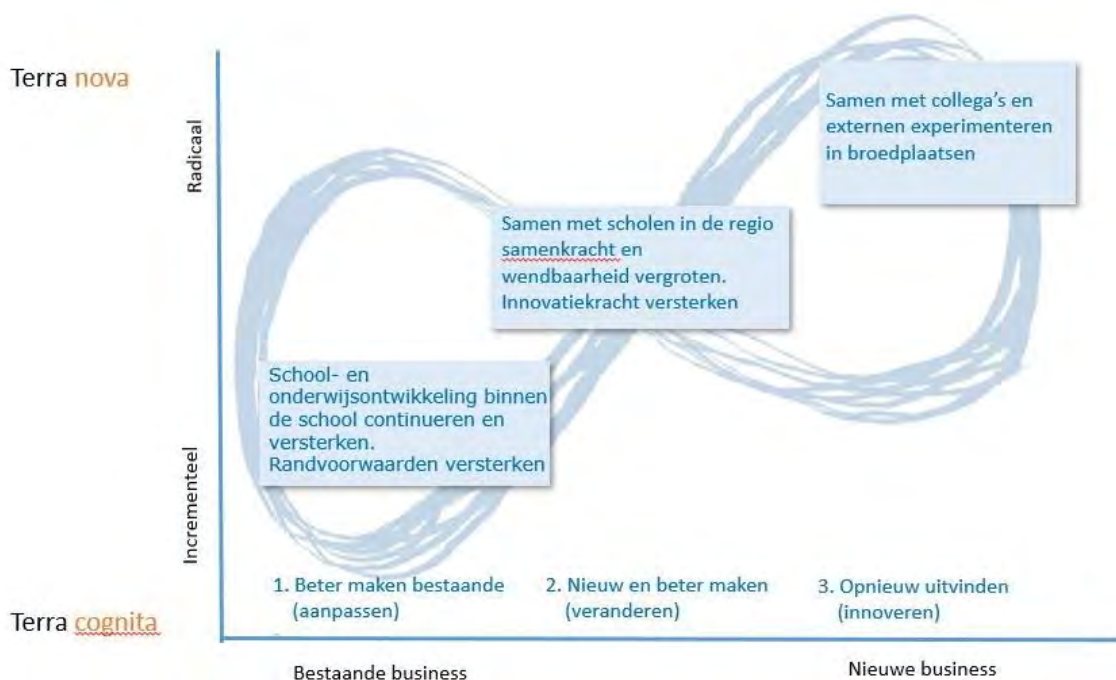

Over deze uitdaging is in het verslagjaar met een brede afvaardiging van betrokkenen in fysieke en vervolgens online bijeenkomsten van gedachte gewisseld. De input vanuit deze bijeenkomsten vormt de basis voor een intensiveringsprogramma genaamd 'Bewegen in Balans'.

Met Bewegen in Balans ontwikkelen we in de komende jaren een structurele werkwijze die ons in staat stelt continue aanpassingen en vernieuwingen (qua vorm, inhoud en aanpak) in ons onderwijs te implementeren. En die recht doet aan de veranderende vragen vanuit de samenleving, passend bij de wensen en behoeften van onze leerlingen en medewerkers. Onze koers en kernwaarden vormen daarbij ons kompas. Het gaat, naast de eigen schoolontwikkeling, binnen Bewegen in Balans additioneel om de kracht van de vereniging én expertise van buiten te benutten (het samen) voor die vraagstukken die niet iedere school zelf kan oplossen. Dit wordt zichtbaar in de activiteiten van de vereniging, schoolplannen, in het gedrag van onze medewerkers en daarmee ook in ons onderwijs. Onze leerlingen profiteren hiervan.

We kiezen voor een emergent proces waarbij het lerend vermogen, vertrouwen en een veilige omgeving centraal staan. Dus geen tot in de puntjes uitgewerkt programma. Maar experimenteren en vanuit de dialoog stapje voor stapje onze professionaliteit ontwikkelen. Door te experimenteren in broedplaatsen benutten we onze samenkracht en ontwikkelen we innovatiekracht. Daarnaast zetten we in op het creëren van de optimale condities voor innovatie.

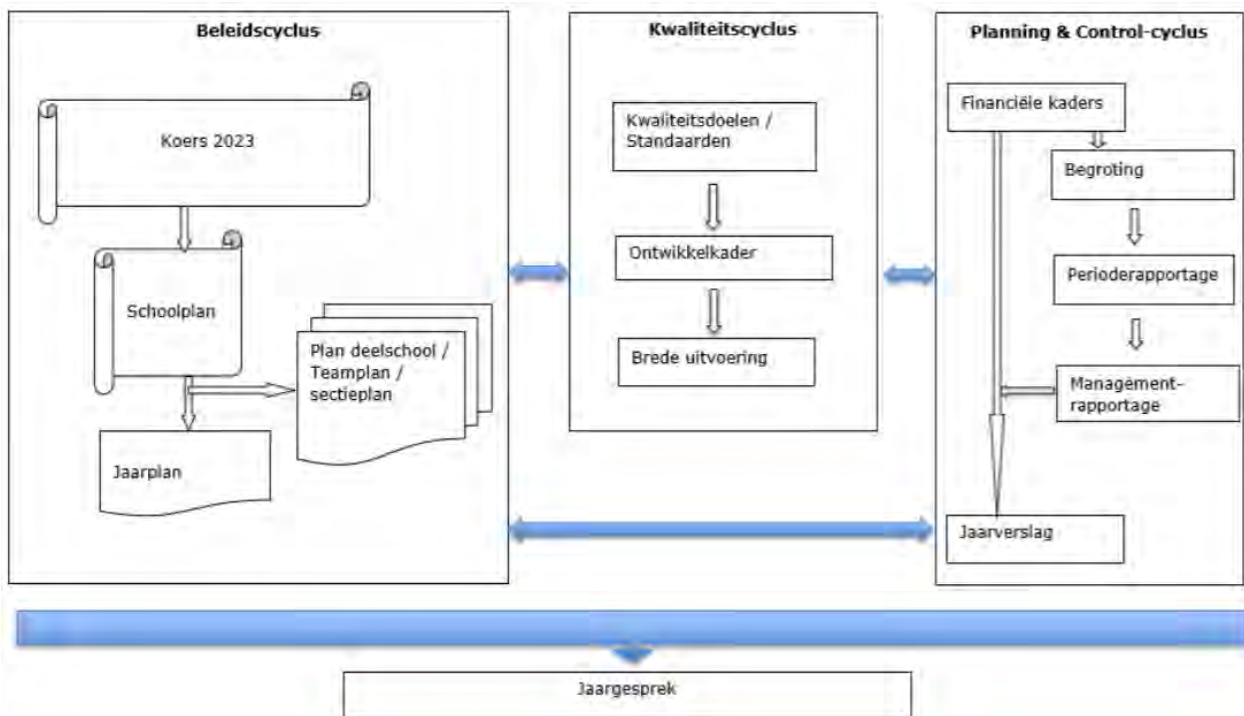

Vrij naar P. Iske, 2015

Bestuurlijke cycli

Koers 2023 gaat uit van gedeelde waarden, visie en uitgangspunten (convergentie) en ruimte voor maatwerk voor scholen in hun eigen situatie en met hun eigen mogelijkheden (divergentie). Juist dit samenspel van convergentie en divergentie is de basis voor kwaliteit. Het onderwijsproces leent zich niet voor standaardisatie. Alle leerlingen zijn verschillend en uniek. Onze professionals zijn ons belangrijkste kapitaal. Van hen verwachten we maatwerk, zij krijgen hiervoor vertrouwen en ruimte. Gedeelde waarden vormen de basis voor hun handelen.

De basis en het proces moeten op orde zijn, daarvoor hanteren we minimum standaarden en werken we aan een sterke kwaliteitscultuur. Binnen de beleidscyclus vindt de vertaling van ambities plaats van vereniging, naar school, naar deelschool, team/sectie en mens. Binnen de planning & controlcyclus wordt deze vertaling uitgewerkt en verantwoord. Binnen de kwaliteitscyclus wordt doorlopend gewerkt aan kwaliteitsontwikkeling in de volle breedte ten dienste van onze ambities en passend bij onze kwaliteitsstandaarden en wettelijke normen.

In het verslagjaar is in verschillende gremia regelmatig de wens tot kwaliteitsverbetering van onze bestuurlijke cycli aangehaald. Thema's als 'data-analyse', 'de wil tot verantwoorden' en 'beleidsrijke begroting' kwamen regelmatig voorbij. Elke deelnemer in de bestuurlijke cycli heeft eigen opvattingen, wensen en visies hoe het verbeterd kan worden. Dit vaak ook gebaseerd op ervaren knelpunten en perspectief in het functioneren van de cycli. Eind 2020 is een start gemaakt met het analyseren van knelpunten, wensen en toekomstgerichte interventies op alle onderdelen van de bestuurlijke cycli. In 2021 wordt de dialoog breed gevoerd om vervolgens een aanpak te formuleren.

Identiteit - Samen leren en leven

In het document 'Zingeving en goed onderwijs' (bijlage 8) wordt de identiteit van vereniging Ons Middelbaar Onderwijs vanuit vier ethische begrippen benaderd: goed onderwijs, goed mens-zijn, goed leven en goed handelen. Het document dat in 2018 is geactualiseerd benadrukt dat identiteit pas betekenis krijgt in getoond gedrag van leden van onze onderwijsgemeenschap (docenten, ondersteunend personeel, leidinggevenden, bestuur en leerlingen). Identiteit, of

anders gezegd: waardengedreven onderwijs, stijgt uit boven een strategisch beleidsdocument, en ook boven de urentabel van het vak levensbeschouwing. Zingeving in de vorm van waardengedreven onderwijs is merkbaar in de inhoud van een les, de houding van de docent ten opzichte van de leerling, het pedagogisch klimaat, de organisatie van de school, het personeelsbeleid en de ouderparticipatie.

Waardengedreven onderwijs draagt bij aan professionele identiteitsontwikkeling, en ook aan de persoonsvorming en de sociale en de maatschappelijke vorming van leerlingen. De docenten levensbeschouwing staan hierin niet alleen; dit is een gezamenlijke taak van de hele schoolgemeenschap. Sinds begin 2016 zoekt de werkgroep identiteit, bestaande uit een zevental rectoren en de bestuursvoorzitter, in nauw overleg met collega's uit de scholen naar manieren om schoolbreed invulling te geven aan waardengedreven onderwijs. Hiertoe is een commissie ingesteld bestaande uit drie docenten levensbeschouwing. Deze commissie heeft in 2020 een advies uitgebracht aan de werkgroep identiteit over alternatieven voor de vormgeving van waardengedreven onderwijs in relatie met de lessentabel. De opdracht aan deze commissie wordt bij 'Identiteit en burgerschap' nader toegelicht.

Daarnaast wordt vanaf 2018 samen met de NRO gezocht naar een schoolontwikkelmodel voor de sociale kwaliteit onder de noemer van 'Burgerschapsonderwijs dat werkt'. In een 'train de trainer'- model wordt opgedane kennis en ervaring met het instrument gedeeld. Inmiddels gebruiken negen scholen het instrument.

Vanaf 2018 wordt het voorstel voor waardengedreven onderwijs in de vorm van een vakoverstijgende estafette voor burgerschapskunde, de zogenoemde Burgerschapsestafette, verder uitgewerkt. De Burgerschapsestafette is bedoeld als inspiratiemateriaal voor docenten. Docenten kunnen met dit inspiratiemateriaal een moreel/ethisch dilemma bespreken in hun lessen. De stand van zaken wordt bij 'Identiteit en burgerschap' nader toegelicht.

Integriteit

Integriteitscode 'Goed handelen'

Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs heeft in 2017 een [integriteitscode](#) (bijlage 9) opgesteld die bindend is voor alle medewerkers op de scholen en het bureau, en alle bestuurlijke organen. De integriteitscode versterkt de ambities van de vereniging uit Koers 2023. Het basisprincipe van al ons handelen is vertrouwen; dat loopt als een rode draad door de tekst. Bij het opstellen van de integriteitscode is de identiteitsnotitie van de vereniging als uitgangspunt genomen. De kern van die identiteitsnotitie (goed onderwijs, goed mens-zijn, goed leven) is in de integriteitscode aangevuld met 'goed handelen'. In 2018 is de [identiteitsnotitie](#) op zijn beurt beter afgestemd op de integriteitscode.

Vier basisprincipes voor goed handelen

De vereniging heeft bewust niet gekozen voor een standaardreglement, maar voor een eigen integriteitscode. Een code die bij ons past, bij hoe we met elkaar omgaan. Hiervoor is gekozen omdat een reglement nooit alle menselijke gedragingen kan benoemen. Gedrag is nu eenmaal niet altijd eenduidig als goed of als niet goed te typeren. Alles afdichten met regelingen is dan ook onmogelijk, en het past niet bij ons. Daarom is besloten om vier basisprincipes te benoemen die helpen om, indien nodig, iemands handelen te kunnen beoordelen, met elkaar in gesprek te gaan en elkaar hierop aan te kunnen spreken:

- menselijke waardigheid: ieder mens telt
- algemeen welzijn: niemand leeft voor zichzelf
- solidariteit: zorg voor elkaar
- gedeelde verantwoordelijkheid: meebouwen vanuit eigen kracht.

Om de code 'levend' te houden wordt jaarlijks een overzicht opgesteld met daarin concrete casussen, een zogenoemde moresprudentie. Verschillende casussen daaruit zijn in 2020 in het overleg met de rectoren/directeuren besproken. Ook is een aantal beschouwingen over een casus als [artikel](#) verschenen op de website en opgenomen in de nieuwsbrief van de vereniging.

Benutten van diversiteit

Diversiteit en inclusie

De vereniging stimuleert het benutten van diversiteit en inclusie. Zoveel mensen, zoveel verschillen, zoveel talenten. Juist deze verscheidenheid leidt bij samenwerking tot creatievere oplossingen, ideeën en inzichten. Diversiteit bevordert de inzet van een goede mix van talenten in de organisatie. Inclusie zorgt voor de manier waarop met deze mix wordt omgaan. De personeelsleden op de scholen hebben een voorbeeldfunctie voor de leerlingen. Rolmodellen kunnen het verschil maken in de keuzes die een leerling maakt op zijn levensweg. Diversiteit gaat binnen de vereniging niet alleen over mannen en vrouwen maar bijvoorbeeld ook over jong en oud, mate van inzetbaarheid, migratieachtergrond en geaardheid.

Activiteiten in 2020

Het diversiteitsbeleid richt zich binnen de vereniging op diversiteit in de volle breedte. Dit komt ook tot uiting in de verschillende manieren waarop kennis en vaardigheden op dit thema gedeeld worden.

- Het netwerk Diversiteit en inclusie heeft twee regiobijeenkomsten georganiseerd die op twee OMO-scholen hebben plaatsgehad. Deze regiobijeenkomsten werden geleid door Studio Spaak en richtten zich op een interactieve manier op bewustwording op het eigen gedrag (en mindbugs) en het gedrag van de ander.
- In november 2020 is een webinar over mindbugs met Esther Mollema enthousiast ontvangen. Dit webinar is de opmaat naar een grote live bijeenkomst in 2021, uiteraard als de omstandigheden het toelaten. Esther neemt scholen dan mee in de laatste inzichten hoe je nu echt verschil kunt maken (equality by design) en hoe inclusief leidinggeven werkt.
- Doordat het netwerk diversiteit en inclusie onder de aandacht brengt bij medewerkers ontstaan op scholen nieuwe initiatieven. Bij een scholengroep in Eindhoven is hierdoor bijvoorbeeld een bovenschools 'diversiteits- en inclusieoverleg' gestart.
- In het inkoopprotocol is bepaald dat bij aanvang van elk inkooptraject onderzocht dient te worden of er invulling gegeven kan worden aan onze maatschappelijke verantwoordelijkheid. Hieronder wordt onder andere arbeidsmarktparticipatie verstaan. Bij de aanbesteding schoonmaak is hier invulling aangegeven en ook op bijgestuurd.
- Op scholen wordt aandacht besteed aan 'diversiteit en inclusie'. Zo zijn er bijvoorbeeld scholen met actieve LHBTI-groepen en die bewust kansen bieden aan arbeidsgehandicapten.
- Via schoolplannen, interne nieuwsbrieven, website en jaarverslag wordt in- en extern het belang van diversiteit en inclusie onder de aandacht van de medewerkers gebracht.

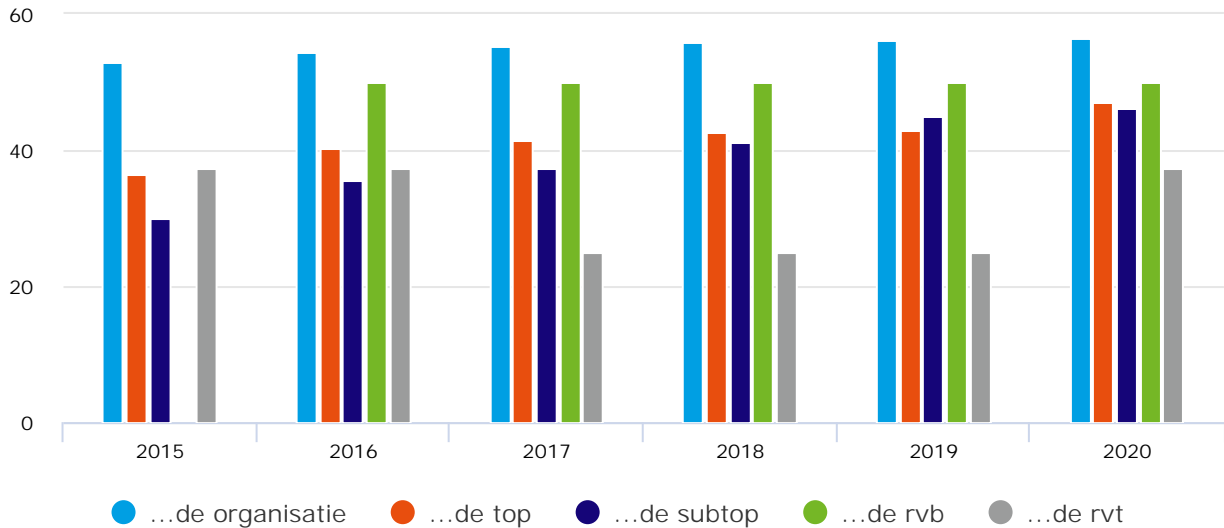
Resultaten en kengetallen 2020

M/V diversiteit

De vereniging streeft naar een evenredige verdeling van mannen en vrouwen in de organisatie. Voor de gehele vereniging is het percentage vrouwen gegroeid naar 56,5% (gemeten in personen). Dit komt overeen met de landelijke trend van feminisering van het vo-onderwijs. Belangrijk is hier oog voor te hebben en in te zetten op instroom en behoud van mannen.

Voor de berekening van de kengetallen van de vereniging is dezelfde werkwijze aangehouden als de afgelopen jaren. De top bestaat uit de rectoren/algemeen directeuren, (vestigings-) directeuren en de Raad van Bestuur. De subtop bestaat uit directieleden/conrectoren, afdelingsleiders, hoofd audit en control, managers onderwijs, managers bedrijfsvoering en 5% docenten LD met leidinggevende taken.

Het m/v diversiteitsbeleid richt zich vooral op een evenredige verdeling van de (sub)top van de vereniging. De uitvoering hiervan ligt gezien het streefcijfer van 45% (in 2023) vrouw op (sub)topposities is in 2020 behaald.

grafiek: Aandeel vrouwen in de top

Top

In 2020 is het aantal vrouwen in de top toegenomen tot 47,2%. De groei van de top is vooral te danken aan een toename van het percentage vrouwelijke rectoren/algemeen directeuren (59,3% vrouw). Het percentage vrouwen met de functie 'directeur' op OMO-scholen is in 2020 met ruim 5% gestegen tot 37,8%. Het percentage vrouwen dat doorstroomt van directie naar rectorsfunctie is zeer beperkt. Om voor de toekomst voldoende doorstroom van vrouwen naar de top te behouden, is het belangrijk te zorgen voor een evenwichtige deelname aan leiderschapstrajecten.

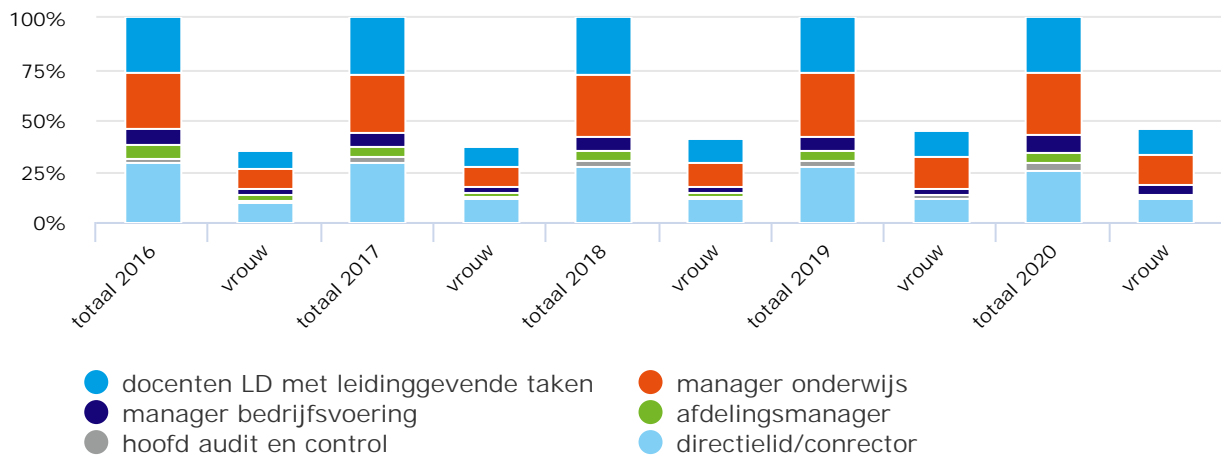
Subtop

In de subtop is het percentage vrouw gegroeid van 45% naar 46,2%. Dit is, zoals in de grafiek hieronder te zien, vooral te danken aan de groei van het percentage vrouwen in de functie managers bedrijfsvoering.

Raad van Toezicht

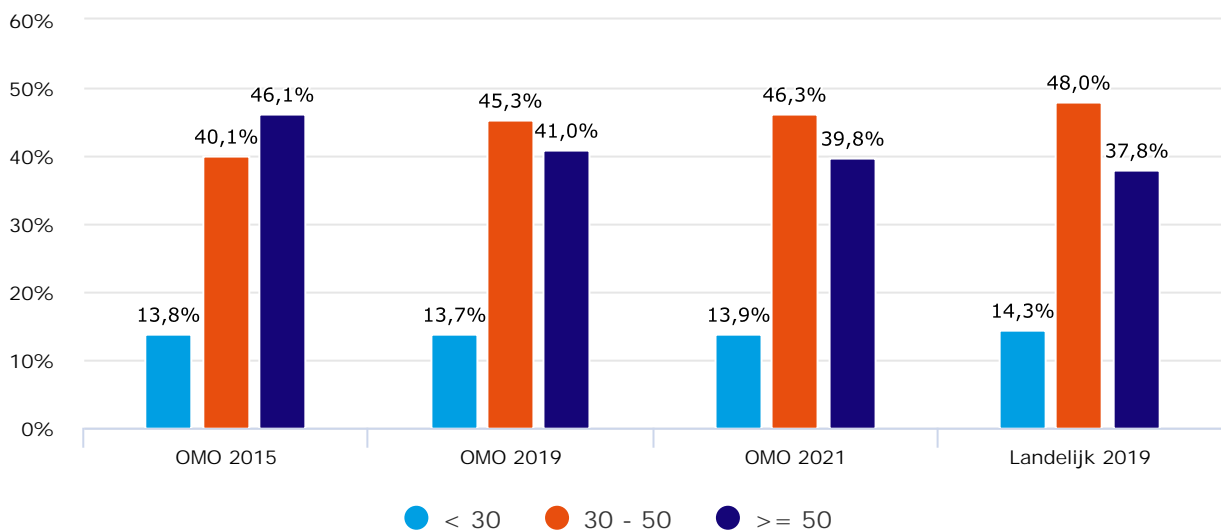
Benoemingen in 2020 in de Raad van Toezicht hebben ertoe geleid dat het aandeel vrouwen weer terug is op het niveau van 2016 (van 25% naar 37,5%). Diversiteit blijft een aandachtspunt bij vacatures in de Raad van Toezicht.

Aandeel vrouwen in de subtop

grafiek: Aandeel vrouwen in de subtop

Leeftijdsverdeling

Grafiek: Leeftijdsverdeling medewerkers

In de vereniging daalt het percentage medewerkers van 50 jaar of ouder al enige jaren. Het percentage van 30 tot 50 jaar groeit en het percentage de medewerkers onder de 30 jaar blijft de afgelopen jaren ongeveer even groot.

Deze ontwikkeling komt overeen met het landelijke beeld bij docenten (bron: onderwijs in cijfers 2019), waarbij het percentage onder 30 jaar met 14,3% en het percentage tussen de 30 en 50 jaar met 48,0% hoger liggen en het percentage boven de 50 jaar met 37,8% lager ligt.

Medewerkers met afstand tot de arbeidsmarkt

Op dit moment zijn 30 medewerkers met een [doelgroepregistratie](#) bij de vereniging in formele dienst. Samen realiseren zij 30,4 banen (van 25,5 uur) die mogen worden meegeteld voor de banenafpraak. In de tabel is tevens de ontwikkeling van de afgelopen jaren zichtbaar.

	2017	2018	2019	2020
Aantal medewerkers	22	24	32	30
Aantal banen (van 25,5 uur)	25	27,5	32	30,4

Tabel: Aantal medewerkers met doelgroepregistratie

In 2018 is geïnventariseerd hoeveel banen er via inleenverbanden werden gerealiseerd. Dit waren destijds 99 banen (van 25,5 uur), die werden gerealiseerd door 88 medewerkers. Gezien het opschorten van de quotumregeling en het feit dat de systematiek met betrekking tot het wel/niet mogen meetellen van banen momenteel wordt herzien, is ervoor gekozen in 2020 geen nieuwe inventarisatie uit te voeren. Wel is besloten in 2021 een nieuwe inventarisatie van het aantal gerealiseerde banen uit te voeren.

Gegevens over aantallen medewerkers met een migratieachtergrond, verschil in geloofsovertuiging en over seksuele geaardheid/LBHTI, zijn niet beschikbaar voor onze vereniging.

Leren van en met elkaar

Kennis delen

De ambitie over kennisdelen In Koers 2023 is onveranderd van kracht. Binnen de vereniging wordt op verschillende manieren kennis gedeeld. Het beste scenario zou zijn dat binnen de vereniging en zelfs binnen het Nederlandse onderwijs veel met elkaar gedeeld wordt. Want in het onderwijs werken we aan hetzelfde doel: kwalitatief zo goed mogelijk onderwijs bieden aan alle leerlingen.

De interesse om kennis te delen is duidelijk aanwezig. Er zijn de afgelopen jaren steeds meer netwerken en leergemeenschappen ontstaan. Vormen van georganiseerd samenwerken en leren blijken een positieve invloed te hebben op kennisdelen. Alle initiatieven tot kennisdeling worden gestimuleerd en praktisch ondersteund.

De Academische Opleidingsscholen (AOS'en) vormen een kansrijke omgeving voor samenwerken en leren.

In het verslagjaar is er veel kennis geproduceerd en gedeeld over [onderwijs in coronatijd](#) en zijn er onder meer diverse webinars georganiseerd rondom de Elektronische Leeromgevingen (ELO's).

Digitale ondersteuning

De uitnodiging aan scholen om ambassadeur te worden voor het verenigingsbreed ontsluiten van kennis rondom een vak of thema, met waar van toepassing verbinding met landelijke netwerken, blijft staan. Zij worden hierbij ondersteund door diverse verenigingsbrede initiatieven. Zo is in het verslagjaar het sociaal intranet 'ONS' gelanceerd voor het eenvoudig en 24/7 ontsluiten van kennis. Dit sociaal intranet draagt in hoge mate bij aan de gestelde ambities uit Koers 2023 op het vlak van onderling leren, netwerken, talentontwikkeling van medewerkers en (het aanzetten tot) het delen van kennis en ervaring.

Onderzoek vereniging

Eind 2020 is een kwalitatief en kwantitatief onderzoek uitgevoerd om in kaart te brengen hoe kennisdeling (feiten, informatie en kennis delen) binnen de vereniging ervoor staat en hoe we dat kunnen optimaliseren. Op basis van het onderzoek is de volgende definitie voor kennisdeling geformuleerd:

'Het delen van iets wat jij wel weet, maar de ander niet. En leren van elkaar met als doel om er samen beter van te worden.'

Punt van aandacht blijft hoe beschikbare kennis en/of samen te ontwikkelen kennis het beste ontsloten kan worden door en voor medewerkers.

Vanuit het onderzoek zijn drie aanbevelingen gedaan om kennisdeling binnen de vereniging te optimaliseren:

1. Meer structuur en zichtbaarheid vanuit het OMO-bureau en de vereniging;
2. Stimuleren intrinsieke motivatie;
3. Laagdrempelig platform voor kennisdeling.

De eerste twee aanbevelingen worden in 2021 opgepakt en verder uitgewerkt.

Aanbeveling 3: Na oplevering van dit onderzoek is het nieuwe sociale intranet van OMO 'ONS', na een intensieve voorbereiding, gelanceerd. ONS biedt een verenigingsbreed platform om onder andere kennis te halen en te brengen (kennisdeling).

Meesterlijke Ontmoetingen

De Meesterlijke Ontmoetingen zijn bedoeld om kennisdeling binnen de vereniging te bevorderen. Ze dragen bij aan de ambitie van de vereniging om de blijvende professionalisering van docenten en onderwijsondersteunende medewerkers te stimuleren. Ook bieden ze collega's van verschillende scholen de gelegenheid om met elkaar in contact te komen.

Een wisselend organisatiecomité van enthousiaste collega's uit de scholen, met ondersteuning van het OMO-bureau en onder aanvoering van een directielid, neemt de organisatie op zich van deze vak- of doelgroepgerichte netwerkbijeenkomsten. Naast 'niet te missen sprekers' uit de wetenschap of het bedrijfsleven bestaat het programma uit een praktisch gedeelte. Doel van de bijeenkomsten: intellectueel gefêteerd worden, inspiratie opdoen, kennismaken, het nut van kennisdeling ervaren en de basis leggen voor verdere kennisdeling door het jaar heen in (vak)netwerken.

In 2020 heeft er één Meesterlijke Ontmoeting plaatsgevonden met de titel 'Data!=me?' Deze ontmoeting ging over de betrouwbaarheid van algoritmes en de voorspelbaarheid van de mens. Docenten wiskunde, economie, ict, maatschappijleer, levensbeschouwing en filosofie waren hiervoor uitgenodigd. De 79 deelnemers beoordeelden deze Meesterlijke Ontmoeting met een 8,3.

Omdat het elkaar ontmoeten een belangrijk doel van een Meesterlijke Ontmoeting is hebben er, vanaf maart 2020 door de coronacrisis en de maatregelen, geen Meesterlijke Ontmoetingen meer plaatsgevonden. Wel hebben diverse comités de organisatie van een ontmoeting in de startblokken staan, zodra de omstandigheden daarvoor weer de mogelijkheid bieden.

Script!

'Leren van en met elkaar' is een hoeksteen van de onderwijskundige visie in Koers 2023. Delen van kennis is daarbij onmisbaar. Met **Script!** biedt vereniging OMO een digitaal platform voor het delen van inzichten uit en opbrengsten van praktijkonderzoek; van docenten en onderzoekers, voor docenten en onderzoekers.

Er zijn zes publicatierubrieken

- **Script! Publicaties** - Schoolgebonden onderzoek en artikelen over academische opleidingsscholen. Deze rubriek geeft ruimte aan
 - onderzoeksartikelen over de eigen lespraktijk;
 - verslagen over onderzoeksmatige activiteiten van de academische opleidingsscholen.
- **Script! Talks** - In maximaal acht minuten vertelt een docent of onderzoeker wat collega's kunnen hebben aan zijn of haar onderzoek
- **Script! Student Talks** - Als leerling leer je ook onderzoek doen. In de Student-Talks presenteren leerlingen hun onderzoek
- **Script! Interview** - Docenten vertellen hun persoonlijk verhaal; wat motiveert en beweegt hen in het doen van praktijkonderzoek.
- **Script! Dialoog** - Experts in gesprek over een actueel thema.

- [Script! Themabundel](#) - Een aantal artikelen rond een thema is samengebracht in speciale bundel.

De redactie bestond in het verslagjaar uit Rian Aarts (Tilburg University), Marieke Thurlings (Technische Universiteit Eindhoven) en vanuit de vereniging uit Jos Hulsker (tot maart 2020), Karin Derksen (coördinatie), Ramon Groenendijk (docentonderzoeker en docent Nederlands op het Zwijsen College Veghel), Astrid Smidt, Joke Schaap en Yolanda Boerenkamp. De redactie werd ondersteund door twee externe tekstschrijvers en interviewers.

Het afgelopen jaar was er minder activiteit op Script! Inmiddels is het aantal publicaties weer toegenomen en wordt een gestage groei in het aantal gebruikers verwacht.

Effectief leiderschap binnen de school

De schoolleider

HD-programma rectoren/algemeen directeuren

Sinds enkele jaren wordt door de rectoren/algemeen directeuren van de vereniging een Human Developmentprogramma (HD-programma) gevolgd. Basis van dit programma is de beschrijving van de ideale OMO-rector. In een vastgesteld archetype is gekeken naar de kwaliteiten waarover elke rector/algemeen directeur zou moeten beschikken. De kwaliteiten zijn gedefinieerd in zes dimensies.

Een rector is een:

- (onderwijskundig) visionair;
- authentiek leider;
- ambassadeur van de school;
- ondernemer;
- mensenmens;
- goede collega.

In een woordenschilderij zijn de zes dimensies weergegeven.

In alle functieprofielen voor nieuwe rectoren/algemeen directeuren wordt deze beschrijving meegenomen.

Ontwikkelingen in 2020

In het verslagjaar zijn er zeven vacatures voor de functie van rector/algemeen directeur ingevuld; zes vacatures door externe kandidaten en één vacature door een interne kandidaat. Vijf vacatures zijn ontstaan vanwege pensionering van zittende rectoren/directeuren

In 2020 is voor zes rectoren/algemeen directeuren het HD-programma geëvalueerd. In gesprekken van de Raad van Bestuur met de schooldirectie en een delegatie van de medezeggenschapsraad is teruggekeken naar het functioneren van de rector/algemeen directeur. Vooruitkijkend zijn prioriteiten voor de komende jaren aan de orde geweest en de te verwachten rol hierin van de rector/algemeen directeur. Samen met de zelfevaluatie is hieruit de persoonlijke agenda voor de komende jaren vastgesteld.

Verder is, in navolging van het aangepaste introductieprogramma voor rectoren/algemeen directeuren, het HD-programma uitgebreid: toevoegingen aan het programma zijn het startgesprek met nieuwe schoolleiders en het exitgesprek met vertrekkende schoolleiders.

Managementstatuut

De scholen binnen de vereniging worden in stand gehouden door en maken onderdeel uit van de rechtspersoon vereniging Ons Middelbaar Onderwijs. Anders gezegd, de scholen zijn geen eigenstandige juridische entiteit.

De Raad van Bestuur komt als bestuur van de vereniging verschillende bevoegdheden toe op grond van wet- en regelgeving, maar ook vanuit de statuten. Een deel van deze taken en bevoegdheden zijn door de Raad van Bestuur gemandateerd aan de rectoren/algemeen directeuren. Dit heeft vorm gekregen in het managementstatuut. Het uitgangspunt daarbij is dat, wat op de scholen geregeld mag worden daar wordt belegd. De bevoegdheden die op grond van de wet voorbehouden zijn aan het bevoegd gezag of meer van strategische dan wel bestuurlijke aard zijn, blijven uiteraard onverminderd bij de Raad van Bestuur.

Het managementstatuut is enkele jaren geleden verankerd in de strategische en richtinggevende documenten van de vereniging.

De rector/algemeen directeur komt door middel van het managementstatuut bevoegdheden toe, maar kan en/of moet binnen zijn of haar school taken mandateren door middel van het schoolmanagementstatuut. In het afgelopen verslagjaar zijn op verschillende scholen de schoolmanagementstatuten herzien. Dit schoolmanagementstatuut wordt voorgelegd aan de Raad van Bestuur en gaat eveneens langs de medezeggenschapsraad van de betreffende school.

Ontwikkeling leiderschapsprogramma

Eén van de koerspijlers binnen Koers 2023 is 'effectief leiderschap binnen de school'. In de afgelopen jaren is vanuit deze pijler een traject voorbereid waarmee (toekomstig) leiders de kans krijgen om hun expertise verder te ontwikkelen en in te zetten. Het traject past tevens binnen de bredere ambitie om het totale aanbod voor opleidingsmogelijkheden voor medewerkers te vergroten en daarmee een breed leerlandschap te creëren.

In het verslagjaar is het projectplan voor het Leiderschapsontwikkeltraject (LOT) opgesteld en zijn de bouwstenen voor het traject beschreven. Het Leiderschapsontwikkeltraject is een ontwikkel- en scholingsprogramma van 18 maanden voor medewerkers met de potentie en ambitie om op termijn een functie als rector/algemeen directeur te vervullen. Het is een traject voor en door collega's. Dit betekent dat niet alleen deelnemers zich ontwikkelen, maar ook de organisatie zich ontwikkelt. Rectoren/directeuren spelen een belangrijke rol in de ontwikkeling en de uitvoering van het traject.

In december is [de brochure](#) voor het traject gepubliceerd en is de werving van deelnemers gestart. Een eerste leergang met 16 deelnemers start in september 2021.

Jaargesprek

In het jaargesprek van de Raad van Bestuur met de scholen wordt stilgestaan bij de onderwijsontwikkeling van de school en aandachtspunten vanuit de beleidscyclus, de kwaliteitscyclus en de planning- en controlcyclus.

Het doel van het jaargesprek is tweeledig:

1. De schoolleider legt in het formele deel verantwoording af aan de Raad van Bestuur over het afgelopen jaar.
2. De school presenteert in een informeel deel een aantal ontwikkelingen/projecten aan de Raad van Bestuur. De vorm van de presentatie en de samenstelling van de delegatie vanuit de school is aan de school. In het verslagjaar was het thema 'Zicht op ontwikkeling en begeleiding en het didactisch handelen in de klas'.

Formeel deel jaargesprek

De agenda van elk jaargesprek wordt opgesteld langs de zeven kwaliteitspijlers uit [het ontwikkelkader](#). De schoolleider levert, als voorbereiding op het jaargesprek, tevens een schoolportret aan waarbij wordt ingegaan op de voortgang van het schoolplan en de relatie met Koers 2023 (vanuit pijler 1) en de kwaliteitsontwikkeling op de overige pijlers. De schoolleider wordt verzocht in het schoolportret tevens een analytisch beeld te geven van de school/scholengroep, waarbij de samenhang tussen de verschillende pijlers in beeld wordt gebracht.

Informeel deel jaargesprek

Het voornaamste doel van het informele deel is het informeren van de Raad van Bestuur. Omdat er initiatieven, ontwikkelingen en innovaties gedeeld worden die ook interessant kunnen zijn voor collega OMO-scholen is ingezet op het breed delen van deze ontwikkelingen via het platform ONS. Als gevolg van de coronapandemie is het informeel deel van het jaargesprek in het verslagjaar echter slechts bij een gering aantal scholen doorgegaan. Het jaarthema 2020, evenals het initiatief om de ontwikkelingen breder te delen via ONS, is doorgezet naar de jaargesprekkencyclus 2021.

Goed onderwijs binnen een veilige leef- en leergemeenschap

De leerling

Goed onderwijs bieden

Samen zorgen voor kwalitatief hoogwaardig onderwijs. Dat is de belangrijkste taak van de vereniging en de scholen, ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid. Daarbij wordt Koers 2023 gebruikt als kompas op verenigingsniveau. De schoolplannen vormen de leidraad per school.

Goed onderwijs staat centraal bij de voorbereiding op een vervolgopleiding en een passende plaats in de maatschappij. Onderwijsontwikkelingen zoals passend onderwijs, maatwerk en digitalisering van het onderwijs hebben voortdurend de aandacht. De blijvende professionele ontwikkeling van docenten speelt hierbij een belangrijke rol. De focus hierbij blijft ongewijzigd: de leerling het onderwijs bieden dat hem of haar de beste toekomstkansen biedt.

Om te zorgen dat we goed onderwijs bieden en blijven bieden is kwaliteitsontwikkeling van belang. Voortdurend wordt binnen de vereniging, op alle niveaus, het gesprek gevoerd over kwaliteit op basis van waarden, visie en doelstellingen. Vragen als 'wat gaat goed', 'wat kan beter' 'wat moet beter' worden regelmatig gesteld. Zo blijven we scherp. Voor het voeren van dit gesprek wordt gebruik gemaakt van onderwijsgegevens, zoals onderwijsresultaten, maar ook resultaten van tevredenheidsonderzoeken. Daarnaast is een [ontwikkeldkader](#) ontworpen op basis van de pijlers uit Koers 2023 om de dialoog, verantwoording en onderwijsontwikkeling te versterken.

Het ontwikkelkader, samen met de ruim beschikbare kwantitatieve informatie, helpt de komende jaren bij het werken aan en doorlopend verder verbeteren van de onderwijskwaliteit.

Onderwijs in coronatijd

De coronacrisis heeft in 2020 een grote invloed gehad op het maatschappelijke leven. Ook op scholen is de invloed van corona heel groot geweest en is dat nog steeds. Scholen hebben naar eigen inzicht het (onderwijskundig) beleid tijdens de coronacrisis vormgegeven. Hierbij was het landelijke beleid van het ministerie van OCW kaderstellend en werden de richtlijnen/maatregelen van RIVM gevolgd. Het sociaal welbevinden van de leerlingen en de medewerkers en de continuering van het onderwijs zijn en blijven de voornaamste prioriteiten.

Het bestuur heeft daarbij:

- Een coronacrisisteam OMO geactiveerd. Dit team werkt via de zogenaamde BOB-methode: Beeldvorming, Oordeelsvorming en Besluitvorming. Het BOB-model helpt om effectief door het proces heen te gaan van probleem of uitdaging naar besluit of oplossing.
- Voorzien in actuele informatievoorziening met 65 corona-updates, gericht op kennisdeling en (landelijke) regelgeving.
- Frequent de samenwerking opgezocht met andere schoolbesturen om te komen tot gezamenlijk beleid en standpunten.
- In samenwerking met de GGD's in Brabant scenariobeschrijvingen opgesteld.
- Het onderzoek Onderwijs in Coronatijd van Femke van Geijssel geïnitieerd.
- Verschillende kennisbijeenkomsten en webinars georganiseerd voor uitwisseling van kennis en good practices.
- Lobby's gevoerd bij het ministerie van OCW en de VO-raad.

Verenigingsbreed beleid

In het voorjaar 2020 is verenigingsbreed 'bevorderingsbeleid tijdens coronacrisis' opgesteld. Daarbij is uitgegaan van de leidende principes:

- Ouders/verzorgers worden betrokken in het proces van overgaan van hun kind; in lijn met Koers 2023 waarin staat dat OMO-scholen onderwijs vormgegeven door een inhoudelijke en professionele dialoog te voeren tussen leerlingen, ouders/verzorgers en de school.
- Leerlingen mogen niet de dupe worden van de crisis.
- Achteraf wordt bekeken wat de gevolgen zijn van het beleid en worden mogelijke onderwijsachterstanden ingehaald.
- Scholen houden de ruimte om zelf een inkleuring te geven aan de uitvoering van het bevorderingsbeleid en om af te stemmen met scholen in de regio.

Digitaal onderwijs

Door de coronacrisis kreeg digitaal onderwijs in hoog tempo vorm en inhoud. De scholen leerden veel over de mogelijkheden en beperkingen van deze vorm van onderwijs en er werden op veel plekken nieuwe onderwijsvormen bedacht. Sommige van deze vormen zijn wellicht zelfs al het antwoord op het toekomstbestendig maken van het onderwijs. Een belangrijke vraag blijft: Hoe kunnen we al die ervaringen en goede ideeën op een slimme wijze verenigingsbreed delen – vasthouden en uitbouwen – voor de toekomst?

Zicht op ontwikkeling en begeleiding en het didactisch handelen in de klas

In het informele deel van de jaargespreeken verzorgt iedere school een aantal presentaties met de ontwikkelingen en innovaties passend bij het gekozen jaarthema. Dit jaar was het thema:

Op welke wijze geven scholen vorm aan 'Zicht op ontwikkeling en begeleiding en het didactisch handelen in de klas'.

Het voornaamste doel van het informele deel is het informeren van de Raad van Bestuur. De initiatieven, ontwikkelingen en innovaties die worden gedeeld zijn echter ook interessant voor de collega-OMO-scholen. Mede vanuit de rode draad in Koers 2023 – leren van en met elkaar – is ervoor gekozen deze ontwikkelingen en innovaties 'verenigingsbreed een podium te geven'.

De verenigingsbrede publicaties worden gedeeld op de OMO-wijzer op ONS bij 'Kennissen delen' in het 'Kennislabs'. Daarnaast wordt er in de OMO-nieuwsbrief aandacht aan besteed door naar de informatie op ONS te linken.

Vanwege de situatie in 2020 is in april van dat jaar besloten het informele deel van het jaargespreek op te schorten en dit in 2021 voort te zetten.

Persoonsvorming en socialisatie

Naast kwalificatie (kennis, vaardigheden, houding) hechten we ook veel belang aan socialisatie (betrokkenheid, relatie, burgerschap) en subjectificatie (persoonsvorming, identiteit, waarden). De aandacht hiervoor is dit jaar versterkt door de mogelijk sociale vertragingen die leerlingen opgelopen hebben als gevolg van het afstandsonderwijs in coronatijd.

Onder andere in de lessen levensbeschouwing en mens en maatschappij wordt veel aandacht besteed aan bezinning, begrip, zelfacceptatie, eigen verantwoordelijkheid en bewustwording van jezelf en de wereld om je heen. Tijdens dramalessen worden leerlingen gestimuleerd hun identiteit te ontdekken en hun gevoelens te uiten. En hun creatief (denk)vermogen verder te ontwikkelen.

Op alle niveaus wordt leerlingen onder meer geleerd te reflecteren op houding en gedrag, keuzes te maken, feedback te geven, samen te werken, (arbeids)vaardigheden te ontwikkelen en te presenteren. Dit gebeurt in de vaklessen maar ook tijdens mentorlessen, projectweken, masterclasses, kloosterdagen, internationaliseringsactiviteiten en andere projecten.

Voorbeelden van projecten op de scholen zijn het 'Maatjesproject' van Vluchtelingenwerk, waar leerlingen gekoppeld worden aan kinderen van nieuwkomers, project 'Goed!', dat een positieve groepsontwikkeling stimuleert, 'Buddyproject', waar leerlingen uit de bovenbouw gekoppeld worden aan leerlingen uit de onderbouw voor hulp en als vertrouwenspersoon, 'Rots en water', om weerbaar te worden.

Tijdens het verslagjaar is een start gemaakt met de organisatie van een kennisdeelnijkomst met als doel alle verschillende initiatieven op de scholen met elkaar te delen en van elkaar te leren.

Identiteit en burgerschap

De Burgerschapsestafette

Bij de start van schooljaar 2017/2018 kwam via een van de OMO-scholen een kansrijk voorstel voor waardengedreven onderwijs onder de aandacht van de werkgroep identiteit: een zogenoemde Burgerschapsestafette. Koers 2023 benadrukt dat leerlingen worden uitgedaagd om verbanden te leggen over de vakken heen. De dialoog als werkvorm speelt bij de Burgerschapsestafette een centrale rol.

Leerlingen en docenten gaan een gelijkwaardig gesprek aan en leren om zich in te leven in anderen, de ander te accepteren, eigen meningen en opvattingen te onderzoeken en deze ter discussie te stellen. De dialoog wordt gevoerd aan de hand van onderwerpen, vraagstukken en vraagstellingen die morele dilemma's bevatten. Het materiaal dat wordt ontwikkeld kan worden gezien als inspiratiemateriaal. Hoe het in de les wordt toegepast, staat vrij. De overtuiging hierbij is dat de invalshoeken binnen de bestaande lesprogramma's genoeg ruimte bieden om de nieuwsgierigheid en het inlevingsvermogen van leerlingen te activeren. Het inspiratiemateriaal geeft vorm aan de eisen die de inspectie stelt aan goed burgerschapsonderwijs en wordt voorzien van passende werkvormen. De Burgerschapsestafette is bedoeld voor alle afdelingen. Er wordt inspiratiemateriaal ontwikkeld voor leerlingen van praktijkonderwijs tot gymnasium.

In 2018 is een projectgroep gevormd om de Burgerschapsestafette verder vorm te geven, bestaande uit vijf docenten van vier verschillende scholen met een divers onderwijsaanbod. Op deze scholen is tot halverwege 2020 een pilotfase gedraaid. In september 2020 is de Burgerschapsestafette geïntroduceerd op alle scholen binnen de vereniging en vanaf november 2020 is ook de database met inspiratiemateriaal aan de hand van morele dilemma's online. De database is te vinden op burgerschapsestafette.com.

Op de scholen binnen de vereniging zijn verschillende burgerschapsambassadeurs aangesteld. Zij enthousiasmeren collega's op de scholen om de Burgerschapsestafette in hun lessen te gebruiken en ontwikkelen samen met collega's nieuw inspiratiemateriaal waar ook andere scholen gebruik van kunnen maken. Op deze manier wordt het stokje continue doorgegeven door de vereniging heen.

Het project wordt financieel ondersteund door een externe subsidieverstrekker voor 50% van de investeringen. Aan deze subsidieverstrekker wordt periodiek verantwoording afgelegd.

NRO onderzoek 'Burgerschapsonderwijs dat werkt'

Sociale integratie is een belangrijk doel van de socialiserende functie van onderwijs. Bevordering van burgerschap is daarvan onderdeel en een wettelijke taak voor scholen. Het belang van burgerschapsonderwijs en de noodzaak van versterking van de kwaliteit daarvan worden steeds meer gezien. Burgerschap is meetbaar op het niveau van zelfevaluaties (schoolplannen, schoolgidsen, meldcodes, veiligheidsprotocollen, etc.). Om dit meetbaar te maken heeft de Universiteit van Amsterdam een vragenlijst gemaakt in de vorm van een zelfevaluatie instrument (het schoolontwikkelingsmodel). De uitkomsten uit de zelfevaluatie geven sturing aan de ontwikkeling van burgerschapsonderwijs. Iedere school kan dit instrument gebruiken. Het model is een gevalideerd model van de Academische Werkplaats Sociale Kwaliteit, de Universiteit van Amsterdam en de Inspectie van het Onderwijs.

Op dit moment nemen negen scholen/scholengroepen deel aan 'Burgerschapsonderwijs dat werkt'. Het project is gestart met vier deelnemende scholen/scholengroepen. Sinds schooljaar 2020-2021 zijn er, in het kader van een train-de-trainerconstructie, vijf nieuwe scholen/scholengroepen aan toegevoegd. De scholen/scholengroepen die al langer met het zelfevaluatie-instrument (ZEI) werken begeleiden de partnerscholen (de nieuwe scholen/scholengroepen) bij het werken met ZEI.

Verkenning lessentabel levensbeschouwing en identiteit OMO

Aan het begin van schooljaar 2018-2019 heeft de werkgroep identiteit van de vereniging een commissie verkenning lessentabel levensbeschouwing en identiteit OMO ingesteld.

De opdracht aan de commissie, bestaande uit drie docenten levensbeschouwing, was:

- stel een advies op over de minimumlessentabel levensbeschouwing;
- formuleer op hoofdlijnen eindtermen/leerdoelen op drie niveaus (vmbo-havo-vwo) voor het vak levensbeschouwing;
- denk na over de rol die docenten levensbeschouwing kunnen spelen als het gaat om waardengedreven onderwijs in de school.

De derde vraag richt zich op de verbreding van waarde(n)gedreven onderwijs ('Zingeving en goed onderwijs') van het vak levensbeschouwing naar andere vakken/domeinen. De commissie is verzocht hiertoe:

- voorstellen te doen, die aansluiten bij de actualiteit en leefwerelden van leerlingen (bijvoorbeeld mediawijsheid, kritisch denken, beoordelen van nieuws, de wereld aanschouwen door verschillende brillen, etc.)
- een handreiking voor docenten te maken, die gericht is op inspireren en verleiden en de collega's ruimte biedt voor een eigen invulling in hun lessen. De handreiking geeft tevens mogelijkheden voor borging en verantwoording voor de scholen.

De werkgroep identiteit heeft de eindrapportage van de commissie, met een advies, ter instemming voorgelegd aan de Raad van Bestuur. De Raad van Bestuur hecht groot belang aan draagvlak en heeft daarom de tijd genomen eerst een brede discussie te voeren in de vereniging over de praktische uitvoering. Daarbij wordt niet getornd aan de afspraken over de minimum lessentabel en het belang van de lessen levensbeschouwing.

Leerlingen voorbereiden op de kosmopolitische samenleving

Leerlingen hebben zowel in het vervolgonderwijs als bij het uitoefenen van een beroep steeds vaker te maken met de gevolgen van globalisering. De scholen van de vereniging bereiden de leerlingen voor op burgerschap in een kosmopolitische samenleving. Dit gebeurt bijvoorbeeld door (inter-)nationale uitwisselingen en deelname aan projecten ter bevordering van maatschappelijke betrokkenheid.

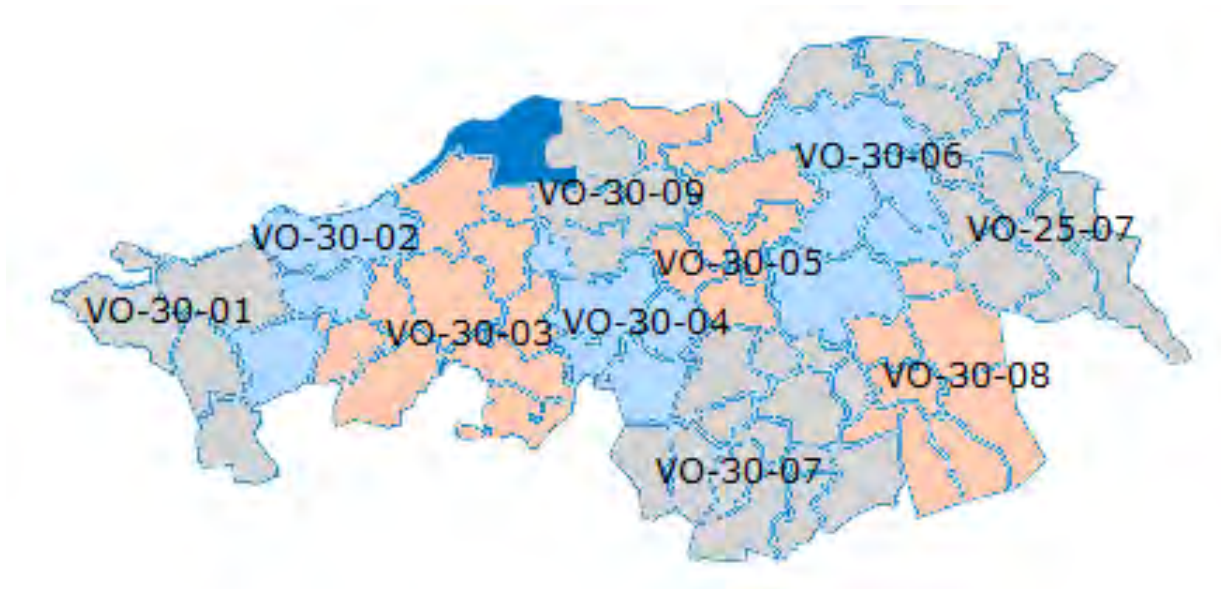
Zes scholen van de vereniging maken deel uit van het [Global Citizen Network](#) (voorheen Elos). Bij dit netwerk zijn 76 Nederlandse scholen aangesloten met als doel het opleiden van leerlingen tot wereldburger. Aangesloten scholen leren met en van elkaar over internationaliseren.

Er zijn ook OMO-scholen betrokken bij [Erasmus+](#) (voorheen het Comenius-project). Erasmus+ is een Europees subsidiefonds voor internationale samenwerking dat uitgebreider is dan Comenius. Naast onderwijs wordt ook jeugd en sport in dit programma betrokken. Een van de doelen is om leerlingen in contact te brengen met het buitenland door middel van uitwisselingen. Dit gebeurt binnen diverse en uiteenlopende projecten.

Daarnaast verzorgen elf OMO-scholen tweetalig onderwijs (tto) binnen één of meerdere afdelingen (mavo, havo en of vwo).

Passend onderwijs

De vereniging vindt het belangrijk dat de talenten van kinderen optimaal ontwikkeld worden. Het ene kind heeft daar meer ondersteuning bij nodig dan het andere kind. Passend onderwijs zorgt ervoor dat leerlingen onderwijs krijgen dat bij ze past, dat ze ondersteuning krijgen als dat nodig is en dat er minder leerlingen thuis komen te zitten. Scholen in een regio werken samen in een samenwerkingsverband passend onderwijs (swv). De scholen van de vereniging zijn vertegenwoordigd in tien regionale samenwerkingsverbanden passend onderwijs ([bijlage 5](#)).

In ieder samenwerkingsverband vertegenwoordigen een of meerdere rector(en)/algemeen directeur(en) de vereniging. Dit staat beschreven in het [managementstatuut](#) van de vereniging. In 2020 zijn er verschillende wisselingen geweest in deze vertegenwoordiging. Dit is juridisch vastgelegd.

De werkgroep passend onderwijs wordt gevormd door de tien rectoren/algemeen directeuren van de vereniging die zitting hebben in het bestuur van een samenwerkingsverband. Kennis wordt gedeeld en men vervult naar elkaar toe de rol van 'critical friend'. Onderwerpen die in 2020 aan de orde zijn geweest, zijn de landelijke evaluatie passend onderwijs, de coronacrisis in relatie tot leerlingen met een ondersteuningsbehoefte, de financiën van de samenwerkingsverbanden en inclusiever onderwijs. Passend onderwijs komt daarnaast terug in de gesprekken over onderwijskwaliteit tussen de Raad van Bestuur en de scholen.

Binnen ieder samenwerkingsverband worden afspraken gemaakt over welke basisondersteuning op de diverse scholen geboden wordt, welke voorzieningen voor extra ondersteuning er zijn en hoe de middelen verdeeld worden.

Van belang is te weten aan welke doelen van passend onderwijs de middelen, die scholen uit het rijk krijgen (lumpsum) en de middelen die vanuit de samenwerkingsverbanden zijn toegekend, zijn uitgegeven. Ook is het interessant om te zien hoe de besturen uit de samenwerkingsverbanden tot die doelen gekomen zijn. Zowel lumpsum middelen als middelen die via de samenwerkingsverbanden verkregen zijn worden ingezet ter versterking van de interne zorgstructuur. Deze kan op verschillende scholen anders zijn, passend bij de cultuur en manier van werken van de school. Doorgaans zijn er ook mogelijkheden op de scholen voor preventieve en curatieve inzet van middelen zoals sociale vaardigheidstrainingen, trainingen om faalangst te verminderen, begeleiding van dyslexie en dyscalculie en dergelijke. Arrangementen en maatwerktrajecten worden doorgaans uit de budgetten van de samenwerkingsverbanden betaald. Verder investeren veel samenwerkingsverbanden in de verdere professionalisering van docenten en ondersteunend personeel. Meer informatie hierover, opgesplitst per samenwerkingsverband, is te vinden in [bijlage 6](#).

OMO-prijzen, een bijzondere motiveringsprijs voor leerlingen

Elk jaar reikt de vereniging motiveringsprijzen uit aan leerlingen die een bijzonder praktijk- of profielwerkstuk hebben gemaakt. De jury, waarin docenten en rectoren van de scholen vertegenwoordigd zijn, beoordeelt welke stukken er genomineerd worden.

Elke opleiding heeft zijn eigen prijs: de OMO-praktijkwerkstukprijs voor leerlingen van het praktijkonderwijs, vmbo-b en vmbo-k, en de OMO-profielwerkstukprijzen voor de opleidingen vmbo-g/t en mavo, voor de opleiding havo en voor de opleiding vwo. Opvallend dit jaar was het aantal inzendingen met maatschappelijk gerelateerde onderwerpen zoals dementie en 'erbij horen', voeding en onderwijs. Het geeft een beeld van wat er speelt en belangrijk gevonden wordt in de beleving van leerlingen op het voortgezet onderwijs.

Onder normale omstandigheden wordt de feestelijke prijsuitreiking van de OMO-prijzen gedaan in het bijzijn van familie, vrienden, docenten en rectoren/algemeen directeuren. Vanwege de coronamaatregelen konden de leerlingen deze keer maar een beperkt aantal gasten meenemen. Om iedereen de mogelijkheid te geven toch aanwezig te zijn bij dit feest waren de prijsuitreikingen ook te volgen via een livestream.

OMO-praktijkwerkstukprijs

In de categorie OMO-praktijkwerkstukprijs vielen dit jaar vijf werkstukken in de prijzen. De vorm en inhoud van het ingezonden werk zijn vrij. Het kan een praktische opdracht, werkstuk of project zijn maar ook een verslag van de manier waarop een leerling of een groep leerlingen samenwerkt en daarbij vakmanschap of burgerschap toont.

Dit jaar mochten, net als vorig jaar, leerlingen van het Fioretti College in Veghel de hoofdprijs in ontvangst nemen voor het werkstuk 'Winter moestuin'. De samenwerking tussen de zeven leerlingen en het bewust bezig zijn met voeding sprak de jury enorm aan.

OMO-profielwerkstukprijs vmbo-g/t, mavo

Voor leerlingen van de afdelingen vmbo-g/t en mavo is er een prijs voor het beste profielwerkstuk. Dit werkstuk is vakoverstijgend en binnen de opleiding een passend onderdeel van het schoolexamen. Hierbij is zowel het eindproduct als het proces onderwerp van beoordeling.

Een leerling van De Nieuwste School in Tilburg won de eerste prijs. In zijn werkstuk 'Wat kan er beter aan het onderwijs op mijn school' legde hij op basis van een gedegen onderzoek en vier jaar ervaring het onderwijssysteem van zijn school bloot. De jury was onder de indruk van zijn werkstuk dat wat hen betreft onder ogen zou mogen komen van veel onderwijsgevend en directies.

OMO-profielwerkstukprijs havo en vwo

Het profielwerkstuk havo en vwo is een werkstuk van eindexamenkandidaten waarin zij verworven kennis, inzicht en vaardigheden van tenminste één vak binnen hun profiel op een hoog niveau toepassen. Daarnaast laat het profielwerkstuk samenhang en integratie van leerstofonderdelen binnen een profiel zien.

In de categorie havo gingen twee leerlingen van het Theresialyceum in Tilburg er met de eerste prijs vandoor. Het werkstuk 'FOMO', dat gaat over 'fear of missing out', werd door de jury geroemd vanwege de eerlijke, kritische reflectie, de scherpe hoofdvraag en het gedegen veldonderzoek.

De OMO-profielwerkstukprijs voor vwo ging dit jaar een leerling van het 2College Cobbenhagenlyceum in Tilburg. In een bijzonder pakkend werkstuk met als titel 'Van de wieg tot aan het graf' geeft deze leerling de ontwikkeling en de uitvoering van haar dans op uitzonderlijk niveau weer. Ze zette een biologisch-mentaal verhaal om in een ontwerp en uitvoering van een dans. Daarbij voerde ze een degelijk en verifieerbaar bronnenonderzoek en een zeer creatief en authentiek veldonderzoek uit. Dit resulteerde in een veelzijdig, maar vooral ontroerend en zeer indrukwekkend stuk.

De uitreiking van de OMO-prijzen, in welke vorm dan ook, is voor de leerlingen maar ook voor de begeleidende docenten een bijzonder moment. Dat hebben we ook in dit bijzondere jaar zo ervaren. De waardering voor beiden is enorm. Alle deelnemende leerlingen ontvangen een aardigheidje. De [winnaars](#) krijgen een noemenswaardig geldbedrag.

Sociale veiligheid

Scholen in het primair en voortgezet onderwijs zijn sinds 1 augustus 2015 wettelijk verplicht zorg te dragen voor een veilige school. De inspectie ziet hierop toe vanaf schooljaar 2016-2017. Hieronder valt een jaarlijkse monitoring van de sociale veiligheid. In 2017 zijn de scholen binnen de vereniging, na een succesvolle pilot, gestart met [Kwaliteitscholen](#). Hiermee wordt jaarlijks de tevredenheid, veiligheid en sociaal welbevinden van leerlingen gemonitord. Scholen hebben de mogelijkheid, in het kader van integraal monitoren, om Kwaliteitscholen te koppelen aan de gegevens uit de leerling administratiesystemen van de scholen.

In het kader van de wet (Sociale) veiligheid wordt scholen gevraagd om zicht te hebben op de sociale veiligheid. Hiervoor moet er beleid zijn en een anti-pestcoördinator per school zijn aangesteld. Een van de actieve kennisnetwerken binnen de vereniging is het kennisnetwerk Anti-pestcoördinatoren.

Het kennisnetwerk is in 2020 een keer bijeengekomen op 22 januari. Naast het uitwisselen van kennis en ervaring is er gesproken over het vergroten van de mogelijkheden om meer anti-pestcoördinatoren op de OMO-scholen te bereiken zodat er op bredere schaal gedeeld kan worden van en met elkaar. Ook is afgesproken elkaar in 2021 weer te treffen.

Halverwege 2020 heeft Joris Arts, in verband met een nieuwe functie als teamleider onderbouw vmbo aan het Fioretti College, zijn rol als voorzitter binnen het netwerk overgedragen aan Cindy Meuter. Zij is werkzaam als docente en vertrouwenspersoon op het Varendonck-College.

Het kennisnetwerk Anti-pestcoördinatoren staat sinds 2017 succesvol aangemeld bij Registerleraar. Dat wil zeggen dat deelname aan bijeenkomsten geregistreerd kunnen worden in het lerarenregister.

Vertrouwenspersonen

Sinds 2015 is er jaarlijks een netwerkbijeenkomst voor vertrouwenspersonen en anti-pestcoördinatoren onder de noemer Vertrouwelijke Ontmoeting. Deelnemers gaan aan de hand van een thema met elkaar in gesprek en volgen workshops. Ook worden zij geïnformeerd over de huidige stand van zaken door experts.

Vanwege Corona en de geldende maatregelen is deze bijeenkomst in 2020 niet georganiseerd. Als blijk van waardering hebben alle vertrouwenspersonen en anti-pestcoördinatoren een presentje, passend bij hun rol als vertrouwenspersoon en/of anti-pestcoördinator, ontvangen. Deze geste werd zeer gewaardeerd.

Kansen(on)gelijkheid

Tijdens de coronacrisis is er op de scholen aandacht besteed aan het bestrijden van kansenongelijkheid, bijvoorbeeld door het regelen van 'devices' voor leerlingen die daar niet de beschikking over hadden en door de opvang van leerlingen om te voorkomen dat zij achterstanden zouden oplopen. In 2021 wordt het onderwerp van kansengelijkheid verder opgepakt.

In de gemeente Tilburg loopt een initiatief onder de naam 'Agenda Sociaal 013'. Vele partijen in de stad zetten met elkaar de schouders onder vier gekozen thema's: 'een goede start', 'ruimte om te leven', 'optimale kansen' en 'wereld die mij ziet'. Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs heeft zich in het bijzonder aan het thema 'een goede start' verbonden.

Binnen dit thema komen betrokken professionals van binnen en buiten het onderwijs regelmatig bij elkaar om te onderzoeken hoe zij met elkaar en met de bestaande middelen meer kunnen bereiken voor kinderen die dat nodig hebben. Dat doen ze door concreet en kleinschalig aan de slag te gaan. De focus in het gesprek is gericht op de ononderbroken ontwikkeling van het kind dat hulp nodig heeft.

Onderwijs aan nieuwkomers

In 2020 is het aantal asielzoekers gestabiliseerd. Het aantal nareizende jongeren, in het kader van gezinshereniging, is gedaald.

Op het AZC in Oisterwijk verzorgt 2College EOA (Eerste Opvang Anderstaligen) Oisterwijk al sinds de jaren negentig onderwijs aan nieuwkomers in de leeftijd van 12 tot 18 jaar. Er wordt onderwijs aangeboden aan alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV'ers). Naast de kortdurende opvang van AMV'ers wordt er ook onderwijs aangeboden aan kinderen uit nieuwkomersgezinnen die op het AZC wonen en aan kinderen van statushouders die een huis hebben gekregen in Oisterwijk. Aangeboden vakken zijn met name NT2, rekenen, maatschappijoriëntatie, 'food and facility' en sport. Er is veel aandacht voor sociaal emotionele vaardigheden, schoolse vaardigheden en studievoordigheden.

Het onderwijs aan AMV'ers is gericht op de eerste periode van opvang, vaak twee tot vijf maanden. In deze periode wordt over de status besloten: blijven in Nederland of terugkeer naar het land van herkomst. Is blijven aan de orde, dan volgt vaak een overplaatsing naar een andere woonvorm elders in Nederland. Nieuwkomersgezinnen verblijven op het AZC tot ze een huis toegewezen krijgen in een andere gemeente. Zowel AMV'ers als kinderen uit gezinnen vervolgen hun onderwijsloopbaan op een ISK/EOA in hun nieuwe woonplaats. Kinderen van statushouders en arbeidsmigranten die in Oisterwijk wonen, verblijven vaak langer op de EOA in Oisterwijk en worden daar voorbereid op doorstroom naar passend regulier onderwijs.

Per 1 augustus is Metameer aangesloten bij de vereniging. De locatie Metameer Stevensbeek verzorgt in een ISK-onderwijs aan leerlingen die met hun ouders naar Nederland zijn gevlucht en aan kinderen van (arbeids-)migranten. De doelgroep is zeer gevarieerd als het gaat om het onderwijs dat ze hebben genoten in hun land van herkomst. Er zitten veel culturen en achtergronden bij elkaar en het verloop binnen de ISK groot. In de soms korte periode dat ze op het ISK zijn, worden ze zo goed mogelijk voorbereid op het vervolg in het reguliere onderwijs. De vluchtelingenstromen zijn onvoorspelbaar en worden beïnvloed door oorlogen en politiek. Dat maakt dat de samenstelling en hoeveelheid leerlingen en dus de bijbehorende bekostiging zeer sterk fluctueren. Het voortbestaan van het AZC in Overloon is allerminst zeker, wat maakt dat de toekomst van de ISK Metameer ook onzeker is. Ondanks al deze onzekerheden is de ISK voor leerlingen en personeel een fijne plek om te leren en te werken.

Binnen de vereniging geven verder de Bossche Vakschool in 's-Hertogenbosch en het Merletcollege in Velp onderwijs in een ISK.

Het personeel op deze scholen staat voor de taak om al deze jongeren goed onderwijs te geven. Maar ook om de leerlingen een warm welkom te bieden als tegenhanger van de vaak traumatische ervaringen.

Privacy

Binnen de vereniging is men bewust van het feit dat er persoonsgegevens worden uitgewisseld van kwetsbare groepen; van onze leerlingen en van onze medewerkers. De vereniging heeft een privacyreglement en verschillende aanverwante regelingen en procedures waaruit blijkt dat bij de vereniging privacy hoog in het vaandel staat. De functionaris gegevensbescherming is de interne toezichthouder op de omgang met persoonsgegevens.

In het verslagjaar is verder gewerkt om het handelen nog meer af te stemmen op de verplichtingen vanuit de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Dit heeft geresulteerd in het inrichten en uitrollen van de module Verwerkingsregister van de Privacy Suite, de AVG-tool van de firma Smile. In deze module worden alle zaken voor dit register geregistreerd.

In de Privacy Suite worden alle AVG-zaken binnen één functionaliteit geregistreerd. Naast de module Verwerkingsregister, omvat de Privacy Suite ook de volgende modules:

- (Privacy)Incidenten (registreren/melden en afhandelen van beveiligingsincidenten en datalekken);

- Audits en Afwijkingen (registreren/uitvoeren van Data Protection Impact Assessments (DPIA's));
- Overzicht van de meest gestelde vragen en antwoorden (FAQ).

In de loop van 2021 worden deze modules ingericht en uitgerold in de scholen, te beginnen met de module (Privacy)Incidenten.

Werkgroep Data Protection Impact Assessment (DPIA)

De werkgroep voerde een Data Protection Impact Assessment uit voor de leerling-administratiesystemen (LAS'en) Magister (alle OMO-scholen, uitgezonderd Metameer) en Som2Day (Metameer). Met een DPIA worden de privacy risico's van gegevensverwerking (applicatie – ICT-toepassing) in kaart gebracht. Vervolgens worden de maatregelen benoemd om de risico's te verkleinen.

De afronding van de DPIA's Magister en Som2Day vindt plaats in het eerste kwartaal van 2021.

De functionaris gegevensbescherming heeft op iedere school een contactpersoon die op de betreffende school belast is met vraagstukken rondom privacy.

In het verslagjaar is zowel op verenigings- als op schoolniveau veel aandacht besteed aan de ontwikkeling en implementatie van de specifieke informatiebeveiligingsplannen (IBP).

In het verslagjaar zijn 28 datalekken gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

Zorg dragen voor kwalificatie

Vernieuwde vmbo-structuur

Beroepsgerichte programma's

De meeste leerlingen in het voortgezet onderwijs volgen onderwijs in het vmbo. De beroepsgerichte programma's sluiten aan op de actuele ontwikkelingen in de (beroeps)praktijk en de vervolgopleidingen in het mbo. Ze houden rekening met leerroutes van leerlingen en dragen bij aan een betere organisatie van het onderwijs, ook op scholen met dalende leerlingaantallen.

In het verslagjaar is zowel op verenigings- als op schoolniveau veel aandacht besteed aan de ontwikkeling en implementatie van de specifieke informatiebeveiligingsplannen (IBP).

Vmbo-leerlingen van basis-, kader- en de gemengde leerweg kiezen één profiel, bestaande uit vier profieldelen die centraal worden geëxamineerd en vier keuzedelen die met een schoolexamen worden afgesloten. Deze keuzedelen kunnen ook van andere profielen afkomstig zijn. Voor elk profiel zijn minimaal vijf keuzedelen beschikbaar. De school bepaalt zelf welke keuzedelen zij aanbiedt en welke keuzemogelijkheden zij de leerlingen biedt.

De tien profielen zijn:

- Bouwen, wonen en interieur
- Dienstverlening en producten
- Economie en ondernemen
- Groen
- Horeca, bakkerij en recreatie
- Maritiem en techniek
- Media, vormgeving en ICT
- Mobiliteit en transport
- Produceren, installeren en energie
- Zorg en welzijn

Binnen de vereniging zijn alle examenprofielen vertegenwoordigd met uitzondering van 'maritiem en techniek'. De profielen 'zorg en welzijn', 'economie en ondernemen', 'dienstverlening en producten' en 'produceren, installeren en energie' worden het meest aangeboden.

Sterk Techniekonderwijs

Met het programma 'Sterk Techniekonderwijs' is vanuit de overheid een bedrag vrij gekomen van 100 miljoen euro voor het stimuleren van techniekonderwijs. Hiermee hoopt de overheid een transitie mogelijk te maken naar duurzaam, dekkend en kwalitatief hoogstaand techniekonderwijs. Het slagen van het project is afhankelijk van de match tussen vraag en aanbod. Met de stimuleringsmiddelen kan het aanbod nader vormgegeven worden en toekomstbestendig gemaakt worden. Alleen de ontwikkeling van het aantal leerlingen zal sterk bepalend zijn voor de geldstroom na 2023. Of en hoe de doelstelling van het leerlingaantal gehaald kan worden maakt het des te uitdagender.

Schooljaar 2018-2019 stond in het teken van regie- en planvorming. Alle vmbo-scholen hebben zich aangesloten bij een regio voor Sterk Techniekonderwijs. De laatste regio heeft per juli 2020 ook goedkeuring ontvangen voor de plannen en is in schooljaar 2020-2021 gestart met de uitvoering.

De kerngroep van het kennisnetwerk 'Vernieuwingen vmbo' denkt mee over mogelijkheden en thema's om kennis te kunnen delen. Door de coronacrisis is een aantal fysieke bijeenkomsten en activiteiten, die scholen in hun plannen hadden opgenomen, niet mogelijk geweest. Toch zijn de meeste samenwerkende organisaties en betrokkenen bezig om zoveel mogelijk plannen te kunnen uitvoeren. Ook de kerngroep denkt hierin mee en binnen de vereniging houden de scholen (met ondersteuning vanuit het bureau) elkaar scherp over uitvoer van de plannen en de (financiële) realisatie.

De OMO-scholen hebben in 2020 de extra gelden vanuit een aantal doelstellingen ingezet. Een aantal scholen heeft het afgelopen jaar benut om een betere verbinding te leggen met het primair onderwijs om zo de basisschoolleerlingen kennis te laten maken met techniek en hen zo te interesseren voor de technische beroepen en de mogelijkheden van het vmbo.

Daarnaast hebben diverse scholen geïnvesteerd in (extra) capaciteit en het verhogen van de deskundigheid van docenten en instructeurs. De gelden zijn ook ingezet voor ontwikkeling en verbetering van de lessen door bijvoorbeeld de vakken natuurkunde, biologie en techniek te integreren en de lesstof te verrijken.

De gelden zijn ook ingezet om de projectorganisatie verder in te richten, die nodig is om de regioplannen voor de jaren 2020-2023 tot uitvoer te brengen.

Tot slot zijn er vanuit de doelstelling om techniek en techniekonderwijs en samenwerking met ketenpartners te promoten activiteiten opgestart, zoals met het primair onderwijs of met deelnemende bedrijven.

Sterk beroepsonderwijs

De komende jaren staan er opnieuw wijzigingen voor het vmbo voor de deur. In 2019 zijn hiervoor de eerste stappen gezet. De wijzigingen volgen uit 'Sterk Beroepsonderwijs' en hebben drie aandachtspunten:

- Regionale samenwerking tussen vmbo, mbo en het werkveld. Bijvoorbeeld om meer gebruik te maken van elkaars kennis, expertise en faciliteiten. 'Sterk Techniekonderwijs' maakt hier onderdeel van uit. Ook op andere gebieden dan techniek wordt samenwerking gestimuleerd.
- Doorlopende leerroutes vmbo-mbo. De wetwijziging is in 2020 in gegaan. Daarbij rondt een leerling niet eerst het vmbo af voordat de stap naar het mbo gemaakt wordt, maar kunnen gelijktijdig vmbo- en mbo-vakken gevolgd worden. Verschillende OMO-scholen zijn bezig met het ontwikkelen van een dergelijke doorlopende leerroute in samenwerking met het mbo. De voorbereidingen hiervoor zijn in 2020 getroffen. De situatie rond Corona heeft wel een vertragende werking op deze ontwikkelingen.
- Samenvoeging gemengde leerweg en theoretische leerweg. In deze nieuwe leerweg zitten algemeen vormende componenten en een praktijkcomponent. Eind 2020 hebben scholen zich kunnen aanmelden als pilotschool. Er zijn dertien OMO-scholen die mee mogen doen in deze pilot. Acht scholen binnen technologie en toepassing, één school voor informatietechnologie, één school voor diensten en producten en één school voor zorg en welzijn.

Het kennisnetwerk 'Vernieuwing vmbo' volgt deze ontwikkelingen en trekt bij actuele thema's samen op met de scholen om kennis te delen.

Onderwijstijd

De scholen van de vereniging blijven zich inzetten voor verbetering van onderwijs en het bieden van maatwerk passend bij de eigen visie en ambities. Hieronder valt een goede invulling van de onderwijstijd.

Sinds 1 augustus 2015 is een wettelijke urennorm van kracht: [Wet modernisering onderwijstijd](#). Scholen kunnen zelf kiezen hoe zij hun onderwijsprogramma inrichten, zolang het vastgestelde gemiddeld aantal uur per opleiding wordt gehaald. Het gemiddeld aantal klokuren per leerjaar is 3700/4700/5700 voor respectievelijk vmbo, havo en vwo en 1000 klokuren voor praktijkonderwijs. De onderwijstijd wordt gemeten over de gehele schoolloopbaan in plaats van per leerjaar. Daardoor is er meer flexibiliteit om het onderwijs te organiseren met ruimte voor differentiatie en maatwerk voor leerlingen. Scholen vullen, in overleg met de medezeggenschapsraad, de onderwijstijd in.

Elke school moet per jaar minimaal 189 dagen onderwijs geven. Door de vakantiespreiding hebben bepaalde regio's vijf dagen minder beschikbaar dan 189. Dit is toegestaan. De medezeggenschapsraad op school moet vooraf instemmen met de planning van de dagen waarop er geen onderwijs is.

Op schoolniveau wordt vanuit een onderwijskundige visie bepaald welke activiteiten meetellen als onderwijstijd. Scholen kunnen de onderwijstijd voor gewone lessen gebruiken, maar bijvoorbeeld ook voor stages of projecten bij bedrijven of maatschappelijke organisaties, om colleges of vakken te volgen aan een universiteit of voor afstandsonderwijs of leerpleinen.

Binnen de nieuwe urennorm is veel ruimte voor maatwerk. Iedere leerling kan een programma volgen dat aan de wettelijke urennormen voldoet. Maar voor iedere leerling mogen scholen ook van de normen afwijken. Dit gebeurt alleen als dat in het belang van de leerling is. Sommige leerlingen hebben genoeg aan minder onderwijstijd. Andere leerlingen hebben juist meer onderwijstijd nodig.

Eigen keuzes voor de invulling van de onderwijstijd mogen geen negatief effect hebben op de kwaliteit van het onderwijs. Binnen de school houden professionals, ouders en de MR de kwaliteit van het onderwijs en de resultaten in de gaten. Daarnaast kan de Inspectie van het Onderwijs optreden als de kwaliteit van het onderwijs op de school onder de maat is.

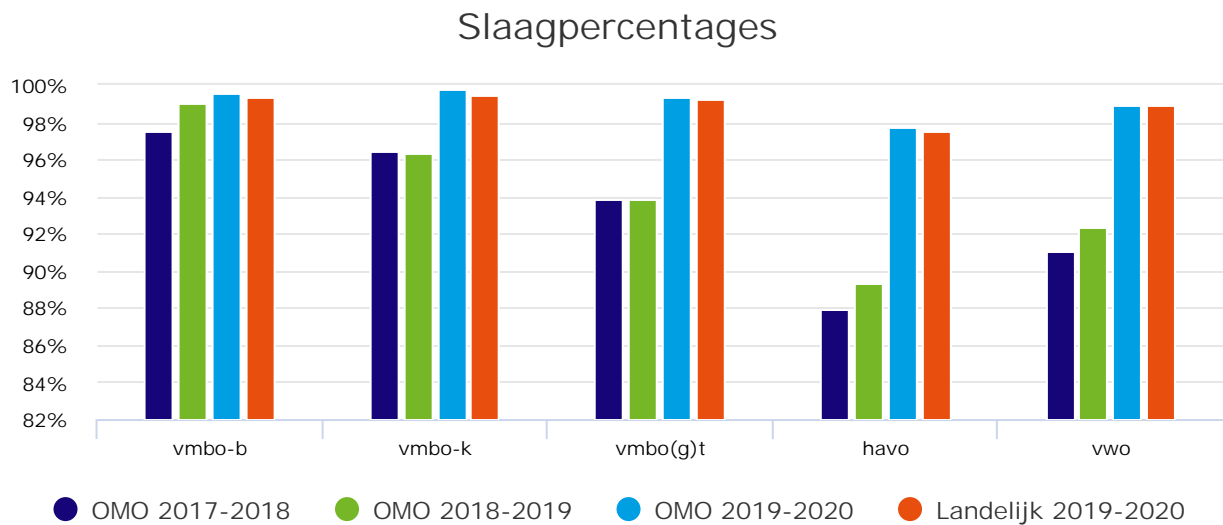
Door de coronamaatregelen heeft op alle OMO-scholen het afstandsonderwijs een vlucht genomen. De 'lessons learned' door deze ontwikkeling nemen de scholen mee. Mocht in de fase na de maatregelen afstandsonderwijs nog steeds gangbaar zijn, dan zal dit deel gaan uitmaken van het reguliere onderwijs en het onderwijsprogramma. Hierbij worden professionele afwegingen en, op basis van brede instemming, keuzes gemaakt zodat op schoolniveau duidelijk is welke onderwijsactiviteiten meetellen en worden ingepland als onderwijstijd.

De scholen van de vereniging leggen verantwoording af over de gerealiseerde onderwijstijd in Vensters voor Verantwoording. De resultaten per school zijn terug te vinden via www.scholenopdekaart.nl.

Onderwijs in kerncijfers – slaagpercentages

Het (gewogen) gemiddelde slaagpercentage van alle scholen binnen de vereniging ligt in schooljaar 2019/2020 bij alle afdelingen (vmbo-b, vmbo-k, vmbo-g/t, havo en vwo) boven het landelijke gemiddelde. In verband met Corona liggen de gemiddelde slaagpercentages van zowel de vereniging als landelijk hoger dan in voorgaande jaren. De slaagpercentages dienen net als in voorgaande jaren in relatie te worden gezien met de interne doorstroom binnen de school in de niet-examenjaren. De scores per individuele OMO-school daarbij zijn van belang. Elke school verbindt, na evaluatie, conclusies aan de resultaten van de eigen opleidingen.

In [bijlage 2](#) zijn de slaagpercentages van alle scholen en opleidingen weergegeven.

Grafiek: Gemiddelde slaagpercentages OMO-scholen (Bron: Vensters.nl, definitieve slaagpercentages 2019/2020)

Resultaten praktijkscholen

Het praktijkonderwijs (pro) heeft als pedagogische missie en als wettelijke opdracht leerlingen voor te bereiden op actieve deelname aan de maatschappij en aan het arbeidsproces. De vereniging telt zeven scholen voor praktijkonderwijs:

- Baanderherencollege, Boxtel
- Da Vinci College, Roosendaal
- Sprongcollege, Deurne
- Fioretti College, Veghel
- Praktijkschool Eindhoven
- Praktijkschool Helmond
- Varendonck College, Someren

‘Wat heb jij nodig, wij gaan het geven’

Het praktijkonderwijs bereidt leerlingen voor op werk of een vervolgopleiding (niveau 1, soms niveau 2 in het mbo). Daarnaast wordt de leerling voorbereid op de maatschappij. Wonen, burgerschap, leren en vrije tijd zijn de belangrijkste thema’s daarbij. Leerlingen leren binnen deze thema’s zo goed en zo zelfstandig mogelijk te functioneren binnen de school en in de maatschappij.

De focus ligt op de individuele leerling: ‘Wat kun jij, wat vind je moeilijk en wat kan school voor jou doen om uit jou te halen wat erin zit?’ Dat vraagt telkens weer om een individuele aanpak. Het ontwikkelingsperspectief van de leerling, zijn of haar motivatie, potentieel en leer- en ondersteuningsvraag vormen de maat. Alle pro-scholen binnen de vereniging bieden dat maatwerk. Om dit gericht te kunnen doen hebben de scholen geïnvesteerd in het gebruik van leerlingvolgsystemen. Om vorderingen te zien, maar ook om te kijken of uit de leerlingen komt wat erin zit. De scholen zetten zich in voor blijvende kwaliteit in het onderwijs aan deze doelgroep.

In verbinding met de omgeving

Afhankelijk van de mogelijkheden van de leerling en de omgeving wordt steeds meer maatwerk geleverd. Om de kansen op passende arbeid zo groot mogelijk te maken zijn er veel en goede contacten met het bedrijfsleven en het ROC. Scholen bereiden leerlingen voor op passend werk of passende dagbesteding. Ze bieden leerlingen mogelijkheden voor het behalen van branchecertificaten, bereiden leerlingen bij wie dat past voor op het ROC of halen de entree-opleiding van het ROC in eigen huis zodat het integraal onderdeel wordt van de praktijkschoolopleiding. Op sommige scholen krijgen leerlingen via schakelklassen de kans op te stromen naar het vmbo.

Samen werken aan (nog) beter onderwijs

De praktijkscholen werken nauw samen met andere scholen voor praktijkonderwijs in Brabant en elders in Nederland. Samen werken ze aan kwaliteitsverbetering en doen ze aan intervisie. Uit de recente uitstroommonitor voor de provincie Noord-Brabant blijkt dat de leerlingen na de praktijkschool vaak hun vervolgweg vinden in aanvullend onderwijs en/of werk.

Schooldiploma

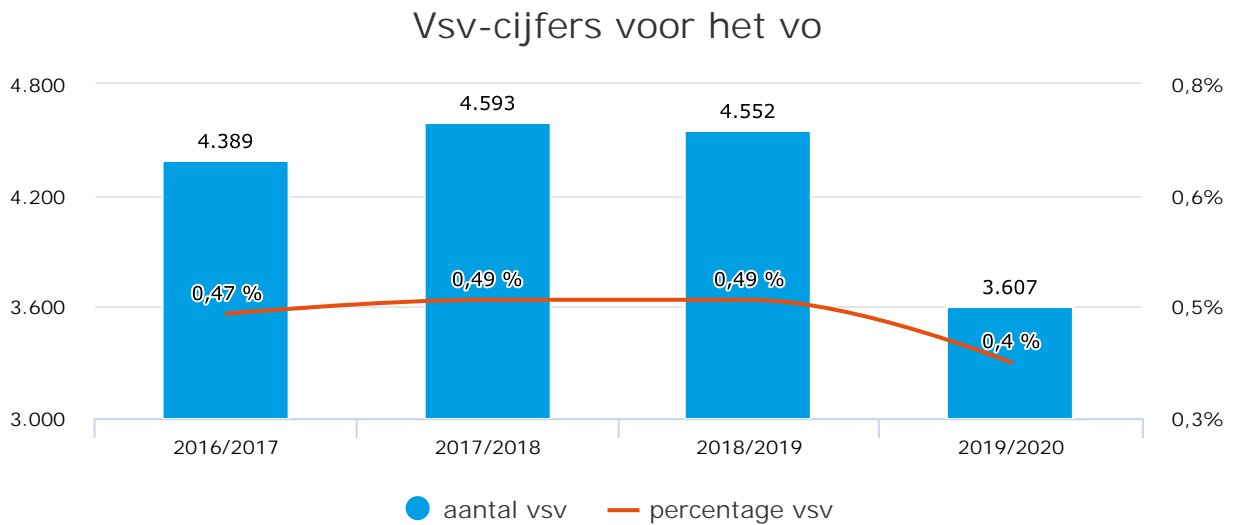
De leerlingen die hun tijd binnen het praktijkonderwijs afronden krijgen een school(eigen) diploma als erkenning voor hun inspanningen en ontwikkeling. Voor scholen is dit een mogelijkheid leerlingen de waardering te geven die zij verdienen.

Voortijdig schoolverlaten (VSV)

Jongeren die zonder diploma van school gaan, hebben minder kansen om zelf in hun onderhoud te voorzien. Daarom heeft de Rijksoverheid als doelstelling dat zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie halen. Een startkwalificatie is een mbo-2, havo- of vwo-diploma. Een jongere die zonder startkwalificatie van school gaat, noemen we een voortijdig schoolverlater. In 2019 is een wet ingegaan waarmee scholen en gemeenten verplicht worden om samen te werken om voortijdige schooluitval tegen te gaan. Het streven is dat voor zowel het mbo als het vo het aantal uitvallers omlaag gebracht wordt tot 20.000 in 2021.

Leerplichtambtenaren en medewerkers van het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC) begeleiden jongeren die spijbelen of helemaal van school (willen) gaan. Dit doen ze samen met de scholen. In elke regio is de situatie anders. Dat vraagt om een aanpak op maat. Scholen en gemeenten binnen de eigen regio bekijken welke aanvullende maatregelen zij inzetten. De scholen nemen in hun schoolplan en/of schoolgids op welke aanvullende maatregelen zij treffen om voortijdig schoolverlaten tegen te gaan, zoals de aanpak van ziekteverzuim, extra begeleiding, hulp bij de studie- en loopbaankeuze of speciale klassen voor jongeren die twijfelen over hun studiekeuze.

Voor het voortgezet onderwijs zagen de landelijke vsv-cijfers er de afgelopen jaren als volgt uit (NB. de cijfers over schooljaar 2019-2020 zijn nog voorlopige cijfers):

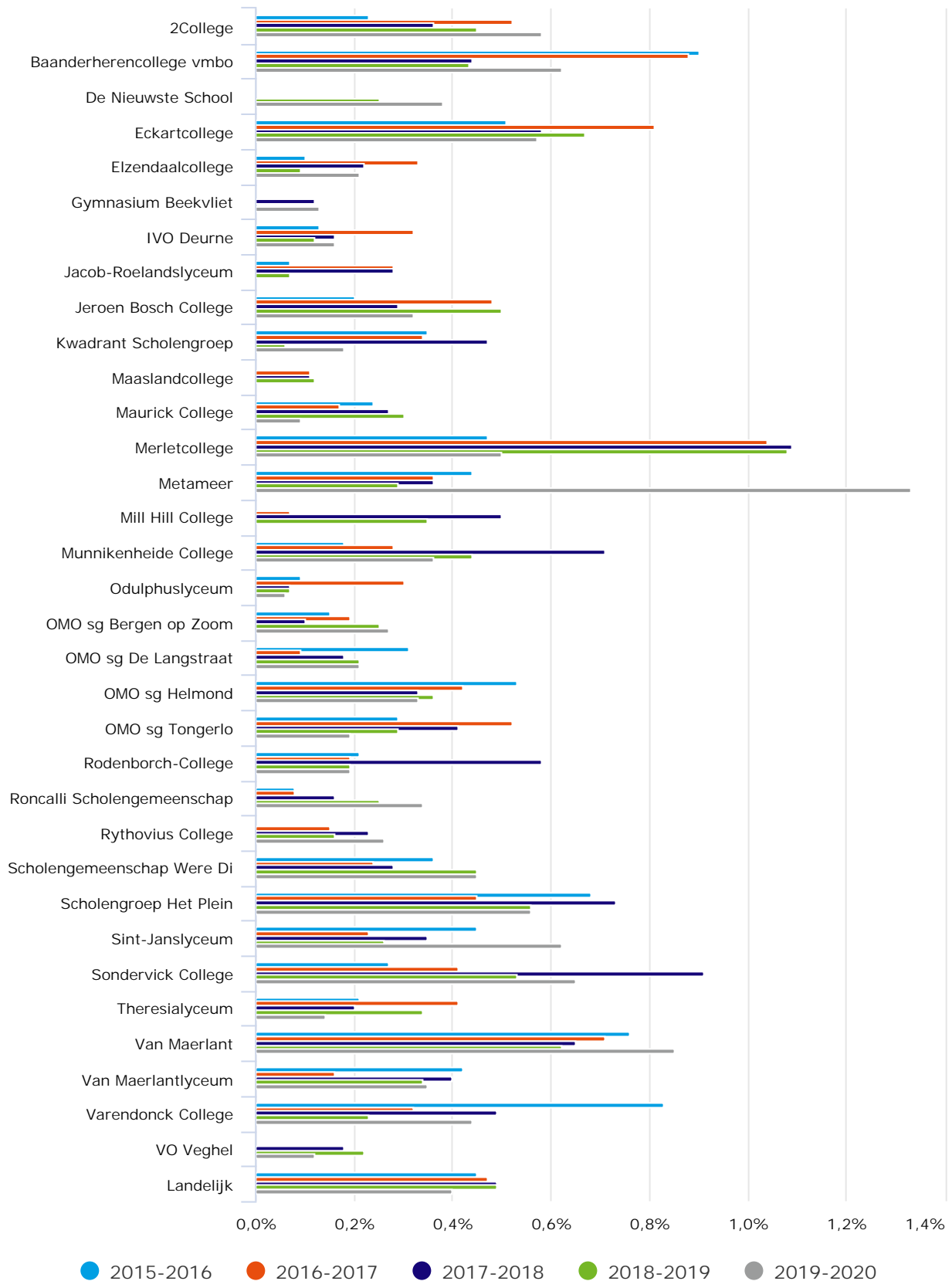

Grafiek: Vsv-cijfers voor het vo

Vanaf 2016-2017 wordt voor de berekening van de vsv-cijfers, als gevolg van een kwaliteitsslag, gebruik gemaakt van een volledig geautomatiseerde bestandskoppeling. Dit heeft geleid tot een opwaartse correctie van het landelijk aantal met zo'n 570 leerlingen. Door deze verschillende rekenmethodes is een één-op-één vergelijking van de cijfers over 2017-2018 met eerdere jaren niet helemaal mogelijk. Het percentage vsv van 2019-2020 is nagenoeg gelijk ten opzichte van het voorgaande jaar.

Scholen worden beoordeeld op het percentage en aantal vsv'ers in de onderbouw, bovenbouw vmbo, bovenbouw havo en bovenbouw vwo. Ten opzichte van het landelijk gemiddelde scoren de meeste scholen binnen de vereniging goed. In onderstaande tabel zijn de vsv-percentages per school op brinnummer te zien evenals de landelijke percentages.

Percentage vsv'ers per school en landelijk

Grafiek: Percentage vsv'ers per school en landelijk

Twee scholen zijn niet terug te zien in deze grafiek:

- Van het Baanderenherencollege praktijkonderwijs (26MZ) zijn geen cijfers beschikbaar. Dit heeft te maken met de bijzondere positie die het praktijkonderwijs heeft. Hier worden leerlingen begeleid naar arbeid of dagbesteding.
- De Bossche Vakschool (23FY) is niet opgenomen in de grafiek. Aan deze school is een **Internationale Schakelklas (ISK)** verbonden. Als deze leerlingen terug gaan naar het land van herkomst, ronden zij hun schoolperiode niet af met een startkwalificatie. Daardoor tellen zij mee als vsv'er. Verhoudingsgewijs drukken deze leerlingen zwaar op het vsv-percentage van de Bossche Vakschool. Omdat dit een vertekend beeld geeft is deze school niet meegenomen in bovenstaand overzicht. Zo waren er in schooljaar 2017-2018 in totaal 35 vsv'ers. Hiervan waren er 33 afkomstig van de ISK.

Overige opmerkingen:

- Ook Metameer Stevensbeek (16SW) heeft een ISK. Voor het jaar 2019-2020 geeft dit een relatief hoog vsv percentage.
- Het Merletcollege (19RX) in Grave heeft ook een ISK. Deze cijfers laten in verhouding geen tot een minder grote afwijking zien.
- De Nieuwste School (31LW) heeft sinds schooljaar 2019-2020 een eigen brinnummer. In de jaren hiervoor viel De Nieuwste School onder 2College (16OX).

Vavo-leerlingen

Op 1 oktober 2020 bedroeg het aantal vavo-leerlingen 105, waarvan 66 reguliere vavo-leerlingen en 39 teruggekeerde gezakte vavo-leerlingen.

ICT in het onderwijs

In het verslagjaar heeft het onderwijs op ICT-gebied een enorme noodzakelijke ontwikkeling doorgemaakt. Onderwijzend personeel heeft gedwongen gebruik moeten maken van 'devices' om onderwijs op afstand mogelijk te maken. Hierbij is de behoefte aan digitale middelen en software enorm gegroeid. Op gebied van ICT-adoptie binnen de vereniging is door de medewerkers een enorm knappe prestatie geleverd. In een korte tijd zijn reguliere lessen getransformeerd naar online lessen vanuit thuis en zijn de schoolorganisatie en roostering aangepast op de nieuwe werkelijkheid.

Nu medewerkers gewend zijn aan het geven van online lessen met de mogelijkheid van eventuele toekomstige fysieke lessen is er een vraag naar passende digitale tools. Binnen het onderwijs en de aanbesteding ELO, die de vereniging aan het voorbereiden is, is er momenteel een kans om het onderwijs op een nieuwe manier in te richten met behulp van nieuwe technologieën en ICT.

Om het onderwijs toekomstbestendig te maken en op kwaliteit te borgen is een stevige en stabiele ICT-infrastructuur essentieel. DigiKoers 2023 schrijft voor wat er op dit gebied dient te worden uitgevoerd om als fundament te fungeren voor het nieuwe hybride onderwijs.

Onderwijstechnologie in het leermiddelenbeleid

Op dit moment hebben de scholen óf een intern leermiddelenfonds óf een extern leermiddelenfonds.

Er is een aanbesteding gestart op gebied van leermiddelen waarin een aantal pijlers belangrijk zijn: flexibiliteit, digitalisering en ontzorging. Al jaren is er een groeiende trend in het gebruik van digitaal leermateriaal. Daarnaast heeft de nieuwe realiteit in het afgelopen jaar ervoor gezorgd dat er nog een grotere vraag is naar digitale leermiddelen. Dit heeft als gevolg dat er meer maatwerk wordt gevraagd van uitgeverij en distributeurs en de kwaliteit van leermiddelen steeds belangrijker wordt. Vanzelfsprekend heeft deze verschuiving ook gevolgen voor distributie en de leermiddelketen als geheel.

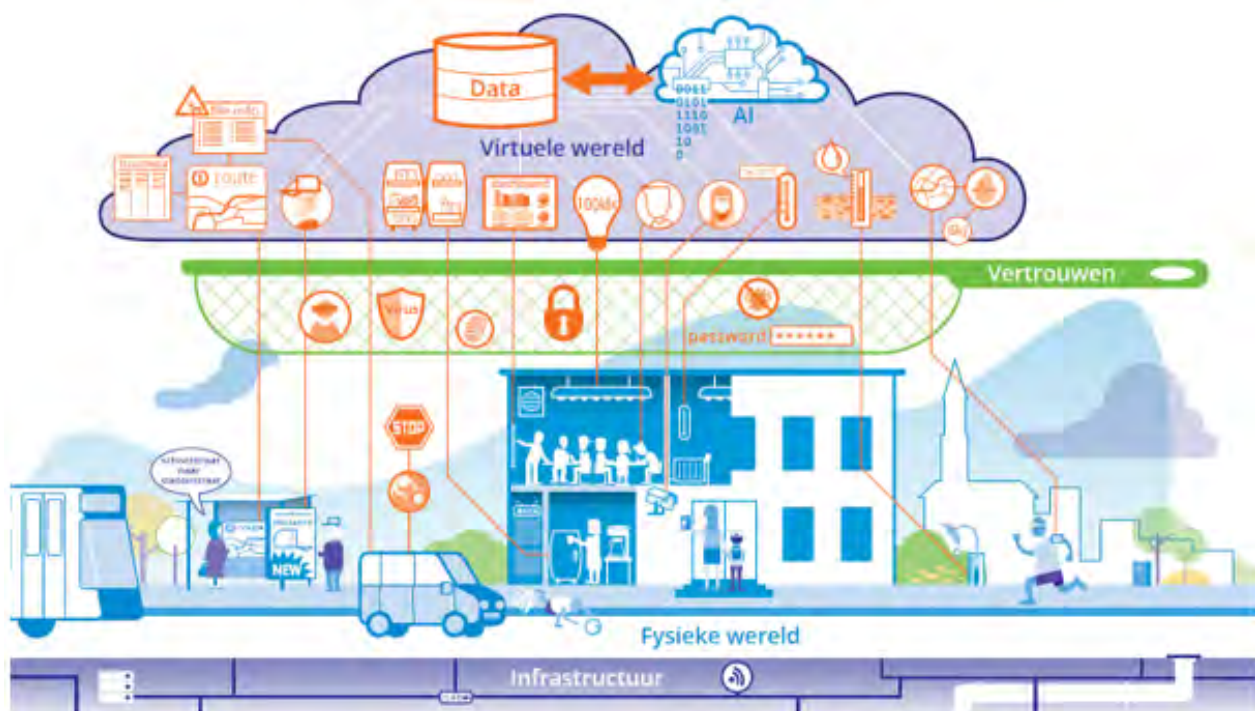
Onderwijs organiseren is een hele uitdaging en daarvoor is samenwerking nodig. Vandaar dat er structurele contacten zijn met o.a. Kennisnet, SIVON, VO-raad en andere schoolbesturen om kennis en ervaring uit te wisselen rondom leermiddelenbeleid en ontwikkelingen. Met uitgeverijen is er structureel contact om de ontwikkelingen op leermiddelgebied te blijven monitoren.

Ontwikkelingen op ICT-gebied

In het jaarverslag van 2019 is Digikoers 2023 gepresenteerd als één van de belangrijke ontwikkelingen op ICT-gebied. Vervolgens is in 2020 gestart met het eerste fundament waarop Digikoers 2023 gebouwd wordt.

Vanuit een gezamenlijke visie en de impact van de veranderende samenleving wordt de ICT op de OMO-scholen versterkt. 2020 stond in het teken van de digitale ontsluiting bij de OMO-scholen. Zo wordt ICT ingericht om scholen maximaal te ontzorgen; als ware het een 'nutsvoorziening'. Het toekomstbeeld van de vereniging is een stevig ICT-fundament, met één digitale identiteit voor elke OMO-medewerker. Daarvoor is een verkenning gedaan naar Identity Management.

Verder valt te vernoemen dat het adaptieve vermogen van de medewerkers door de coronacrisis heeft gezorgd dat Digikoers in 2020 een vlucht heeft genomen. Zo hebben online lessen haar intrede gedaan op cloudtechnologie, zijn online platformen op korte termijn ingericht en geprofessionaliseerd en zijn de digitale vaardigheden van medewerkers kwalitatief gestegen.

Dragend HRM beleid

Strategisch HRM-beleid

In het visiedocument Koers 2023 is als uitgangspunt voor HR-beleid genomen: 'Ieder talent verdient het om tot bloei te komen'. Ambities hierbij zijn:

- stimuleren van een onderzoekende houding en ontwerpend vermogen;
- bijdragen aan medeverantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van het onderwijs;
- ondersteunen van de ontwikkeling van de persoonlijke professionele identiteit;
- benutten van talenten en expertise.

Binnen de vereniging spreken we niet alleen over strategisch HRM-beleid maar vooral over dragend HRM-beleid met als doel bij te dragen aan de school en de persoonlijke professionele ontwikkeling van medewerkers. Alle scholen van de vereniging zijn anders. Scholen hebben een eigen visie op onderwijs: een visie die past bij de populatie, de omgeving, de geboden opleidingen en het onderwijsconcept. De visie van de school is uitgewerkt in het schoolplan. Dragend HRM-beleid is hierin een onderdeel. Het schoolplan wordt in de school verder vertaald in jaarplannen, afdelings- en sectieplannen.

Jaarlijks wordt een kalender met verenigingsbrede HR-thema's bepaald, voortkomend uit Koers 2023, actuele ontwikkelingen en behoeften vanuit de scholen. Beleidsvorming vindt plaats met grote betrokkenheid van schoolleiders en medewerkers vanuit de scholen. Gewerkt wordt met werkgroepen voor de doorlopende thema's en met stuur- en expertise groepen voor pilots en projecten. Het OMO-bureau ondersteunt en adviseert het management van de scholen bij de implementatie en uitvoering van HR-beleid. P&O-medewerkers van de scholen vormen samen een netwerk waarin zij kennis delen en ervaringen uitwisselen. Ook in de kwaliteitscyclus vormt HR een belangrijke pijler. Door middel van beleidsevaluatie en tevredenheidsonderzoeken worden beleid en effecten geëvalueerd. Monitoring vindt plaats langs de lijn van de planning- en controlcyclus en de jaargesprekken. In het jaargesprek tussen de Raad van Bestuur en de school nemen buiten de schoolleider en het bestuur ook medewerkers en leerlingen van de school deel.

Een weergave van actuele, verenigingsbrede HR-thema's volgt in de paragrafen hierna. Iedere school heeft in de managementrapportage over 2020 een toelichting gegeven op het Strategisch HRM-beleid van de school. Hierin komen de volgende thema's veelal naar voren:

- [Strategische personeelsplanning](#) in relatie tot:
 - de visie op en organisatie van het onderwijs;
 - de ontwikkeling van leerlingaantallen;
 - de huidige personeelsbezetting en te verwachten natuurlijk verloop;
 - de ontwikkelingen op de interne en externe arbeidsmarkt;
 - de verbeteringsgerichtheid en kwaliteitsontwikkeling.
- Het SPP-trendmodel: dit model geeft inzicht in de verwachte personeelstekorten (soms: overschotten) over 5 en over 10 jaar op basis van de leerlingprognoses bij verder ongewijzigd beleid.
- De [Regionale Aanpak Personeelstekort](#) (RAP) door de gezamenlijke schoolbesturen en de inzet van de 'werkdrukgeden'.
- [Regionale arbeidsmarkten](#).
- Doorlopende professionalisering, opleiding en onderzoek, inclusief inductie, in samenwerking met het netwerk van de [Academische Opleidingsscholen](#) (AOS'en).
- [De gesprekscyclus](#).

Strategische personeelsplanning

In 2019 is een trendmodel ontwikkeld ten behoeve van strategische personeelsplanning. Dit model is maatwerk voor de vereniging. Het geeft inzicht in de personele ontwikkelingen van onderwijskundig personeel over 5 en 10 jaar. Resultaten uit het model zijn te bekijken op verenigings-, regio- en schoolniveau.

- Inzichten op verenigingsniveau ondersteunen het gesprek met opleidingsinstituten over strategisch opleiden.
- Op regioniveau geeft het model inzichten voor het periodieke regionale arbeidsmarktoverleg over mobiliteit.
- Het model op schoolniveau geeft globaal inzicht. Scholen zetten verschillende instrumenten in voor het meerjarig plannen van hun formatie. Onderzocht wordt hoe scholen hierin samen kunnen optrekken.

In 2020 hebben gebruikers ervaren waarvoor ze het model kunnen inzetten en in november is een geactualiseerde versie van het trendmodel beschikbaar gesteld.

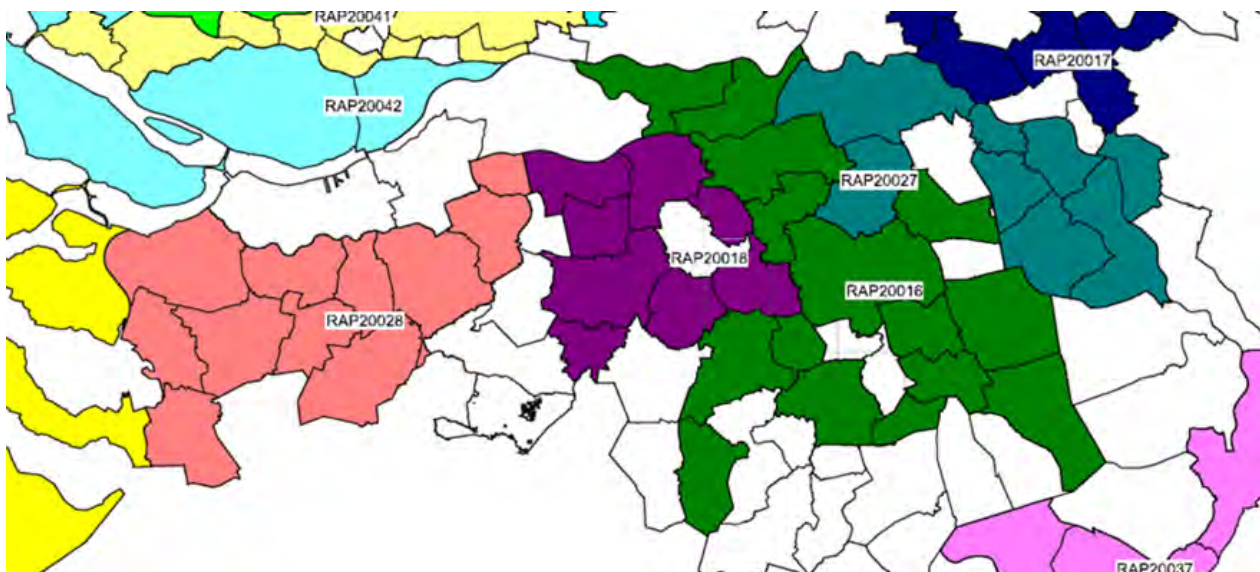
Aanpak lerarentekort

Regionale Aanpak Personeelstekort

Met de subsidieregeling Regionale Aanpak Personeelstekort (RAP) stimuleert het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap schoolbesturen, scholen en lerarenopleidingen het lerarentekort gezamenlijk aan te pakken. De regeling is een vervolg op de Regionale Aanpak Lerarentekort (RAL) uit 2019. De aanpak is regionaal aangezien de arbeidsmarkt voor onderwijs sterk regionaal bepaald wordt. Het ministerie geeft aan dat in de regio de meeste kansen liggen om te komen tot oplossingen.

In Noord-Brabant zijn vier RAP-regio's gevormd. Voor drie regio's is de vereniging penvoerder, in de vierde regio met besturen uit het Orion-netwerk participeert OMO niet.

1. RAP-regio West-Brabant - 20028
2. RAP-regio Noordoost Brabant - 20027
3. RAP-regio Midden Brabant – 20018 – nieuw gestarte regio
4. RAP-regio met Orion-besturen– 20016

In deze regio's hebben schoolbesturen in het vo en mbo samen met meerdere lerarenopleidingen een plan van aanpak voor de RAP ingediend. In dit plan staat beschreven wat zij in hun regio gedurende de schooljaren 2020-2021 en 2021-2022 gaan doen om het lerarentekort aan te pakken. De RAP-plannen verschillen in aanpak van elkaar. De regio bepaalt zelf op welke thema's ze inzetten en hoe en met welke snelheid zij een thema oppakken. In alle regio's is gekozen om aan te sluiten bij bestaande initiatieven en/of activiteiten van de RAL.

Verplichting opzetten regionaal informatiepunt of loket

De RAP-subsidie kent onder andere de verplichting om een informatiepunt of loket in te richten. Via dit loket kunnen geïnteresseerden die in de regio in het onderwijs willen gaan werken gericht informatie ophalen. Het gaat dan bijvoorbeeld om informatie over vacatures, opleidingsroutes en begeleidingsmogelijkheden. De vier RAP-regio's in Noord-Brabant ontwikkelen momenteel een gezamenlijke digitale ingang (via een landkaartje Noord-Brabant) van een Brabants onderwijsloket. Via dit loket zijn straks alle vo-scholen in Noord-Brabant zichtbaar, vindbaar en benaderbaar voor geïnteresseerden in werken in het onderwijs.

Aanvullende bekostiging verlichting van het lerarentekort en werkdruk

In november 2019 heeft het kabinet extra middelen beschikbaar gesteld voor het bestrijden van het lerarentekort en verlichten van de werkdruk. Per leerling gaat het om een bedrag van € 154,96. Voor de vereniging komt dit neer op een totaalbedrag van circa € 9,8 miljoen. Het ontvangen bedrag moet in kalenderjaar 2020 en 2021 worden ingezet. De planvorming voor de besteding heeft door het coronavirus vertraging opgelopen. De Raad van Bestuur heeft daarom in oktober 2020 besloten de bestedingstermijn te verlengen tot 31 juli 2022. Hierdoor kan de inzet in een geheel schooljaar plaatsvinden (2020-2021 en 2021-2022).

Inzet middelen

In 2020 is een start gemaakt met het opstellen van bestedingsplannen voor de inzet van de middelen uit het onderwijsconvenant. Op alle scholen wordt hierbij het personeel actief betrokken en is in beeld gebracht wat de medewerkers ervaren als werkdruk. Aan de hand van dit beeld wordt door de directie of een werkgroep een concreet plan voor de inzet van de aanvullende bekostiging opgesteld. Op alle scholen worden de concrete plannen voor uitvoering voorgelegd aan de (P)MR.

Het beschikbare budget wordt vooral gebruikt voor het uitbreiden van de ontwikkeltijd van docenten en extra ondersteuning, door de inzet van surveillanten, verzuimcoördinatoren en onderwijsassistenten. In de plannen komt onder andere het volgende terug:

- Ontwikkeltijd voor docenten;
- Extra ondersteuning (surveillance, administratieve taken, ICT, verzuimcoördinator);
- Inzet extra formatie voor kleinere klassen;
- Voorlichting/ scholing over (ervaren) werkdruk;
- Efficiëntere inrichting mentoraat;
- Vermindering klokuren docenten;
- Aantrekken externe expertise en ondersteuning voor ontwikkeling/ onderwijsvernieuwing;
- Ergonomisch meubilair en betere werkplekken.

Duurzaam effect

Het doel dat bij de inzet wordt nagestreefd is voornamelijk het verlichten van werkdruk van personeel. Op een enkele school wordt geprobeerd de uitbreiding van de extra ondersteuning in te passen in de formatie vanaf het schooljaar 2022-2023, zodat het een duurzaam effect krijgt. Op de meeste scholen wordt geprobeerd het duurzaam effect te bereiken door in te zetten op onderwijsontwikkelingen. Hierdoor wordt na de bestedingstermijn nog voordeel ondervonden.

Regionale arbeidsmarkten

Sinds 2015 werken scholen binnen regionale arbeidsmarktregio's intensief samen bij het opstellen van de formatie en het vormgeven van een regionale arbeidsmarkt. Deze samenwerking heeft tot doel binnen een regio actief te werken aan het bevorderen van uitwisseling van personeel door scholen in deze regio's. Leden van de arbeidsmarktregio's komen periodiek bij elkaar. Zij bespreken wensen en mogelijkheden van interne kandidaten en matchen deze met vacatures voor het komende schooljaar en de jaren hierop volgend.

Vertrekpunten van deze regio's zijn:

- uitgaan van kansen benutten
- goed werkgeverschap
- van elkaar leren.

Deze regionale samenwerking is succesvol gebleken en heeft in 2020 tot 45 matches (via de regionale arbeidsmarkt) en 95 overplaatsingen (transacties) geleid. De resultaten worden jaarlijks geëvalueerd. De bevindingen uit de evaluatie gebruiken de regio's ter verbetering van de regionale samenwerking. De focus wordt daarbij steeds meer op de lange termijn gericht, gebruik makend van de strategische personeelsplanning.

Academische Opleidingsscholen

Een Academische Opleidingsschool (AOS) is een door het ministerie van OCW erkend educatief partnerschap van scholen en lerarenopleidingen. Zij leiden samen aankomende leraren op. Alle OMO-scholen zijn aangesloten bij een van deze AOS'en.

OMO is hoofdaanvrager van vier AOS'en, waarvan één is verdeeld in twee substructuren:

- AOS-West-Brabant
- AOS-Midden-Brabant
 - Den Bosch
 - Tilburg
- AOS-Noordoost-Brabant
- AOS-Zuidoost-Brabant

De samenwerking met lerarenopleidingen is via samenwerkingscontracten geformaliseerd. Dit kalenderjaar is ook de samenwerkingsovereenkomst met Fontys Hogeschool voor de Kunsten gerealiseerd.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de diverse partnerschappen en hun specifieke relatie met de AOS'en.

Lerarenopleiding	West	Midden	Noordoost	Zuidoost
Hogeschool Rotterdam	+	-	-	-
Hogeschool Arnhem Nijmegen	-	-	+	-
Fontys Lerarenopleiding Tilburg	+	+	+	+
Fontys Sport Hogeschool	+	+	-	+
Hogeschool voor de Kunsten	+	+	+	+
Eindhoven School of Education	+	+	+	+
Radboud Docenten Academie	+	+	+	+
Universitaire Lerarenopleiding Tilburg	+	+	+	+
TU/Delft	+	-	-	-

Tabel: Partnerschappen AOS

De OMO-AOS'en hebben drie netwerkfuncties:

1. Opleiden in partnerschap met lerarenopleidingen, waarbij 40% van het totale curriculum van de lerarenopleiding wordt ontwikkeld en uitgevoerd in de schoolsetting.
2. Bevorderen van onderzoek. In het netwerk van de AOS'en zijn alle vormen van onderzoek aanwezig (van praktijkonderzoek tot aan fundamenteel onderzoek).
3. Bijdragen aan verdere scholing van docenten in de inductiefase van het docentschap.

Voor de scholen is het primaire doel van de AOS: *het bevorderen van de ontwikkeling van de school gericht op het leren van leerlingen via beter opgeleide leraren*. Voor de lerarenopleidingen is het primaire doel om hun lerarenopleiding te ontwikkelen door een vervlechting met de praktijk. Het samenbindende netwerkdoel van alle partners is door samenwerking de kwaliteit van het onderwijs te verhogen. Om dit netwerkdoel te bereiken zijn AOS'en ingericht als een contextrijke leer- en werkomgeving om het leerproces van leerlingen, studenten, docenten, opleiders van school en instituut te faciliteren.

De AOS'en plaatsten in het schooljaar 2019-2020 de volgende aantallen studenten die in aanmerking komen voor subsidie. Dit betreft studenten van hogescholen, universiteiten en eigen docenten die nog een studie naast hun baan volgen.

Plaatsing van studenten die meetellen voor de subsidie:

2019-2020	Midden-Brabant	Noordoost-Brabant	West-Brabant	Zuidoost-Brabant	Totaal	Percentage
Hogeschool	273	308	203	202	986	71%
Universiteit	52	58	17	37	164	12%
Eigen medewerkers	58	64	95	27	244	18%
Totaal	383	430	315	266	1394	100%

Tabel: Studentenaantallen AOS

Het gaat hier om tel-studenten. Daarnaast plaatsten de scholen ongeveer 100 studenten van lerarenopleidingen die niet deelnemen aan de AOS. Deze studenten blijven in dit verslag buiten beschouwing.

Er is een toename in het aantal studenten in AOS-Noordoost-Brabant. Dit is mede het gevolg van het toetreden van de scholengroep Metameer tot de vereniging.

Het totaal van 1394 studenten is een lichte toename (+33) ten opzichte van het schooljaar 2018-2019 (1361). Hiermee hebben de AOS-en gezamenlijk wederom een bijna maximale kwantitatieve studentenplaatsing gerealiseerd. Vanaf september van dit jaar worden de AOS-en niet meer gefinancierd op basis van staffels, maar per student (€ 955,00). Elke AOS ontvangt daarnaast een vaste voet van € 100.000,00.

Op iedere school werken gecertificeerde schoolopleiders en werkplekbegeleiders. Zij werken intensief samen met instituutopleiders vanuit de opleidingen. Naast hen zijn er ook onderzoekscoördinatoren en -docenten die in verschillende groepen onderzoek doen naar de eigen onderwijspraktijk. Niet alle onderzoeksdocenten worden gefaciliteerd uit de AOS. De getallen voor deze groep zijn dan ook bij benadering.

Infrastructuur	West	Tilburg	Den Bosch	Noordoost	Zuidoost
Schoolopleiders	15	15	15	22	18
Werkplekbegeleiders	220	285	205	450	240
Onderzoekscoördinatoren	9	9	9	9	7
Onderzoeksdocenten	6	11	7	22	15

Tabel: Betrokken begeleiders, opleiders en onderzoekers

Leerateliers

De Universitaire Lerarenopleiding Tilburg (ULT), Eindhoven School of Education (ESoE), Radboud Docenten Academie (RDA), Fontys Leraren Opleiding Tilburg (FLOT) en de Academie Educatie van de Hogeschool van Arnhem Nijmegen (HAN) hebben de handen ineen geslagen en verzorgen met scholen een nieuwe vorm van opleiden; de leerateliers. Deze **leerateliers** zijn gericht op het leren van leerlingen en bieden ruimte voor eigen leervragen.

In het schooljaar 2019-2020 waren vijf leerateliers actief, met in totaal 32 deelnemende studenten van de verschillende opleidingen, en 17 docenten van 16 verschillende scholen. Hiermee blijft het aantal deelnemers sinds de start van het traject stabiel.

		2016-2017 (pilot)	2017-2018 (NRO)	2018-2019 (NRO)	2019-2020
Studenten	RDA	9	12	6	14
	ULT	3	7	3	2
	EsoE	1	4	3	6
	Fontys/FHK	*	5	4	6
	HAN	*	*	*	4
Scholen		10	15	12	16
Docenten		10	15	10	17

Tabel: Overzicht deelnemers Leerateliers 2016-2020

Er zijn in het verslagjaar twee publicaties tot stand gekomen die het leren en functioneren van de leerateliers in beeld brengen.

1. Imants, J., Meijer, P. C., & Blankesteyn, E. (2020, June). Expansive Learning in Teacher Education's Hybrid Spaces: The Challenges and Possibilities in and Beyond Learning Studios. In *Frontiers in Education*(Vol. 5, p. 64). Frontiers.
2. Kools, Q., Koopman, M., Aarts, R. & Derksen, K. (2021 in press). Opleiden en professionaliseren in Leerateliers. *VELON Tijdschrift voor Lerarenopleiders*, in press.

Promovendi

Er is in het kader van de AOS'en een OMO-beurs in het leven geroepen die bedoeld is om een promovendus van één van de OMO-scholen maximaal 5 jaar te ondersteunen met een vrijstelling voor studie van 0,2 fte. De begeleiding berust bij de promotor en copromotor van de universiteit. De vereniging voorziet in begeleiding op afstand en regelmatige ontmoetingen tussen de promovendi, opdat zij elkaar als groep kunnen ondersteunen en versterken. Wanneer dat kan wordt een bewerking van een onderzoek gepubliceerd op Script!

In het verslagjaar telde het fonds zes promovendi. Er is een nieuwe promovendus gestart. Zij doet onderzoek naar gelijke kansen voor jongens en meisjes in het Natuurkunde-onderwijs aan de Universiteit van Tilburg en Eindhoven. Een promovendus heeft inmiddels haar proefschrift over motivatie en evaluatie van leerlingprestaties bij LO afgerond en promoveert op 11 maart 2021 aan zowel de Universiteit Utrecht als de Universiteit van Gent.

AOS'en en onderwijsinnovatie

De AOS'en intensiverden in het afgelopen jaar hun [praktijkonderzoek](#). Elke AOS kent onderzoekcoördinatoren en onderzoeksgroepen van docent-onderzoekers. De onderzoekcoördinatoren hebben hun rol in de school versterkt waardoor meer afstemming is ontstaan met de eigen schoolinnovatie. De begeleiding van de docent-onderzoekers wordt in samenwerking met de lerarenopleiding gerealiseerd. Hierdoor kunnen de AOS'en onderzoeksexpertise beter benutten.

Vanuit het perspectief van evidence informed werken hebben een groot aantal scholen van OMO geparticipeerd in [een landelijk onderzoek](#) naar de perceptie van leerlingen over afstandsonderwijs in Coronatijd. In samenwerking met de hoofdonderzoeker, werkzaam bij één van onze partners, is een module ontwikkeld om scholen zelf de kwalitatieve opbrengsten van het onderzoek te laten analyseren en interpreteren. Deze module gaat in de context van de AOS in het voorjaar van 2021 van start.

Actualisering gesprekscyclus

De traditionele systematiek van functionerings- en beoordelingsgesprekken staat zowel in de wetenschap als praktijk ter discussie. Naar aanleiding hiervan zijn een stuur- en expertgroep in 2019 gestart met een nadere verkenning naar de toekomstige vormgeving van de [gesprekscyclus](#). Dit proces is in 2020 voortgezet. Er is een opzet voor een kaderregeling gemaakt, op basis waarvan iedere school kan komen tot een eigen regeling voor de gesprekscyclus. Om te komen tot deze gesprekscyclus op maat kunnen scholen aansluiting zoeken bij het schoolplan. Waarderend perspectief, continue dialoog, ontwikkelingsgericht en gedeelde regie zijn werkprincipes op basis waarvan de kaderregeling is opgesteld. Begin 2021 wordt de vernieuwde opzet voor de gesprekscyclus gepresenteerd.

Flexibele arbeid

OMO-scholen hebben de behoefte om snel, betrouwbaar en betaalbaar tijdelijke vacatures voor bevoegd en passend onderwijzend personeel in te vullen. Dit geldt vooral bij uitval van personeel. Als gevolg van de krappe onderwijsarbeidsmarkt is het voor scholen vooral gedurende het schooljaar bij tijdelijke vacatures voor steeds meer vakken lastig bevoegde docenten te vinden.

De stuurgroep flexibele arbeid richt zich op twee thema's die met elkaar samenhangen:

1. Betere invulling van tijdelijke vacatures door interne mobiliteit
2. Voorbereiden van een aanbesteding van inleenarbeid

Nadat in 2019 duidelijk werd dat een vervangingspool voor de vereniging te complex en financieel risicovol bleek, heeft de stuurgroep in 2020 uitgezocht wat andere mogelijkheden zijn om interne mobiliteit bij tijdelijke vacatures te verbeteren. Het plan om een 'digitaal dynamisch portaal voor mobiliteit' te ontwikkelen, is besproken met de penvoerders van de RAP-regio's. In RAP-regio's werken VO-besturen, mbo-besturen en opleidingsinstituten samen aan de 'regionale aanpak van het personeelstekort' (RAP). Door samen te werken met de partners uit de RAP-regio's kan bestuuroverstijgende mobiliteit verder verkend worden.

Hiernaast zijn voorbereidingen getroffen voor een aanbesteding voor inleenarbeid. Deze aanbesteding wordt, op basis van de gemaakte aanvullende afspraken met de partners in het lokaal cao-overleg, in 2021 verder opgepakt.

ProMotion – ruimte voor loopbaanontwikkeling

Alle medewerkers werkzaam bij vereniging Ons Middelbaar Onderwijs kunnen terecht bij ProMotion, het interne loopbaancentrum van de vereniging, voor advies en ondersteuning op het gebied van loopbaanontwikkeling. ProMotion biedt zowel individuele loopbaan- en coachtrajecten, als groepsgerichte trainingen aan.

Door de komst van Covid-19 zijn ook de werkzaamheden van ProMotion veranderd. Het merendeel van de gesprekken vond in 2020 digitaal plaats. In de individuele gesprekken kwamen het coronavirus en de daarmee gepaard gaande uitdagingen vaak aan bod, naast de reguliere vragen rondom loopbaanontwikkeling. De trainingen zijn, daar waar mogelijk, omgezet in online bijeenkomsten door gebruik te maken van diverse digitale hulpmiddelen.

In 2020 hebben 162 medewerkers een individueel traject bij ProMotion doorlopen. In 2019 waren dit er 180. De verhouding tussen OP en OOP bij individuele trajecten is grofweg 8:2. Er hebben 60 medewerkers aan de (online) trainingen en workshops (open inschrijving) deelgenomen.

Naast de trainingen en workshops op open inschrijving vinden er eveneens maatwerktrainingen plaats op aanvraag van de scholen. In 2020 hebben 188 medewerkers gebruik gemaakt van deze maatwerktrajecten.

In november 2020 is door ProMotion een webinar met het thema Veerkracht georganiseerd. Hierbij waren 201 medewerkers (101 OP en 100 OOP) aanwezig. De webinar is nog terug te kijken. De link kan opgevraagd worden bij ProMotion.

Kijk voor meer informatie over ProMotion op promotion-loopbaanontwikkeling.nl.

Scholingstrajecten

In 2020 hebben zowel de managementconsulenten personeel als ProMotion diverse scholingstrajecten, voorlichtingsbijeenkomsten, trainingen en workshops verzorgd. Vanwege de maatregelen rondom corona hebben deze scholingstrajecten overwegend digitaal plaatsgevonden. De thema's waren divers van aard. Zo is er aandacht geweest voor:

- werkdruk;
- het goede gesprek;
- veerkracht;
- LinkedIn;
- mijn contract eindigt, en nu?

Re-integratie

Re-integratiebeleid omvat alle activiteiten van werkgever, medewerker en derden gericht op het voorkomen van (dreigende) werkloosheid of langdurig ziekteverzuim en behoud of terugkeer van de medewerker in het arbeidsproces. De aanpak van re-integratie bij de vereniging gaat uit van goed onderwijs en goed werkgeverschap. Als uitgangspunten gelden het toepassen van de kracht van één werkgever en het benutten van de regionale samenwerking met ruimte voor maatwerk binnen de geldende kaders en regelgeving.

Het is belangrijk om duurzaam vitaal en gezond te kunnen werken. Demografische ontwikkelingen, zoals dalende leerlingaantallen en vergrijzing, zorgen voor de bewustwording om medewerkers werkzekerheid te bieden. De vereniging motiveert haar medewerkers maximaal inzetbaar te zijn en te blijven.

De vereniging stuurt bij re-integratie aan op herplaatsing en scholing van medewerkers. In 2020 is de re-integratiebegeleiding van uitkeringsgerechtigden intern uitgevoerd door de managementconsultanten personeel.

De vereniging is eigenrisicodragers voor de ziektewet. Het gaat hierbij om tijdelijke medewerkers die ziek uit dienst gaan. De ziekteverzuimbegeleiding van deze groep is belegd bij een externe partij. Ervaringen en inzichten uit genoemde trajecten worden meegenomen bij de verdere ontwikkeling van plannen hoe re-integratie verder positief te beïnvloeden.

CAO OMO

In 2020 is er geen overeenstemming bereikt over een nieuwe CAO OMO als opvolger van de CAO OMO 2018. De CAO OMO 2018 is stilzwijgend verlengd en blijft daarmee van toepassing.

In het lokaal cao-overleg is het afgelopen jaar sprake geweest van een twee-sporen beleid. Enerzijds is gesproken over technische onderwerpen die op korte termijn kunnen worden uitgewerkt in een nieuwe CAO OMO. Anderzijds is voor de lange termijn gestart met de uitwerking van twee beleidsmatige thema's. Doel hiervan is om op termijn te komen tot afspraken die kunnen worden opgenomen in de CAO OMO. De thema's die worden uitgewerkt zijn wendbaarheid en onderwijsvernieuwing.

In het lokaal cao-overleg is een 2^e fase van het mobiliteitsplan voor het Van Maerlantlyceum overeengekomen. De 2^e fase van dit mobiliteitsplan is ingegaan op 1 april 2020 en heeft een looptijd van een jaar.

Bezwarencommissie OMO

De bezwarencommissie OMO is door de vereniging medio 2018 ingesteld op basis van de CAO OMO.

De werknemer kan bezwaar maken bij deze commissie in de situaties waarin dit in de CAO OMO is vastgelegd, te weten:

- (heroverweging) functiewaardering;
- toepassing werkverdelingsbeleid;
- inzetbaarheid en werkverdeling senioren;
- toepassing Sociaal Statuut;
- schorsing als ordemaatregel;
- disciplinaire maatregelen;
- overplaatsing naar een andere school binnen OMO;
- aanwijzing als boventallige.

De bezwarencommissie is gelijkwaardig samengesteld. Twee leden worden benoemd op voordracht van de personeelsvakorganisaties en twee leden op voordracht van de werkgever. De voorzitter van de commissie en de plaatsvervangend voorzitter worden benoemd op voordracht van de leden. Mr. Loe Sprengers is voorzitter en mr. dr. Leo Klijn is vicevoorzitter. Het secretariaat en de ondersteuning van de commissie is ondergebracht bij een professioneel extern bureau te weten de Stichting Onderwijsgeschillen in Utrecht.

Een bezwaar wordt behandeld op een hoorzitting van de commissie. De commissie geeft partijen dan gelegenheid om hun standpunten toe te lichten. De bezwarencommissie toetst op basis van hetgeen in de cao is bepaald of de werkgever naar redelijkheid en billijkheid tot het bestreden besluit is kunnen komen. De commissie geeft een advies aan de werkgever, die uiteindelijk besluit met betrekking tot het ingediende bezwaar. Dit advies, met daarin een gemotiveerd oordeel over de gegrondheid van het bezwaar, is zwaarwegend.

In het verslagjaar 2020 zijn geen bezwaren ingediend.

In 2020 is Mr. H.E. Mertens als lid namens de personeelsvakorganisaties tot de commissie toegetreden.

Pilot werkplezier

In samenwerking met TNO is in het schooljaar 2019-2020 de Pilot werkplezier – een systematische aanpak van werkdruk - gestart. Op basis van literatuuronderzoek heeft TNO een systematische aanpak voor werkdruk ontwikkeld. Deze aanpak wordt op vier pilotscholen toegepast. TNO traint een aantal trajectbegeleiders in het kunnen begeleiden van deze trajecten op de pilotscholen. Als de aanpak een succes blijkt, kan deze aanpak in de toekomst worden toegepast op meerdere scholen.

De oorspronkelijke planning was om de pilot aan het eind van het schooljaar 2019-2020 af te ronden en vervolgens te evalueren. Als gevolg van de Covid-19 maatregelen heeft dit proces echter vertraging opgelopen. De looptijd van de pilot is verlengd tot en met eind 2020, waarna het project in 2021 wordt geëvalueerd.

Lerarenregister/Lerarenportfolio

Sinds 1 augustus 2017 is het beroep van leraar wettelijk beschermd door de Wet beroep leraar. Met deze wet worden de kwaliteit van het beroep en de beroepsuitoefening door de leraar gewaarborgd. Onderdeel van deze wet was de invoering van een verplicht lerarenregister.

In 2019 is aangegeven dat de ministers van Onderwijs in deze regeerperiode geen werk meer gaan maken van het verplichte lerarenregister. Als reden is genoemd dat het register in zijn huidige vorm niet van, voor en door alle leraren is en kan zijn. Het vrijwillige onderdeel Lerarenportfolio gaat wel door om daarmee leraren te ondersteunen in hun professionele ontwikkeling. Dit portfolio is vrijwillig te gebruiken en is eigendom van de leraar zelf. De naam lerarenregister is daarom vervangen door Lerarenportfolio.

De gegevensaanlevering van schoolbesturen blijft intact. Scholen kennen nu een verplichting om een bekwaamheidsdossier bij te houden. Met de nieuwe koers van het Lerarenportfolio wordt het ook mogelijk voor scholen om ervoor te kiezen om de professionele ontwikkeling alleen bij te houden in het Lerarenportfolio. Daarmee vervalt de verplichting voor de werkgever om een bekwaamheidsdossier bij te houden. Besloten is voor deze mogelijkheid te kiezen. Doorslaggevend hierin is het uitgangspunt dat de verantwoordelijkheid voor het bijhouden van het portfolio bij de werknemer ligt. Tevens sluit deze optie aan bij landelijk ingezet beleid.

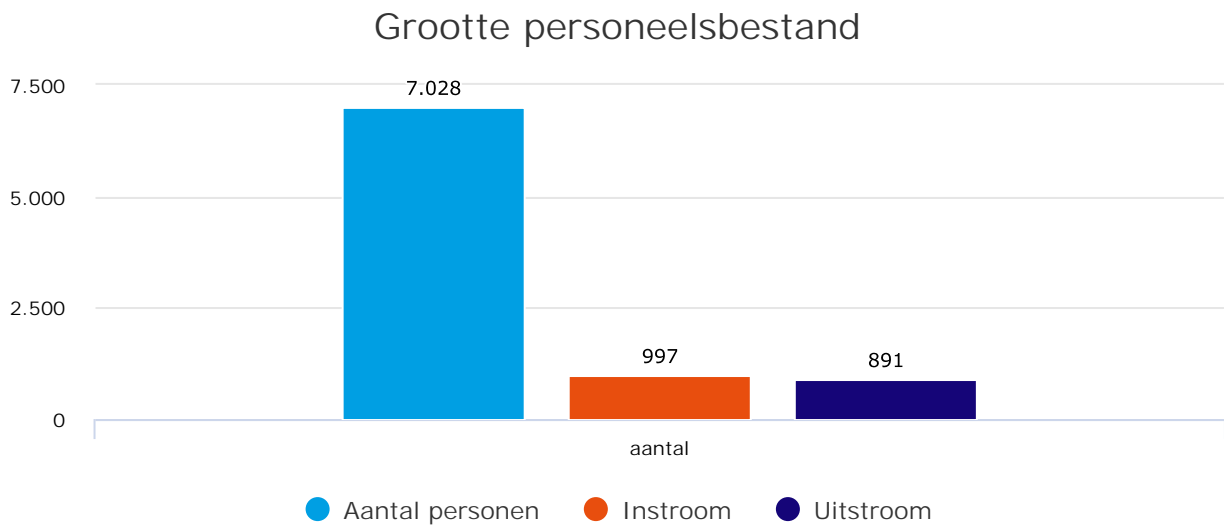
Op dit moment worden alle gegevens van onze docenten aangeleverd in het Lerarenportfolio. De docent kan in het portfolio zelf zijn bekwaamheid bijhouden of contact zoeken met andere docenten. Er zit geen kwalitatieve toets achter de professionaliseringsactiviteiten. Alle activiteiten kunnen worden geregistreerd.

Personeel in kerncijfers

Deze paragraaf toont de grafische weergave van een aantal personele kengetallen die betrekking hebben op het kalenderjaar 2020.

1. Grootte personeelsbestand

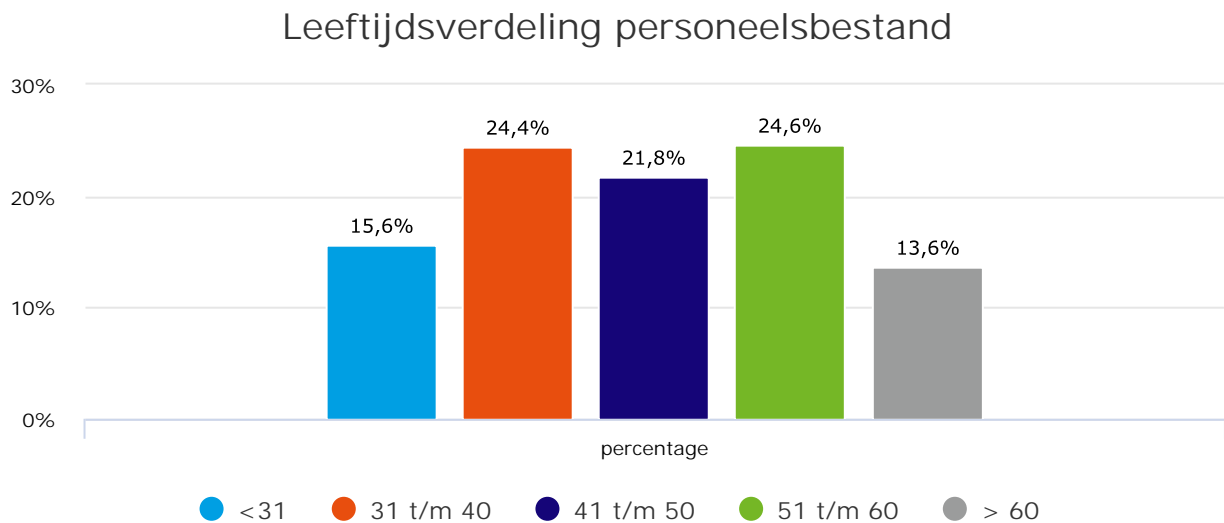
Het totale personeelsbestand van de scholen en het OMO-bureau in 2020 bedraagt 7.028 personeelsleden (circa 5.640 fte). De respectievelijke instroom- en uitstroom bedraagt in totaal 997 en 891 personen. Dat betreft het aantal personeelsleden dat in dienst is gekomen of uitdienst is gegaan gedurende het kalenderjaar.

Grafiek: Grootte personeelsbestand

2. Leeftijdsverdeling personeelsbestand

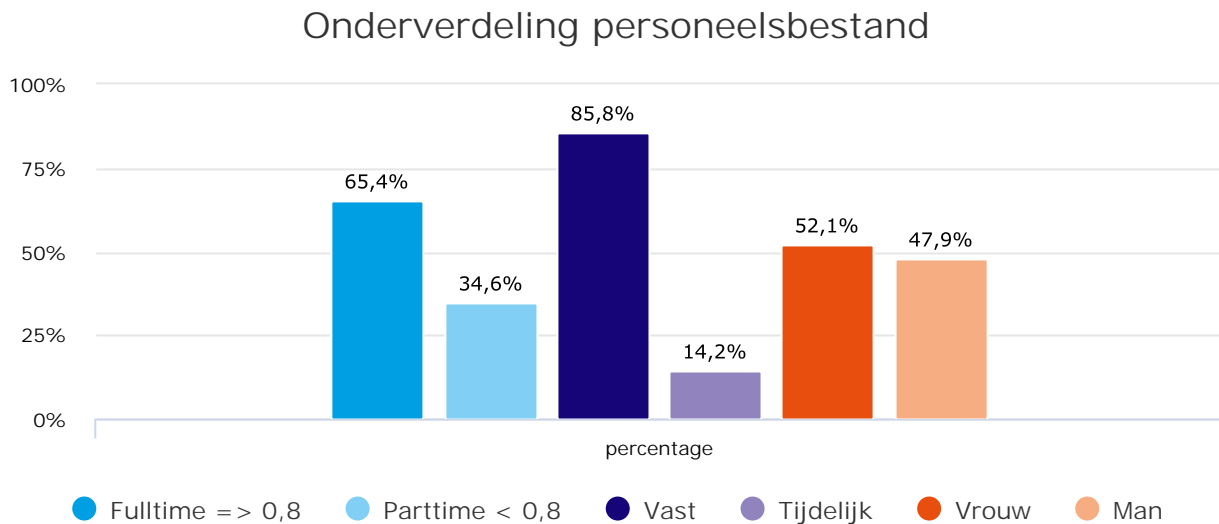
De verdeling van alle personeelsleden over alle personeelscategorieën in 2020 werkzaam bij Ons Middelbaar Onderwijs ziet er als volgt uit:

Grafiek: Leeftijdsverdeling personeelsbestand

3. Onderverdeling personeelsbestand

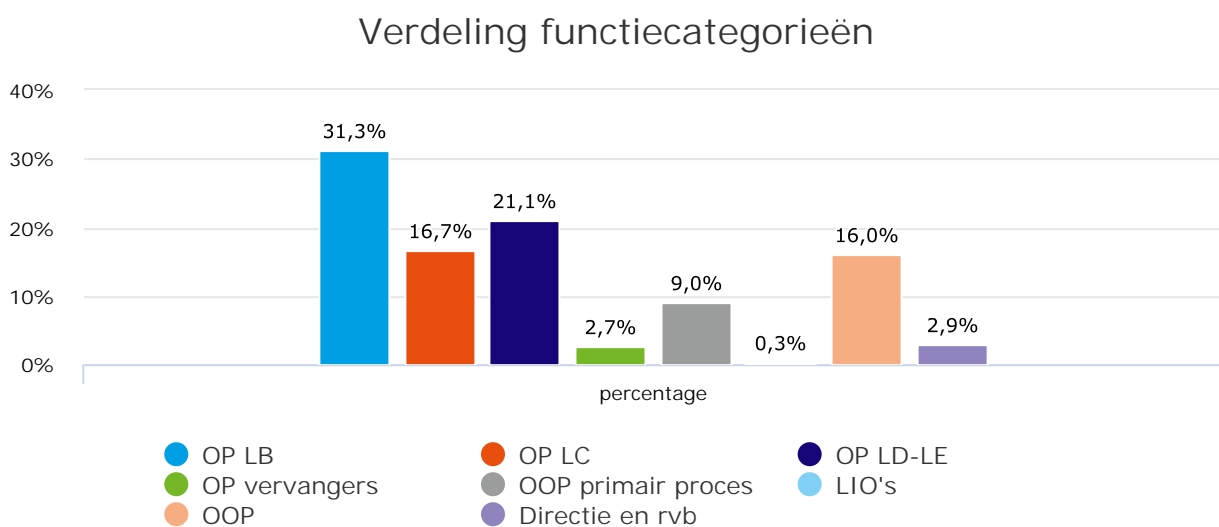
De verdeling van het personeelsbestand naar fulltime-parttime, soort dienstverband (vast-tijdelijk) en verhouding vrouw-man is als volgt:

Grafiek: Onderverdeling personeelsbestand

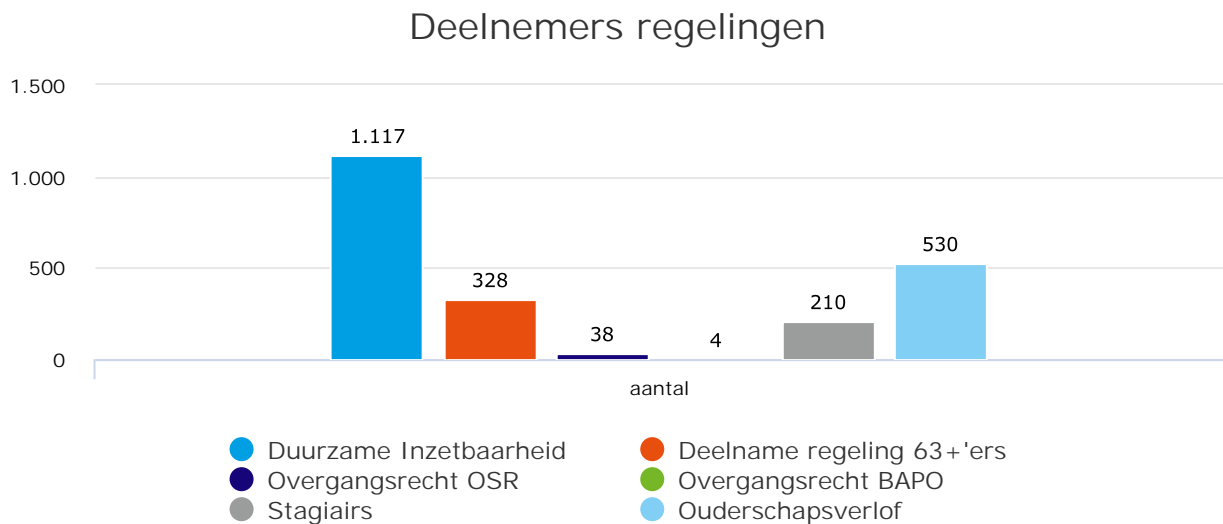
4. Verdeling functiecategorieën

De totale omvang van 5.640 werktijdfactor (fte) geeft, procentueel verdeeld over de diverse functiecategorieën, het volgende beeld:

Grafiek: Verdeling personeel naar functiecategorieën

De omvang van deelnemers aan de regeling Duurzame Inzetbaarheid, de 63+-regeling en deelnemers met overgangsrecht OMO Seniorenregeling, overgangsrecht Besluit Arbeidsparticipatie Onderwijs (BAPO), deelnemers aan de regeling betaald ouderschapsverlof en het aantal betaalde stagiairs in 2020 bedraagt:

Grafiek: Deelnemers Duurzame Inzetbaarheid, 63+-regeling, overgangsregeling OSR en BAPO, stagiairs en ouderschapsverlof

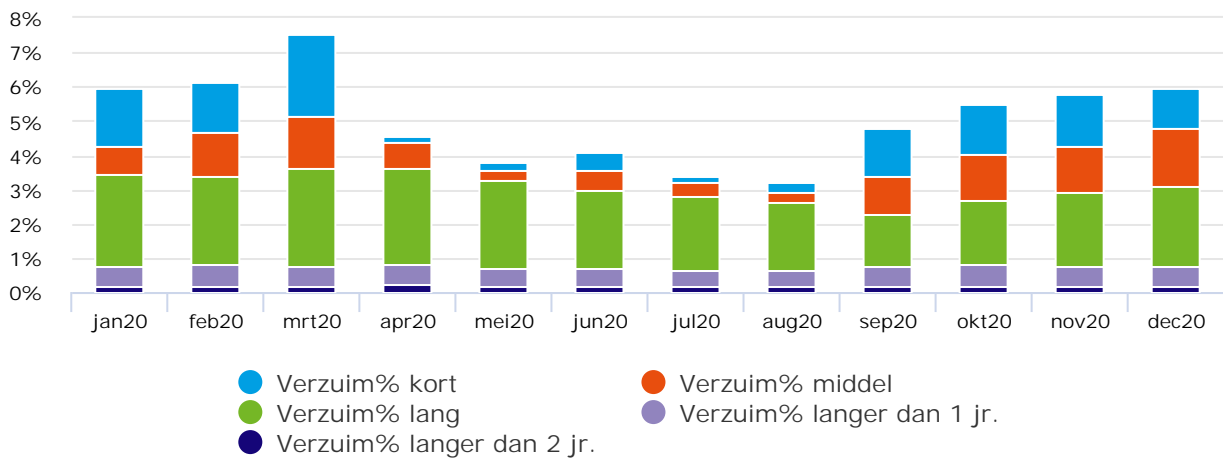
In [bijlage 4](#) wordt uitgebreider ingegaan op de samenstelling van het personeelsbestand en wordt deze tevens in meerjarenperspectief geplaatst.

Ziekteverzuim

Verzuimpercentage

Het verzuimpercentage voor de totale vereniging OMO was in 2020 5,01%. Dit is nagenoeg gelijk aan het verzuimpercentage van 2019 (5,04%)

Percentage ziekteverzuim

Grafiek: Percentage ziekteverzuim

Ziekmeldingsfrequentie

In 2020 was de ziekmeldingsfrequentie voor de totale vereniging 1,04 (in 2019 was dit 1,31). Dit kengetal drukt uit hoeveel ziekmeldingen er per fte zijn gedaan.

Percentage nulverzuim

Het percentage nulverzuim voor de totale vereniging was 43,62% (in 2019 was dit 39,72%). Dit kengetal drukt uit welk percentage van de medewerkers niet afwezig is geweest als gevolg van ziekteverzuim in de periode.

Gemiddelde verzuimduur

De gemiddelde verzuimduur in dagen voor de totale vereniging was 23,03 (in 2019 was dit 16,34).

Verbeteringsgerichtheid vanuit collectief en individueel lerend vermogen

Kwaliteitsontwikkeling

Alle scholen van de vereniging werken permanent aan de ontwikkeling van kwaliteit vanuit de ambitie om [goed onderwijs](#) te bieden. Dit gebeurt door de kwaliteit te onderzoeken, te verbeteren en te borgen in het schoolbeleid. Daarnaast delen scholen kennis en ervaringen met elkaar om van elkaar te leren (zie [kennis delen](#)). Binnen de vereniging is er een actief netwerk voor en door kwaliteitszorgmedewerkers. In het jaarlijkse gesprek tussen de Raad van Bestuur en de individuele scholen is 'goed onderwijs' ook altijd een speerpunt. Zo krijgt kwaliteitsontwikkeling op alle niveaus van de vereniging de aandacht die het vraagt.

Uit het [bestuursonderzoek van de Inspectie van het Onderwijs](#), dat in 2018 plaatsvond, is gebleken dat de scholen van de vereniging op een goede manier bezig zijn met kwaliteitszorg. Scholen brengen op een professionele manier de kwaliteit in beeld en maken afspraken naar aanleiding van de resultaten. Verantwoordelijkheden worden helder belegd. Een deel van de scholen gaat een stap verder en gebruikt kwaliteitsinformatie proactief en zet het gericht in voor innovatie. Deze scholen hebben niet alleen de kwaliteitszorg op orde; zij gebruiken de verkregen informatie om continu te blijven groeien en ontwikkelen.

Verschillende instrumenten worden ingezet om de kwaliteit te bewaken en te verbeteren. Het schoolplan dient als kader voor de onderwijsontwikkeling op schoolniveau. Koers 2023 en het document 'Zingeving en goed onderwijs' dienen als leidraad op verenigingsniveau. Daarnaast maken alle scholen gebruik van het Magister Management Platform (MMP), een systeem dat met behulp van de gegevens uit het leerlingadministratiesysteem vorderingen en opbrengsten laat zien. Dit stelt scholen in staat de resultaten af te zetten tegen de normen van de inspectie en de resultaten tot op docentniveau te analyseren. MMP wordt ook gebruikt door het bestuur om zicht te houden op de resultaten van de scholen. Via Vensters VO wordt alle cijfermatige informatie over scholen in één systeem verzameld. Vensters VO brengt in beeld hoe scholen presteren. Waar mogelijk worden resultaten vergeleken met het landelijk gemiddelde. Vensters VO wordt door de scholen en door het bestuur gebruikt om verantwoording af te leggen over wat er is bereikt én om het gesprek aan te gaan, met elkaar, met de Raad van Toezicht, de Raden van Advies, de medezeggenschapsraden en met alle andere belanghebbenden.

Om te bezien of leerlingen, ouders en medewerkers tevreden zijn met de diverse aspecten van hun school worden op alle scholen leerling-, ouder- en werktevredenheidsonderzoeken afgenomen. De medewerkerstevredenheid wordt voor heel de vereniging gezamenlijk gemeten, zodat zaken op de diverse niveaus (afdeling, locatie, school, vereniging) en in samenhang kunnen worden bekeken. Deze meting vindt tweejaarlijks plaats.

Ook op verenigingsniveau wordt gewerkt aan kwaliteitsontwikkeling. Het gesprek over kwaliteit op basis van onze waarden, visie en doelstellingen wordt binnen de vereniging gevoerd op alle niveaus. Vragen als 'wat gaat goed, wat kan beter, wat moet beter' worden steeds weer gesteld. Voor het voeren van dit gesprek maken we gebruik van onderwijsgegevens, zoals de onderwijs- en financiële resultaten, maar ook de resultaten uit tevredenheidsonderzoeken.

Ontwikkelkader

Om het gesprek binnen de vereniging meer focus te geven en verder te versterken is 'het [ontwikkelkader](#)' ontwikkeld. Dit is een instrument waarmee we de kwaliteitsontwikkeling gericht kunnen volgen, we ons kunnen verantwoorden en onze ervaringen nog beter kunnen delen om van elkaar te leren.

Het ontwikkelkader bevat de belangrijkste kwaliteitspijlars voor goed onderwijs volgens de

vereniging. Het instrument wordt gebruikt als handreiking bij het maken van de schoolplannen en het dient als analyse-instrument om te kijken hoe de scholen werken aan de verschillende kwaliteitspijlers. Tot slot vormt het de gespreksleidraad voor het jaargesprek van de Raad van Bestuur met de individuele scholen. Het ontwikkelkader sluit naadloos aan bij Koers 2023 en het bevat de hoofdelementen uit het onderzoekskader 2017 van de Inspectie van het Onderwijs.

Het ontwikkelkader is in 2020 doorontwikkeld met nieuwe vragen voor de kwaliteitsgebieden:

- examinering;
- zicht op ontwikkeling en begeleiding;
- het didactisch handelen.

Om de dialoog over onderwijskwaliteit op de scholen te ondersteunen heeft de werkgroep kwaliteitsontwikkeling [een animatie](#) laten ontwikkelen waarin de cyclische processen van de vereniging worden toegelicht. De animatie laat inzien wat het werken op basis van de cycli uiteindelijk oplevert. Hierdoor wordt het voor iedereen duidelijk dat alle medewerkers een belangrijke bijdrage leveren aan kwaliteitsontwikkeling.

Kwaliteitsontwikkeling en -borging toetsing en examinering

Scholen hebben de verantwoordelijkheid te zorgen voor een goede, procedureel zuivere organisatie van de school- en centrale examens, zodat leerlingen een diploma kunnen halen waarvan de waarde buiten discussie staat. Volgens het [managementstatuut](#) van de vereniging zijn rectoren/algemeen directeuren volledig gemandateerd voor de invulling en uitvoering van het toetsbeleid en examinering.

Voor versterking en borging van het examineringproces volgt de vereniging de negen actielijnen van de VO-raad. Om te komen tot het verder verbeteren en borgen van de kwaliteit van examinering is in 2020 een vijftal initiatieven uit 2019 verder uitgewerkt. Drie daarvan (Cito audit-in-1-dag, professionalisering en handreiking / model examenreglement,) worden hieronder uitgebreid toegelicht. Wat betreft de overige twee initiatieven wordt kort de stand van zaken gedeeld.

Een van de initiatieven was regionale consultatie en Cito audit-in-1-dag. Om snel inzicht te krijgen in de kwaliteit van examinering (m.n. schoolexamens) en eventuele verbeterpunten hebben alle OMO-scholen deelgenomen aan de audit-in-1-dag van Cito, m.u.v. de praktijkscholen. Om het lerende effect te vergroten is samengewerkt tussen een lead-auditor van Cito en een co-auditor van de school, zodat eventuele volgende audits (gedeeltelijk) door OMO-medewerkers kunnen worden uitgevoerd.

De conclusies en aanbevelingen worden opgepakt in 2021. Hierbij valt te denken aan:

- Het ondersteunen van de scholen bij de ontwikkeling van toetsvisie en toetsbeleid.
- Het opstellen van een (digitaal) handboek examinering.
- Het vastleggen van rollen, taken en verantwoordelijkheden van examencommissies en overige betrokkenen bij examinering in functie-/taakbeschrijvingen.
- Deskundigheidsbevordering bij de betrokkenen van examinering stimuleren en aandacht schenken aan kwaliteitsverbeterplannen op het terrein van schoolexaminering.

Een ander initiatief was professionalisering en expertiseontwikkeling. In dit kader is gezocht naar een geschikte opleidingspartner. De vereniging heeft hiervoor een overeenkomst gesloten met Noordhoff Academy. OMO-medewerkers kunnen zich aanmelden voor diverse opleidingen op het gebied van toetskwaliteit en examinering. Door het volgen van een van de opleidingen wordt niet alleen de toets- en examenkwaliteit verbeterd, maar wordt ook gezorgd voor de borging ervan. Dit sluit aan bij de aanbeveling uit het rapport van Cito audit-in-1-dag om deskundigheidbevordering binnen de scholen op het gebied van examinering te stimuleren.

Op de individuele scholen is er veel aandacht voor de schoolexamens en de PTA's (programma van toetsing en afsluiting). De PTA's zijn kwalitatief getoetst en indien nodig conform de regelgeving aangescherpt en aangepast. De PTA's worden besproken met de examensecretarissen en de vaksecties.

In het kader van 'Versterking positie examencommissie' is in 2020 een model examenreglement voor de vereniging opgemaakt. Dit model examenreglement is opgebouwd uit twee delen. Het eerste deel bevat het bestuurlijke gedeelte, wat voornamelijk bestaat uit het wettelijk kader. In het tweede deel kan de schoolspecifieke visie op toetsen opgenomen worden. Deel 2 is dan ook een handreiking voor de scholen, opgebouwd als raamwerk.

Op de scholen wordt een visie op toetsen ontwikkeld. Om de toetsdruk voor leerlingen te verminderen wordt op veel scholen het toetsbeleid aangepast. Er worden aanpassingen gedaan in het maximaal aantal toetsen dat afgenomen kan worden per periode en het aantal (kleinere) toetsen wordt teruggedrongen. Ook de opbouw van een goede toets is onderwerp van gesprek. Een toetsresultaat moet een weerspiegeling zijn van de competenties van een leerling.

En verder...

Aan het Ontwikkelkader zijn nieuwe vragen toegevoegd die aansluiten bij de conclusies en aanbevelingen uit de rapporten van de audit-in-1-dag van Cito (initiatief Doorontwikkeling Ontwikkelkader).

Het initiatief 'Toelichting in managementrapportage en jaargesprek' is opgepakt. De onderwerpen hebben een plek gekregen in de managementrapportage en het jaargesprek en komen zo periodiek aan de orde tijdens gesprekken tussen de Raad van Bestuur en de rector/algemeen directeur.

Educatief partnerschap

Alle scholen onderhouden net als in voorafgaande jaren samenwerkingsverbanden met het vervolgonderwijs. Er wordt bijvoorbeeld in het vmbo ingezet op samenwerking met het mbo voor het creëren van doorlopende leerlijnen. Ook worden er diverse projectmatige samenwerkingen gerealiseerd, zoals loopbaanleren en projecten van vmbo en mbo met het bedrijfsleven.

Verschillende OMO-scholen participeren in Brainport, WON, Dalton, technasium en het Wetenschapsknooppunt Brabant, onder andere voor profielwerkstukken en Open Dagen. Het, samen met Tilburg University, opgezette Econasiumprogramma wordt binnenkort beëindigd. Dit programma heeft als doel de belangstelling voor een economische studie op wetenschappelijk niveau onder middelbare scholieren te vergroten. Ook in het kader van Sterk Techniekonderwijs, 'Economie voor jou' en in het Palladio programma zien we een bloeiende samenwerking met het vervolgonderwijs.

De samenwerking met het vervolgonderwijs wordt via de academische opleidingsscholen bevorderd. In de leerateliers werken lerarenopleidingen en scholen samen rond het primair proces van opleiden en professionaliseren op een vernieuwende manier; lerarenopleidingen en scholen zijn in de leerateliers meer afhankelijk van elkaar. Dit geeft een nieuwe dimensie aan samenwerking tussen lerarenopleidingen en scholen. Een gevolg is onder meer een gezamenlijk opgezette scholing voor Groepsleerkracht met de HAN en FLOT.

Zie [bijlage 7](#) voor een overzicht van de instellingen waarmee de vereniging samenwerkt.

Bestuursgesprek met inspectie

Eens in de vier jaar doet de Inspectie van het Onderwijs uitgebreid onderzoek bij ieder bestuur en zijn scholen. Wat gaat goed, wat kan beter en wat moet beter? In het toezicht vormen de verantwoordelijkheid van besturen voor onderwijskwaliteit en hun ambities het uitgangspunt. Daarom begint het vierjaarlijks onderzoek bij het bestuur.

Naast de standaarden uit het kader is gekeken naar schoolspecifieke standaarden binnen het thema *verbeteringsgerichtheid*. De inspectie sloot hiermee aan bij koerspijler vijf van 'het ontwikkelkader' van de vereniging. Op de scholen is gekeken naar de zichtbaarheid en merkbaarheid van verbeteringsgerichtheid in houding en gedrag van medewerkers en in het didactisch handelen van de docent in de klas.

Onderzoek bij het bestuur

In het kader van het vierjaarlijks bestuursonderzoek hebben in 2018 de volgende onderzoeken plaatsgevonden:

- elf verificatieonderzoeken;
- één risico onderzoek;
- twee themaonderzoeken naar Strategisch HRM;
- vier onderzoeken naar 'Goed';
- één onderzoek naar Samenwerkingsverbanden;
- twee onderzoeken naar vroegtijdig schoolverlaten en verzuim.

Op 14 juni 2019 heeft het bestuur het definitieve rapport ontvangen. Op één onderdeel na is voor alle standaarden het maximale behaald. Op continuïteit en rechtmatigheid kan niet hoger dan voldoende worden gehaald. Doelmatigheid wordt (nog) niet beoordeeld.

Dit rapport bevestigt dat we op de goede weg zijn en geeft handreikingen voor de verdere ontwikkeling van ons onderwijs. Zo hebben we de kwaliteitsgebieden didactisch handelen (OP3) en zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2) nadrukkelijker opgenomen in het ontwikkelkader van de vereniging en geven we de hieraan gerelateerde doorwerking van de verbeteringsgerichte cultuur in de lessen op schoolniveau een plaats in de kwaliteitscyclus.

Door het delen van goede praktijkvoorbeelden tussen de scholen en het verder ontwikkelen en valideren van ons eigen ontwikkelkader, proberen we meer zicht te krijgen op wat kan werken (succesfactoren) en daarmee dus ook richting te geven aan bovenstaande gewenste ontwikkelingen.

Daarnaast blijven wij vanzelfsprekend onverminderd werken aan onze eigen ambities zoals beschreven in Koers 2023.

Toezichtarrangementen

De inspectie bezoekt scholen zeker eens per vier jaar. Het kan ook gebeuren dat de inspectie een school bezoekt vanuit een stelselonderzoek zonder dat daar een oordeel uit voortkomt. De inspectie maakt jaarlijks een risicoanalyse. Dit onderzoek kan aanleiding geven tot uitvoering van een nader onderzoek naar de onderwijskwaliteit.

Lees [hier](#) informatie over de werkwijze van de onderwijsinspectie.

Opleidingen ontvangen een 'voldoende' als de inspectie geen aanwijzingen heeft voor belangrijke tekortkomingen in de kwaliteit van het onderwijs en/of de naleving van wet- en regelgeving. Opleidingen waarbij wel sprake is van tekortkomingen ontvangen een aangepast arrangement en vallen onder verscherpt toezicht van de inspectie. De schoolleiding start in deze gevallen een verbetertraject om het onderwijs weer op voldoende niveau te krijgen. De Raad van Bestuur is hierbij nauw betrokken, ook in het kader van het verder ontwikkelen van een kwaliteitscultuur binnen de vereniging.

Een school kan zich opgeven om het predicaat 'Excellente school' te ontvangen. Voorwaarde voor dit predicaat is dat scholen die meedoen in dit traject eerder de waardering 'Goed' ontvangen hebben van de inspectie.

Het volgende overzicht geeft het aantal toezichtarrangementen weer die gelden op 31 december 2020:

Toezichtarrangement	pro	vmbo-b	vmbo-k	vmbo-(g)t	havo	vwo	totaal
Goed	1	1	1	5	2	4	14
Basis/voldoende	6	24	25	37	33	31	156
Onvoldoende	0	0	0	0	0	0	0
Zeer zwak	0	0	0	0	0	0	0
Totaal opleidingen	7	25	26	42	35	35	170

Tabel: Overzicht toezichtarrangementen per 31 december 2020

Het is goed om te zien dat de aandacht voor kwaliteitsontwikkeling resultaat blijft boeken en dat alle opleidingen van de vereniging volgens de inspectienormen van minimaal voldoende kwaliteit zijn.

In [bijlage 3](#) is een overzicht opgenomen waarin voor elke school per opleiding staat aangegeven welk toezichtarrangement op 31 december 2020 geldend was.

Kwaliteitsgelden VO en Prestatiebox

Alle scholen ontvangen via de Regeling Prestatiebox vo aanvullende middelen om invulling te geven aan de prioriteiten uit het Sectorakkoord VO voor de komende periode. Scholen hebben de ruimte om binnen de landelijke prioriteiten van het Sectorakkoord VO en de Regeling Prestatiebox VO de prestatieboxmiddelen naar eigen inzicht te besteden.

In het Sectorakkoord VO is afgesproken dat scholen de schoolspecifieke uitwerking en uitvoering van de gezamenlijke ambities vastleggen in hun schoolplan. Zo is de schoolontwikkeling in het kader van dit Sectorakkoord VO ingebed in de reguliere kwaliteitsontwikkeling van een school en wordt bij de bestaande systematiek aangesloten. De monitoring van het sectorakkoord op schoolniveau doet op die manier recht aan de eigen keuzes en accenten van scholen.

De beschikbare middelen uit de Prestatiebox worden jaarlijks verstrekt aan alle scholen op basis van een bedrag per leerling. Voor 2020 is het bedrag per leerling vastgesteld op € 341,00. Als peildatum wordt het aantal leerlingen genomen dat op 1 oktober van het voorafgaande jaar staat ingeschreven bij de school. Scholen leggen over de besteding van de middelen uit de Prestatiebox jaarlijks verantwoording af conform de reguliere systematiek van jaarrekening en jaarverslag.

Betrokkenheid van en verantwoording naar stakeholders

De ouder / verzorger

Versterking van betrokkenheid ouders

Actieve betrokkenheid van ouders is sinds jaar en dag een factor van belang op de scholen binnen de vereniging. De steun en invloed van ouders, zo blijkt uit onderzoek, heeft een positieve invloed op de leerprestaties en schoolloopbanen van leerlingen. 'Een krachtige interactie met ouders en verzorgers' is dan ook een expliciet onderdeel van de ambities van de vereniging. Ouderbetrokkenheid is eerst en vooral een zaak van de school. De kennis en ervaringen van scholen rondom het thema ouderbetrokkenheid worden binnen de vereniging met elkaar gedeeld.

Afhandeling van klachten

Klachtencommissie

Voor leerlingen, ouders en personeel bieden we enkele klachtenregelingen, die allen te vinden zijn via www.omo.nl.

Ons Middelbaar Onderwijs kent een algemene klachtenregeling, waarin is opgenomen dat klachtbehandeling primair op schoolniveau plaatsvindt. Als het onverhoopt niet lukt om de zaak op school op te lossen, dan kan de klager besluiten om de externe klachtencommissie van vereniging Ons Middelbaar Onderwijs in te schakelen. De klachtencommissie neemt een algemene klacht in behandeling nadat de voorfase op schoolniveau is afgerond.

Klachten met betrekking tot de persoonlijke integriteit, zoals seksuele intimidatie, agressie, geweld, pesten en discriminatie zijn zodanig van aard dat zij geen voorfase op schoolniveau kennen, maar zij gaan rechtstreeks naar de klachtencommissie van vereniging Ons Middelbaar Onderwijs. Dat maakt niet dat het ook in deze situaties veelal goed is om hierover het gesprek aan te gaan binnen de school.

Als de klager besluit naar de klachtencommissie te gaan, neemt de commissie kennis van de klacht. Eventueel organiseert de klachtencommissie een hoorzitting waarin de klager en de aangeklaagde in de gelegenheid worden gesteld hun verhaal te doen. De klachtencommissie geeft in elke zaak die zij behandelt een advies aan het bestuur, met daarin een gemotiveerd oordeel over de gegrondheid van de klacht. De commissie kan in haar advies ook een aanbeveling doen over de maatregelen die het bestuur en de school zouden kunnen treffen. Paul Zoontjes is voorzitter van de klachtencommissie en Frank de Hommel is plaatsvervangend voorzitter.

In het afgelopen jaar zijn er veel klachten op school afgehandeld, waardoor er weinig klachten bij de klachtencommissie zijn terechtgekomen. In 2020 heeft de commissie vijf klachten in behandeling genomen. De overige klachten zijn terugverwezen naar de scholen voor de voorfase klachtbehandeling op schoolniveau of in geval van leerlingenzaken doorverwezen naar de Regionale beroepscommissies leerlingzaken.

Van de klachten die de klachtencommissie heeft behandeld, zijn er drie ongegrond verklaard en twee gegrond verklaard. Het voorstel en advies van de klachtencommissie is door de Raad van Bestuur merendeels in de behandelde klachten gevolgd.

Regionale beroepscommissie leerlingenzaken

Voor leerlingen, ouders en personeel bieden we enkele klachtenregelingen, die allen te vinden zijn via www.omo.nl.

Naast de algemene klachtenregeling kent Ons Middelbaar Onderwijs een regeling met betrekking tot bezwaar en beroep in leerlingenzaken. Deze regeling is van toepassing op zaken rondom toelating, bevordering (en afwijzing tot een volgend leerjaar), schorsing en verwijdering van leerlingen, (school-)examenzaken en onregelmatigheden. De regeling bepaalt de te volgen procedures in deze zaken.

Voor wat betreft zaken rondom toelating, bevordering (en afwijzing tot een volgend leerjaar), schorsing en verwijdering van leerlingen en (school-)examenzaken dient allereerst bezwaar te worden gemaakt bij de rector/algemeen directeur of, in geval van (school-)examenzaken, bij de examencommissie. Mocht de rector/algemeen directeur het bezwaar ongegrond verklaren, dan kan de leerling en zijn/haar ouders beroep instellen bij de regionale beroepscommissie.

Voor wat betreft zaken rondom onregelmatigheden dienen de leerling en zijn/haar ouders direct beroep in te stellen bij de regionale beroepscommissie. Als de leerling en zijn/haar ouders besluiten naar de regionale beroepscommissie te gaan, neemt de regionale beroepscommissie kennis van het ingestelde beroep. Indien dit noodzakelijk wordt geacht, organiseert de regionale beroepscommissie een hoorzitting waarin de partijen in de gelegenheid worden gesteld hun verhaal te doen. De regionale beroepscommissie doet in elke zaak gemotiveerd uitspraak over de gegrondheid van het ingestelde beroep.

Er zijn vier regionale beroepscommissies: regio West/Midden, regio Oost, regio 's-Hertogenbosch en regio Eindhoven. De scholen zijn onderverdeeld binnen deze regio's. Elke commissie bestaat uit vier leden, zijnde rectoren/algemeen directeurs van scholen uit de desbetreffende regio. De commissie bestaat uit een voorzitter, een plaatsvervangend voorzitter en twee leden. De leden worden door de Raad van Bestuur steeds benoemd voor een termijn van drie jaar. De commissie kan zich laten ondersteunen door een secretaris.

In 2020 is twaalf keer beroep ingesteld bij de regionale beroepscommissie. Van deze zaken heeft de regionale beroepscommissie uiteindelijk vier zaken in behandeling genomen. De overige zaken zijn door de scholen alsnog intern opgelost. Van de zaken die de regionale beroepscommissie heeft behandeld, zijn twee zaken ongegrond verklaard, één gedeeltelijk gegrond verklaard en in één zaak heeft de regionale beroepscommissie zich niet-ontvankelijk verklaard. De twaalf ingestelde beroepen zijn naar evenredigheid behandeld in drie verschillende regio's: regio West/Midden, regio Oost en regio Eindhoven. Opvallend is dat er het afgelopen jaar geen enkel beroep is ingesteld in de regio 's-Hertogenbosch.

Klokkenluidersregeling

Voor leerlingen, ouders en personeel bieden we enkele klachtenregelingen, die allen te vinden zijn via www.omo.nl.

Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs heeft een klokkenluidersregeling. Deze is op 1 januari 2009 in werking getreden. De regeling richt zich op ouders/leerlingen en medewerkers van de vereniging die een misstand vermoeden en deze melden, met als doel de misstand op te lossen. Gedacht kan worden aan feiten of situaties waarbij een zwaarwegend maatschappelijk belang in het geding is, zoals een gevaar voor de volksgezondheid, de veiligheid of het milieu, een strafbaar feit of schending van de wetgeving.

Een vermoeden van een misstand kan gemeld worden bij de voorzitter van de raad van bestuur of bij de vertrouwenspersonen integriteit. Henk Witte is aangesteld als vertrouwenspersoon integriteit. In het verslagjaar was ook Elies Lemkes vertrouwenspersoon. Zij is teruggetreden. In 2020 heeft één formele melding van een vermoeden van een misstand plaatsgevonden.

De school / de regio

Code Goed Onderwijsbestuur

Het voortgezet onderwijs kent de 'Code Goed Onderwijsbestuur VO 2019'. De code is in 2019 door de VO-raad herzien en bevat de basisvoorwaarden voor goed bestuur en intern toezicht. Het is voornamelijk bedoeld als een ondersteunend, richtinggevend en inspirerend instrument om de governance van onderwijsorganisaties vorm te geven. Daarnaast stimuleert de code om de maatschappelijke opgave van het onderwijs te realiseren.

De code gaat uit van vier principes: verantwoordelijkheid, professionaliteit, integriteit en openheid. Deze zijn uitgewerkt in 'good practices' ofwel handvatten voor toepassing van de principes. Daarnaast gelden er vier 'pas toe-bepalingen', ofwel de basisvoorwaarden waaraan voldaan moet worden. Deze 'pas toe-bepalingen' gelden als lidmaatschapseis voor de VO-raad. De eisen hebben betrekking op het publiceren van bepaalde documenten, zoals het jaarverslag, en daarnaast op het tegengaan van belangenverstrengeling.

De vereniging werkt en handelt conform de geest van de code. Het beleid en werkwijze van de vereniging is gericht op goed onderwijs. [Goed onderwijs](#) is niet alleen een technisch didactische uitwerking van een onderwijskundige opvatting. Goed onderwijs is ook gebaseerd op onze visie ten aanzien van mens en samenleving. Het basisprincipe van al ons handelen binnen de vereniging, op elke school, is vertrouwen. Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs geeft invulling aan de Code goed onderwijsbestuur VO vanuit de kernwaarden uit Koers 2023 en de [integriteitscode](#): goed onderwijs, goed mens, goed leven en goed handelen. In [bijlage 10](#) is een overzicht opgenomen met de 'pas toe-bepalingen' en de 'good practices' die aangeven om bepaalde onderwerpen op te nemen in het jaarverslag. In dat overzicht is aangegeven op welke wijze hieraan is voldaan.

Ledenraad en regiobijeenkomsten Raden van Advies

Ons Middelbaar Onderwijs heeft doelbewust de vereniging als rechtsvorm. Via de ledenraad heeft de samenleving een plek gekregen in de formele besluitvorming en is binnen de vereniging de mogelijkheid tot tegenspraak gecreëerd.

De Raad van Toezicht heeft met de ledenraad een sterke gesprekspartner waaraan het beleid en het gevoerde toezicht verantwoord wordt. De ledenraad beslist over de benoeming en het ontslag van de leden van de Raad van Toezicht en keurt de jaarrekening en het jaarverslag goed. Nadat het jaarverslag alle eigen gremia is gepasseerd wordt het toegezonden aan het ministerie van OCW.

De ledenraad bestaat uit afgevaardigden van de Raden van Advies en ouders die lid zijn van de vereniging. De Raad van Bestuur organiseert jaarlijks een tweetal [informatieavonden](#) voor de Raden van Advies om met elkaar de stand van zaken binnen de vereniging te bespreken. Daarnaast worden enkele thema's inhoudelijk uitgediept.

Regionale plannen voor de subsidie leerlingdaling

In diverse regio's in Nederland zorgt de leerlingdaling voor toenemende druk op de bereikbaarheid en betaalbaarheid van het voortgezet onderwijs. Een subsidieregeling van in totaal € 25 miljoen is beschikbaar om regio's in staat te stellen te gaan samenwerken om een levensvatbaar en kwalitatief goed onderwijsaanbod samen te stellen.

De subsidieregeling bestaat uit twee fasen:

1. In de eerste fase kon subsidie aangevraagd worden voor de planvorming. Voor deze fase hebben vijf regio's subsidie aangevraagd. Dit betreft regio's met alleen OMO-scholen danwel een samenwerking met andere besturen. Het budget was niet toereikend om alle aanvragen te honoreren. Aan drie regio's is subsidie toegekend.
2. In de tweede fase kan subsidie aangevraagd worden voor de uitvoering van een regionaal meerjarig plan. Het plan richt zich op het tot stand brengen van een transitie naar een levensvatbaar en kwalitatief goed onderwijsaanbod, dat de leerlingdaling in de regio kan opvangen.

Zes regio's zijn in het verslagjaar gestart met de voorbereiding van de aanvraag voor de tweede fase. In december 2020 werd bekend gemaakt dat de aanvraagtermijn uitgesteld werd om regio's meer gelegenheid te geven een plan uit te werken. Aanvragen kunnen ingediend worden tussen 31 januari 2021 en 31 maart 2021.

Herschikking, samenwerking, fusie en overname

In meerdere regio's vinden samenwerkingsinitiatieven tussen verschillende scholen plaats. Deze samenwerkingen ontstaan veelal om leerlingen de grootst mogelijke kansen op een mooie (onderwijs-)carrière te bieden. De samenwerkingen vinden niet enkel plaats tussen vo-scholen, maar ook met andere onderwijspartners als het mbo en het vso. De krimp, die overal in de provincie merkbaar is, maar bovenal aan de buitenranden, zorgt ervoor dat nog meer dan eerst wordt gekeken naar vormen van samenwerkingen.

's-Hertogenbosch

In 's-Hertogenbosch is een groot aanbod havo-vwo onderwijs. Het Jeroen Bosch College kent al jaren financiële problemen. Geruime tijd is gekeken naar de mogelijkheid om het Jeroen Bosch College en het Rodenborch-College op één nieuwe locatie, aan de Groote Vliet in Rosmalen, samen te laten gaan. Vorig verslagjaar is gebleken dat deze optie niet haalbaar is en is er besloten het Jeroen Bosch College op termijn te sluiten.

In het verslagjaar is verder gewerkt aan de planvorming voor een nieuwe school in Rosmalen, waarbij ook voor de leerlingen van het Jeroen Bosch college een goede overgang wordt bewerkstelligd. Hiertoe werkt het Jeroen Bosch College met het schoolplan van het Rodenborch-College en met dezelfde Programma's van Toetsing en Afsluiting (PTA's).

Daarnaast wordt in 's-Hertogenbosch bekeken hoe een zo breed mogelijk gedragen vmbo in de stad bestendig en uitgebreid kan worden. Hiertoe worden samenwerkingen in de breedste zin van het woord onderzocht. Dit alles om zo veel mogelijk leerlingen de kans te bieden op een diploma en een zo kansrijk mogelijke toekomst.

Roosendaal

Door de demografische ontwikkelingen in de regio Roosendaal vindt een terugloop van het aantal havo- en vwo-leerlingen plaats. Daarom heeft OMO scholengroep Tongerlo met de direct betrokkenen de afdelingen havo en vwo (inclusief gymnasium) van het Gertrudiscollege en het Norbertuscollege heringericht. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in het Norbertus Gertrudis Lyceum aan de Lyceumlaan en de Norbertus Gertrudis Mavo op Bovendonk. Na de renovatie en nieuwbouw eind 2021 verhuist de school naar de Vincentiusstraat. In het verslagjaar is verder vormgegeven aan deze ontwikkeling.

Bergen op Zoom

Ook de regio Bergen op Zoom heeft te maken met een zeer sterke leerlingdaling. Om kwalitatief goed onderwijs te waarborgen is het noodzakelijk het onderwijs te herschikken. Met het bestuur van Gymnasium Juvenaat zijn eind 2018 gesprekken gestart. De scholen van de vereniging, het Mollerlyceum en Roncalli Scholengemeenschap, zijn eveneens betrokken bij de voorgenomen plannen. In het verslagjaar is gewerkt aan een procesplan om vanuit een gezamenlijke onderwijskundige visie te werken aan een verregaande samenwerking. Het afgelopen verslagjaar is geconstateerd dat deze ontwikkeling voornamelijk door het Mollerlyceum samen met Gymnasium Juvenaat wordt voortgezet. Een ontwerpteam gevormd door docenten van beide scholen heeft in het afgelopen verslagjaar gewerkt aan een mooie, innovatieve en gedragen onderwijskundige visie voor beide scholen. Deze onderwijskundige visie heeft in het begin van 2021 de instemming van beide medezeggenschapsraden gekregen.

Het land van Cuijk en Maasduinen

In het verslagjaar is een proces gestart om met Metameer, het Elzendaalcollege en het Merletcollege te komen tot een toekomstvisie op de regio Land van Cuijk en Maasduinen. Alle ontwikkelingen in deze brede regio worden in kaart gebracht waarbij aandacht is voor het grote geheel, maar zeker ook voor de lokale verschillen binnen de regio. Iedere regio kent een eigen startsituatie, dynamiek, ontwikkelingen en uitdagingen. Er wordt de tijd genomen om met elkaar een zorgvuldig en strategisch proces te doorlopen.

Positie in de regionale samenleving

De Raad van Bestuur en de scholen zorgen op verschillende manieren samen voor de positionering van de school in de samenleving. De maatschappelijke taak van het onderwijs kan hiermee tot uiting komen, maar ook moet de maatschappij de school in worden gehaald. Dit draagt ook weer bij aan de (burgerschaps-)vorming van onze leerlingen, wat heden ten dage steeds belangrijker wordt.

Om de maatschappij de school in te halen (ook bij de beleidsvorming) en voor de schoolleider een maatschappelijke klankbord te creëren kennen we binnen de vereniging al jaren de Raden van Advies. Elke school heeft een Raad van Advies. Sommige raden fungeren voor meer dan één school.

Het belang van regionale samenwerking is essentieel en wordt breed opgevat. Te denken valt aan provincie, gemeentes, andere schoolbesturen, de samenwerkingsverbanden, bedrijven, zorgaanbieders en maatschappelijke instanties.

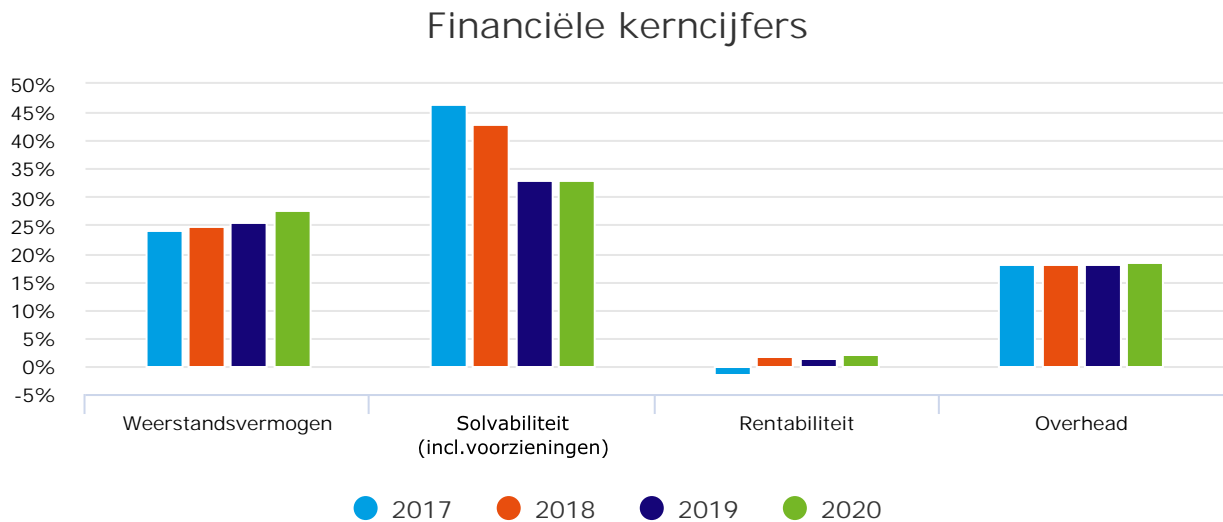
Scholen werken samen in de samenwerkingsverbanden passend onderwijs (zie [bijlage 5](#)). In een samenwerkingsverband zorgen de vo- en vso-scholen dat er een sluitend aanbod ontstaat van voorzieningen voor leerlingen met verschillende ondersteuningsbehoeften.

In de eigen regio maken de scholen afspraken over het onderwijsaanbod in onder meer een Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen (RPO).

Tot slot werken scholen en gemeentes samen in de Lokale Educatieve Agenda (LEA's) over thema's als krimp, het lerarentekort, kansenongelijkheid, voortijdig schoolverlaten en integrale huisvestingsplannen.

Bedrijfsvoering op orde

Bedrijfsvoering Financiële kerncijfers

Grafiek: Financiële kerncijfers

Analyse van het resultaat 2020

Het resultaat bedraagt € 11,9 miljoen en is daarmee € 12,2 miljoen positiever dan begroot. In onderstaande tabel is per entiteit het verschil tussen het resultaat en de begroting zichtbaar gemaakt. Hieronder wordt verder, in hoofdlijnen, het verschil tussen het gerealiseerde en het begrote exploitatieresultaat verklaard.

	Realisatie	Begroting	Vershil
Scholen	9.214	-1.768	10.982
Verenigingstaken / raad van bestuur	2.379	700	1.679
OMO-bureau	508	80	428
Gelieerde stichtingen	-24	-	-24
Doordecentralisatiebedrijven	-147	674	-821
Totaal	11.930	-314	12.244

Tabel: Begroot en gerealiseerd resultaat (bedragen x € 1.000)

Scholen

Het resultaat van de scholen gezamenlijk bedraagt € 9,2 miljoen positief en wijkt daarmee € 11,0 miljoen positief af van de begroting. De verklaring voor deze positieve afwijking is op hoofdlijnen als volgt:

Baten

Rijksbijdragen

De lumpsumopbrengsten bedragen € 459,1 miljoen en zijn € 16,1 miljoen hoger dan begroot. De grootste verschillen worden veroorzaakt door:

- De definitieve GPL bijdragen voor het voortgezet onderwijs voor 2020 zijn bekendgemaakt in juli 2020. De totale stijging van de personele bekostiging in 2020 bedraagt 3,2% (€ 14,5 miljoen) en de totale stijging van de materiële bekostiging bedraagt 1,75% (€ 1,3 miljoen).
- Het leerlingaantal per 1 oktober 2019 is 40 leerlingen hoger dan begroot (€ 0,3 miljoen).

De totale OCW subsidieopbrengsten bedragen € 70,2 miljoen en zijn daarmee € 9,4 miljoen hoger dan begroot.

- Dit verschil wordt voor een deel veroorzaakt door het hogere LWOO/PrO budget dat vanuit de samenwerkingsverbanden wordt verstrekt. In totaal wordt € 3,0 miljoen meer ontvangen vanuit de samenwerkingsverbanden dan begroot.
- Daarnaast wordt dit voor een deel veroorzaakt door hogere prestatieboxgelden en de inzet van middelen uit de aanvullende bekostiging verlichting lerarentekort en werkdrukverlaging. De niet-geormerkte subsidies zijn hierdoor € 4,6 miljoen hoger dan begroot.
- Tot slot zijn de geormerkte subsidies € 1,7 miljoen hoger dan begroot door niet-begrote gelden uit Sterk Techniek Onderwijs en Inhaal- en ondersteuningprogramma's (Corona).
- De overige overheidsbijdragen en -subsidies zijn € 0,1 miljoen hoger dan begroot.

En verder

- De ouderbijdragen zijn € 7,0 miljoen lager dan begroot door het annuleren van leerlingenactiviteiten in verband met Corona. Hier staan lager lasten tegenover bij de overige lasten.
- De overige baten zijn € 1,4 miljoen hoger dan begroot.

Lasten

De personele lasten bedragen € 454,1 miljoen en zijn € 18,2 miljoen hoger dan begroot (4,0% t.o.v. begroting).

- De formatie is gemiddeld 103,2 fte hoger dan begroot. De salarislasten zijn hierdoor € 7,8 miljoen hoger (103,2 fte * begrote GSK van € 75.730). De formatie gedurende schooljaar 2019-2020 was circa 32,5 fte hoger dan begroot en in schooljaar 2020-2021 gemiddeld 202,2 fte hoger dan begroot.
- De gemiddelde salariskosten (GSK) bedragen € 77.669 per fte en zijn € 1.939 hoger dan begroot. Hierdoor zijn de verwachte loonkosten € 10,7 miljoen hoger dan begroot (5.518,3 fte * € 1.939). De gemiddelde salariskosten zijn met 4,5% gestegen ten opzichte van 2019 (€ 77.669 in 2020 ten opzichte van € 74.310 in 2019), wat voornamelijk wordt veroorzaakt door de ontwikkelingen uit het CAO akkoord met 1 maart 2020. De oorzaak van het verschil tussen de begrote en werkelijke GSK in 2020 naast de CAO-ontwikkeling is dat het grootste deel van de overschrijding van de formatie bestaat uit LC -en LD-docenten, resulterend in een hogere GSK.
- De kosten voor personeel niet in loondienst bedragen € 22,3 miljoen en zijn € 3,7 miljoen (19,9% t.o.v. begroting en 0,8% t.o.v. totale personele lasten) hoger dan begroot. De kosten voor personeel niet in loondienst bedragen 4,9% van de totale personele lasten. In 2019 bedroeg dit percentage 4,7%.
- De overige personele lasten zijn € 2,3 miljoen lager dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere kosten voor sociaal medische begeleiding, lagere studiekosten en de hogere UWV-compensatie.
- De ontvangen uitkeringen zijn € 1,8 miljoen hoger dan begroot en verlagen derhalve de kosten.

En verder

- De afschrijvingslasten bedragen € 14,2 miljoen en zijn € 0,6 miljoen lager dan begroot (4,0% t.o.v. begroting en 0,1% t.o.v. totale lasten). De voornaamste verklaring voor deze daling is dat er in 2020 € 5,6 miljoen minder wordt geïnvesteerd dan begroot en dat investeringen later worden uitgevoerd dan gepland, waardoor de afschrijvingskosten tevens verschuiven. Daarnaast zijn techniekgeden ingezet als investeringssubsidie, wat tevens resulteert in lagere afschrijvingskosten.
- De huisvestingslasten bedragen € 22,6 miljoen en zijn € 0,7 miljoen hoger dan begroot (3,2% t.o.v. begroting en 0,1% t.o.v. totale lasten). Dit wordt met name veroorzaakt door hogere kosten voor sanitaire voorzieningen, gas en elektra en klein onderhoud als gevolg van het inrichten van de scholen op de '1,5 meter samenleving'.
- De overige lasten bedragen € 41,7 miljoen en zijn € 9,4 miljoen lager dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door lagere kosten naar aanleiding van het annuleren van leerlingenactiviteiten door Corona.

Verenigingstaken en raad van bestuur

Het resultaat van de vereniging en de raad van bestuur wijkt € 1,7 miljoen positief af van de begroting. De belangrijkste oorzaken zijn:

- € 1,0 miljoen compensatie van de reeds betaalde transitievergoedingen;
- € 0,4 lagere overige lasten met name veroorzaakt doordat ontmoetingen niet fysiek hebben kunnen plaatsvinden in verband met Corona.

OMO-bureau

Het resultaat van het OMO-bureau bedraagt € 508.000 positief. Een aantal vacatures zijn ingevuld door de inhuur van extern personeel, resulterend in lagere lonen en salarissen (€ 0,2 miljoen) en hogere kosten voor personeel niet in loondienst (€ 39.000). Diverse kosten vallen lager uit dan begroot, waaronder kopieerkosten, studiekosten en onvoorzienbare kosten.

Gelieerde stichtingen en doordecentralisatiebedrijven

Het resultaat van de gelieerde stichtingen en doordecentralisatiebedrijven is in lijn met de begroting.

Resultaatbestemming

In deze jaarrekening zijn de resultaatbestemmingen verwerkt over het verslagjaar 2020.

Financiële verantwoording

Financiële verantwoording

De vereniging hanteert een aantal financiële uitgangspunten, met name als het gaat om solvabiliteit en - daarvan afgeleid - het weerstandsvermogen. Voor wat betreft de solvabiliteit wordt onderscheid gemaakt tussen eigen vermogen in- en exclusief voorzieningen. Inclusief voorzieningen wordt een minimumwaarde gehanteerd van 30% en exclusief voorzieningen een minimumwaarde van 20%. De streefwaarde van het weerstandsvermogen op verenigingsniveau is 18% en op schoolniveau 8%.

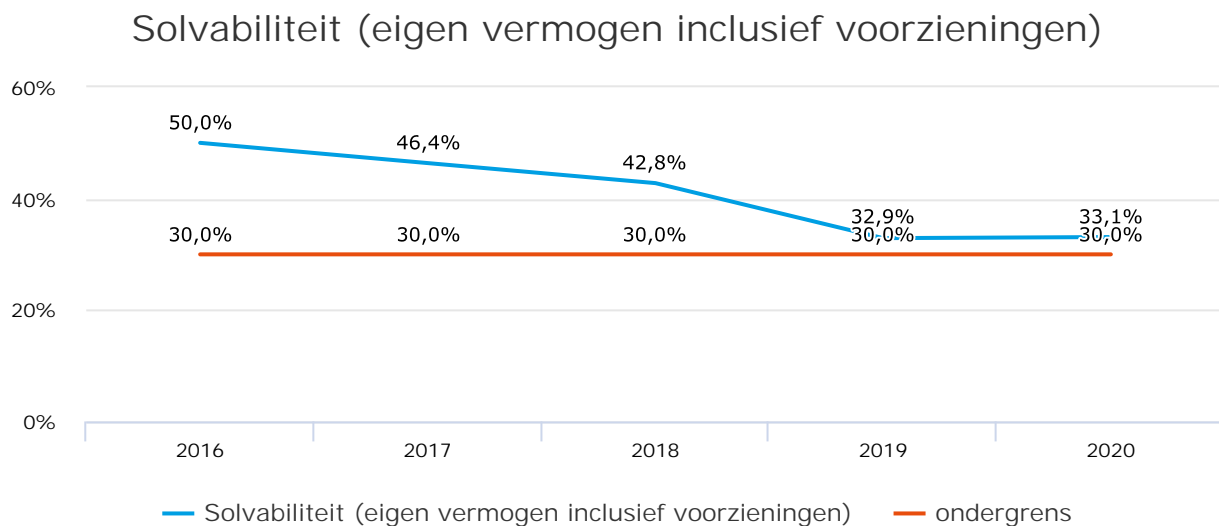
In deze verantwoording wordt, naast de interne richtlijnen, ook gekeken naar de richtlijnen die de onderwijsinspectie hanteert. Voor de liquiditeit hanteert de onderwijsinspectie een ondergrens van 0,75. Verder wordt gekeken of de gemiddelde rentabiliteit over een periode van drie jaar niet negatief is en of de huisvestingsratio niet hoger is dan 0,1.

Tot slot heeft de BNG bank, waar de vereniging in 2014 een meerjarige financiering heeft aangetrokken, een aanvullend financieel criterium geïntroduceerd: de debt service coverage ratio (DSCR). Deze geeft aan in hoeverre een instelling in staat is rente- en aflossingsverplichtingen na te komen. De eis van de BNG bank is dat deze minimaal 1,2 bedraagt. De overige externe financierders stellen geen aanvullende eisen bovenop de eerder genoemde eisen.

Hierna worden de werkelijke cijfers afgezet tegen de genoemde criteria.

Solvabiliteit

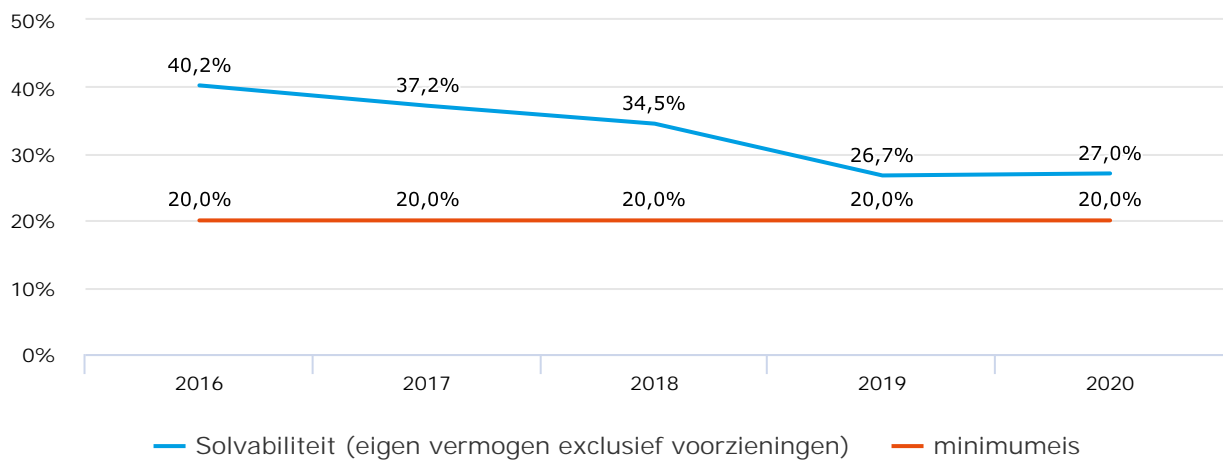
De solvabiliteit geeft de verhouding weer tussen het totale eigen vermogen (inclusief voorzieningen) en het balanstotaal, en geeft daarmee informatie over de kredietwaardigheid van een organisatie. Het ministerie van OCW hanteert als signaleringswaarde een ondergrens van 30%. Binnen de vereniging is dit eveneens gangbaar beleid. Het verloop van deze indicator over de afgelopen vijf kalenderjaren is in het volgende overzicht gepresenteerd:

Grafiek: Solvabiliteit (eigen vermogen inclusief voorzieningen)

In de afspraken rondom het langlopende krediet met de BNG bank hanteert de bank een minimumeis van 20%, waarbij in de berekening van de solvabiliteit de voorzieningen niet worden meegenomen. Op basis van deze rekenmethodiek bedraagt de solvabiliteit eind 2020 27%.

Solvabiliteit (eigen vermogen exclusief voorzieningen)

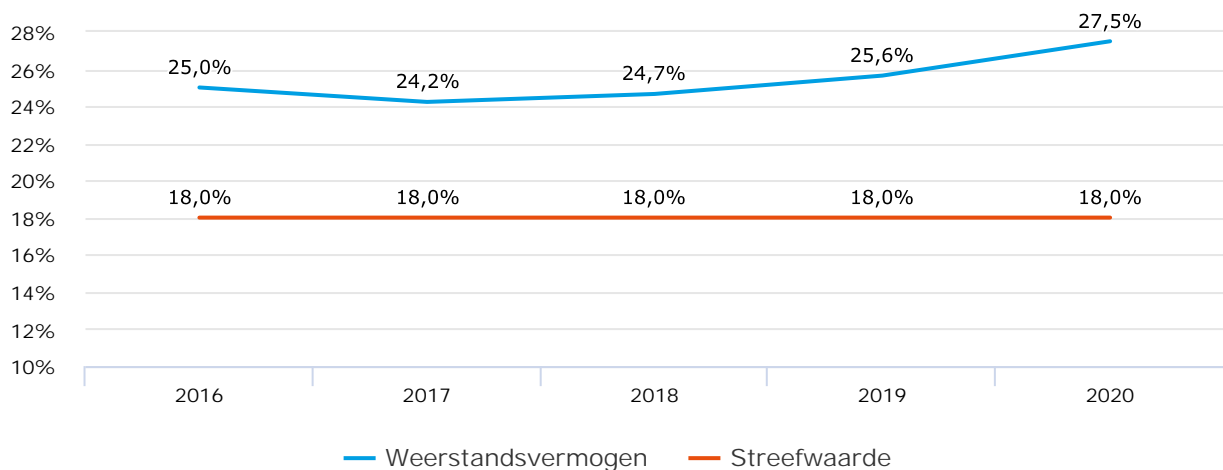
Grafiek: Solvabiliteit (eigen vermogen exclusief voorzieningen)

Gesteld kan worden dat de solvabiliteit per 31 december 2020 voldoet aan alle interne en externe richtlijnen.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft de verhouding weer tussen het totale eigen vermogen en de baten, en legt daarmee een verband tussen de omvang van het eigen vermogen en de bedrijfsvoering. Het verloop van het weerstandsvermogen in de afgelopen vijf jaar is in het volgende overzicht gepresenteerd:

Weerstandsvermogen

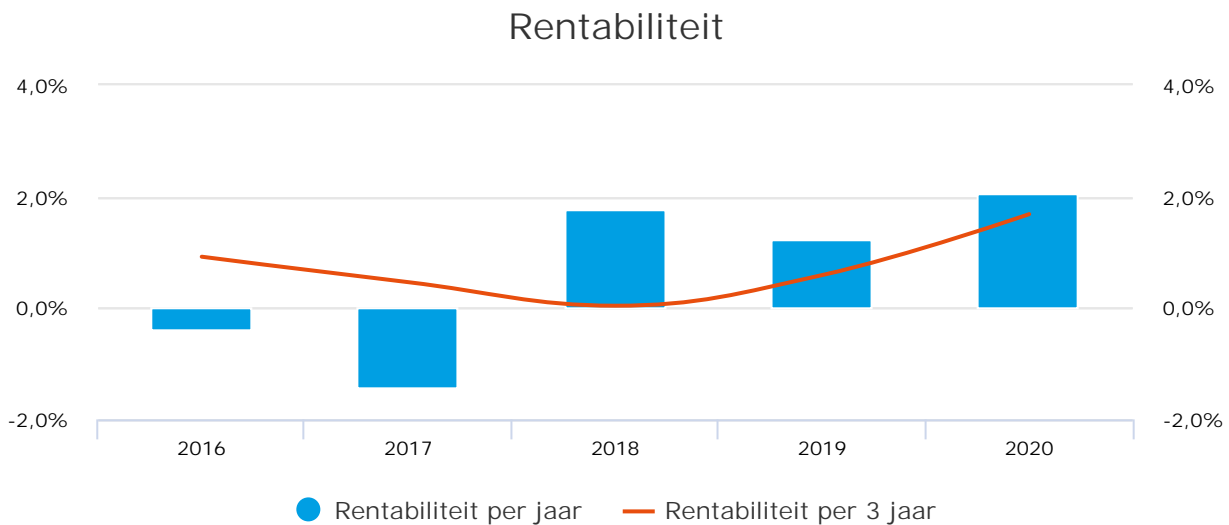
Grafiek: Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van 27,5% bestaat voor 26,6% uit algemene exploitatiereserves en voor 0,9% uit bestemmingsfondsen (private gelden). In de toelichting op de jaarrekening wordt een uitgebreide verantwoording gegeven op deze twee onderdelen van het eigen vermogen.

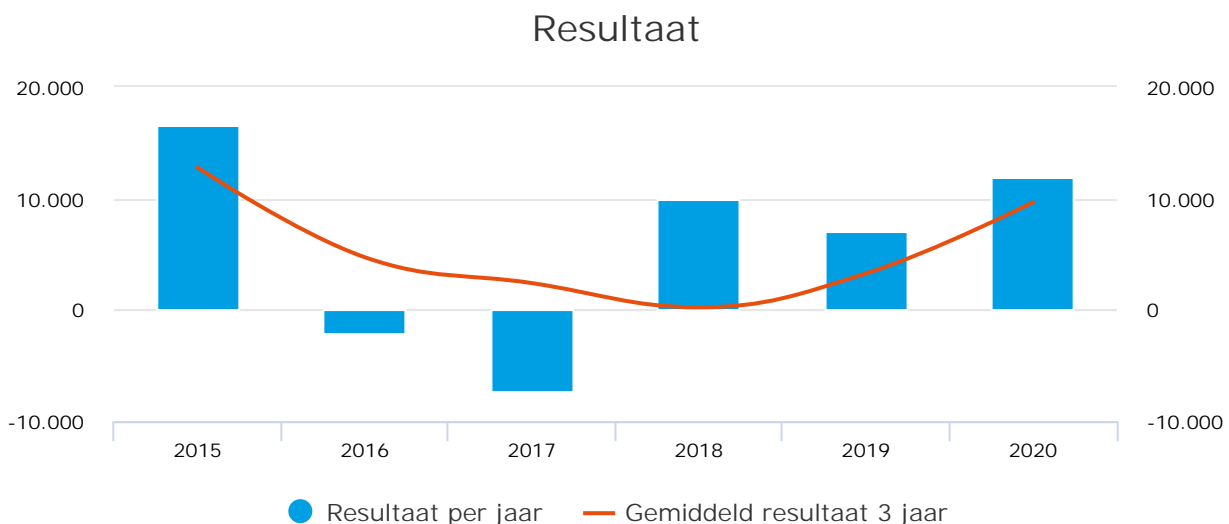
Zowel op het niveau van de afzonderlijke scholen als voor de organisatie als geheel wordt gestuurd op weerstandsvermogen. Er wordt gestreefd naar een weerstandsvermogen met een omvang van 18%. Voor een nadere uitwerking van de toekomstige ontwikkelingen wordt verwezen naar [hoofdstuk 'Toekomst'](#). Op schoolniveau geldt overigens een streefwaarde van 8%.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft de verhouding weer tussen het resultaat en de totale baten. Voor deze indicator heeft de onderwijsinspectie aangegeven, dat deze over een periode van drie jaar niet negatief mag zijn. In onderstaande grafiek is zowel de rentabiliteit per jaar aangegeven als de rentabiliteit gemeten over een periode van drie jaar.

Grafiek: Rentabiliteit

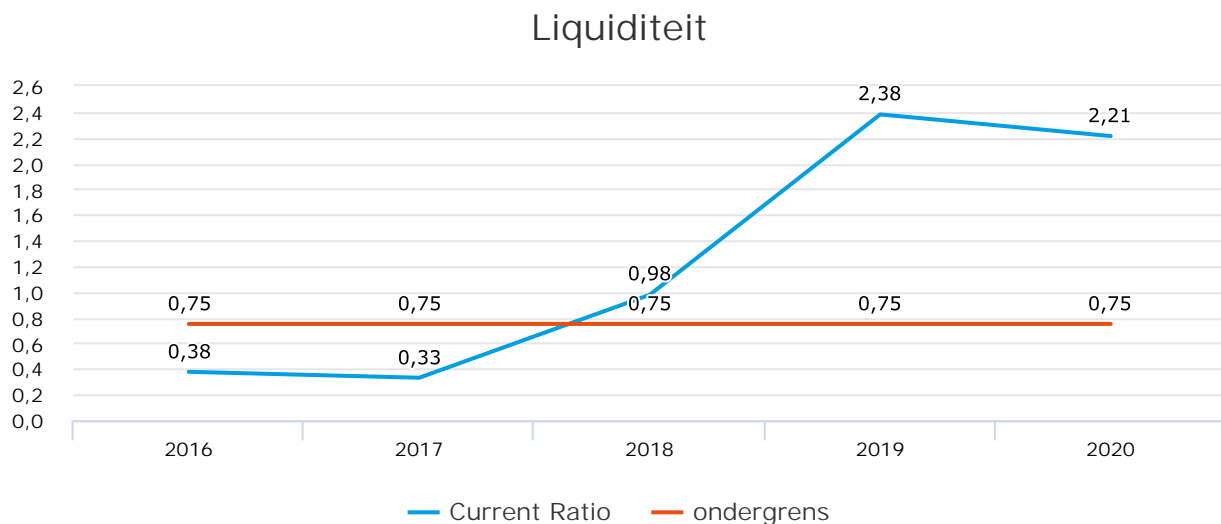

Grafiek: Resultaat (bedragen x € 1.000)

Over de afgelopen drie jaar komt de vereniging per saldo uit op een positief exploitatieresultaat van 11,9 miljoen euro (2,1% van de totale baten in 2020).

Liquiditeit

Binnen de vereniging wordt het liquiditeitsbeheer centraal uitgevoerd, om kosten en risico's met betrekking tot de liquiditeiten te minimaliseren. De liquiditeit van een organisatie kan bepaald worden aan de hand van de current ratio. Dit kengetal wordt berekend door het totaal van de kortetermijnvorderingen en de liquide middelen te delen door alle kortetermijnverplichtingen. De current ratio van de vereniging per 31 december 2020 bedraagt 2,2. Het verloop van de current ratio in de afgelopen vijf jaar is hieronder gepresenteerd:

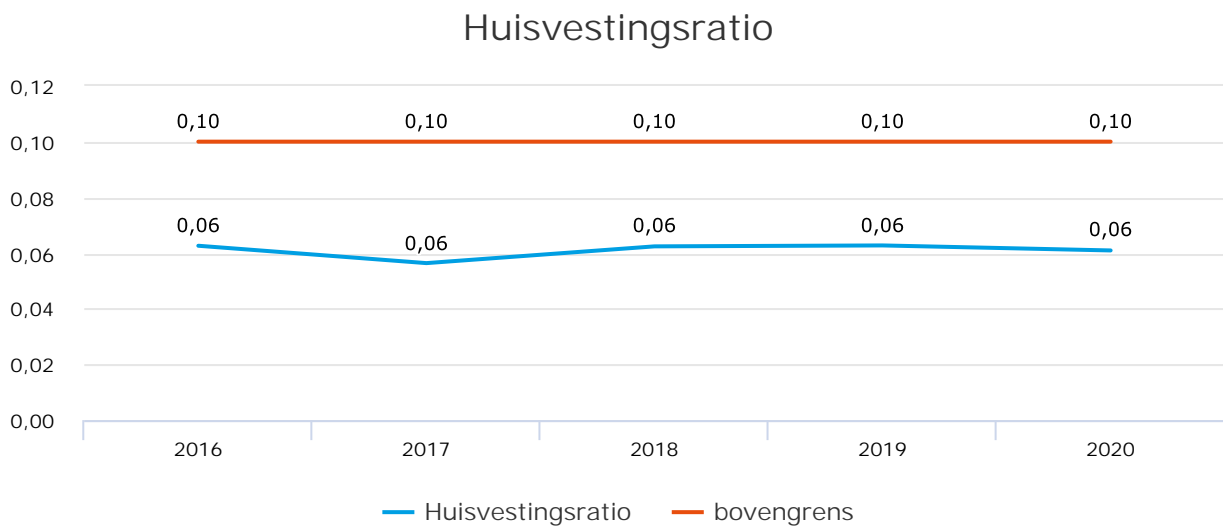
Grafiek: Liquiditeit

De onderwijsinspectie hanteert als signaleringswaarde een ondergrens van 0,75. Ons Middelbaar Onderwijs voldoet daarmee op 31 december 2020 aan dit criterium. De stijging van de current ratio wordt veroorzaakt door het aantrekken van enkele langlopende financieringen voor diverse bouwtrajecten, waarvoor de investeringsuitgaven nog moeten plaatsvinden. In toekomst zal de current ratio rond de signaleringswaarde uitkomen.

Huisvestingratio

De huisvestingsratio geeft de verhouding weer tussen de huisvestingslasten inclusief afschrijvingslasten op gebouwen en terreinen en de totale lasten. De onderwijsinspectie hanteert als signaleringswaarde een bovengrens van 0,1.

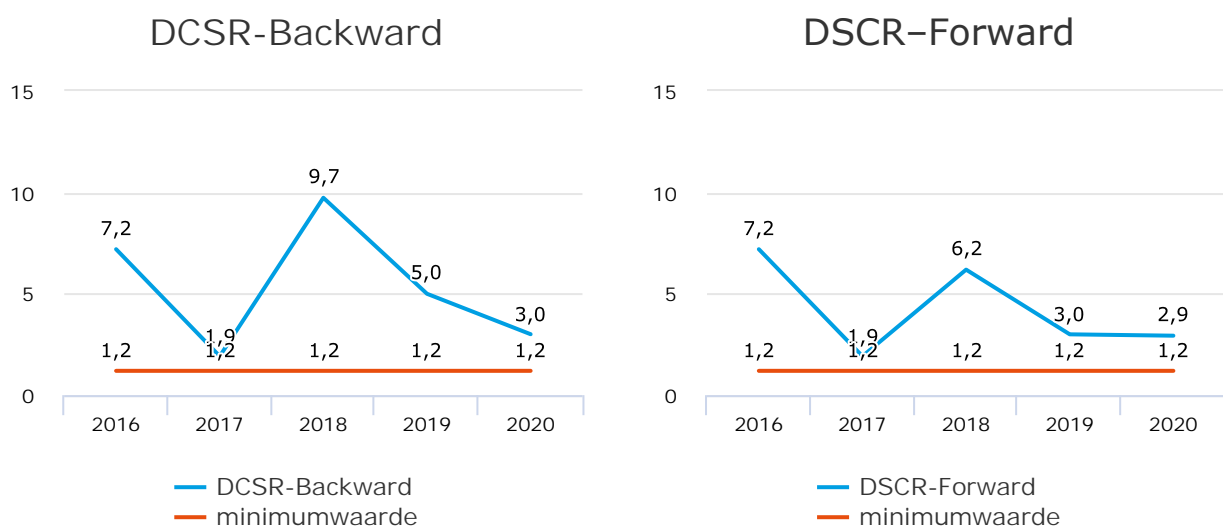
Het verloop van de huisvestingsratio is in het volgende overzicht gepresenteerd:

Grafiek: Huisvestingsratio

Debt service coverage ratio

Om te kunnen beoordelen in hoeverre de vereniging in staat is te voldoen aan rente- en aflossingsverplichtingen op de aangegeven lening heeft de BNG bank de debt service coverage ratio (DSCR) geïntroduceerd. Deze betreft de verhouding tussen het resultaat exclusief rentelasten, belasting en afschrijvingslasten, en het totaal aan rente en aflossingen aan kredietinstellingen. De BNG bank hanteert voor de DSCR een minimumwaarde van 1,2. Het verschil tussen de DSCR-backward en de DSCR-forward betreft de aflossingen waarmee wordt gerekend. Bij de DSCR-backward wordt rekening gehouden met de aflossing in het huidige boekjaar. Bij de DSCR-forward rekening wordt gehouden met de aflossing in het komende boekjaar.

Grafiek: Debt service coverage ratio

Vanaf 2016 is over het volledige jaar sprake van rente- en aflossingsverplichtingen. De DSCR-backward en DSCR-forward komen in 2020 boven 1,2 uit. Hiermee wordt voldaan aan de gestelde minimumeisen. In verband met de schaalbaarheid is de DSCR in bovenstaande grafiek gemaximeerd op een waarde van 20.

Professionele inkoop

Inkoopstrategie OMO

Inkoop zorgt ervoor dat een organisatie kan beschikken over die producten en diensten die een antwoord vormen op de (inkoop)vraag, tegen aantrekkelijke condities en geringe risico's. Ieder jaar wordt er binnen de vereniging voor grofweg 80 miljoen euro uitgegeven aan de inkoop van producten en diensten. De inkoopstrategie bevat een plan dat is gericht op de realisatie van de lange -en korte termijndoelstellingen. Het is een vertaling van het algemene beleid naar inkoopuitgangspunten en procedures, het inkoopbeleid, het naleven van wet- en regelgeving en het inkoopproces.

Inkoopprojecten

Er zijn verschillende redenen om het inkoopproces te starten, zoals een einddatum van het contract, een verzoek van de raad van bestuur, een verzoek van een school of op basis van wet- en regelgeving. Samen met de beleidsverantwoordelijke wordt het beleid opgesteld of vindt herijking van het beleid plaats. Voor een inkoopproject is het noodzakelijk dat er een beleid is wat als leidraad fungeert voor de definitie van de opdracht, het opstellen van het programma van eisen, de gunningcriteria en het contract. Daarna wordt definitie gegeven aan het inkoopproject.

In 2020 zijn inkoopprojecten gestart of verder vervolgd voor:

- Leermiddelen
- Schoonmaak
- Inleenarbeid
- Arbodienstverlening
- ELO
- Meubilair & Gas

In 2020 zijn de inkoopprojecten afgerond en de volgende opdrachtnemers gecontracteerd:

- Kantoorartikelen - Lyreco Nederland bv - 01 mei 2020
- ICT -Hardware - Centralpoint Holding BV - 01 augustus 2020

Inkoopprotocol

In september 2018 is het inkoopprotocol vastgesteld. In dit protocol zijn de basisspelregels opgenomen voor de inkoopprocedures en worden de verschillende inkooprollen toegelicht. Daarnaast worden de inkoopfasen (initiatieffase, strategische beleidsfase, strategische inkoopfase, tactische inkoopfase en operationele inkoopfase) op hoofdlijnen beschreven.

Werkkostenregeling

Per 1 januari 2012 maakt vereniging OMO gebruik van de werkkostenregeling. Op basis van deze regeling kan maximaal 1,20% van het totale fiscale loon (de vrije ruimte) besteed worden aan onbelaste vergoedingen en verstrekkingen aan medewerkers. Bewaakt wordt dat iedere school 1,18% (0,02% is gereserveerd op verenigingsniveau) van de loonkosten kan vergoeden dan wel verstrekken. Periodiek wordt bewaakt of per school de ruimte niet wordt overschreden.

ICT in de bedrijfsvoering

ICT is een essentieel middel om processen te verbeteren en te automatiseren. Ook maakt ICT nieuwe manieren van samenwerking en kennisdeling mogelijk. In 2020 is er op dit vlak veel gebeurd binnen de bedrijfsvoering. Zo zijn er nieuwe digitale wegen ontstaan waardoor scholen het bureau beter kunnen vinden voor advies en ondersteuning; denk aan het sociale intranet ONS, Microsoft Teams en SharePoint.

Op het OMO-bureau zijn digitale werkplekken ingericht. Door de tijdige implementatie waren de bureaumedewerkers in staat om tijd- en locatieafhankelijk te werken. Hierdoor is de cloudstrategie van de vereniging meer voelbaar geworden. De weg ligt nu open om in 2021 met deze strategie door te pakken om ICT als nutsvoorziening in te zetten om het bureau toekomstbestendig te maken.

Managementinformatie

Tot op heden wordt gebruik gemaakt van afzonderlijke managementinformatiesystemen die apart goed werken, maar waar in de samenvoeging van financiële, personele en leerlingeninformatie relatief veel handmatige handelingen zitten. Voorlopig lijkt de meerwaarde van de integratie van managementinformatiesystemen nog niet op te wegen tegen de meerkosten die hiervoor gemaakt moeten worden. Het komende jaar wordt wel toegewerkt naar een verdere integratie van de personele en financiële administratie.

Treasury en schatkistbankieren

Op 20 december 2016 is het nieuwe Treasury Statuut Ons Middelbaar Onderwijs vastgesteld. Dit statuut is mede gebaseerd op de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. Het belangrijkste uitgangspunt van het treasury beleid binnen de vereniging betreft het verantwoord omgaan met de beschikbare middelen. De diverse treasury-instrumenten zijn van een prudent karakter en zijn er niet op gericht om extra opbrengst te genereren door het aangaan van overmatige risico's. Het verantwoord omgaan met de beschikbare middelen geldt eveneens voor langlopende verplichtingen die worden aangegaan ten behoeve van de financiering van de diverse huisvestingsprojecten. Er wordt continu gemonitord of de toekomstige verplichtingen (externe financieringen) passen binnen de gestelde kaders. Dit houdt onder andere in dat de huisvestingslasten niet ten koste gaan van het onderwijsproces en dat wordt voldaan aan bijvoorbeeld de solvabiliteitseisen.

De raad van bestuur heeft in maart 2021 gerapporteerd aan de raad van toezicht over het verslagjaar 2020 conform de bepalingen in het Treasury Statuut OMO.

In het kader van het treasurybeleid wordt de financiële positie van de vereniging getoetst aan de bepalingen in het treasury statuut en daarmee aan de landelijke Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. Deze toets richt zich op de relevante treasury-instrumenten, die binnen de vereniging in het kalenderjaar 2020 zijn gehanteerd. In 2020 is het treasury statuut nageleefd.

Ministerie van Financiën – schatkistbankieren

Op 1 maart 2012 is de overstap gemaakt naar het schatkistbankieren bij het ministerie van financiën.

Rekening-courant

Het dagelijks betalingsverkeer loopt via de Rabobank, waarbij het saldo van de hoofdrekening bij de Rabobank dagelijks wordt afgeroomd naar een rekening-courant van het ministerie van financiën.

Kredietfaciliteiten

Onderdeel van de overeenkomst bij het ministerie van financiën is een doorlopende kredietfaciliteit van (maximaal) 10% van de publieke jaaromzet. De faciliteit is momenteel vastgesteld op € 48,4 miljoen. Het totale positieve saldo op de bankrekeningen per 31 december 2020 bedraagt € 217.061.845.

Naast de doorlopende kredietfaciliteit zijn er aanvullende financieringen gesloten met het ministerie van financiën. Deze financieringen zijn in 2020 echter nog niet allemaal opgenomen. Het betreft de volgende financieringen:

Lineaire schatkistlening gemeente 's-Hertogenbosch

- Hoofdsom: 57.500.000 euro
- Rentepercentage: 1,05%
- Looptijd: 30 jaar
- Opnamedata:
 - 30.000.000 euro op 3 september 2018
 - 27.500.000 euro op 1 april 2019

Lineaire schatkistlening gemeente Nuenen

- Hoofdsom: 7.900.000 euro
- Rentepercentage: 1,06%
- Looptijd: 30 jaar
- Opnamedatum: 1 februari 2019

Lineaire schatkistlening gemeente Asten

- Hoofdsom: 7.300.000 euro
- Rentepercentage: 0,96%
- Looptijd: 25 jaar
- Opnamedatum: 1 februari 2019

Lineaire schatkistlening gemeente Roosendaal

- Hoofdsom: 40.000.000 euro
- Rentepercentage: 1,12%
- Looptijd: 30 jaar
- Opnamedata:
 - 17.000.000 euro op 9 juli 2018
 - 23.000.000 euro op 1 oktober 2019

Lineaire schatkistlening gemeente Helmond

- Hoofdsom: 29.400.000 euro
- Rentepercentage: 1,23%
- Looptijd: 30 jaar
- Opnamedata:
 - 10.000.000 euro op 12 oktober 2020
 - 10.000.000 euro op 11 oktober 2021
 - 9.4000.000 euro op 11 oktober 2022

Lineaire schatkistlening gemeente Sint-Michielsgestel

- Hoofdsom: 7.500.000 euro
- Rentepercentage: 0,16%

- Looptijd: 25 jaar
- Opnamedatum: 2 januari 2020

Lineaire schatkistlening gemeente Deurne

- Hoofdsom: 13,5 miljoen
- Rentepercentage: 0,10%
- Looptijd: 30 jaar
- Opnamedatum: 4 januari 2021

Het verloopoverzicht van bovenstaande leningen in 2020 is als volgt:

- Saldo 1 januari 2020 € 110.783.333
- Opgenomen gelden in 2020 € 17.500.000 +
- Aflossingen in 2020 € 3.805.334 -/-
- Saldo 31 december 2020 € 124.478.000

Kredietfaciliteit BNG-Bank

Op 1 juli 2014 is een kredietovereenkomst gesloten met de BNG Bank van maximaal € 70,0 miljoen. Per 1 oktober 2015 is € 45 miljoen daadwerkelijk opgenomen tegen een 15-jaars rente van 2,99%. Per 31 december 2020 is het openstaande bedrag € 35.156.250. De betaalde rente in 2020 bedraagt € 1.086.210.

Kredietfaciliteit Europese Investeringsbank (EIB)

In december 2017 is de financieringsovereenkomst met de EIB ondertekend. Het betreft een financiering van € 60 miljoen euro met een maximale looptijd van 15 jaar. Op 5 december 2019 is het bedrag ontvangen tegen een rentepercentage van 0,434%. Per 31 december 2020 is het openstaande bedrag € 56 miljoen. De betaalde rente in 2020 bedraagt € 260.400.

Rabobank

Met ingang van 15 januari 2013 zijn alle schoolbankrekeningen ondergebracht bij Rabobank Tilburg. Daarmee zijn de banksaldi van de afzonderlijke scholen en het totaal inzichtelijk. De afzonderlijke rekeningen worden dagelijks automatisch afgeroomd naar een hoofdrekening bij de Rabobank. De saldi op de schoolbankrekeningen hoeven hierdoor niet meer handmatig te worden bewaakt. Per school geldt een dagelijkse bestedingslimiet tussen € 5.000 en € 25.000. In totaliteit is binnen OMO momenteel sprake van 46 bankrekeningen.

Leasecontract bedrijfsauto's

Het leasecontract bedrijfsauto's bij MKB Lease in Oosterhout betreft 27 leaseauto's (december 2020). Binnen de arbeidsvoorwaarden hebben schoolleiders en leden van de raad van bestuur de mogelijkheid om een leaseauto te rijden.

Interne beheersing en toezicht

In 2020 zijn wederom onderdelen van de administratieve organisatie en de maatregelen van interne controle beoordeeld. Vanuit deze controle zijn geen significante tekortkomingen geconstateerd. Hiermee wordt bevestigd dat de basis van de procedures en processen binnen de vereniging solide is.

Overhead en allocatie middelen

Binnen de vereniging is een vanzelfsprekend uitgangspunt dat een zo groot mogelijk aandeel van de financiële middelen direct ten goede te komt aan het onderwijs. Het meten hiervan gebeurt langs twee lijnen:

1. Het aandeel van de reserveringen op de lumpsumopbrengsten op bovenschools niveau (zoals raad van bestuur, OMO-bureau en verenigingsprojecten);
2. De verdeling van de formatie binnen de vereniging, waarbij onderscheid wordt gemaakt naar primaire formatie (onderwijzend personeel en personeel dat direct ondersteunend is aan het primaire proces) en 'overhead' (directie en overig ondersteunend personeel). Hierbij wordt aangetekend dat de functiebenaming niet altijd volledig overeenkomt met de daadwerkelijk uitgevoerde taken; er zijn bijvoorbeeld directieleden met lesgevende taken.

Ad. 1. Reserveringen op bovenschools niveau

Circa 90% van de totale inkomsten van de vereniging bestaat uit lumpsum die van het ministerie van OCW wordt ontvangen. In 2019 ging 95,0% van die lumpsumopbrengsten direct naar de scholen, in 2020 is dit 95,0%. Het gemiddeld budget per leerling dat direct naar de scholen gaat in 2020 is ten opzichte van 2019 met 299 euro toegenomen naar 2.632 euro.

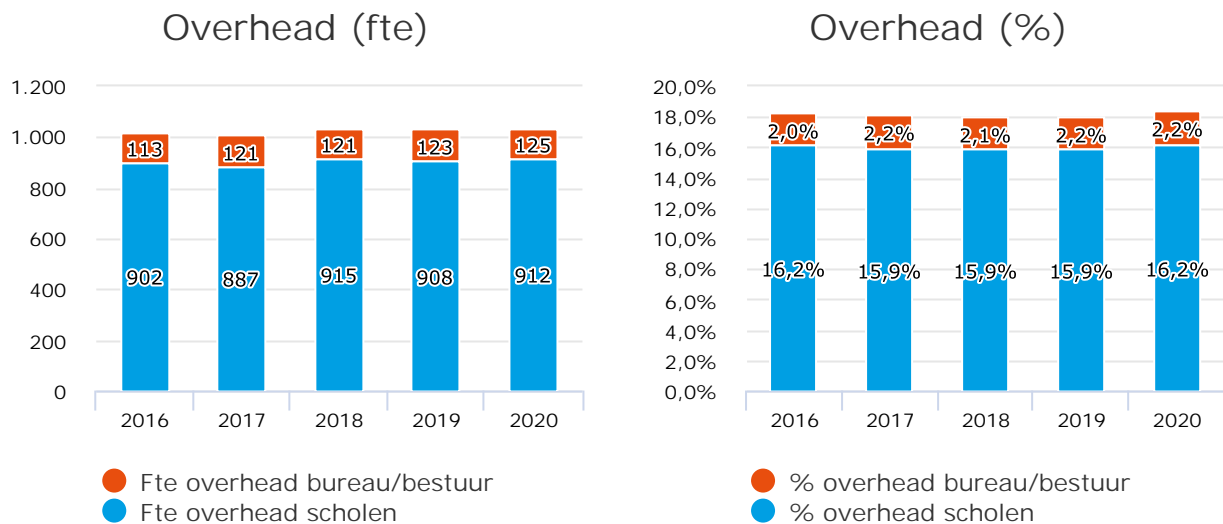
In onderstaande tabel wordt de verdeling van de lumpsum 2020 weergegeven over de verschillende geledingen van de vereniging (bron: financiële kaders 2020, december 2020).

Doelgroep	% van lumpsum opbrengsten	
Scholen		
	Schoolleiders	1,1%
	Scholen	93,6%
	Bijdrage scholen aan DDC	0,3%
Totaal scholen		95,0%
Verenigingstaken		
	Eigen risicodragerschap	1,8%
	Academische opleidingsscholen	0,2%
	Projecten en thema's	0,1%
	Licenties en managementinformatie	0,4%
	Contributies	0,2%
	Overige	0,6%
Totaal verenigingstaken		3,3%
Raad van bestuur en raad van toezicht		0,1%
Bureau Ons Middelbaar Onderwijs		1,6%
Totaal lumpsumopbrengsten (incl. prestatieboxgelden)		100,0%

Tabel: Verdeling lumpsum

Ad. 2. Overheadformatie

Er wordt geen streefgetal gehangen aan het percentage overhead, maar wijzigingen in omvang en niveau van ondersteunende functies worden altijd kritisch beoordeeld. Daarnaast worden de omvang en het functieniveau van de totale ondersteunende organisatie periodiek herijkt, waarbij effectiviteit en efficiëntie in samenhang worden bekeken. In onderstaande grafiek is het verloop van het aantal fte en percentage overhead over de afgelopen jaren weergegeven met daarbij een uitsplitsing tussen scholen en bureau/bestuur.

Grafiek: Overhead

In 2020 kwam het kengetal overhead (overheadformatie ten opzichte van de totale formatie) gemiddeld uit op 18,4%, waarvan 16,2% op de scholen werkt en 2,2% betrekking heeft op het OMO-bureau en de raad van bestuur. Een jaar eerder bedroeg de overhead 18,1%.

Benchmark met collega schoolbesturen

Na eerdere onderzoeken in 2011 en 2013 is in 2017 opnieuw een benchmarkonderzoek uitgevoerd inzake het overheadpercentage in het voortgezet onderwijs. In totaal hebben 36 vo-besturen aan het onderzoek deelgenomen. De schoolbesturen vertegenwoordigden 230.000 van de in totaal 960.000 leerlingen en 144 van de in totaal 652 BRIN-nummers. Aan het onderzoek hebben zes besturen meegedaan met ten minste 10.000 leerlingen.

Het overheadpercentage van OMO is lager dan het gemiddelde van zowel de grote besturen als het gemiddelde van alle deelnemers. Dit geldt eveneens voor de omvang van het ondersteunende bureau.

Het schoolgebouw

Onderwijshuisvesting

In 2020 heeft een aantal ontwikkelingen geleid tot extra uitdagingen op het gebied van onderwijshuisvesting. Onder de noemer van het voorkomen van de verspreiding van het Coronavirus kwam het thema binnenklimaat terug op de agenda. Op basis van een eerste analyse zijn door de politiek extra middelen aangekondigd, met name bedoeld om de klimaatinstallatie in bestaande gebouwen weer bij de tijd te brengen. Het thema ventilatie heeft met name de tweede helft van 2020 een groot deel van de agenda bepaald.

Met scholen en gemeenten is het gesprek over onderwijshuisvesting opgestart of is daar verder vorm aan gegeven, soms via de lijn van een Integraal Huisvestingsplan (IHP), soms op basis van individuele dossiers, soms met een regionale bril. De ambitie om te komen tot toekomstbestendige onderwijshuisvesting is daarbij steeds het uitgangspunt. Kernwoorden daarbij zijn flexibiliteit, (multi)functionaliteit en duurzaamheid.

Ventilatie in schoolgebouwen

Ambitieplan 1 oktober

In de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus is vanuit de overheid veel aandacht gekomen voor de ventilatie in schoolgebouwen. Vanuit het perspectief dat gebouwen qua ventilatie moeten voldoen aan de eisen van het huidige Bouwbesluit is medio 2020 is het 'Ambitieplan 1 oktober' geformuleerd. Dit ambitieplan betekende voor scholen het volgende:

- Alle scholen hebben onder verantwoordelijkheid van het schoolbestuur onderzocht of de gebouwen voldoen aan de eisen conform Bouwbesluit.
- Als ze niet voldoen, is er vanuit school contact opgenomen met de GGD. De GGD adviseert over de te nemen maatregelen.
- Alle scholen communiceren vóór 1 oktober aan personeel en leerlingen waar de school staat en hoe een eventueel vervolgplan er uit ziet.

Voor alle OMO-scholen is aan de hand van een vast format nagegaan of zij voldoen aan de ventilatie-eisen in het Bouwbesluit. In de enkele situaties waar dat niet het geval was, zijn maatregelen genomen.

Parallel aan de toets op het Bouwbesluit zijn vanuit het bureau CO₂-meters ter beschikking gesteld aan de scholen waarmee zij incidenteel de luchtkwaliteit kunnen meten. Het CO₂-gehalte (gemeten in 'parts per million' – 'ppm') is een graadmeter of voldoende geventileerd wordt. Gekoppeld aan het basisadvies voldoende te ventileren, is in eerste instantie op veel scholen les gegeven met ramen en deuren open. In de praktijk hebben scholen diverse maatregelen genomen om zorg te dragen voor een goed binnenklimaat. Waar nodig is ondersteuning vanuit het OMO-bureau geboden.

Regeling SUVIS

In het najaar van 2020 is door minister Slob een subsidie van in totaal €360 miljoen aangekondigd voor het op orde brengen van het binnenklimaat in schoolgebouwen. Intentioneel is daarbij een periode van drie jaren genoemd. De subsidie zou scholen en gemeenten moeten stimuleren dit nu op te pakken. Een eerste tranche van €100 miljoen is aangekondigd via de regeling Specifieke Uitkeringen voor de Verbetering van het binnenklimaat In Scholen (SUVIS).

Vanaf november 2020 zijn de eerste contouren van de SUVIS-regeling bekend geworden. De regeling heeft tot doel projecten te stimuleren waarmee via noodzakelijke en energiezuinige maatregelen het binnenklimaat in schoolgebouwen kan worden verbeterd. Daarbij gaat het specifiek om (in ieder geval) het ophogen van de luchtverversingscapaciteit (dm³/s), het aanbrengen van CO₂-meters in ieder onderwijsruimte en het aanbrengen van een energieregistratie- en bewakingssysteem.

Gemeenten kunnen op basis van deze regeling subsidie aanvragen voor verbetering van het binnenklimaat op scholen. Uitgangspunt is dat 30 procent van het totale project bekostigd wordt vanuit de SUVIS en 70 procent door middel van cofinanciering vanuit gemeente en/of schoolbestuur. In samenwerking tussen scholen, gemeenten en bureau zijn aanvragen voorbereid en in 2021 ingediend.

Duurzaamheid

De duurzaamheidsambitie van de vereniging, zoals vastgesteld in 2019, dient ook geborgd en uitgedragen te worden in de huisvesting van de scholen, ook in bestaande gebouwen. Om te verkennen hoe te komen tot zo duurzaam mogelijke schoolgebouwen met zo min mogelijk additionele kosten zijn twee pilotprojecten opgestart: één voor nieuwbouw en één voor bestaande bouw.

Daarnaast is weer voor zes scholen subsidie verkregen voor het plaatsen van zonnepanelen. Voor twee scholen is subsidie aangevraagd. Ook heeft in het verslagjaar voor een aantal scholen de levering en installatie van zonnepanelen plaatsgevonden. Bij nagenoeg alle scholen waarvoor eerder via de regeling Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE+) subsidie is verkregen, is de installatie daarmee in bedrijf. In 2020 is via de zonnepanelen ruim 3,1 miljoen kilowattuur (kWh) aan energie opgewekt, waarvan 42% werd terug geleverd aan leverancier Eneco. In 2019 was dat ruim 30%.

Huisvestingsprojecten

Ontwikkelingen bouwmarkt

Na een overspannen bouwmarkt in 2019, is in 2020 sprake van een voorzichtige stabilisatie. Vastgestelde budgetten voor lopende projecten worden periodiek tegen het licht gehouden en waar nodig aangepast op de huidige marktsituatie. De binnen de vereniging gehanteerde normbedragen zijn herijkt en op de marktsituatie aangepast.

Het belang van het selecteren van de juiste ontwerpende en uitvoerende partijen blijft echter aan de orde. In selectieprocedures is de ervaring nog steeds dat minder partijen dan voorheen zich inschrijven voor projecten. In de huidige markt kiezen uitvoerende partijen liever voor zekerheid in een project dan complexiteit.

De maatregelen door Covid-19 hebben over het algemeen geen negatieve gevolgen voor de lopende projecten opgeleverd. Los van een enkele vertraging op de levering van materialen, zijn er geen projecten stilgevallen of vertraagd. Ongewis is nog welk effect de subsidies voor investeringen in klimaat hebben op de marktsituatie. Met name bij installateurs en adviesbureaus in die branche zal de vraag toenemen.

Bouwprojecten

In 2020 zijn bij een aantal projecten verdere stappen richting nieuwe onderwijshuisvesting gezet. Zo worden huisvestingsinitiatieven concreet in Someren (unilocatie Varendonck-College), Eindhoven (Sint-Joriscollege en Helder havo/vwo), Kaatsheuvel (Van Haestrechtcollege), Drunen (d'Oultremontcollege) en Tilburg (De Nieuwste School).

Bij een aantal projecten werden de eerste stappen in de uitvoering gezet. Ontwerpde partijen werden geselecteerd voor huisvestingsprojecten in Eindhoven (Van Maerlantlyceum), Deurne (nieuwbouw Alfrinkcollege en Sprongcollege) en Roosendaal (Norbertus Gertrudis Lyceum).

Daadwerkelijk gebouwd wordt er inmiddels in Sint-Michielsgestel (Gymnasium Beekvliet) en Roosendaal (Norbertus Gertrudis Mavo). De uitbreiding van het Maurick College in Vught werd in 2020 opgeleverd en in gebruik genomen.

Onderstaande tabellen geven een overzicht van de lopende bouwprojecten met bijbehorende investeringsom. Voor de financiering is daarbij een onderscheid gemaakt tussen gemeenten met en gemeenten zonder een overeenkomst tot doordecentralisatie en de herkomst van de budgetten. Voor de projecten binnen het kader van doordecentralisatie dient opgemerkt te worden dat vanuit de betreffende scholen een structurele bijdrage in de vorm van een jaarlijks bedrag per leerling wordt geleverd.

School	Project	Gemeente	Raming	Taakstellend budget	Doordecentralisatie	Vermogensbeslag scholen
IVO Deurne	Vervangende nieuwbouw	Deurne		13.500	13.500	
Jeroen Bosch College/ Rodenborch-College	Nieuwbouw	's Hertogenbosch		40.900	40.900	
Bosche Vakschool	Vervangende nieuwbouw	's Hertogenbosch		20.500	20.500	
Van Maerlant	Vervangende nieuwbouw	's Hertogenbosch		14.900	14.900	
Varendonck-College	Vervangende nieuwbouw Asten	Asten		7.200	5.800	1.400
Gymnasium Beekvliet	Uitbreiding en grootschalige renovatie	Sint-Michielsgestel		8.000	8.000	
OMO SG Tongerlo	Renovatie Vincentiusmavo	Roosendaal		7.000	7.000	
OMO SG Tongerlo	Unilocatie Norbertuslyceum en Gertrudiscollege	Roosendaal		20.800	20.800	
Maurick College	Terreininrichting/nieuwbouw poortgebouw	Vught		3.971	3.971	
OMO SG Helmond	Nieuwbouw in het stadion/praktijkschool	Helmond		5.500	5.500	
OMO SG Helmond	Huisvesting Knippenbergcollege	Helmond		21.000	21.000	
				163.271	161.871	1.400

Tabel: Projecten waar sprake is van doordecentralisatie (bedragen x € 1.000)

School	Project	Gemeente	Raming	Taakstellend budget	Gemeente / provincie	Vermogensbeslag scholen
Van Maerlant-lyceum	Renovatie	Eindhoven		21.300	20.200	1.100
SG Kwadrant	Aanpassing huisvesting	Dongen		16.294	13.794	2.500
Varendonck College	IHP Someren	Someren	7.200		7.200	
SG Het Plein	Nieuwbouw Helder	Eindhoven	2.600		2.400	200
SG Het Plein	Sportvoorziening	Eindhoven	2.500		2.500	
SG Het Plein	Vervangende nieuwbouw Antoon Schellens	Eindhoven	500		500	
SG Het Plein	Vervangende nieuwbouw Sint-Joriscollege	Eindhoven	28.500		27.200	1.300
Diverse scholen	Plaatsing zonnecellen		5.075		5.075	
			46.375	37.594	78.869	5.100

Tabel: Projecten waar geen sprake is van doorcentralisatie (bedragen x € 1.000)

Toekomst

Beleidsvoornemens en accenten 2021-2025

Beleidsvoornemens en accenten 2021-2025

Sinds de oprichting van de vereniging in 1916 is het uitgangspunt van de vereniging het voortzetten van de combinatie van traditie en innovatie. Op beide uitgangspunten is de vereniging succesvol gebleken.

Eind 2015 is begonnen met het proces om te komen tot de opvolger van Koers 2016. Onder het motto: 'Ontwikkelen doe je samen' is binnen de vereniging een brede dialoog opgestart waarbij collega's, leerlingen, ouders en andere belanghebbenden en betrokkenen zijn uitgenodigd om mee te praten over wat hen nu en in de toekomst bezighoudt. Aan het einde van 2016 was [Koers 2023](#) een feit.

Koers 2023 is opgesteld om richting te geven aan de ambities en het handelen van de vereniging, te inspireren en uit te dagen. De rode draad in Koers 2023 is 'leren van en met elkaar': 'Om jezelf te ontwikkelen heb je elkaar nodig. Je komt verder als je van en met elkaar leert en als je elkaar ruimte geeft om goed samen te leven. Vaardigheden als samenwerken, kritisch denken en problemen oplossen zijn hiervoor nodig. Belangrijk is om andere opvattingen en culturen te leren begrijpen en te benutten. We geven hier invulling aan door vorming van de leerling vanuit de kernwaarden: goed onderwijs, goed mens, goed leven en goed handelen. Bij Koers 2023 is een Koerswijzer opgesteld. Deze Koerswijzer biedt scholen, Raad van Bestuur en het OMO-bureau een houvast bij het vertalen van de ambities uit Koers 2023 in het eigen schoolplan, de beleidsagenda van de vereniging en het bureauplan. Langs zeven pijlers worden de bestemming en ambities uit Koers 2023 weergegeven. De centrale vragen helpen bij het voeren van de dialoog en het vertalen van de ambities. De Koerswijzer fungeert tevens als 'toetsingskader' bij het beoordelen van schoolplannen.

Met het intensiveringsprogramma [Bewegen in Balans](#) ontwikkelen we als vereniging een structurele werkwijze die ons in staat stelt continue aanpassingen en vernieuwingen (qua vorm, inhoud en aanpak) in ons onderwijs te implementeren.

Een werkwijze die recht doet aan de veranderende vragen vanuit de samenleving, passend bij de wensen en behoeften van onze leerlingen en medewerkers. Onze koers en kernwaarden vormen daarbij ons kompas. Het gaat naast de eigen schoolontwikkeling, binnen Bewegen in Balans additioneel om de kracht van de vereniging én expertise van buiten te benutten (het samen) voor die vraagstukken die niet iedere school zelf kan oplossen. Door te experimenteren in broedplaatsen benutten we onze samenkracht en ontwikkelen we daarmee innovatiekracht.

Het intensiveringsprogramma Bewegen in Balans loopt van 2021 tot en met 2023 en bestaat uit de volgende programmalijnen:

- Experimenteren in broedplaatsen
- Professionaliteit in innovatie

Voor 2020 zijn daarnaast de volgende overkoepelende speerpunten benoemd:

- Verbetering van de bestuurlijke cycli
- Kwaliteit bedrijfsvoering

In de jaarkalender 2021 staan onder andere de volgende onderwerpen benoemd:

- Sterk beroepsonderwijs
- Verbeteringsgerichtheid en verbeteringscultuur
- Onderwijs en technologie

- Leermiddelen en ELO
- Burgerschapontwikkeling en implementatie Burgerschapsestafette
- Communicatiebeleid
- Beheer en onderhoud
- Strategische personeelsplanning
- Regionaal Loket Noord-Brabant voor aanpak personeelstekort
- HR-Koers
- Gesprekscyclus
- Onderzoek binnen OMO
- Leiderschapsontwikkeltraject
- Herziening van diverse reglementen, regelingen en statuten
- Informatiebeveiliging

Continuïteit

Balans 2021-2025

ACTIVA	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Materiële vaste activa	356.000	459.000	473.000	458.000	439.000	419.000
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-
VASTE ACTIVA	356.000	459.000	473.000	458.000	439.000	419.000
Voorraden	-	-	-	-	-	-
Vorderingen	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000
Effecten	-	-	-	-	-	-
Liquide middelen	217.000	107.000	83.000	76.000	74.000	73.000
VLOTTENDE ACTIVA	230.000	120.000	96.000	89.000	87.000	86.000
TOTAAL ACTIVA	586.000	579.000	569.000	547.000	526.000	505.000
PASSIVA	2020	2021	2022	2023	2024	2025
EIGEN VERMOGEN						
Algemene reserve	154.000	149.000	143.000	138.000	134.000	132.000
Bestemmingsfonds (privaat)	5.000	5.000	4.000	4.000	3.000	3.000
	159.000	154.000	147.000	142.000	137.000	135.000
VOORZIENINGEN	35.000	33.000	30.000	28.000	25.000	20.000
LANGLOPENDE SCHULDEN	288.000	303.000	300.000	286.000	272.000	258.000
KORTLOPENDE SCHULDEN	104.000	89.000	92.000	91.000	92.000	92.000
TOTAAL PASSIVA	586.000	579.000	569.000	547.000	526.000	505.000

Tabel: Balans tot en met 2025 (bedragen x € 1.000)

Bovenstaande tabel toont de verwachte balans voor de komende jaren op basis van de meerjarenbegroting 2021-2025, de planning van de huisvestingsprojecten en de meerjarenliquiditeitsprognose. De langlopende schulden zullen vanaf 2021 gaan dalen door aflossingen op de externe financieringen.

Na een overspannen bouwmarkt in 2019, is in 2020 sprake van een voorzichtige stabilisatie. Vastgestelde budgetten voor lopende projecten worden periodiek tegen het licht gehouden en waar nodig aangepast op de huidige marktsituatie. De binnen de vereniging gehanteerde normbedragen zijn herijkt en op de marktsituatie aangepast.

In 2017, 2018, 2019 en 2020 zijn diverse externe financieringen geformaliseerd. Met betrekking tot deze financieringen worden de komende jaren de volgende bedragen ontvangen:

- Schatkistlening van € 19,4 miljoen inzake toekomstige bouwprojecten in de gemeente Helmond, verspreid over 2021 en 2022 (€ 10,0 miljoen is in 2020 reeds ontvangen met betrekking tot de totale lening van € 29,4 miljoen).
- In 2021 wordt de schatkistlening van € 13,5 miljoen inzake toekomstige bouwprojecten in de gemeente Deurne ontvangen.

De investeringen in deze projecten zullen in 2021 leiden tot een stijging van de vaste activa. Het aantrekken van de langlopende financieringen heeft in de afgelopen jaren geleid tot een toename van de vlottende activa (liquide middelen), maar door de investeringen in de bouwprojecten dalen de liquide middelen de komende jaren.

Ontwikkeling financiële kengetallen

Het onderstaande overzicht geeft een samenvatting van de financiële kengetallen van 2020 tot en met 2025. Als referentiekader zijn de meest recente interne en externe criteria weergegeven.

Kengetal	Richtlijn OCW/ OMO	OMO in 2020	OMO in 2021	OMO in 2022	OMO in 2023	OMO in 2024	OMO in 2025
Solvabiliteit (incl. voorzieningen)	> 30%	33%	32%	31%	31%	31%	31%
Weerstandsvermogen	> 18%	27%	27%	26%	26%	25%	25%
Rentabiliteit (over 3 jaar)	> 0%	2%	1%	0%	-1%	-1%	-1%
Liquiditeit	> 0,75	2,2	1,3	1,0	1,0	0,9	0,9
Huisvestingsratio	< 0,1	0,061	0,063	0,063	0,065	0,063	0,063
DSCR backward	> 1,2	3,0	1,8	1,6	1,7	1,9	1,9
DSCR forward	> 1,2	2,9	1,6	1,6	1,7	1,8	1,9

Tabel: Kengetallen tot en met 2025

Solvabiliteit

Binnen de vereniging wordt gestuurd op solvabiliteit. De verwachting is dat de solvabiliteitspositie van de vereniging de komende jaren zal dalen door investeringen in het onderwijsproces, externe financieringen en ontwikkelingen op het gebied van doordecentralisatie.

Het ministerie van OCW hanteert een signaleringsondergrens van 30%. De verwachting is dat de vereniging in 2025 uitkomt op een solvabiliteit van circa 31%. In verband met het langlopende krediet wordt door de BNG Bank en de Europese Investeringsbank een minimumeis van 20% gehanteerd, waarbij in de berekening van de solvabiliteit de post voorzieningen niet wordt meegenomen. Op basis van deze rekenmethodiek komt de vereniging in 2025 uit op circa 27%.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is een afgeleide van de solvabiliteit. De streefwaarde bedraagt bij gelijkblijvende omstandigheden 18%. Ultimo 2020 bedraagt de omvang van het eigen vermogen € 159 miljoen en is het weerstandsvermogen circa 27%. De verwachting is dat dit percentage de komende jaren licht zal dalen naar 25%.

Rentabiliteit

De rentabiliteit wordt berekend over een gemiddelde periode van drie jaar. De verwachting is dat de rentabiliteit de komende jaren om zal slaan naar negatief in verband met de inzet van de middelen die afgelopen jaar zijn toegevoegd aan het eigen vermogen.

Liquiditeit (current ratio)

Het ministerie van OCW hanteert een ratio van minimaal 0,75. Doordat in de komende jaren opnieuw additioneel kapitaal zal worden aangetrokken, blijft de liquiditeitsratio van de vereniging in de komende jaren boven de gewenste streefwaarde vanuit de onderwijsinspectie.

Huisvestingsratio

De huisvestingsratio blijft de komende jaren onder de signaleringsgrens van 0,1.

Debt service coverage ratio

Met het aangaan van een langlopend krediet bij de BNG Bank is er vanaf 2015 sprake van rentelasten en aflossingen. De BNG Bank vindt de debt service coverage ratio relevant. De BNG Bank verlangt een minimumwaarde van 1,2. Aan deze ratio wordt in de komende jaren voldaan.

Exploitatiebegroting 2021-2025

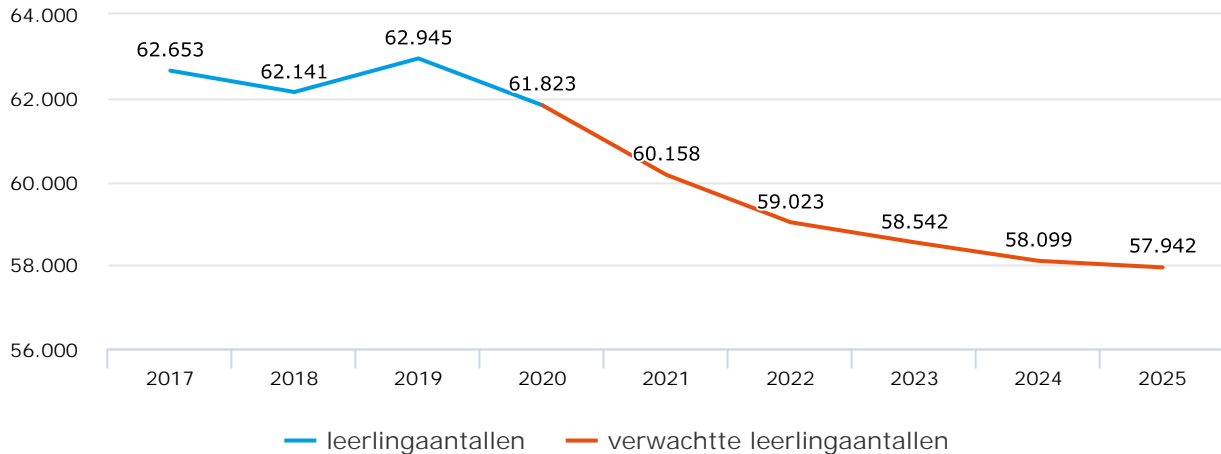
	Realisatie 2020	2021	2022	2023	2024	2025
BATEN						
Rijksbijdragen	556.300	541.900	525.900	520.900	513.200	511.300
Overige subsidies	11.700	13.600	14.400	16.300	15.600	15.300
Collegegeld	0	0	0	0	0	0
Overige baten	11.200	15.800	15.600	15.500	15.300	15.300
Totale baten	579.200	571.300	555.900	552.700	544.100	541.900
LASTEN						
Personeelslasten	471.600	465.200	453.000	447.800	441.500	439.600
Afschrijvingen	22.400	25.000	26.000	27.900	27.100	27.300
Huisvestingslasten	24.400	24.700	23.300	23.400	22.400	22.100
Overige lasten	46.300	58.700	56.800	56.200	53.200	52.800
Totale lasten	564.700	573.600	559.100	555.300	544.200	541.800
SALDO BATEN EN LASTEN	14.500	-2.300	-3.200	-2.600	-100	100
Financiële baten en lasten	-2.600	-2.800	-3.000	-3.100	-3.100	-3.000
SALDO FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	-2.600	-2.800	-3.000	-3.100	-3.100	-3.000
BEGROTINGSRESULTAAT	11.900	-5.100	-6.200	-5.700	-3.200	-2.900

Tabel: Exploitatiebegroting 2021-2025 (bedragen x € 1.000)

Deze meerjarenbegroting 2021-2025 is op 2 december 2020 goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

Leerlingaantallen en personeel

Verloop aantal leerlingen

Grafiek: Verloop aantal leerlingen

Vanaf 2019 maakt Metameer onderdeel uit van de vereniging. Dit zorgde voor een stijging van het aantal leerlingen in 2019. Het aantal leerlingen zal naar verwachting een dalende tendens laten zien. De daling is in lijn met een daling van het aantal voortgezet onderwijsleerlingen in Noord-Brabant, in navolging van het primair onderwijs. Door de terugloop van het aantal leerlingen zijn er in de komende jaren minder leraren nodig. In de komende jaren bereikt echter een groter aantal leraren de pensioengerechtigde leeftijd. Hierdoor zullen de komende jaren nieuwe docenten moeten worden aangetrokken.

Gemiddeld aantal personele fte's	Realisatie 2020	2021	2022	2023	2024	2025
Directie	139	130	126	123	120	119
Onderwijs ondersteunend personeel (overig)	898	883	860	844	825	808
Overhead	1.037	1.013	986	967	945	927
Onderwijzend personeel	4.104	3.999	3.880	3.817	3.742	3.719
Onderwijs ondersteunend personeel (primair proces)	499	488	463	454	448	435
Onderwijs proces	4.603	4.487	4.343	4.271	4.190	4.154
Totaal	5.640	5.500	5.329	5.238	5.135	5.081

Tabel: Gemiddeld aantal fte's in 2020-2025

De omvang van de formatie zal in de komende begrotingsjaren verder afnemen. Hierbij daalt het aantal fte overhead relatief minder sterk dan het aantal fte onderwijsproces.

De verwachte meerkosten in verband met Corona zijn naar verwachting niet substantieel. De extra inzet voor leerachterstanden e.d. worden gecompenseerd door aanvullende subsidiegelden.

Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs bestaat uit verschillende scholen verspreid over de provincie Noord-Brabant. Belangrijk uitgangspunt is de manier waarop binnen de organisatie wordt gewerkt; volgens het principe van 'alles decentraal, tenzij'. Hoe dit principe in de praktijk werkt is in het verleden treffend verwoord door Paul Rosenmöller, als voorzitter van de VO-raad, na een bezoek aan een van de OMO-scholen:

"Bij een eerder bezoek aan een van de scholen van OMO in Den Bosch viel me op dat geen van de scholieren, docenten of leidinggevenden iets zei over deze grootschaligheid. De filosofie van het bestuur 'wij zijn grootschalig georganiseerd en kleinschalig vormgegeven' wordt in de praktijk waargemaakt. De scholen kennen een grote mate van vrijheid in de vormgeving van het onderwijs ter plekke. De identiteit van de scholen staat voorop, niet het bestuurlijke OMO-verband. Binnen dit OMO-verband bestaat dan ook een grote mate van diversiteit en variëteit. En ouders en leerlingen lijken zich lang niet altijd bewust van het feit dat hun school behoort tot deze grote vereniging."

Deze besturingsfilosofie zorgt samen met het over Noord-Brabant verspreide onderwijsaanbod voor een spreiding van de risico's die de organisatie loopt.

Hiernaast kent de vereniging een uitgebreid instrumentarium voor de (risico)beheersing van de organisatie:

- Meerjarige strategiebepaling op het niveau van de vereniging, vertaald naar een jaarlijks werkprogramma op schoolniveau.
- Een governance structuur, waarbinnen:
 - de belangrijkste onderwerpen op het gebied van onderwijs, personeel, huisvesting en financiën worden besproken met alle schoolleiders, de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad, de auditcommissie van de raad van toezicht, de raad van toezicht en de ledenraad. Elke afzonderlijke schoolleiding legt daarnaast ook verantwoording af aan de eigen medezeggenschapsraad van de school;
 - de vergaderplanning met deze geledingen is geborgd in de planning- en controlcyclus.
- Periodiek wordt eveneens gekeken naar:
 - ontwikkelingen in het onderwijs;
 - de meerjarige financiële (balans)positie en het aan te houden weerstandsvermogen voor het opvangen van risico's;
 - de meerjarige leerlingenontwikkeling per onderwijstype in relatie tot het totale onderwijsaanbod per regio.
- Vastlegging van de administratieve organisatie en interne processen.
- Een uitgebreide planning- en controlcyclus, die onder andere bestaat uit:
 - monitoring van onderwijskwaliteit;
 - meerjarige leerlingenprognoses per school;
 - meerjarige begrotingen per school, waarbinnen de belangrijkste risico's zijn benoemd;
 - meerjarige investeringsbegroting;
 - meerjarige liquiditeitsplanning, die periodiek wordt geactualiseerd;
 - periodieke verantwoording door alle scholen over de onderwijskundige, personele en financiële ontwikkelingen;
 - periodieke bijstelling van de meerjarige lumpsum budgetten op basis van de landelijke ontwikkelingen;
 - het jaarverslag.

Daarnaast heeft de vereniging een inventarisatie gedaan van de frauderisico's binnen de financiële processen en is een frauderisicoanalyse opgesteld die periodiek wordt geëvalueerd.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

Calamiteiten

In maart 2020 heeft Nederland helaas ondervonden wat de impact is van een virusuitbraak op de samenleving. Dit heeft uiteraard ook grote gevolgen binnen onze scholen. De financiële impact is beperkt. De impact op leerlingen, ouders en docenten is echter zeer groot.

Herbezetting medewerkers

Vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd verlaat een groot aantal medewerkers de komende jaren de scholen. Er is zorg over de wijze waarop kennis en expertise in de scholen kan worden behouden.

Passend onderwijs

Per 1 augustus 2014 is de wetwijziging op passend onderwijs ingegaan. De verschillende wijzigingen worden hieronder toegelicht. Deze wijzigingen zorgen voor de nodige onzekerheden over de toekomstige opbrengsten.

Lichte ondersteuning – lwoo/pro

Vanaf 1 januari 2014 bestaat het budget voor een lwoo/pro leerling uit een basis- en een ondersteuningsbudget. Het totale ondersteuningsbudget voor lwoo/pro is op landelijk niveau gemaximeerd. Vanaf 1 januari 2016 is het budget onduidelijk en geldt de maximering op het niveau van het samenwerkingsverband. Voor zover niet wordt gekozen voor 'opting out' blijven de middelen voor lwoo en pro leerlingen voor alle jaren verlopen via de lumpsum van de schoolbesturen.

In de begroting voor de komende jaren is verondersteld dat de ondersteuningsbedragen voor lwoo/pro in alle jaren gelijk zijn. De huidige informatie omtrent de lumpsum wijst op een jaarlijkse indexatie.

Leerlinggebonden financiering (LGF)

Het nieuwe bekostigingssysteem passend onderwijs vervangt het bekostigingssysteem voor het (voortgezet) speciaal onderwijs ((v)so) en de leerlinggebonden financiering (lgf). De LGF subsidie is daardoor vervallen. In elke afzonderlijke begroting is een (conservatieve) schatting gemaakt van de middelen, die via het samenwerkingsverband ontvangen worden.

Lichte ondersteuning – overig

De samenwerkingsverbanden ontvangen vanaf 1 augustus 2014 één budget voor de overige lichte ondersteuning. De (schoolbesturen binnen de) samenwerkingsverbanden verdelen de middelen over de scholen waar de ondersteuning benodigd is.

Korte termijn handelen overheid

De vereniging loopt het risico dat wet- en regelgeving worden aangepast door de overheid. Het korte termijn denken van de overheid leidt tot onzekere financieringsstromen als gevolg van het aanscherpen van bekostigingsvoorwaarden of gedeeltelijke bezuinigingen.

Vereenvoudiging bekostigingsmodel

In 2022 zal het bekostigingsmodel voor het voortgezet onderwijs worden vereenvoudigd. De hoofdelementen van het nieuwe model zijn:

- Vaste voet per vestiging: De definitie van een vestiging is een schoolgebouw, waar onderwijs wordt gegeven aan een minimum aantal leerlingen. Het gaat om 70 leerlingen voor een vestiging waar uitsluitend praktijkonderwijs wordt gegeven en 130 leerlingen voor overige vestigingen. Als een bestuur meer vestigingen of scholen in één gebouw heeft, wordt maar één vaste voet verstrekt.
- Bedrag per leerling: Er komen tarieven voor twee categorieën leerlingen: een hoger bedrag per leerling praktijkgericht (bvo) en een lager bedrag per leerling theoretisch (avo).
- Daarnaast komt er een aanvullende bekostigingsregeling voor de gemengde leerweg en een aparte regeling voor geïsoleerd gelegen scholen.

Om het verschil van de oude naar de nieuwe regeling te overbruggen wordt een overgangperiode van vier jaar ingesteld. In stappen van telkens 25 procent wordt toegewerkt naar het nieuwe financieringssysteem. Op basis van de huidige berekeningen zijn de effecten voor de vereniging op totaalniveau beperkt, maar is sprake van grote verschillen bij de individuele scholen.

Prestatiebox

De middelen uit de prestatiebox blijven ook in 2021 en 2022 beschikbaar. Circa 2/3 van middelen wordt toegevoegd aan de regulier lumpsum. De overige gelden worden ingezet voor het realiseren van de nog niet behaalde doelstelling uit het sectorakkoord VO, bijvoorbeeld strategisch personeelsbeleid, voorkomen van zittenblijven en de thuiszittersaanpak. Het is onzeker op welke bedragen de scholen de komende jaren aanspraak kunnen maken.

Loonkosten

Op 31 december 2020 is de looptijd van de CAO VO 2020 verstreken. De sociale partners hebben besloten om deze CAO niet op te zeggen, waardoor deze van rechtswege is verlengd tot en met 31 december 2021. Momenteel worden wel gesprekken met de bonden gevoerd om tot een nieuwe CAO te komen. Er bestaat hierdoor wel onzekerheid over de loonkostenontwikkelingen. Daarbij is onbekend in welke mate aanpassingen in de loonkosten doorwerken in de lumpsum. Dit geldt eveneens voor de ontwikkelingen in de werkgeverslasten (premieontwikkelingen). Vooral nog is het uitgangspunt dat loon- en premieontwikkelingen volledig worden gecompenseerd.

Taakstellingen

In de verschillende begrotingen is aangegeven dat enerzijds het totaal aan overheidsbezuinigingen, zoals die grotendeels zijn vastgelegd in de financiële kaders, en anderzijds de ontwikkeling van leerlingaantallen de exploitatie onder druk zet. Om tot een structureel sluitende begroting te komen is een aantal taakstellende bezuinigingen opgenomen, met name op de formatie binnen de verschillende scholen. Op een enkele school is er sprake van een beperkte boventaligheid. In de meeste gevallen zal het natuurlijk verloop toereikend zijn om de taakstellingen te realiseren (los van frictie). Hiervoor geldt dat een en ander wordt bewaakt door middel van de perioderapportages.

Weerstandsvermogen

Alle afzonderlijke OMO-scholen beschikken over een eigen financiële administratie en een reservepositie. Deze reserves tezamen maken het merendeel uit van het eigen vermogen van de gehele vereniging. Voor iedere school is een streefwaarde van het weerstandsvermogen afgesproken van 8%. Voor scholen die niet aan deze waarde voldoen geldt dat maatregelen zijn of worden genomen om de exploitatie en het weerstandsvermogen weer op orde te krijgen. De vorderingen hiervan worden nauwlettend gevolgd via de perioderapportages.

Doordecentralisatie

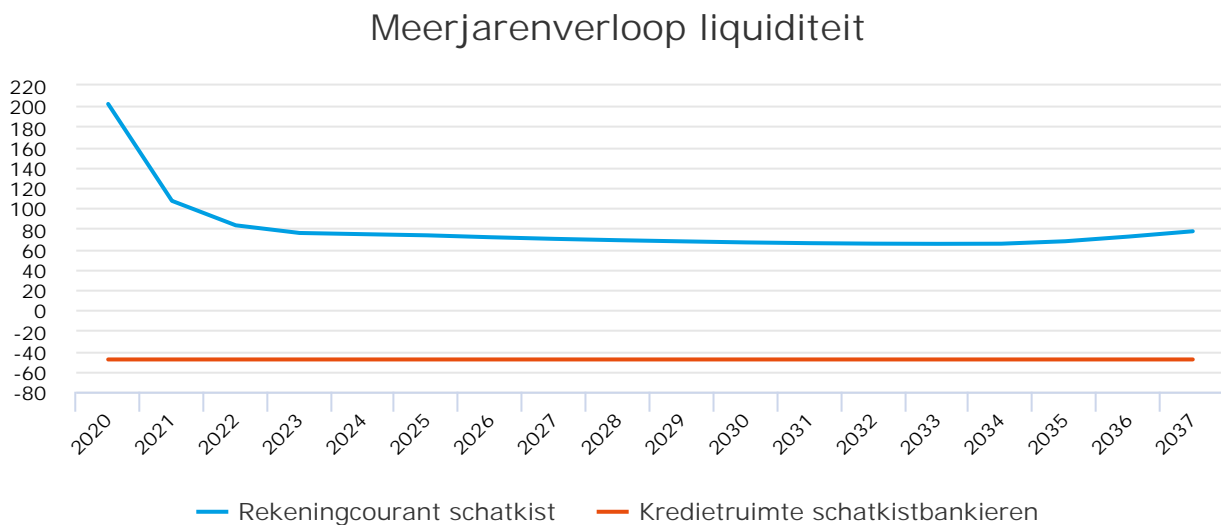
In de sector voor het voortgezet onderwijs ligt de verantwoordelijkheid voor de financiering van nieuwbouw sinds de decentralisatie in 1996 bij gemeenten. Als het gaat om verbouw en groot onderhoud is het schoolbestuur verantwoordelijk. Sinds de decentralisatie bestaat de mogelijkheid voor gemeenten om de verantwoordelijkheid door te decentraliseren naar schoolbesturen. Een gemeente kan dit doen door met een schoolbestuur een overeenkomst te sluiten, waarbij de taken en investeringsmiddelen voor de onderwijshuisvesting worden overgedragen. Hierdoor komt een schoolbestuur in de positie om met een integrale(re) visie naar de huisvesting te kijken.

Sinds 2000 maakt de vereniging gebruik van doordecentralisatie. Inmiddels heeft de vereniging met 15 gemeenten een overeenkomst, waarbij de vereniging de verantwoordelijkheid voor de financiering van (vooral grootschalige) bouwprojecten draagt. Aan de hand van robuuste rekenmodellen worden de inkomsten, uitgaven en waarderingen van deze overeenkomsten periodiek gemonitord door alle interne en externe belanghebbenden.

Overige huisvestingsprojecten

Door de ontwikkeling van de bouwrijzen worden ook risico's gelopen bij de uitvoeringsprogramma's in het kader van het IHP in diverse gemeenten. Door de stijging van de bouwrijzen nemen de eigen bijdragen in deze projecten toe.

Verloop liquiditeitspositie per jaar 2020 t/m 2037

Grafiek: Meerjarenverloop liquiditeit

Verslag Ledenraad

Inleiding

De ledenraad is een onafhankelijk orgaan binnen vereniging Ons Middelbaar Onderwijs. In de statuten en het huishoudelijk reglement van de vereniging is vastgelegd wat de samenstelling en de taak van de ledenraad is. Hierin is ook opgenomen op welke manier de vergadering wordt vormgegeven en hoe de besluitvorming tot stand komt.

De taak van de ledenraad is:

- de controle en toezicht op het functioneren van de Raad van Toezicht;
- de besluitvorming over de benoeming, schorsing en het ontslag van de leden van de Raad van Toezicht;
- de goedkeuring van het door de Raad van Toezicht voorgelegde jaarverslag en jaarrekening van de vereniging;
- de goedkeuring van voorstellen tot statutenwijziging, omzetting en ontbinding van de vereniging.

Samenstelling

De ledenraad bestaat uit afgevaardigden van de raden van advies en ouders van OMO-leerlingen. De ledenraad heeft een technisch voorzitter en een nog aan te wijzen plaatsvervanger. Leden van de raden van advies worden gevraagd en benoemd. Hiervoor is instemming van de medezeggenschapsraad nodig. Zij beoordelen op basis van achtergrond, ervaring, persoonlijke eigenschappen en competenties of een kandidaat geschikt is. Door de ledenraad op deze manier samen te stellen is de maatschappelijke participatie binnen de school en de vereniging gewaarborgd. Personeelsleden, leerlingen en leden van de medezeggenschapsorganen kunnen niet plaatsnemen in de raden van advies.

Regionale bijeenkomsten

De regionale bijeenkomsten voor de leden van de Raden van Advies worden normaal gesproken in het voorjaar gehouden. Helaas konden die dit jaar vanwege Covid-19 niet doorgaan.

De ledenraadvergadering

Op 18 juni 2020 heeft de ledenraadvergadering plaatsgevonden. Vanwege de maatregelen in het kader van Covid-19 heeft de ledenraad digitaal plaatsgevonden, net zoals de bijbehorende besluitvorming digitaal heeft plaatsgevonden. In deze ledenraadvergadering heeft de ledenraad Anton Van Kalmthout benoemd als voorzitter van de ledenraad voor een periode van vier jaar. De ledenraadvergadering werd dientengevolge voorgezeten door Anton Van Kalmthout.

In de vergadering werden de volgende onderwerpen besproken:

Samenstelling en benoeming Raad van Toezicht

De heer Van Geest, hoogleraar kerkgeschiedenis aan Tilburg University, is benoemd op voordracht van de bisschoppen van Breda en Den Bosch. Hij volgde de heer Van Geffen op. In 2019 heeft de ledenraad ingestemd met een verlenging van de tweede en laatste zittingstermijn van de heer Van Geffen met één jaar. Tevens werd besloten dat zijn opvolger, de heer Van Geest, informeel mocht meelopen in de Raad van Toezicht. Omdat deze verlenging consequenties zou hebben voor het rooster van aftreden van de Raad van Toezicht, is besloten de eerste zittingstermijn van de heer Van Geest met één jaar in te korten; dus drie in plaats van de gebruikelijke vier jaar.

Mevrouw De Koning, vicevoorzitter college van bestuur van de Radboud Universiteit, is benoemd op voordracht van de Raad van Toezicht. Zij volgde per 1 september 2020 de heer Vaassen op.

Mevrouw Snippe is benoemd op voordracht van de leerlinggeleding van de GMR. Zij volgde mevrouw Kral op. Mevrouw Snippe was vóór 1 september 2020 werkzaam als voorzitter College van Bestuur van de Marnix Academie, opleiding voor leraren basisonderwijs te Utrecht, en sinds 1 september jl. voorzitter van het College van Bestuur van SCOH, onderwijs en peuteropvang.

De heer Meelen is voor een tweede en tevens laatste zittingstermijn van vier jaar per 1 juli 2020 herbenoemd als lid op voordracht van de personeelsgeleding van de GMR.

De tweede en tevens laatste zittingstermijn van vier jaar van mevrouw Snijder, benoemd op voordracht van de Raad van Toezicht, is met één jaar verlengd tot en met 30 juni 2021. Dit om te voorkomen dat teveel expertise ineens verloren zou gaan, omdat drie leden de Raad van Toezicht hebben verlaten. De totale zittingstermijn van Mevrouw Snijder (inclusief verlenging) bedraagt hiermee acht jaar conform de in de 'Code goed onderwijsbestuur' genoemde maximale zittingstermijn van acht jaar voor toezichthouders.

Ontwikkelingen in het VO

In een videoboodschap heeft Arie Slob, minister voor basis- en voortgezet onderwijs en media, de ontwikkelingen in het voortgezet onderwijs uitgelicht.

Verenigingsbeleid 2019 – De vereniging in beweging

De Raad van Bestuur heeft het verenigingsbeleid over 2019 toegelicht aan de hand van de zeven pijlers van Koers 2023:

1. Gedeelde visie
2. Effectief leiderschap
3. Goed onderwijs
4. Dragend HRM beleid
5. Verbeteringsgerichtheid
6. Betrokkenheid en verantwoording
7. Bedrijfsvoering op orde.

Hierbij zijn onder andere de volgende onderwerpen aan bod gekomen: het positieve oordeel van de inspectie, de ontwikkeling van de jaargesprekken, het regionale interne arbeidsmarktoverleg, het thema 'Identiteit – samen leren en leven', de evaluatie van het Human Developmentprogramma, kansengelijkheid, waardengedreven onderwijs, strategische personeelsplanning, de samenwerkingsinitiatieven tussen verschillende scholen, huisvesting en de financiën.

De Raad van Toezicht heeft dit aangevuld vanuit het perspectief van de toezichthouder. De Raad van Toezicht belichtte hierbij onder andere de volgende onderwerpen: de Code goed onderwijsbestuur, de kernwaarden 'goed onderwijs, goed mens, goed leven en goed handelen', de rol van de toezichthouder en de thema's die de Raad van Toezicht in 2019 heeft besproken. Voorts heeft mevrouw Kral vanuit de onderwijscommissie en de heer Vaassen vanuit de auditcommissie een toelichting gegeven.

Beschouwing raad van toezicht

De Raad van Toezicht heeft in de ledenraadvergadering aangegeven dat zij positief terugkeken op 2019. Er was sprake van een goede balans tussen het primaire proces, namelijk het geven van kwalitatief goed onderwijs, en een verantwoord financieel beleid. Dit beeld heeft de onderwijsinspectie bevestigd in het bestuursrapport. Door het volgen van de maatschappelijke en wetenschappelijke ontwikkelingen en discussies hebben er een kritische reflectie en dialoog plaatsgevonden. Dit weerspiegelde de rol van toezichthouder en klankbord die de Raad van

Toezicht vervult. Bij het vervullen van deze rollen is het niet alleen van belang te kijken naar de kwaliteit van onderwijs voor zittende leerlingen, maar ook hoe deze kwaliteit geborgd kan worden voor toekomstige generaties in de regio. In dat kader is er in 2019 aandacht geweest voor de krimphorizon in bepaalde gebieden en de vergrijzing. Er is perspectief om hier op een goede manier vorm aan te geven, zodat goed onderwijs voor elke leerling wordt geborgd.

Goedkeuring jaarverslag 2019

De ledenraad heeft het jaarverslag 2019 goedgekeurd. Tot slot verleent de ledenraad decharge aan de Raad van Toezicht over het afgelopen kalenderjaar.

Verslag Raad van Toezicht

Inleiding

In het voorliggende verslag worden de samenstelling en de werkwijze van de Raad van Toezicht geschetst. Vervolgens worden de onderwerpen beschreven die in 2020 door de Raad van Toezicht zijn behandeld.

Algemeen

De Raad van Toezicht heeft in 2020 vier keer vergaderd. Naast deze reguliere vergaderingen, heeft de Raad van Toezicht deelgenomen aan vergaderingen met de auditcommissie, de onderwijscommissie en de ledenraad. Normaliter bezoekt de Raad van Toezicht ook het jaarlijkse GMR-congres en de regionale bijeenkomsten van de raden van advies, maar die waren geannuleerd vanwege Covid-19. Voorts heeft de jaarlijkse zelfevaluatie van de Raad van Toezicht plaatsgevonden.

Vanuit 'good governance' moeten toezicht en verantwoording verankerd zijn in de organisatiestructuur. Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs kenmerkt zich door de verenigingsstructuur: de Raad van Toezicht vormt het intern toezicht op de Raad van Bestuur. De ledenraad, samengesteld uit afgevaardigden van de Raden van Advies en ouders van OMO-leerlingen, vormt het platform waaraan de Raad van Toezicht verantwoording aflegt.

De Raad van Toezicht is een onafhankelijk orgaan binnen de vereniging. De samenstelling, benoeming, taak, manier van vergadering en besluitvorming zijn vastgelegd in de statuten, het huishoudelijk reglement, alsmede in de profielschetsen van de vereniging. De taak van de Raad van Toezicht is in ieder geval het houden van integraal toezicht en het werkgeverschap voor de Raad van Bestuur. De Raad van Toezicht is vrij in het bepalen van welke aspecten en domeinen hij in overweging neemt. Daarnaast adviseert de Raad van Toezicht de Raad van Bestuur en fungeert de Raad van Toezicht als klankbord voor de Raad van Bestuur. De Raad van Toezicht denkt kritisch mee, support, toetst en monitort. Hij houdt toezicht op de financiën en keurt begrotingen en jaarrekeningen goed. De leden van de Raad van Toezicht signaleren via hun netwerk trends in de maatschappij en de wetenschap die voor het beleid van de vereniging van belang zijn.

Samenstelling

De samenstelling van de Raad van Toezicht is opgenomen in bijgevoegde tabel. In 2020 is de samenstelling als volgt gewijzigd:

- De heer Van Geest, hoogleraar kerkgeschiedenis aan Tilburg University, is benoemd op voordracht van de bisschoppen van Breda en Den Bosch. Hij volgde de heer Van Geffen op. In 2019 heeft de ledenraad ingestemd met een verlenging van de tweede en laatste zittingstermijn van de heer Van Geffen met één jaar. Tevens werd besloten dat zijn opvolger, de heer Van Geest, informeel mocht meelopen in de Raad van Toezicht. Omdat deze verlenging consequenties zou hebben voor het rooster van aftreden van de Raad van Toezicht, is besloten de eerste zittingstermijn van de heer Van Geest met één jaar in te korten; dus drie in plaats van de gebruikelijke vier jaar.
- Mevrouw De Koning, vicevoorzitter college van bestuur van de Radboud Universiteit, is benoemd op voordracht van de Raad van Toezicht. Zij volgde per 1 september 2020 de heer Vaassen op.
- Mevrouw Snippe is benoemd op voordracht van de leerlinggeleding van de GMR. Zij volgde mevrouw Kral op. Mevrouw Snippe was vóór 1 september 2020 werkzaam als voorzitter College van Bestuur van de Marnix Academie, opleiding voor leraren basisonderwijs te Utrecht, en sinds 1 september jl. lid van het College van Bestuur van SCOH, basisonderwijs en peuteropvang.

- De heer Meelen is voor een tweede en tevens laatste zittingstermijn van vier jaar per 1 juli 2020 herbenoemd als lid op voordracht van de personeelsgeleding van de GMR.
- De tweede en tevens laatste zittingstermijn van vier jaar van mevrouw Snijder, benoemd op voordracht van de Raad van Toezicht, is met één jaar verlengd tot en met 30 juni 2021. Dit om te voorkomen dat teveel expertise ineens verloren zou gaan, omdat drie leden de Raad van Toezicht hebben verlaten. De totale zittingstermijn van Mevrouw Snijder (inclusief verlenging) bedraagt hiermee acht jaar conform de in de 'Code goed onderwijsbestuur' genoemde maximale zittingstermijn van acht jaar voor toezichthouders.

Hoofd- en relevante deelactiviteiten Raad van Toezicht

Een overzicht van de hoofd- en relevante deelactiviteiten van de leden van de Raad van Toezicht is opgenomen in de bijlagen. De hoofd- en deelactiviteiten van de Raad van Toezicht staan ook op de website van de vereniging (www.omo.nl).

Verantwoording aan de ledenraad

Op 18 juni 2020 heeft de ledenraadvergadering plaatsgevonden. Normaal gesproken wordt de ledenraadvergadering op één van de OMO-scholen gehouden. Dat kon dit jaar helaas niet vanwege de Covid-19-maatregelen. Daarom is besloten om de ledenraadvergadering en bijbehorende besluitvorming digitaal vorm te geven. In deze vergadering heeft de ledenraad de heer Van Kalmthout benoemd tot voorzitter van de ledenraad voor een periode van vier jaar. Daarnaast heeft Jos Kusters zich voorgesteld. Het was zijn eerste ledenraadvergadering sinds zijn start op 1 januari 2020 als voorzitter van de Raad van Bestuur van vereniging OMO.

De agenda zag er als volgt uit:

1. Welkomstwoord door Jos Kusters
2. Benoeming van de heer Van Kalmthout als voorzitter van de ledenraad
3. Toelichting op (digitale) besluitvorming
4. Vaststellen notulen ledenvergadering 19 juni 2019
5. Nieuwe beoogde leden Raad van Toezicht stellen zich voor
6. Benoeming, herbenoeming en verlenging leden Raad van Toezicht
7. Video: 'Ontwikkelingen in het vo', door Arie Slob
8. Toelichting op het jaarverslag 2019 door Raad van Bestuur en Raad van Toezicht
9. Goedkeuring jaarverslag 2019
10. Stemming/goedkeuring via het formulier
11. Rondvraag en sluiting

Binnen deze agendapunten zijn de volgende onderwerpen aan bod gekomen: Koers 2023 aan de hand van de zeven pijlers, betrokkenheid en verantwoording, effectief leiderschap, dragend HRM-beleid, goed onderwijs, verbeteringsgerichtheid, de bedrijfsvoering en de toekomst.

Thema's

In het afgelopen verslagjaar heeft de Raad van Toezicht aandacht besteed aan verschillende (terugkerende) thema's.

De rol van werkgever

De Raad van Toezicht verricht de werkgeversrol voor de Raad van Bestuur. Het jaar 2020 was in die zin om twee redenen een bijzonder jaar. In 2019 heeft de Raad van Toezicht de heer Kusters op basis van een zorgvuldig vastgesteld proces benoemd tot voorzitter van de Raad van Bestuur van vereniging OMO. Op 1 januari 2020 is de heer Kusters daadwerkelijk begonnen in deze functie. Daarnaast heeft de Raad van Toezicht mevrouw Kops, na een zorgvuldig proces met een zelfevaluatie en evaluatie met verschillende geledingen binnen OMO, per 15 februari 2021 herbenoemd voor vijf jaar als lid van de Raad van Bestuur van vereniging OMO.

Leerlingen en onderwijs

De leerlingen en het verbeteren van het onderwijs hebben onverminderd prioriteit gekregen. Het jaar 2020 was bijzonder, doordat Covid-19 voor de leerlingen, voor de docenten en voor het onderwijs een uitzonderlijke situatie en zeker ook kansen voor de toekomst heeft gecreëerd. Door de schoolsluiting moest op stel en sprong onderwijs op afstand geregeld worden en nu moet de 1.5m afstand tussen leerlingen en docenten onderling op de scholen gewaarborgd worden. Eindexamens zijn niet doorgegaan, het bevorderingsbeleid is aangepast, de mondkapjesplicht is ingevoerd en de groep kwetsbare leerlingen behoefde (en nog steeds) extra aandacht en ondersteuning. Daarnaast zijn ook de nieuwe richtlijnen voor ventilatie in de scholen aan bod gekomen.

Een blijvend aandachtspunt in het thema 'leerlingen en onderwijs' is de dalende leerlingaantallen als gevolg van de bevolkingskrimp. Deze leerlingendaling houdt voorlopig nog aan. De maatschappelijke opdracht van OMO is om een zo fijnmazig mogelijk onderwijsaanbod in alle regio's te behouden, waarbij goed onderwijs voorop staat. Koers 2023 geeft richting aan de ambities en het handelen van de vereniging. Goed onderwijs gaat om leren met hoofd, hart en handen over de grenzen van traditionele kennisgebieden heen. Goed onderwijs komt, onder andere en zeker niet uitsluitend, tot uiting in de onderwijsresultaten van de scholen. In vergelijking tot het landelijk gemiddelde heeft OMO over het geheel genomen goede onderwijsresultaten behaald. Meer informatie hierover is te vinden in het jaarverslag bij '[Onderwijs in Coronatijd](#)'.

Personeel

Het personeel, dat de basis vormt voor goed onderwijs, blijft een belangrijk thema. De onderwerpen die hierbij aan bod kwamen zijn onder andere het medewerker-tevredenheidsonderzoek, de toekomstbestendige arbeidsmarkt, het Human Development programma voor schoolleiders, de versterking van de interne arbeidsmarkt en de gesprekscyclus. Daarnaast bleef het uitgangspunt om vanuit de scholen en de vereniging een onderzoekende houding te stimuleren, zodat bijgedragen wordt aan medeverantwoordelijkheid van onderwijsontwikkeling en dat de ontwikkeling van de persoonlijke en professionele identiteit ondersteund blijft worden.

Financiën

De bedrijfsvoering is, mede gelet op Koers 2023, gericht op het besteden van onderwijsgeld op een doelmatige en rechtmatige manier, met het oog op goed onderwijs voor leerlingen. De doelmatigheid uit zich in de samenkomst van de zorg voor de onderwijskwaliteit én een verantwoorde inzet van middelen. De financiële huishouding van de vereniging is op orde en de continuïteit op lange termijn is ook gewaarborgd. Het proces rondom de jaarlijkse accountantscontrole is als volgt geborgd. De controle start met een gesprek tussen de accountant en de auditcommissie over het auditplan ofwel het controleplan. Vervolgens wordt bij de afwikkeling van de jaarrekening de controle door de accountant doorgesproken met de voltallige Raad van Toezicht. Daarnaast is aandacht besteed aan de (financieel) minder presterende OMO-scholen, waarbij is stilgestaan bij mogelijke verbeteringen in de processen ter lering voor de toekomst.

Samenwerkingsverbanden passend onderwijs

In het kader van passend onderwijs is OMO aangesloten bij tien samenwerkingsverbanden. Deze samenwerkingsverbanden zijn zelfstandige rechtspersonen, in de vorm van een stichting. Een samenwerkingsverband voor passend onderwijs heeft als doel een dekkend aanbod van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen te realiseren en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken. De leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben moeten hierbij een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen. De gelden voor passend onderwijs worden door de overheid ter beschikking gesteld aan de samenwerkingsverbanden.

Bewegen in Balans

De Raad van Bestuur heeft in 2020 'Bewegen in Balans' geïntroduceerd en besproken met de Raad van Toezicht. Naast Koers 2023 is het doel om in 2021 de samenkracht van de vereniging op een aantal onderdelen te intensiveren onder de titel 'Bewegen in Balans'. Er is geconstateerd dat het voortgezet onderwijs ruimte biedt voor onderwijsvernieuwing en zich tegelijkertijd kenmerkt door een zeer sterke structuurkant. De structuurkant geeft houvast, maar houdt ons voor een deel letterlijk vast in gewoonten en systemen die ons beperken en daarmee het beste onderwijs in de weg kunnen zitten. Bewegen in Balans richt zich vooral op het samen zoeken van nieuwe wegen die we ieder voor zich minder gemakkelijk kunnen vinden. Zo nodig buiten de structuur. Dat staat voor 'bewegen'. Bewegen kan echter niet zonder aandacht voor het bestaande en voor de draagkracht van de organisatie. Dat staat voor 'balans'. Bewegen en balans zijn onlosmakelijk aan elkaar gekoppeld.

Code goed onderwijsbestuur VO

In 2019 is de 'Code goed onderwijsbestuur VO' van de VO-raad herzien. De vereniging werkt en handelt conform de geest van de code. Het beleid en werkwijze van de vereniging is gericht op goed onderwijs. Goed onderwijs is niet alleen een technisch didactische uitwerking van een onderwijskundige opvatting. Goed onderwijs is ook gebaseerd op onze visie ten aanzien van mens en samenleving. Het basisprincipe van al ons handelen binnen de vereniging, op elke school, is vertrouwen. Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs geeft invulling aan de 'Code goed onderwijsbestuur VO' vanuit de kernwaarden uit Koers 2023: goed onderwijs, goed mens, goed leven en goed handelen.

Jaarverslag 2019

Het jaarverslag is goedgekeurd door de Raad van Toezicht en bekrachtigd door de ledenraad. De Raad van Toezicht heeft decharge verleend aan de Raad van Bestuur voor het gevoerde beleid in 2019.

Zelfevaluatie Raad van Toezicht

In de loop van 2020 heeft de werving, selectie en benoeming van drie nieuwe leden van de Raad van Toezicht plaatsgevonden. De zelfevaluatie in 2020 stond in het teken van deze nieuwe benoemingen. De Raad van Toezicht heeft in het bijzonder gesproken over expertisegebieden die in de Raad van Toezicht vertegenwoordigd moeten zijn om het interne toezicht goed gestalte te geven; naast brede onderwijskundige en bedrijfskundige/financiële gebieden zijn daarbij 'waarden en identiteit', 'digitalisering' en 'innovatie' benoemd. Met de benoeming van mevrouw De Koning, mevrouw Snippe en de heer Van Geest is het collectieve profiel van de Raad van Toezicht van de beoogde variëteit voorzien. De benoemingstermijn van mevrouw Snijder is met het oog op het grote aantal nieuw instromende leden van de Raad van Toezicht met een jaar verlengd tot medio 2021. Afgezien van een kort interval is het grootste deel van het jaar 2020 een 'online-jaar' geweest waarin activiteiten vooral gericht waren op de inhoudelijke vergaderingen.

Daarnaast kan gesteld worden dat het toezicht de afgelopen jaren is veranderd. De eisen die aan toezicht worden gesteld zijn aangescherpt. De verantwoordelijkheid en de mogelijke aansprakelijkheid van toezichthouders is groter geworden. Dit onder andere in combinatie met het feit dat OMO een groot schoolbestuur is met bijbehorende complexe vraagstukken, is de reden geweest om de vergoeding van de Raad van Toezicht zoals die jaren geleden was vastgesteld opnieuw tegen het licht te houden. Eind 2020 is besloten dat een verhoging van de vergoedingen van de Raad van Toezicht gelegitimeerd is vanwege het feit dat

1. de maatschappelijke benadering van de toezichthoudende rol de afgelopen jaren is gewijzigd met als gevolg meer focus op de toezichthouders en bijbehorende verantwoordelijk- en aansprakelijkheden;
2. OMO het grootste vo-schoolbestuur is van Nederland en dit complexe vraagstukken met zich meebrengt en de Raad van Bestuur oog heeft voor de gevraagde professionaliteit binnen de Raad van Toezicht, de arbeidsmarkt en de omvang van OMO;
3. de vergoedingen van de toezichthouders van OMO gemiddeld genomen lager zijn dan andere grotere schoolbesturen;

4. bij vaststelling van de Wet Normering Topinkomens (WNT) door het Rijk een maatschappelijk aanvaardbare normering is bepaald;
5. OMO de maxima uit de WNT niet overneemt, maar een percentage (60% voor de voorzitter en de helft daarvan voor de leden) daarvan hanteert, dit gezien de sector waarbinnen OMO opereert en gerelateerd aan de identiteit van OMO. Hiermee ontstaat een combinatie van een vergoeding in overeenstemming met de wettelijke WNT-afspraken en tegelijkertijd een matiging vanwege het bijzondere karakter van de vereniging.
De vergoedingen zijn op basis van bovenstaande met ingang van 2021 gewijzigd.

Nevenactiviteiten

In de bijlagen bij dit verslag is een overzicht opgenomen van de relevante nevenactiviteiten van de leden van de Raad van Bestuur. Deze nevenactiviteiten staan ook vermeld op de website van de vereniging (www.omo.nl).

Auditcommissie

De auditcommissie wordt gevormd door enkele leden van de Raad van Toezicht. De focus van de auditcommissie ligt op vooral financieel getinte onderwerpen zoals de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen en de financiële informatieverschaffing door de Raad van Bestuur. De auditcommissie onderzoekt of de middelen, die ter beschikking zijn gesteld vanuit het ministerie, doelmatig en rechtmatig worden besteed. De doelmatigheid uit zich in de samenkomst van de zorg voor de onderwijskwaliteit, een verantwoorde en op onderwijskwaliteit gerichte inzet van middelen. De auditcommissie kijkt toe op de systemen die worden gehanteerd om te komen tot een goede financiële beheersing. De auditcommissie brengt na iedere vergadering verslag uit in de plenaire vergadering van de Raad van Toezicht.

In het verslagjaar 2020 is de auditcommissie drie keer bij elkaar gekomen. Er is stilgestaan bij de financiële kaders, leerlingenaantallen (diversiteit instroom), vergrijzing personeel, grote investeringen, bewegen in balans, implementatie van AFAS, doordecentralisatie, vereenvoudiging bekostiging, meerjarenbegroting, managementrapportages en bouwafrekeningen. Daarnaast is in iedere vergadering aandacht besteed aan de (financieel) minder presterende OMO-scholen.

De accountant heeft zowel met de auditcommissie alsook met de gehele Raad van Toezicht gesprekken gevoerd over de controle, de jaarrekening en het accountantsverslag.

Onderwijscommissie

De onderwijscommissie wordt gevormd door leden uit de Raad van Toezicht. De onderwijscommissie heeft als doel het interne toezicht op de onderwijskwaliteit te borgen en te stimuleren. Bij de start van de onderwijscommissie is in eerste instantie verkend hoe toezicht gehouden kan worden op onderwijskwaliteit. Er is gesproken over schoolplannen, schooljaarplannen en de inhoud van het jaargesprek. Daarnaast is informatie aangaande kwaliteitszorg, prognoses en de onderwijsresultaten gedeeld. Vanuit deze ervaring is vervolgens afgesproken tot een meer inhoudelijke agenda te komen, een agenda die past bij de kwaliteit- en jaarcyclus, welke op haar beurt de basis vormt voor de overdracht aan de nieuwe voorzitter en lid van deze commissie. De wens hierbij was om een meer inhoudelijk gesprek te voeren en daarmee diepgaander op thema's in te gaan.

In het verslagjaar 2020 is de onderwijscommissie drie keer bij elkaar gekomen. De volgende thema's zijn aan bod gekomen: kwaliteitszorg en -ontwikkeling, schoolplanontwikkeling, taalbeleid en kansengelijkheid, passend onderwijs, burgerschapsonderwijs en de gevolgen en kansen naar aanleiding van Covid-19, waaronder het bevorderingsbeleid, kwaliteit van onderwijs en kwetsbare leerlingen. Daarnaast is diep ingegaan op de achtergrond en visie ten aanzien van het thema 'identiteit en levensbeschouwing'. Dit thema is vervolgens ook in de Raad van Toezicht besproken.

Remuneratiecommissie

In september 2020 is de remuneratiecommissie formeel bekrachtigd. De remuneratiecommissie ondersteunt de Raad van Toezicht bij het uitvoeren van haar verantwoordelijkheden inzake beloningsaspecten, functionerings- en beoordelingsgesprekken, met betrekking tot de Raad van Bestuur.

Beschouwing

Het jaar 2020 was een uitzonderlijk jaar door de Covid-19 pandemie. Een moeilijk jaar voor de scholen en voor de leerlingen. Ondanks dat het niet altijd makkelijk was en is, hebben zij laten zien hoe zij zich in een korte tijd kunnen aanpassen aan de situatie om er in de gegeven omstandigheden het beste van te maken. Daarnaast geeft deze situatie ons kansen die we mee kunnen nemen naar de toekomst. De Raad van Toezicht kijkt daarom positief terug op 2020. Er is sprake van een goede balans tussen het primaire proces, namelijk het geven van kwalitatief goed onderwijs, en een verantwoord financieel beleid. Door het volgen van de maatschappelijke en wetenschappelijke ontwikkelingen en discussies blijven er een kritische reflectie en dialoog plaatsvinden. Dit weerspiegelt de rol van toezichthouder en klankbord die de Raad van Toezicht vervult. Bij het vervullen van deze rollen is het niet alleen van belang te kijken naar de kwaliteit van onderwijs voor zittende leerlingen, maar ook hoe deze kwaliteit geborgd kan worden voor toekomstige generaties in de regio. In dat kader is er aandacht voor de krimphorizon in bepaalde gebieden en de vergrijzing. Er is perspectief om hier op een goede manier vorm aan te geven, zodat goed onderwijs voor elke leerling wordt geborgd.

Bijlagen bij verslag Raad van Toezicht

Samenstelling raad van toezicht – per 1 juli 2020 ¹							
	Voordracht	Audit-commissie	Onderwijs-commissie	Remuneratie-commissie	Datum eerste benoeming	Datum herbenoeming	Uiterste datum aftreden
De heer dr. Th.W.A Camps (voorzitter)	OGMR	n.v.t.	n.v.t.	lid	1-7-2018	1-7-2022	30-6-2026
De heer drs. H. Meelen	PGMR	n.v.t.	lid	n.v.t.	1-7-2016	1-7-2020	30-6-2024
Mevrouw dr. M. Kral (tot 30-06-2020)	LGMR	n.v.t.	voorzitter	n.v.t.	31-1-2013	1-7-2016	30-6-2020
Mevrouw dr. J. Snippe MBA MSc (vanaf 01-07-2020)	LGMR	n.v.t.	voorzitter	n.v.t.	1-7-2020	1-7-2024	30-6-2028
De heer dr. Th.J.W.M. van Geffen (tot 30-06-2020)	Bisschoppen	lid	lid	n.v.t.	1-7-2012	1-7-2015	30-06-2020 ²
De heer prof. dr. P.J.J. van Geest (vanaf 01-07-2020)	Bisschoppen	n.v.t.	lid	n.v.t.	1-7-2020	1-7-2023 ³	30-6-2027
Mevrouw mr. B. Snijder (vice-voorzitter)	Raad van toezicht	n.v.t.	n.v.t.	voorzitter	1-9-2013	1-7-2016	30-6-2021 ⁴
De heer drs. F.J.M. Verhoeven	Raad van toezicht	lid	n.v.t.	n.v.t.	1-2-2014	1-7-2017	30-6-2021
De heer dr. H. Junggeburst	Raad van toezicht	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	1-7-2017	1-7-2021	30-6-2025
De heer prof. dr. E.H.J. Vaassen RA (tot 30-06-2020)	Raad van toezicht	voorzitter	n.v.t.	n.v.t.	1-7-2017	30-6-2020 ⁵	

Mevrouw W.L.M. de Koning- Martens	Raad van toezicht	voorzitter	n.v.t.	n.v.t.	1-7-2020	1-7-2024 ⁶	30-6-2028
--	----------------------	------------	--------	--------	----------	-----------------------	-----------

Tabel: Samenstelling raad van toezicht

¹ De rolverdeling binnen de audit-, onderwijs en remuneratiecommissie is vastgesteld in september 2020.

² De ledenraadvergadering heeft op 19 juni 2019 besloten de tweede en laatste zittingstermijn van de heer Th. van Geffen te verlengen met één jaar.

³ De heer Van Geest is benoemd voor een eerste zittingstermijn van drie jaar. Dit in verband met de verlenging van de laatste zittingstermijn van zijn voorganger met één jaar.

⁴ De ledenraadvergadering heeft op 18 juni 2020 besloten de tweede en laatste zittingstermijn van mevrouw Snijder te verlengen met één jaar.

⁵ De heer Vaassen is, eerder dan gepland, gestopt met zijn functie in de Raad van Toezicht.

⁶ Mevrouw De Koning-Martens is per 1 juli 2020 door de ledenraadvergadering benoemd, maar heeft de functie per 1 september 2020 aanvaard.

	hoofdactiviteit	deelactiviteit
De heer dr. Th.W.A. Camps (voorzitter)	Tias School for Business and Society, hoogleraar Organisatiekunde & Bestuurskunde	Rabobank Pensioenfonds - voorzitter bestuur Berenschot Groep BV - associé ARN BV - voorzitter Raad van Commissarissen Camps & Company BV - bestuurder
De heer dr. Th.J.W.M. van Geffen (tot 30-06-2020)	- Bisdom van Breda, gedelegeerde voor het categoriaal pastoraat; - Fontys lerarenopleiding, docent gamma cluster	Stg. Jozef Cardijnfonds, voorzitter bestuur BEL, stg. t.b.v religieus leven, voorzitter bestuur
De heer prof. dr. P.J.J. van Geest (vanaf 01-07-2020)	- Erasmus School of Philosophy, hoogleraar Economie en Theologisch denken - VU University Amsterdam, bijzonder hoogleraar Augustijnse studies - Tilburg University, hoogleraar Kerkgeschiedenis - Centrum voor praktisch onderzoek (Tilburg University, VU University Amsterdam), director	
De heer dr. H. Junggeburst	Universiteit van Groningen, kerndocent AOG School of Management (strategie en arbeidsmarkt)	JCS Consultancy bv, board-consultancy arbeidsmarkt en HRM, specifieke focus: management van kennisorganisaties Strategisch Adviseur diverse start-ups op HR-IT
Mevrouw dr. M. Kral (tot 30-06-2020)	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (Kenniscentrum Kwaliteit van Leren), Lector Leren met ICT	Katholiek Documentatie Centrum Radboud Universiteit, lid Wetenschappelijke Adviesraad KDC
Mevrouw drs. W.L.M. de Koning-Martens (vanaf 01/09/2020)	Radboud Universiteit, vicevoorzitter college van bestuur	Isala ziekenhuis, lid raad van toezicht en lid auditcommissie
De heer drs. H. Meelen		AOB voortgezet onderwijs, kaderlid Geloofsgemeenschap Augustinus Eindhoven, voorzitter Stichting Augustinianum Sorong (bevordering toegankelijkheid middelbaar- en hogeronderwijs voor inheemse bevolking in de Indonesische provincie Papua), lid bestuur Roerom (maandblad voor Kerk en Samenleving), lid redactie
Mevrouw mr. B. Snijder	CZ (Centraal Ziekenfonds), Divisie Directeur	

<p>Mevrouw dr. J. Snippe MBA MSc (vanaf 01-07-2020)</p>	<p>- Marnix Academie (opleiding voor leraren basisonderwijs te Utrecht), voorzitter college van bestuur (tot 1 september 2020) - SCOH, voor basisonderwijs en peuteropvang, lid College van bestuur (sinds 1 september 2020)</p>	<p>MBO Rijnland, lid Raad van Toezicht</p>
<p>De heer prof. dr. E.H.J. Vaassen RA (tot 30-06-2020)</p>	<p>Tilburg University, hoogleraar Accountancy/Assosiate Dean Executive Education</p>	<p>BDO, Wetenschappelijk Adviseur IT innovaties in Audit & Control NBA blad Thema's voor Accountants in Business, voorzitter redactie Jheronimus Academy for Data Science (JADS), Academic director Erasmus Universiteit Rotterdam, eindverantwoordelijk voor het kernvak Accounting Information Systems & Internal Control International Symposium on Accounting Information Systems, voorzitter Association for Information Systems, Vice-President Europe/Africa/Mid East van de Special Interest Group Accounting Systems (SIG-ASYS) Commissie Eindtermen Accountancy opleidingen, lid Journal of Information Systems, the International Journal of Accounting and Information Management, the international Journal of Digital Accounting Research, the Journal of Emerging Technologies in Accounting, en Global Perspectives on Accounting Education, lid van de editorial boards</p>
<p>De heer drs. F.J.M. Verhoeven</p>	<p>Vos Logistics, CEO</p>	<p>NDL/HIDC (Nederland Distributieland/Holland International Distribution Council), lid bestuur Munckhof Groep, lid Raad van Commissarissen Secure Logistics, lid Raad van Commissarissen</p>

Tabel: Hoofd- en deelactiviteiten Raad van Toezicht

	Nevenactiviteit
Jos Kusters (voorzitter)	Strategische adviesraad Fontys educatie, voorzitter Nationaal Regieorgaan Onderwijs Onderzoek (NRO) onderdeel van Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek (NWO), Lid stuurgroep VO-raad, lid Leden Advies Raad
Yvonne Kops (lid)	NRO, lid programmaraad praktijkgericht onderzoek (tot 1 september 2020) Tilburg School of Humanities and Digital Sciences (TSHD UvT), lid maatschappelijke adviesraad iXperium, Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN), lid strategisch stakeholders overleg

Tabel: Relevante nevenactiviteiten Raad van Bestuur

Verslag Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

Op het niveau van de vereniging is een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) ingesteld die instemming- en adviesbevoegdheid heeft op bovenschoolse zaken. De GMR is een belangrijke gesprekspartner van de Raad van Bestuur als het gaat om beleid dat voor alle OMO-scholen geldt. Eens in de circa zeven weken vindt formeel overleg plaats tussen de Raad van Bestuur en de GMR.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van de GMR bestond in 2020 uit de volgende personen:

- Voorzitter: de heer Wil van der Vliet (personeel)
- Vicevoorzitter: mevrouw Ine van Zon (ouder)
- Secretaris: de heer Willem Norbruis (personeel)
- Vicevoorzitter: Marijn Reinders (leerling)

Meer informatie over de GMR is terug te vinden op www.omo.nl.

Agenda van de GMR

Deze loopt parallel met de onderwerpen op de beleidsagenda van de Raad van Bestuur. De onderwerpen worden aan de GMR voorgelegd nadat deze in het CSO (collectief schoolleidersoverleg) zijn besproken.

Communicatie met de achterban

Deze verloopt via het digitale platform, genaamd MR Centraal. Hiermee onderhoudt de GMR contact met de MR's als mede met de platformpersoneel, ouders en leerlingen. Bovendien fungeert MR Centraal als elektronische werkomgeving voor alle medezeggenschapsorganen van de vereniging.

In het najaar van 2020 hebben leden van de GMR zich ingezet om het nieuwe sociale intranet ONS in te richten voor de leden van de medezeggenschapsraden van de OMO-scholen. Dit nieuwe medium beschikt nu over een eigen pagina voor en over de medezeggenschap.

Het platform personeel komt normaal gesproken zes keer per jaar bijeen rond één of meerdere thema's. Vanwege de Covid-19-pandemie zijn er in 2020 minder platformbijeenkomsten geweest. De volgende onderwerpen kwamen in de digitale bijeenkomsten-op-afstand aan bod:

- Regeling overgangsnormen;
- Besteding werkdrukgeden;
- Versterking interne communicatie;
- CAO OMO.

De leden van het platform hebben bovendien de gelegenheid om te reageren naar aanleiding van conceptbeleidsstukken van de Raad van Bestuur. Bovendien wordt het platform gebruikt als een klankbord voor de vakcentrales.

Om de medezeggenschap op de verschillende OMO-scholen te versterken is door enkele leden van de (P)GMR een MR-serviceteam in het leven geroepen. Van deze dienstverlening is door een aantal MR's al dankbaar gebruikt gemaakt. Tegelijkertijd krijgt de (P)GMR met deze bezoeken ook meer inzicht in de situaties, ontwikkelingen en activiteiten van de afzonderlijke OMO-scholen.

Bovendien heeft de personeelsgeleding van de GMR in januari 2020 een informatieve en drukbezochte scholingsavond georganiseerd voor zowel ervaren als minder ervaren ouders, leerlingen en personeelsleden uit de verschillende MR's.

OMO MR Congres

Het jaarlijkse OMO MR Congres neemt nog steeds een bijzondere plaats in. Helaas kon in 2020 dit congres vanwege de Covid-19 pandemie niet doorgaan.

Netwerk GMR

De personeelsgeleding van de GMR participeert in een landelijk overlegorgaan (VOCL) van de GMR's van vier grotere schoolbesturen, zijnde Limburgs Voortgezet Onderwijs (LVO), Ons Middelbaar Onderwijs, Carmel en Lucas. De personeelsgeleding heeft contact met vakcentrales, VO-raad, onderwijsinspectie, Ministerie van Onderwijs en leden van de vaste Kamercommissie van onderwijs.

OMO GMR en Raad van Bestuur

Bij de aanvang van de Covid-19 pandemie is de GMR betrokken geweest bij voorbereiden van enkele adviezen van de Raad van Bestuur voor alle OMO-scholen (in het bijzonder de coulantie-regeling overgangsnormen 2020).

In het najaar van 2020 zijn leden van de GMR aanwezig geweest bij een eerste (proef-) presentatie van de nieuwe koers van de Raad van Bestuur: Bewegen in Balans.

In november 2020 is op initiatief van de GMR een drietal bijeenkomsten-op-afstand georganiseerd. Het doel van deze bijeenkomsten was om de Raad van Bestuur in contact te brengen met de vertegenwoordigers (ouders, leerlingen, personeelsleden en leden van de raden van advies) van de OMO-scholen.

Verslag OMO-bureau

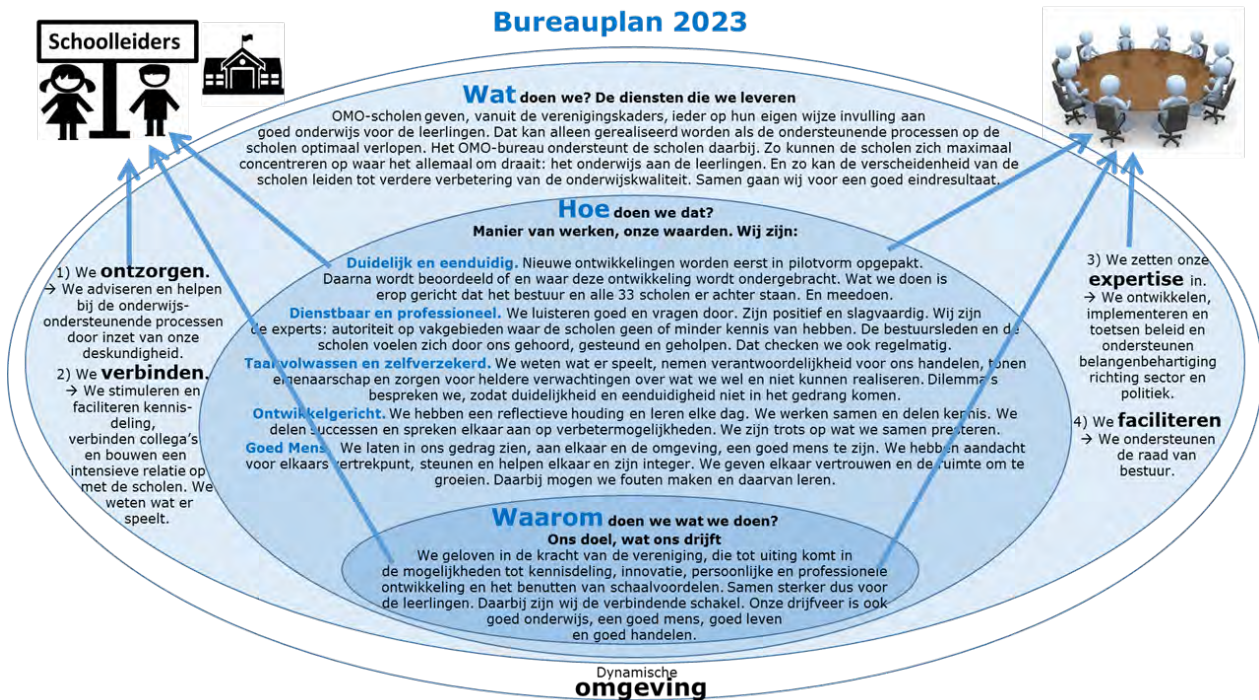
Het OMO-bureau, gevestigd in Tilburg, is het dienstverlenend bureau van de vereniging. Het bureau verbindt scholen en ondersteunt daarbij de kracht van de vereniging. Die kracht komt tot uiting in de mogelijkheden tot kennisdeling, innovatie, persoonlijke en professionele ontwikkeling en het benutten van schaalvoordelen. Samen sterker voor de leerlingen. Daarnaast ondersteunt het bureau de scholen bij de ondersteunende processen.

OMO-scholen geven, vanuit de verenigingskaders, ieder op hun eigen wijze invulling aan goed onderwijs voor de leerlingen. Dat kan alleen gerealiseerd worden als de ondersteunende processen op de scholen optimaal verlopen. Het OMO-bureau ontzorgt de scholen daarbij. Daarnaast ondersteunt het bureau de raad van bestuur bij het realiseren van de missie van vereniging Ons Middelbaar Onderwijs.

Het OMO-bureau is een klant- en servicegerichte organisatie waar waarde gehecht wordt aan een hoge kwaliteit van producten en diensten en transparantie van processen. De collega's van het OMO-bureau zijn betrokken, professioneel, ontwikkelgericht en experts op hun vakgebied. Ze werken met een hoge mate van eigen verantwoordelijkheid. Aan het einde van 2020 waren er circa 89 fte werkzaam. Op basis van en in lijn met Koers 2023 heeft het OMO-bureau een eigen bureauplan 2023 opgesteld. De dienstverlening is onder te verdelen in:

1. Ontzorging van de schoolleiders door inzet van deskundigheid en door te adviseren over en te helpen bij de onderwijsondersteunende processen: HRM, planning & control, kwaliteitszorg, juridische zaken, ICT, huisvesting, communicatie en begeleiding bij persoonlijke en professionele ontwikkeling.
2. Verbinden van scholen/schoolleiders en bureaucollega's door het stimuleren en faciliteren van kennisdeling en het verbinden van collega's (collega met probleem verbinden met collega met oplossing). Daartoe wordt een intensieve relatie opgebouwd met de scholen zodat duidelijk is wat er speelt, en dat wordt binnen het bureau gedeeld en verbonden met elkaar.
3. Inzet van expertise voor de raad van bestuur zodat de ambities van de vereniging gerealiseerd kunnen worden. Daartoe wordt beleid ontwikkeld, geïmplementeerd en getoetst en wordt het bestuur ondersteund bij de belangenbehartiging richting de sector en de politiek.
4. Faciliteren van de raad van bestuur bij uiteenlopende zaken, zoals secretariële/ondersteunende werkzaamheden, beheer van verenigingscontracten, bestuurlijke evenementen en persvragen.

Hieronder een schematische weergave de kern van het bureauplan:

In 2020 zijn onder andere de volgende activiteiten opgepakt:

- Bij zijn indiensttreding heeft de nieuwe directeur een (kennismakings)ronde gemaakt langs alle rectoren/directeuren om op te halen hoe zij kijken naar het Bureau. De uitkomsten zijn geanalyseerd, concept-speerpunten zijn in beeld en zijn gedeeld in het traject 'Bewegen in balans'.
- Identiteit OMO-bureau: de processtappen zijn uitgewerkt en het (proces)voorstel *Waarde(n)volle aandacht voor elkaar* is in gang gezet.
- Extra werkzaamheden ten aanzien van Corona;
- Intranet ONS gelanceerd binnen het bureau en de vereniging waardoor informatie en kennis kan worden gedeeld en ook onderling gecommuniceerd kan worden;
- Nieuw ICT platform gelanceerd, gericht op flexibel werken;
- Invoering AFAS;

Daarnaast is het bureauplan 2023 vertaald naar teamplannen. De meeste acties uit deze plannen verlopen volgens planning.

Jaarrekening

Jaarrekening 2020 - vereniging Ons Middelbaar Onderwijs

Geconsolideerde jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december 2020

ACTIVA	31 december 2020	31 december 2019
Immateriële vaste activa	0	0
Materiële vaste activa	355.909	331.079
Financiële vaste activa	44	89
VASTE ACTIVA	355.953	331.168
Voorraden	0	0
Vorderingen	14.209	12.801
Effecten	0	0
Liquide middelen	217.410	206.164
VLOTTENDE ACTIVA	231.619	218.965
TOTAAL ACTIVA	587.572	550.133
PASSIVA	31 december 2020	31 december 2019
EIGEN VERMOGEN	158.587	146.657
VOORZIENINGEN	34.725	34.009
LANGLOPENDE SCHULDEN	287.908	277.434
KORTLOPENDE SCHULDEN	106.352	92.033
TOTAAL PASSIVA	587.572	550.133

(bedragen x € 1.000)

Geconsolideerde staat van baten en lasten kalenderjaar 2020

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Rijksbijdragen	556.594	530.600	541.286
Overige subsidies	11.715	13.220	11.398
Collegegeld	0	0	0
Baten werk i.o.v. derden	0	0	0
Overige baten	11.200	16.979	20.438
BATEN	579.509	560.799	573.122
Personeelslasten	471.861	454.510	460.110
Afschrijvingen	22.351	23.398	22.289
Huisvestingslasten	24.532	23.884	25.456
Overige lasten	46.257	56.409	56.095
LASTEN	565.001	558.201	563.950
SALDO BATEN EN LASTEN	14.508	2.598	9.172
Financiële baten en lasten	-2.578	-2.912	-2.139
RESULTAAT	11.930	-314	7.033

(bedragen x € 1.000)

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2020

	2020	2019
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	14.508	9.172
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen	22.306	21.018
- mutaties voorzieningen excl herschikking	716	357
	23.022	21.375
Veranderingen in vlottende middelen:		
- vorderingen	-1.408	1.994
- kortlopende schulden	7.605	13.995
	6.197	15.989
Betaalde interest	-2.578	-2.139
Mutaties financiële vaste activa	0	0
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	41.149	44.397
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Opname nieuwe scholen onder materiële vaste activa	0	25
(Des)investeringen materiële vaste activa	-47.741	-18.712
Vrijval gerealiseerde bouwprojecten	605	0
(Des)investeringen financiële vaste activa	45	-4
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-47.091	-18.691
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutatie langlopende schulden	10.474	118.939
Mutatie bouwkredieten overheid	6.714	4.870
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	17.188	123.809
Mutatie liquide middelen	11.246	149.515
Eindstand liquide middelen	217.410	206.164
Beginstand liquide middelen	206.164	56.649
Mutatie liquide middelen	11.246	149.515

(bedragen x € 1.000)

Grondslagen voor

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Activiteiten

De kernactiviteit van vereniging Ons Middelbaar Onderwijs te Tilburg is het bieden van 'goed onderwijs' vanuit een katholieke identiteit aan jongeren in de leeftijd van 11 tot 18 jaar om hen voor te bereiden op het vervolgonderwijs en in het verlengde daarvan op een plaats in de maatschappij.

Grondslagen voor de consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling van Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs. In de geconsolideerde jaarrekening zijn alle financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd.

Verderop in deze jaarrekening zijn de financiële gegevens van de deelnemingen vermeld, die in de geconsolideerde jaarrekening zijn opgenomen. Een deelneming is een rechtspersoon waarop direct of indirect invloed van betekenis kan worden uitgeoefend door de vereniging. Deelnemingen worden gewaardeerd op basis van het aandeel van de vereniging in de nettovermogenswaarde van de deelnemingen. Dit aandeel wordt bepaald op basis van de gerechtigheid van de vereniging in het eigen vermogen van de deelneming gedurende het bestaan of bij liquidatie van de betreffende deelneming.

De financiële gegevens van de deelnemingen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en in het resultaat van deelnemingen zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening over 2020 is opgesteld conform de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Tevens is Richtlijn 660 van de Raad voor de Jaarverslaggeving gevolgd. In deze richtlijn zijn voor de sector presentatie-, waarderings- en verslaggevingsvoorschriften opgenomen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Hierbij is het uitgangspunt dat reguliere onderwijstaken gelijkmatig over het schooljaar zijn verspreid. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen, die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

De bedragen in de jaarrekening worden gepresenteerd in duizenden euro's. Als gevolg van afrondingen zijn in sommige gevallen geringe verschillen ontstaan. Deze verschillen tasten het getrouwe beeld van de jaarrekening niet aan en zijn geen belemmering voor het verkrijgen van het vereiste inzicht. In diverse tekstuele toelichtingen en in enkele tabellen worden nog bedragen in euro's of miljoenen euro's vermeld.

Financiële instrumenten

Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van diverse financiële instrumenten. De financiële instrumenten omvatten onder meer vorderingen, geldmiddelen, effecten, leningen, crediteuren en overige kortlopende schulden. De in de balans verantwoorde financiële instrumenten worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van middelen worden kredietrisico en renterisico zoveel mogelijk uitgesloten. Het uitzetten van middelen en het gebruik van rente-instrumenten hebben een prudent karakter en zijn niet gericht op het genereren van extra inkomsten door het aangaan van overmatige risico's.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Algemeen

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen per activatype zien er als volgt uit:

Activatype	Afschrijvings- termijn	Percentage
Grond	n.v.t.	n.v.t.
Gebouwen	40 jaar	2,50%
Verbouwingen	20 jaar	5%
Installaties	20 jaar	5%
Leer- en hulpmiddelen	10 jaar	10%
Meubilair/inrichting	15 jaar	6,67%
Apparatuur	5 jaar	20%
Automatiseringsapparatuur/programmatuur	5 jaar	20%
Boeken intern boekenfonds	4 jaar	25%
Vervoermiddelen	5 jaar	20%

Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

De aangewende investeringssubsidies worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de materiële vaste activa.

Activa met een aanschafwaarde onder de 2.500 euro worden regelmatig vervangen. Als gevolg hiervan is op de balans een vast bedrag ('constante waarde') van 5,2 miljoen euro opgenomen voor activa onder de 2.500 euro, met als uitgangspunt dat sprake is van een ideaalcomplex: jaarlijkse aanschaf en afschrijving zijn nagenoeg gelijk. De hoogte van de constante waarde wordt gevolgd en is in verslagjaar 2018 getoetst met de realiteit. Desgewenst kan deze op enig moment worden aangepast. Op de constante waarde wordt niet afgeschreven.

Gebouwen en terreinen

De investeringen in gebouwen, waarvan het juridisch en economisch eigendom bij de vereniging berust, worden op de balans geactiveerd en lineair afgeschreven in 40 jaar (nieuwbouw) of 20 jaar (verbouw).

Op gebouwen gefinancierd door de overheid rust een (economisch) claimrecht van de gemeenten. Het juridische eigendom van deze gebouwen berust bij vereniging Ons Middelbaar Onderwijs en het economisch eigendom bij gemeenten. Evenwel is het mogelijk dat een deel van deze gebouwen door de vereniging zelf is gefinancierd, waarbij geen economisch claimrecht is verworven. Dit deel van de gebouwen wordt geactiveerd en afgeschreven in 40 jaar.

Vanwege de onbeperkte gebruiksduur wordt op terreinen niet afgeschreven.

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans.

Inventaris en apparatuur / andere vaste bedrijfsmiddelen

De activeringsgrens voor de aanschaf van inventaris, apparatuur en andere bedrijfsmiddelen bedraagt 2.500 euro. Investerings met een aanschafwaarde van minder dan 2.500 euro per investeringsbeslissing worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

Jaarlijks vindt er een administratieve opschoning van activa plaats, die meer dan een jaar geleden volledig waren afgeschreven.

Projecten in uitvoering

De projecten in uitvoering worden opgenomen tegen de vervaardigingskosten. Na afronding van de projecten worden de gelden van de overheid, die ter financiering zijn ontvangen, in mindering gebracht op de investeringsuitgaven van het betreffende project.

Financiële vaste activa

Overige vorderingen

De overige vorderingen bestaan uit verstrekte leningen aan derden. Deze zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vlottende activa

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Oninbare vorderingen worden afgeboekt.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen, die niet direct ter beschikking staan, worden verwerkt onder de vorderingen.

Liquide middelen, die ten minste 12 maanden niet direct ter beschikking staan, worden gepresenteerd onder de financiële vaste activa.

Eigen vermogen

De gelden die zijn opgenomen onder het eigen vermogen betreffen publieke en private gelden.

Algemene reserve

De algemene reserve geldt ter waarborging van de continuïteit van de totale OMO-organisatie op de lange termijn.

Bestemmingsreserves

Binnen vereniging Ons Middelbaar Onderwijs zijn momenteel geen bestemmingsreserves gevormd.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen worden gevormd ter dekking van toekomstige uitgaven inzake bijzondere doeleinden. Aan de vorming van een bestemmingsfonds ligt een verplichting ten grondslag die is opgelegd door derden.

Resultaatbestemming

In deze jaarrekening zijn de resultaatbestemmingen verwerkt over het verslagjaar.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen worden de personele voorzieningen en de overige voorzieningen gepresenteerd. Tenzij anders aangegeven worden de voorzieningen opgenomen tegen nominale waarde.

Een voorziening in verband met verplichtingen wordt uitsluitend gevormd indien op balansdatum aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs heeft een huidige in recht afdwingbare of feitelijke verplichting op grond van een gebeurtenis uit het verleden;
- het is waarschijnlijk dat een uitstroom van middelen vereist zal zijn om de verplichting af te wikkelen; en
- een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van het bedrag van de verplichting.

Personele voorzieningen

Hieronder is de voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden. Dit is een statische voorziening waarvan jaarlijks de hoogte per ultimo verslagjaar wordt bepaald door het aantal personeelsleden (in fte's) te vermenigvuldigen met een bedrag van 900 euro.

Overige voorzieningen

Hieronder is de voorziening groot onderhoud opgenomen. Deze voorziening ten behoeve van een gelijkmatige verdeling van lasten voor groot onderhoud van gebouwen wordt bepaald op basis van de te verwachten uitgaven voor groot onderhoud over een reeks jaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht. Voor de voorziening groot onderhoud wordt gebruik gemaakt van de tijdelijke overgangsregeling (artikel 4 lid 1c Rjo).

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. De langlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de schuld.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de schuld.

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Bij de bepaling van het exploitatieresultaat worden de baten en lasten toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdragen worden tijdsevenredig aan het jaar toegerekend waarop deze betrekking hebben.

De niet-geormerkte OCW-subsidies en geormerkte OCW-subsidies zonder verrekeningsclausule worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar van toewijzing, tenzij op basis van een bestedingsplan mag worden aangenomen dat de met de subsidie bekostigde activiteiten nog niet in dat jaar hebben plaatsgevonden. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

De geormerkte OCW-subsidies met verrekeningsclausule worden in het jaar, waar de gesubsidieerde lasten worden verwerkt, ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord. Niet-bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet-bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

De doorbetaalde rijksbijdragen vanuit samenwerkingsverbanden worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar van toewijzing.

Overige exploitatiesubsidies

Overige exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar, waarin de gesubsidieerde lasten zijn verwerkt, waarin de opbrengsten zijn gedeerd of waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Pensioenen

De vereniging en de stichting hebben voor haar medewerkers een toegezegd pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende medewerkers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddelde verdiende loon berekend over de jaren dat de medewerker pensioen heeft opgebouwd bij Ons Middelbaar Onderwijs.

De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De vereniging betaalt hiervoor premies, waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de medewerker.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Vanaf 2015 moeten pensioenfondsen bij beleidsbeslissingen gebruik maken van de zogenaamde beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is een gemiddelde over twaalf maanden. De beleidsdekkingsgraad op 29 februari 2020 was 94,4%.

Pensioenfondsen zijn wettelijk verplicht om financiële buffers te hebben: extra geld voor tijden dat het financieel slechter gaat.

De pensioenregels schrijven voor, dat de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds 128% moet zijn. Dan heeft men voldoende financiële buffers. Daarnaast is wettelijk bepaald, dat de beleidsdekkingsgraad niet langer dan 5 jaar onder 104,2% mag liggen.

Zolang de financiële situatie van ABP onvoldoende blijft, moet ABP jaarlijks voor 1 april een nieuw herstelplan indienen bij de toezichthouder, De Nederlandsche Bank (DNB). Het herstelplan van 2018 is goedgekeurd. In de berekening van het herstelplan groeit de beleidsdekkingsgraad binnen 10 jaar vanaf eind 2017 (101,5%) naar het vereiste niveau van 128,2%, zonder dat daar beleidsaanpassingen voor nodig zijn. Doordat de beleidsdekkingsgraad in dit herstelplan voldoende stijging laat zien, is een verlaging van de pensioenen niet aan de orde. De pensioenen zijn per 1 januari 2020 niet verhoogd. De financiële situatie van ABP liet het, binnen de regels die gelden in het huidige pensioenstelsel, niet toe om de pensioenen te kunnen indexeren.

De vereniging heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De vereniging heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Balans

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

Materiële vaste activa	Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Andere vaste bedrijfsmiddelen	In uitvoering	Totaal
Aanschafwaarde op 1 januari 2020	388.925	121.294	3.828	8.828	522.875
Afschrijvingen tot 1 januari 2020	-129.861	-59.635	-2.300	0	-191.796
Boekwaarde 1 januari 2020	259.064	61.659	1.528	8.828	331.079
Investerings	2.811	9.989	511	34.491	47.802
Gerealiseerde bouwprojecten	-216	1.060	0	-1.449	-605
Afschrijvingen	-10.268	-11.329	-709	0	-22.306
Desinvesteringen	-155	-10.317	-706	0	-11.178
Afschrijving over desinvesteringen	133	10.278	706	0	11.117
	-7.695	-319	-198	33.042	24.830
Aanschafwaarde op 31 december 2020	391.365	122.026	3.633	41.870	558.894
Afschrijvingen t/m 31 december 2020	-139.996	-60.686	-2.303	0	-202.985
Boekwaarde 31 december 2020	251.369	61.340	1.330	41.870	355.909

(bedragen x € 1.000)

Gebouwen en terreinen

De vereniging is juridisch eigenaar van het grootste gedeelte van de gebouwen en terreinen van de scholen. Door wettelijke bepalingen kunnen de onroerende zaken, die door gemeenten zijn gefinancierd, uitsluitend na toestemming van en onder verrekening met gemeenten worden vervreemd.

Sinds 1 januari 2000 is een aantal doordecentralisatie-overeenkomsten met gemeenten afgesloten. Bij de hieronder vallende (school)gebouwen komt het economische eigendom gedurende de looptijd van de overeenkomst toe aan de vereniging. Het economisch eigendom wordt, in aansluiting op de uitgangspunten van de decentralisatie van Rijk naar Gemeenten in 1997, ten principale door Ons Middelbaar Onderwijs *om niet* overgenomen.

Aan de hand van financieringsmodellen worden de toekomstige kosten en vergoedingen per doordecentralisatiecontract voor de gehele contractduur inzichtelijk gemaakt om de beschikbare investeringsruimte te bepalen. Hierbij wordt uitgegaan van een aantal vaste uitgangspunten zoals een kosten- en vergoedingenindex, een interne rekenrente, een risicoreservering, vervangingsinvesteringen, verkoop van boekwaarden gronden per einde contract en eigen bijdragen vanuit scholen.

Door de toetreding van Metameer tot de Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs is de boekwaarde voor een bedrag van € 1,2 miljoen toegenomen.

In 2020 is vanwege de sluiting van een locatie voor € 0,2 miljoen gedesinvesteerd op nog niet volledig afgeschreven verbouwingen.

Inventaris en apparatuur / andere vaste bedrijfsmiddelen

In 2020 is er voor een bedrag van € 11,2 miljoen aan desinvesteringen opgenomen. Hiervan heeft € 11,0 miljoen betrekking op jaarlijkse administratieve desinvesteringen en € 0,2 miljoen op de desinvestering van andere bedrijfsmiddelen vanwege verkoop.

Projecten in uitvoering

Gedurende de uitvoering van bouwkundige activiteiten worden de uitgaven verantwoord onder de post 'projecten in uitvoering'. Nadat de werkzaamheden zijn afgerond, worden de kosten gesaldeerd met de ter financiering ontvangen bouwsubsidies (investeringsubsidies). De projecten, die voor eigen rekening gebouwd en gefinancierd zijn, worden geactiveerd onder gebouwen en terreinen en gedurende de economische levensduur afgeschreven.

Kijk bij [huisvestingprojecten](#) voor een nadere toelichting op de projecten in uitvoering.

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa	Boekwaarde 1-1-2020	Investeringen en verstrekte leningen	Desinvesteringen en afgeloste leningen	Boekwaarde 31-12-2020
Overige vorderingen	89	45	90	44
	89	45	90	44

(bedragen x € 1.000)

Overige vorderingen

De overige vorderingen bestaan uit verstrekte leningen aan medewerkers van OMO in het kader van deelneming aan de Stichting OMO Fonds. Deelnemers aan dit OMO Fonds kunnen, indien zij in moeilijke financiële omstandigheden verkeren, een beroep doen op geldelijke steun vanuit deze stichting.

Vorderingen

Vorderingen	31-12-2020		31-12-2019	
Debiteuren		746		662
OCW		0		0
Leerlingen		552		1.064
Overige overheden		4.105		2.694
	Personeel	7		4
	Overige	2.552		1.508
Overige vorderingen		2.559		1.512
Overlopende activa		6.246		6.869
		14.208		12.801

(bedragen x € 1.000)

Debiteuren

De debiteuren betreffen voornamelijk vorderingen inzake samenwerkingsverbanden en detacheringen.

OCW

Eind 2020 zijn alle door het ministerie van OCW toegekende subsidies ontvangen.

Leerlingen

Het betreft hier de vorderingen op ouders van leerlingen inzake de vrijwillige ouderbijdrage, bijdragen in reizen en excursies en bijdragen lesmaterialen.

Overige overheden

De vorderingen op gemeentes betreffen voornamelijk bijdrages in bouwprojecten (€ 0,5 miljoen) een kapitaalslastenvergoeding (€ 0,5 miljoen) en doordecentralisatievergoedingen (€ 3,1 miljoen).

Overige vorderingen

De overige vorderingen betreffen met name nog te ontvangen bedragen van derden, nog te verrekenen bedragen met derden en terug te vorderen btw.

Overlopende activa

De post overlopende activa bestaat voornamelijk uit in het huidige verslagjaar verrichte betalingen, waarvan de kosten verantwoord worden in het volgende verslagjaar. Het betreft hier bijvoorbeeld de jaarlijkse betaling van contributies, licenties, contracten en de huurkosten, die betaald zijn aan distributeurs van leermiddelen.

Liquide middelen

Liquide middelen	31-12-2020	31-12-2019
Kasmiddelen	65	78
Tegoeden op bank- en girorekeningen	217.107	205.770
Deposito's	236	331
Overige	2	-15
	217.410	206.164

(bedragen x € 1.000)

Voor een overzicht van de kasstromen wordt verwezen naar het [kasstroomoverzicht](#).

Eigen vermogen

De mutaties in het eigen vermogen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 1 januari 2020	Overige mutatie	Resultaat 2020	Saldo 31 december 2020
Algemene reserve				
Algemene reserve	141.082	432	12.162	153.676
Totaal algemene reserve	141.082	432	12.162	153.676
Bestemmingsfonds (privaat)				
Bestemmingsfonds private gelden	5.575	-432	-232	4.911
Totaal bestemmingsfonds (privaat)	5.575	-432	-232	4.911
	146.657	0	11.930	158.587

(bedragen x € 1.000)

Overige mutatie

Een in het verleden met ouderbijdragen opgebouwd bestemmingsfonds is toegevoegd aan de algemene reserve onder goedkeuring van de medezeggenschapsraad.

Resultaat

Het exploitatieresultaat over 2020 bedraagt € 11,9 miljoen positief.

Resultaatbestemming 2020

Bestemming resultaat	
Het resultaat wordt als volgt bestemd:	
Toevoeging aan de algemene reserve	12.162
Onttrekking aan de bestemmingsfondsen	-232
Toevoeging aan de bestemmingsfondsen	0
	11.930

(bedragen x € 1.000)

Bestemmingsfondsen

De private bestemmingsfondsen zijn met name gevormd uit voormalige reserves van eigen activiteiten (€ 2,7 miljoen) en voormalige reserves van opgeheven stichtingen boekenfondsen en steunstichtingen (€ 2,2 miljoen).

Voorzieningen

Voorzieningen	Saldo 1 januari 2020	Dotaties	Onttrek- kingen	Saldo 31 december 2020	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
Jubilea	5.110	264	457	4.917	475	4.442
Personeelsvoorzieningen	5.110	264	457	4.917	475	4.442
Groot onderhoud	28.899	3.933	3.024	29.808	6.458	23.350
Overige voorzieningen	28.899	3.933	3.024	29.808	6.458	23.350
	34.009	4.197	3.481	34.725	6.933	27.792

(bedragen x € 1.000)

Personeelsvoorzieningen

Conform de CAO VO heeft het personeel bij het bereiken van een jubileumdatum aanspraak op een jubileumgratificatie. Deze bedraagt bij een 25-jarig dienstverband 50% en bij een 40-jarig dienstverband 100% van het maandsalaris. Hiervoor is een voorziening 'Jubileumuitkeringen' gevormd. De hoogte van de voorziening wordt bepaald door voor ieder personeelslid in de organisatie een bedrag van € 900 op te nemen, naar rato van de betrekkingsomvang. Voor de gehele OMO organisatie bedraagt de voorziening op 31 december 2020 € 4,9 miljoen.

Overige voorzieningen

Ter dekking van de uitgaven van het meerjarig onderhoud aan gebouwen, terreinen en installaties is een voorziening 'Groot onderhoud' gevormd. De dotaties en onttrekkingen aan deze voorziening zijn ontleend aan alle meerjarenonderhoudsplannen (MOP's) en worden jaarlijks ten laste gebracht van de exploitatie.

Langlopende schulden

Langlopende schulden	Boekwaarde 1 januari 2020	Aangegane leningen	Aflossingen huidig jaar	Aflossingen volgend jaar	Boekwaarde 31 december 2020	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar
BNG Bank 2,99%	35.157		1.875	1.875	33.282	7.500	25.782
Ministerie van Financiën 1,12%	38.667		1.333	1.333	37.334	5.332	32.002
Ministerie van Financiën 1,05%	53.666		1.917	1.917	51.749	7.668	44.081
Ministerie van Financiën 0,96%	7.008		292	292	6.716	1.168	5.548
Ministerie van Financiën 1,06%	7.636		264	264	7.372	1.052	6.320
Ministerie van Financiën 1,23%	0	10.000	0	0	10.000	2.940	7.060
Ministerie van Financiën 0,16%	0	7.500	0	300	7.200	1.200	6.000
Europese Investeringsbank 0,43%	56.000		4.000	4.000	52.000	16.000	36.000
Kredietinstellingen	198.134	17.500	9.681	9.981	205.653	42.860	162.793
Doordecentralisatiegelden	79.300	12.643	9.688	0	82.225	6.601	75.653
	277.434	30.143	19.369	9.981	287.878	49.461	238.446

(bedragen x € 1.000)

Kredietinstellingen

Ten behoeve van de financiering van nieuwbouwprojecten binnen gemeenten waar sprake is van doordecentralisatie zijn leningen afgesloten.

In 2015 is een zestal hypothecaire leningen afgesloten bij de BNG Bank voor een totaalbedrag van € 45,0 miljoen. De totale jaarlijkse aflossing bedraagt € 1,9 miljoen.

Voor toekomstige bouwprojecten is in 2017 is een lening afgesloten bij de European Investment Bank voor € 60 miljoen en in 2018, 2019 en 2020 een zevental leningen bij het Ministerie van Financien voor een totaal bedrag van € 163,1 miljoen. Deze bedragen zullen de komende jaren worden getrokken, waarna de aflossings- en renteverplichtingen gaan lopen. In de jaren 2021 en 2022 resteert een nog te trekken bedrag van € 32,9 miljoen.

Kredietverstrekker	Hoofdsom	Rente	Looptijd	Hypotheekrecht/pandrecht
BNG Bank	7.600	2,99%	2015 t/m 2029	Markesingel 2, Helmond
BNG Bank	7.400	2,99%	2015 t/m 2029	Olympiaweg 8a, Waalwijk
BNG Bank	7.200	2,99%	2015 t/m 2029	Prins Willem Alexander Sportpark 15, Veghel
BNG Bank	6.200	2,99%	2015 t/m 2029	Muntelaar 4, Veghel
BNG Bank	6.300	2,99%	2015 t/m 2029	Titus Brandsmalaan 1, Vught
BNG Bank	10.300	2,99%	2015 t/m 2029	Merendreef 1, Valkenswaard
European Investment Bank	60.000	0,43%	2019 t/m 2034	Deurne, Cuijk, Bergen op Zoom
Ministerie van Financiën	40.000	1,22%	2015 t/m 2029	Gemeentegarantie Roosendaal
Ministerie van Financiën	57.500	1,05%	2018 t/m 2048	Gemeentegarantie Den Bosch
Ministerie van Financiën	7.900	1,06%	2019 t/m 2049	Gemeentegarantie Nuenen
Ministerie van Financiën	7.300	0,96%	2019 t/m 2044	Gemeentegarantie Asten
Ministerie van Financiën	29.400	1,23%	2020 t/m 2052	Gemeentegarantie Helmond
Ministerie van Financiën	7.500	0,16%	2020 t/m 2045	Gemeentegarantie Sint-Michielsgestel
Ministerie van Financiën	13.500	0,10%	2021 t/m 2051	Gemeentegarantie Deurne
	268.100			

(bedragen x € 1.000)

Doordecentralisatiegelden

Met de doordecentralisatie van huisvestingsvoorzieningen komen jaarlijks middelen beschikbaar. Deze middelen zijn afkomstig van gemeenten waarmee een doordecentralisatie-overeenkomst is gesloten en zijn bedoeld voor het realiseren en in stand houden van goede huisvestingsvoorzieningen in die gemeenten. De middelen worden in een later jaar ingezet ten behoeve van de huisvesting in de betreffende gemeenten.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden	31-12-2020		31-12-2019	
Kredietinstellingen		9.981		9.681
Crediteuren		10.432		8.787
OCW		0		0
Loonheffing	19.614		18.634	
Omzetbelasting	140		157	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		19.754		18.791
Schulden terzake van pensioenen		5.955		5.888
Overige kortlopende schulden		4.956		4.565
Subsidies OCW niet-geormerkt	8.567		11.463	
Subsidies OCW geormerkt	11.910		2.926	
Vooruitontv. investeringssubsidies	14.855		8.141	
Vooruitontv. bedragen	3.801		5.984	
Vakantiegeld- en dagen	14.286		13.964	
Eindschooljaarsuitkering	321		303	
Bindingstoelage	1.486		1.473	
Overige	48		67	
Overlopende passiva		55.274		44.321
		106.352		92.033

(bedragen x € 1.000)

Kredietinstellingen

Eind 2020 is € 10,0 miljoen als aflossingsverplichting voor komend jaar opgenomen als kortlopende schuld inzake kredietinstellingen. Dit is € 0,3 miljoen meer dan eind 2019 vanwege een nieuw afgesloten lening met het ministerie van financiën.

OCW

In 2020 en 2019 zijn er geen geormerkte subsidies afgelopen met een verrekening clausule.

Overlopende passiva

De overlopende passiva bestaan grotendeels uit in 2020 aangegane verplichtingen, waarvan de betaling in kalenderjaar 2021 zal plaatsvinden en uit baten, die in kalenderjaar 2021 moeten worden verantwoord, waarvan de vordering in 2020 is opgenomen. Het betreft hier bijvoorbeeld ouderbijdragen en huur van boeken.

De vooruit ontvangen geormerkte subsidies OCW hebben betrekking op nog niet bestede geormerkte subsidies OCW, waarvan er een tweetal verrekenbaar zijn. Voor een nadere toelichting op deze post wordt verwezen naar [model G](#), onderdeel G1 en G2, in dit verslag. De niet-geormerkte subsidies OCW hebben voor een bedrag van € 6,5 miljoen betrekking op de in december 2019 ontvangen aanvullende bekostiging vanuit de 'Regeling bijzondere en aanvullende bekostiging PO en VO 2019'. In 2021 zullen deze middelen worden uitgegeven. Daarnaast is onder deze post een bedrag van € 2,8 miljoen opgenomen in verband met vooruit ontvangen niet-geormerkte subsidies OCW, die voor verslagjaar 2021 zijn toegekend. Ten slotte heeft onder deze post € 0,7 miljoen betrekking op nog niet bestede subsidies, die tot en met verslagjaar 2020 zijn toegekend.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa

Rechten

Vordering OCW

Eind 2020 heeft de vereniging een vordering op het ministerie van OCW ten bedrage van € 31,2 miljoen (eind 2019: € 30,9 miljoen). Dit betreft een vordering uit hoofde van de "Regeling onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs". Deze vordering heeft betrekking op de op balansdatum nog te ontvangen financiering voor de betaling van de ABP-premie en de loonheffing over de maand december en de opgebouwde vakantieuitkering over de periode juni tot en met december. Aangezien deze vordering pas opeisbaar is bij discontinuïteit van de vereniging, is de vordering in de jaarrekening gewaardeerd op nihil.

Economisch claimrecht

Bij notariële akte is vastgelegd dat OMO bij het verlaten van de Kempen Campus 12,3% van de verkoopwaarde van de gemeente Veldhoven zal krijgen. Daarnaast is met de gemeente Woensdrecht schriftelijk overeengekomen, dat OMO bij toekomstige vervreemding van het ZuidWestHoek College een economisch claimrecht van 40% op de verkoopsom zal krijgen.

Bij de oplevering van de nieuwbouw van het Merletcollege te Grave is besloten uit eigen middelen € 0,9 miljoen te investeren. Als tegenprestatie is de vereniging van mening dat voor het aandeel van de inzet van eigen middelen OMO een economisch claimrecht heeft op het betreffende gebouw.

Verplichtingen

Collectieve inkoopcontracten

Ons Middelbaar Onderwijs sluit op uiteenlopende terreinen collectieve inkoopcontracten af. De totale contractwaarde van de lopende inkoopcontracten bedraagt circa € 71,0 miljoen. Ultimo 2019 bedraagt de restantwaarde van deze inkoopcontracten tot het einde van de contractperiodes € 69,8 miljoen. In onderstaand overzicht is de restantwaarde per product/dienst weergegeven:

Product/dienst	Restant contractwaarde
ICT hardware	27.979
Leermiddelen	20.703
Schoonmaak	8.511
Afdrukapparatuur	4.742
Energie	4.100
Verzekeringen	1.414
Kantoorartikelen	809
Microsoft licenties	800
Leerlingadministratie	751
Accountant	350
Schoolmeubilair	333
Meetdiensten (G&E)	236
Medewerkersonderzoek	78
Financieel administratie systeem	63
Personeel & salarisadministratiesysteem	49
Sociaal intranet	42
Online trainingen	23
	70.983

(bedragen x € 1.000)

Bouwprojecten

Voor lopende bouwprojecten is ultimo 2020 voor een bedrag van circa € 17,5 miljoen aan verplichtingen aangegaan:

School	Bouwproject	Gemeente	Verplichting
OMO SG Tongerlo	Renovatie Vincentiusstraat	Roosendaal	6.618
OMO SG Helmond	Nieuwbouw Dr.-Knippenbergcollege	Helmond	3.810
Varendonck College	Nieuwbouw Asten	Asten	2.730
Diverse scholen	Zonnepanelen	Diversen	1.133
OMO SG Tongerlo	Nieuwbouw Norbertus en Gertrudis	Roosendaal	892
IVO Deurne	Renovatie Alfrink- en Sprongcollege	Deurne	880
Rodenborch-College	Nieuwbouw	's-Hertogenbosch	758
Gymnasium Beekvliet	Uitbreiding en renovatie	Sint Michielsgestel	618
Van Maerlant	Nieuwbouw	's-Hertogenbosch	73
			17.512

(bedragen x € 1.000)

Leasecontracten

Per 3 januari 2005 is een leaseovereenkomst aangegaan met MKB Lease te Oosterhout. Deze leaseovereenkomst heeft betrekking op de invulling van de specifieke arbeidsvoorwaarden voor schoolleiders en leden van de raad van bestuur. Voor het kalenderjaar 2020 bedroegen de leasekosten (inclusief brandstofkosten) € 330.000. Ultimo 2020 bedraagt de restantwaarde van de leasecontracten tot het einde van de contractperiode circa € 0,5 miljoen.

Staat van baten en lasten

Rijksbijdragen

Rijksbijdragen	2020	begroting 2020	2019
Rijksbijdrage OCW	484.276	467.763	479.520
Aanvullende bekostiging	0	0	9.738
Nog te besteden aanvullende bekostiging	0	0	-9.738
Geormerkte OCW-subsidies	8.400	4.623	3.197
Niet geormerkte OCW-subsidies	32.061	29.386	31.045
Overige subsidies OCW	40.461	34.009	34.242
Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	31.857	28.828	27.524
	556.594	530.600	541.286

(bedragen x € 1.000)

Rijksbijdrage OCW

De gerealiseerde (normatieve) rijksbijdrage OCW bedraagt in het verslagjaar € 484,3 miljoen. De rijksbijdrage OCW maakt daarmee 83,6% uit van de totale baten in 2020 en is € 16,5 miljoen (3,5%) hoger dan begroot. De hogere bijdrage wordt met name veroorzaakt door indexaties.

In december 2019 is € 9,7 miljoen ontvangen vanuit de 'Regeling bijzondere en aanvullende bekostiging PO en VO 2019'. De regeling geeft aan dat vo-scholen per leerling 154,96 euro ontvangen. Scholen kunnen deze extra middelen uitgeven aan bijvoorbeeld meer ontwikkeltijd, werkdrukverlichting, begeleiding van startende leraren, begeleiding van zij-instromers, onderwijsinnovatie of maatregelen arbeidsmarktvaartstukken. De wijze van besteding vindt met actieve betrokkenheid van het onderwijzend personeel plaats. Deze middelen worden pas uitgegeven in 2020 en 2021. Eind 2020 is hiervan € 6,5 miljoen opgenomen onder de post 2.4.10 Overlopende passiva.

Geormerkte en niet-geormerkte OCW subsidies

Geormerkte OCW-subsidies

De geormerkte subsidies OCW zijn € 3,5 miljoen hoger dan begroot. De ontvangen subsidie 'Inhaalprogramma Corona' voor een bedrag van € 1,0 miljoen was niet begroot. Daarnaast is er voor een bedrag van € 1,8 miljoen aan subsidie 'tegenoetkoming opleidingsscholen' ontvangen, waarvan voor € 0,4 miljoen was begroot. Hier staan ook € 1,8 miljoen aan kosten tegenover.

Niet-geormerkte OCW-subsidies

De niet-geormerkte OCW-subsidies zijn € 2,6 miljoen hoger dan begroot. Van de in 2019 ontvangen gelden 'Regeling bijzondere en aanvullende bekostiging PO en VO 2019' is in 2020 € 3,2 miljoen ingezet.

Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage Samenwerkingsverband

De ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV zijn € 3,0 miljoen hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door de keuze voor opting out van diverse samenwerkingsverbanden, waarbij de werkelijke bijdragen in sommige gevallen later bekend zijn.

Overig overheidsbijdragen en -subsidies

Overige overheidsbijdragen en -subsidies	2020	begroting 2020	2019
Gemeentelijke bijdragen en subsidies	10.999	12.524	10.367
Overige overheidsbijdragen	716	696	1.031
	11.715	13.220	11.398

(bedragen x € 1.000)

Gemeentelijke bijdragen en subsidies

De gemeentelijke bijdragen en subsidies bestaan grotendeels uit inkomsten vanwege afgesloten doordecentralisatie-overeenkomsten. Bij een aantal gemeenten, waarmee een doordecentralisatie-overeenkomst is gesloten, is het bedrag uit het gemeentefonds lager dan het afgesproken bedrag per leerling.

De gemeentelijke bijdragen en subsidies zijn in 2020 € 1,5 miljoen te hoog begroot. De doordecentralisatiebijdragen vanuit de gemeente worden jaarlijks verrekend met de langlopende verplichting doordecentralisatie. De exploitatie van een doordecentralisatie overeenkomst verloopt exploitatieneutraal.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen betreffen ontvangen vergoedingen van overheden anders dan het ministerie van OCW en gemeenten. Voorbeelden hiervan zijn het Europees Sociaal Fonds en de provincie.

Overige baten

Overige baten	2020	begroting 2020	2019
Verhuur	1.251	1.237	1.545
Detachering personeel	2.383	1.904	2.394
Schenking	29	-2	4
Sponsoring	46	54	59
Ouderbijdragen	4.482	11.541	12.554
Overige	3.009	2.245	3.882
	11.200	16.979	20.438

(bedragen x € 1.000)

Ouderbijdragen

De gerealiseerde bijdragen van ouders en leerlingen zijn € 7,0 miljoen lager dan begroot. Vanwege de corona-maatregelen zijn vele educatieve excursies en culturele activiteiten niet doorgestaan. Hiertegenover staan lagere kosten, die zijn verantwoord onder de 'Overige lasten'.

Personeelslasten

Personeelslasten	2020	begroting 2020	2019
Brutolonen en salarissen	347.428	330.367	335.425
Sociale lasten	43.224	41.899	42.211
Pensioenpremies	53.260	52.850	52.757
Lonen en salarissen	443.912	425.116	430.393
Dotaties personele voorzieningen	-233	-324	-19
Personeel niet in loondienst	22.876	19.301	21.582
Overig	10.774	11.816	11.453
Overige personele lasten	33.417	30.793	33.016
Af: Uitkeringen	-5.468	-1.399	-3.299
	471.861	454.510	460.110

(bedragen x € 1.000)

De kosten van lonen en salarissen bedragen € 443,9 miljoen en zijn daarmee € 18,8 miljoen (4,4%) hoger uitgevallen dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door de gemiddelde formatie die hoger is dan begroot.

Daarnaast zijn de kosten van inhuur van personeel niet in loondienst € 3,5 miljoen hoger dan begroot. Hiertegenover staan hogere inkomsten bestaande uit uitkeringen van het UWV (€ 2,9 miljoen). In 2020 is er voor 1,1 miljoen vanuit het UWV ontvangen vanuit de compensatieregeling transitievergoedingen.

De overige personeelslasten zijn 1,0 miljoen lager dan begroot vanwege lagere studiekosten.

Aantal personeelsleden op basis van fte's

Het gemiddeld aantal personeelsleden over kalenderjaar 2020 op basis van full time equivalenten (fte) is in onderstaande tabel met de gegevens van 2019 en de begroting vergeleken:

Gemiddeld aantal personele fte's	2020	begroting 2020	2019
Directie	139	125	134
Onderwijs ondersteunend personeel (overig)	898	888	897
Overhead	1.037	1.013	1.031
Onderwijzend personeel	4.105	4.043	4.194
Onderwijs ondersteunend personeel (primair proces)	499	484	490
Onderwijs proces	4.604	4.527	4.684
Totaal	5.641	5.540	5.715

In 2020 is het gemiddelde aantal fte's met 101 fte (1,8%) hoger dan de begroting.

In [bijlage 4](#) zijn meerdere personele kerngegevens grafisch weergegeven.

Afschrijvingen

Afschrijvingen materiële vaste activa	2020	begroting 2020	2019
Afschrijvingen	22.306	23.278	22.180
Boekwinst/-verlies desinvesteringen	45	120	109
	22.351	23.398	22.289

(bedragen x € 1.000)

De afschrijvingen over de materiële vaste activa bedragen € 22,3 miljoen. Ten opzichte van de begroting zijn de gerealiseerde afschrijvingen € 1,0 miljoen lager (4,2%).

Huisvestingslasten

Huisvestingslasten	2020	begroting 2020	2019
Huur	2.684	2.787	2.891
Verzekeringen	753	711	649
Onderhoud	9.023	8.747	9.338
Energie en water	6.443	6.264	6.400
Schoonmaakkosten	414	315	474
Heffingen	1.939	1.827	1.985
Overige	3.276	3.233	3.719
	24.532	23.884	25.456

(bedragen x € 1.000)

De huisvestingslasten van 2020 zijn € 0,6 miljoen (2,7%) hoger dan begroot.

Overige lasten

Overige lasten	2020	begroting 2020	2019
Administratie- en beheerslasten	15.528	16.672	16.230
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	24.143	24.506	24.252
Dotatie overige voorzieningen	0	0	0
Overige	6.586	15.231	15.613
	46.257	56.409	56.095

(bedragen x € 1.000)

Administratie- en beheerslasten

Door de corona-maatregelen zijn de administratie en beheerslasten € 1,1 miljoen lager dan begroot. Hiervan zijn de reis- en verblijfkosten 0,5 miljoen lager dan begroot en de kosten van telefonie, papier, vergaderen en kantoorbehoeften zijn gezamenlijk 0,6 miljoen lager dan begroot.

Inventaris, apparatuur en leermiddelen

De lager dan begrote kosten van inventaris, apparatuur en leermiddelen (€ 0,4 miljoen) worden grotendeels veroorzaakt door lagere kosten voor de huur en aanschaf van boeken.

Overige

De kosten van festiviteiten, vieringen en educatieve excursies en culturele activiteiten voor leerlingen zijn vanwege de corona-maatregelen € 8,1 miljoen lager dan begroot. Hiertegenover staan lagere bijdragen van ouders, welke zijn verantwoord onder de 'Overige baten'.

Financiële baten en lasten

Financiële baten en lasten	2020	begroting 2020	2019
Rentebaten	17	-606	7
Rentelasten	-2.595	-2.306	-2.146
	-2.578	-2.912	-2.139

(bedragen x € 1.000)

Rentelasten

De rentelasten 2019 zijn met € 0,3 miljoen gestegen ten opzichte van 2018 vanwege nieuw afgesloten schatkistleningen.

Onderstaande een overzicht van de rentelasten inzake externe leningen:

Kredietverstrekker	Hoofdsom	Rente	Looptijd	Rentelasten
BNG Bank	45.000	2,99%	2015 t/m 2029	1.086
European Investment bank	60.000	0,43%	2019 t/m 2034	260
Ministerie van Financiën	40.000	1,22%	2015 t/m 2029	441
Ministerie van Financiën	57.500	1,05%	2018 t/m 2048	577
Ministerie van Financiën	7.900	1,06%	2019 t/m 2049	81
Ministerie van Financiën	7.300	0,96%	2019 t/m 2044	67
				2.512

(bedragen x € 1.000)

Enkelvoudige jaarrekening

Enkelvoudige jaarrekening

In de enkelvoudige jaarrekening zijn de financiële gegevens van de scholen, verenigingsactiviteiten, raad van bestuur en het OMO-bureau opgenomen, echter niet de deelnemingen. De deelnemingen worden in de enkelvoudige balans gepresenteerd onder de financiële vaste activa en gewaardeerd op basis van het aandeel van de vereniging in de netto vermogenswaarde van de deelnemingen (zie ook de waarderinggrondslagen).

ACTIVA	31 december 2020	31 december 2019
Immateriële vaste activa	0	0
Materiële vaste activa	355.826	330.990
Financiële vaste activa	6.410	6.432
VASTE ACTIVA	362.236	337.422
Voorraden	0	0
Vorderingen	14.081	12.737
Effecten	0	0
Liquide middelen	210.726	199.473
VLOTTENDE ACTIVA	224.807	212.210
TOTAAL ACTIVA	587.043	549.632
PASSIVA	31 december 2020	31 december 2019
EIGEN VERMOGEN	158.586	146.657
VOORZIENINGEN	34.725	34.009
LANGLOPENDE SCHULDEN	287.908	277.434
KORTLOPENDE SCHULDEN	105.824	91.532
TOTAAL PASSIVA	587.043	549.632

(bedragen x € 1.000)

Enkelvoudige staat van baten en lasten over kalenderjaar 2020

	2020	begroting 2020	2019
Resultaat deelnemingen	-23	0	-48
Overig resultaat	11.953	-314	7.081
Resultaat	11.930	-314	7.033

(bedragen x € 1.000)

Toelichting enkelvoudige jaarrekening

Balans

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

Materiële vaste activa	Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Andere vaste bedrijfsmiddelen	In uitvoering	Totaal
Aanschafwaarde op 1 januari 2020	387.569	121.279	3.820	8.828	521.496
Afschrijvingen tot 1 januari 2020	-128.590	-59.617	-2.299	0	-190.506
Boekwaarde 1 januari 2020	258.979	61.662	1.521	8.828	330.990
Investeringen	2.811	9.989	511	34.491	47.802
Gerealiseerde bouwprojecten	-216	1.060	0	-1.449	-605
Afschrijvingen	-10.264	-11.329	-707	0	-22.300
Desinvesteringen	-155	-10.317	-706	0	-11.178
Afschrijving over desinvesteringen	133	10.278	706	0	11.117
	-7.691	-319	-196	33.042	24.836
Aanschafwaarde op 31 december 2020	390.009	122.011	3.625	41.870	557.515
Afschrijvingen t/m 31 december 2020	-138.721	-60.668	-2.300	0	-201.689
Boekwaarde 31 december 2020	251.288	61.343	1.325	41.870	355.826

(bedragen x € 1.000)

Gebouwen en terreinen

De vereniging is juridisch eigenaar van het grootste gedeelte van de gebouwen en terreinen van de scholen. Door wettelijke bepalingen kunnen de onroerende zaken, die door gemeenten zijn gefinancierd, uitsluitend na toestemming van en onder verrekening met gemeenten worden vervreemd.

Sinds 1 januari 2000 is een aantal doordecentralisatie-overeenkomsten met gemeenten afgesloten. Bij de hieronder vallende (school)gebouwen komt het economische eigendom gedurende de looptijd van de overeenkomst toe aan de vereniging. Het economisch eigendom wordt, in aansluiting op de uitgangspunten van de decentralisatie van Rijk naar Gemeenten in 1997, ten principale door Ons Middelbaar Onderwijs om niet overgenomen.

Aan de hand van financieringsmodellen worden de toekomstige kosten en vergoedingen per doordecentralisatiecontract voor de gehele contractduur inzichtelijk gemaakt om de beschikbare investeringsruimte te bepalen. Hierbij wordt uitgegaan van een aantal vaste uitgangspunten zoals een kosten- en vergoedingenindex, een interne rekenrente, een risicoreservering, vervangingsinvesteringen, verkoop van boekwaarden gronden per einde contract en eigen bijdragen vanuit scholen.

In 2020 is vanwege de sluiting van een locatie voor € 0,2 miljoen gedesinvesteerd op nog niet volledig afgeschreven verbouwingen.

Inventaris en apparatuur / andere vaste bedrijfsmiddelen

In 2020 is er voor een bedrag van € 11,2 miljoen aan desinvesteringen opgenomen. Hiervan heeft € 11,0 miljoen betrekking op jaarlijkse administratieve desinvesteringen en € 0,2 miljoen op de desinvestering van andere bedrijfsmiddelen vanwege verkoop.

Projecten in uitvoering

Gedurende de uitvoering van bouwkundige activiteiten worden de uitgaven verantwoord onder de post 'projecten in uitvoering'. Nadat de werkzaamheden zijn afgerond, worden de kosten gesaldeerd met de ter financiering ontvangen bouwsubsidies (Investeringsubsidies). De projecten, die voor eigen rekening gebouwd en gefinancierd zijn, worden geactiveerd onder gebouwen en terreinen en gedurende de economische levensduur afgeschreven.

Kijk bij [huisvestingprojecten](#) voor een nadere toelichting op de projecten in uitvoering.

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa	Boekwaarde 1-1-2020	Investeringen en verstrekte leningen	Desinvesteringen en afgeloste leningen	Boekwaarde 31-12-2020
Deelnemingen	6.433	45	68	6.410
	6.433	45	68	6.410

(bedragen x € 1.000)

Deelnemingen

Het verloop van de deelnemingen is als volgt:

Stand per 1 januari 2020		
Deelnemingen	6.433	
Deelnemingen met negatief vermogen	0	
		6.433
Resultaat deelnemingen		-23
Stand per 31 december 2020		
Deelnemingen	6.410	
Deelnemingen met negatief vermogen	0	
		6.410

(bedragen x € 1.000)

Voor een overzicht van de in de enkelvoudige jaarrekening opgenomen deelnemingen wordt verwezen naar het overzicht verderop in dit verslag ([Model E](#)).

Vorderingen

Vorderingen	31-12-2020		31-12-2019	
Debiteuren		715		662
OCW		0		0
Leerlingen		552		1.064
Overige overheden		4.105		2.694
	Personeel	7		4
	Overige	2.532		1.508
Overige vorderingen		2.539		1.512
Overlopende activa		6.170		6.805
		14.081		12.737

(bedragen x € 1.000)

Debiteuren

De debiteuren betreffen voornamelijk vorderingen inzake samenwerkingsverbanden en detacheringen.

OCW

Eind 2020 zijn alle door het ministerie van OCW toegekende subsidies ontvangen.

Leerlingen

Het betreft hier de vorderingen op ouders van leerlingen inzake de vrijwillige ouderbijdrage, bijdragen in reizen en excursies en bijdragen lesmaterialen.

Overige overheden

De vorderingen op gemeentes betreffen voornamelijk bijdrages in bouwprojecten (€ 0,5 miljoen) een kapitaalslastenvergoeding (€ 0,5 miljoen) en doordecentralisatievergoedingen (€ 3,1 miljoen).

Overige vorderingen

De overige vorderingen betreffen met name nog te ontvangen bedragen van derden, nog te verrekenen bedragen met derden en terug te vorderen btw.

Overlopende activa

De post overlopende activa bestaat voornamelijk uit in het huidige verslagjaar verrichte betalingen, waarvan de kosten verantwoord worden in het volgende verslagjaar. Het betreft hier bijvoorbeeld de jaarlijkse betaling van contributies, licenties, contracten en de huurkosten, die betaald zijn aan distributeurs van leermiddelen.

Liquide middelen

Liquide middelen	31-12-2020	31-12-2019
Kasmiddelen	65	78
Tegoeden op bank- en girorekeningen	210.423	199.079
Deposito's	236	331
Overige	2	-15
	210.726	199.473

(bedragen x € 1.000)

De liquide middelen worden afgeroomd waardoor er per saldo geen liquiditeiten op lopende rekeningen staan.

Eigen vermogen

De mutaties in het eigen vermogen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 1 januari 2020	Overige mutatie	Resultaat 2020	Saldo 31 december 2020
Algemene reserve				
Algemene reserve	134.649	432	12.186	147.267
Reserve deelnemingen	6.433	0	-25	6.408
Totaal algemene reserve	141.082	432	12.161	153.675
Bestemmingsfonds (privaat)				
Bestemmingsfonds private gelden	5.575	-432	-232	4.911
Totaal bestemmingsfonds (privaat)	5.575	-432	-232	4.911
	146.657	0	11.929	158.586

(bedragen x € 1.000)

Overige mutatie

Een in het verleden met ouderbijdragen opgebouwd bestemmingsfonds is toegevoegd aan de algemene reserve onder goedkeuring van de medezeggenschapsraad.

Resultaat

Het exploitatieresultaat over 2020 bedraagt € 11,9 miljoen positief.

Resultaatbestemming 2020

Bestemming resultaat	
Het resultaat wordt als volgt bestemd:	
Toevoeging aan de algemene reserve	12.162
Onttrekking aan de bestemmingsfondsen	-232
Toevoeging aan de bestemmingsfondsen	0
	11.930

(bedragen x € 1.000)

Bestemmingsfondsen

De private bestemmingsfondsen zijn met name gevormd uit voormalige reserves van eigen activiteiten (€ 2,7 miljoen) en voormalige reserves van opgeheven stichtingen boekenfondsen en steunstichtingen (€ 2,2 miljoen).

Vorzieningen

Vorzieningen	Saldo 1 januari 2020	Dotaties	Onttrek- kingen	Saldo 31 december 2020	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
Jubilea	5.110	264	457	4.917	475	4.442
Personeelsvoorzieningen	5.110	264	457	4.917	475	4.442
Groot onderhoud	28.899	3.933	3.024	29.808	6.458	23.350
Overige voorzieningen	28.899	3.933	3.024	29.808	6.458	23.350
	34.009	4.197	3.481	34.725	6.933	27.792

(bedragen x € 1.000)

Personeelsvoorzieningen

Conform de CAO VO heeft het personeel bij het bereiken van een jubileumdatum aanspraak op een jubileumgratificatie. Deze bedraagt bij een 25-jarig dienstverband 50% en bij een 40-jarig dienstverband 100% van het maandsalaris. Hiervoor is een voorziening 'Jubileumuitkeringen' gevormd. De hoogte van de voorziening wordt bepaald door voor ieder personeelslid in de organisatie een bedrag van € 900 op te nemen, naar rato van de betrekkingssomvang. Voor de gehele OMO organisatie bedraagt de voorziening op 31 december 2020 € 4,9 miljoen.

Overige voorzieningen

Ter dekking van de uitgaven van het meerjarig onderhoud aan gebouwen, terreinen en installaties is een voorziening 'Groot onderhoud' gevormd. De dotaties en onttrekkingen aan deze voorziening zijn ontleend aan alle meerjarenonderhoudsplannen (MOP's).

Langlopende schulden

Langlopende schulden	Boekwaarde 1 januari 2020	Aangegeven leningen	Aflossingen huidig jaar	Aflossingen volgend jaar	Boekwaarde 31 december 2020	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar
BNG Bank 2,99%	35.157		1.875	1.875	33.282	7.500	25.782
Ministerie van Financiën 1,12%	38.667		1.333	1.333	37.334	5.332	32.002
Ministerie van Financiën 1,05%	53.666		1.917	1.917	51.749	7.668	44.081
Ministerie van Financiën 0,96%	7.008		292	292	6.716	1.168	5.548
Ministerie van Financiën 1,06%	7.636		264	264	7.372	1.052	6.320
Ministerie van Financiën 1,23%	0	10.000	0	0	10.000	2.940	7.060
Ministerie van Financiën 0,16%	0	7.500	0	300	7.200	1.200	6.000
Europese Investeringsbank 0,43%	56.000		4.000	4.000	52.000	16.000	36.000
Kredietinstellingen	198.134	17.500	9.681	9.981	205.653	42.860	162.793
Doordecentralisatiegelden	79.300	12.643	9.688	0	82.225	6.601	75.653
	277.434	30.143	19.369	9.981	287.878	49.461	238.446

(bedragen x € 1.000)

Kredietinstellingen

Ten behoeve van de financiering van nieuwbouwprojecten binnen gemeenten waar sprake is van doordecentralisatie zijn leningen afgesloten.

In 2015 is een zestal hypothecaire leningen afgesloten bij de BNG Bank voor een totaalbedrag van € 45,0 miljoen. De totale jaarlijkse aflossing bedraagt € 1,9 miljoen.

Voor toekomstige bouwprojecten is in 2017 is een lening afgesloten bij de European Investment Bank voor € 60 miljoen en in 2018, 2019 en 2020 een zevental leningen bij het Ministerie van Financiën voor een totaal bedrag van € 163,1 miljoen. Deze bedragen zullen de komende jaren worden getrokken, waarna de aflossings- en renteverplichtingen gaan lopen. In de jaren 2021 en 2022 resteert een nog te trekken bedrag van € 32,9 miljoen.

Kredietverstrekker	Hoofdsom	Rente	Looptijd	Hypotheekrecht/pandrecht
BNG Bank	7.600	2,99%	2015 t/m 2029	Markesingel 2, Helmond
BNG Bank	7.400	2,99%	2015 t/m 2029	Olympiaweg 8a, Waalwijk
BNG Bank	7.200	2,99%	2015 t/m 2029	Prins Willem Alexander Sportpark 15, Veghel
BNG Bank	6.200	2,99%	2015 t/m 2029	Muntelaar 4, Veghel
BNG Bank	6.300	2,99%	2015 t/m 2029	Titus Brandsmalaan 1, Vught
BNG Bank	10.300	2,99%	2015 t/m 2029	Merendreef 1, Valkenswaard
European Investment Bank	60.000	0,43%	2019 t/m 2034	Deurne, Cuijk, Bergen op Zoom
Ministerie van Financiën	40.000	1,22%	2015 t/m 2029	Gemeentegarantie Roosendaal
Ministerie van Financiën	57.500	1,05%	2018 t/m 2048	Gemeentegarantie Den Bosch
Ministerie van Financiën	7.900	1,06%	2019 t/m 2049	Gemeentegarantie Nuenen
Ministerie van Financiën	7.300	0,96%	2019 t/m 2044	Gemeentegarantie Asten
Ministerie van Financiën	29.400	1,23%	2020 t/m 2052	Gemeentegarantie Helmond
Ministerie van Financiën	7.500	0,16%	2020 t/m 2045	Gemeentegarantie Sint-Michielsgestel
Ministerie van Financiën	13.500	0,10%	2021 t/m 2051	Gemeentegarantie Deurne
	268.100			

(bedragen x € 1.000)

Doordecentralisatiegelden

Met de doordecentralisatie van huisvestingsvoorzieningen komen jaarlijks middelen beschikbaar. Deze middelen zijn afkomstig van gemeenten waarmee een doordecentralisatie-overeenkomst is gesloten en zijn bedoeld voor het realiseren en in stand houden van goede huisvestingsvoorzieningen in die gemeenten. De middelen worden in een later jaar ingezet ten behoeve van de huisvesting in de betreffende gemeenten.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden	31-12-2020		31-12-2019	
Kredietinstellingen		9.981		9.681
Crediteuren		10.432		8.787
OCW		0		0
Loonheffing	19.314		18.345	
Omzetbelasting	140		157	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		19.454		18.502
Schulden terzake van pensioenen		5.954		5.888
Overige kortlopende schulden		4.937		4.546
Subsidies OCW niet-geoormerkt	8.567		11.463	
Subsidies OCW geoormerkt	11.910		2.926	
Vooruitontv. investeringssubsidies	14.855		8.141	
Vooruitontv. bedragen	3.801		5.984	
Vakantiegeld- en dagen	14.076		13.772	
Eindschooljaarsuitkering	321		303	
Bindingstoelage	1.486		1.473	
Overige	50		66	
Overlopende passiva		55.066		44.128
		105.824		91.532

(bedragen x € 1.000)

Kredietinstellingen

Eind 2020 is € 10,0 miljoen als aflossingsverplichting voor komend jaar opgenomen als kortlopende schuld inzake kredietinstellingen. Dit is € 0,3 miljoen meer dan eind 2019 vanwege een nieuw afgesloten lening met het ministerie van financiën.

OCW

In 2020 en 2019 zijn er geen geoormerkte subsidies afgelopen met een verrekening clausule.

Overlopende passiva

De overlopende passiva bestaan grotendeels uit in 2020 aangegane verplichtingen, waarvan de betaling in kalenderjaar 2021 zal plaatsvinden en uit baten, die in kalenderjaar 2021 moeten worden verantwoord, waarvan de vordering in 2020 is opgenomen. Het betreft hier bijvoorbeeld ouderbijdragen en huur van boeken.

De vooruit ontvangen geormerkte subsidies OCW hebben betrekking op nog niet bestede geormerkte subsidies OCW, waarvan er een tweetal verrekenbaar zijn. Voor een nadere toelichting op deze post wordt verwezen naar [model G](#), onderdeel G1 en G2, verderop in dit verslag.

De niet-geormerkte subsidies OCW hebben voor een bedrag van € 6,5 miljoen betrekking op de in december 2019 ontvangen aanvullende bekostiging vanuit de 'Regeling bijzondere en aanvullende bekostiging PO en VO 2019'. In 2021 zullen deze middelen worden uitgegeven. Daarnaast is onder deze post een bedrag van € 2,8 miljoen opgenomen in verband met vooruit ontvangen niet-geormerkte subsidies OCW, die voor verslagjaar 2021 zijn toegekend. Ten slotte heeft onder deze post € 0,7 miljoen betrekking op nog niet bestede subsidies, die tot en met verslagjaar 2020 zijn toegekend.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa

Rechten

Vordering OCW

Eind 2020 heeft de vereniging een vordering op het ministerie van OCW ten bedrage van € 31,2 miljoen (eind 2019: € 30,9 miljoen). Dit betreft een vordering uit hoofde van de "Regeling onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs". Deze vordering heeft betrekking op de op balansdatum nog te ontvangen financiering voor de betaling van de ABP-premie en de loonheffing over de maand december en de opgebouwde vakantie-uitkering over de periode juni tot en met december. Aangezien deze vordering pas opeisbaar is bij discontinuïteit van de vereniging, is de vordering in de jaarrekening gewaardeerd op nihil.

Economisch claimrecht

Bij notariële akte is vastgelegd dat OMO bij het verlaten van de Kempen Campus 12,3% van de verkoopwaarde van de gemeente Veldhoven zal krijgen. Daarnaast is met de gemeente Woensdrecht schriftelijk overeengekomen, dat OMO bij toekomstige vervreemding van het ZuidWestHoek College een economisch claimrecht van 40% op de verkoopsom zal krijgen.

Bij de oplevering van de nieuwbouw van het Merletcollege te Grave is besloten uit eigen middelen € 0,9 miljoen te investeren. Als tegenprestatie is de vereniging van mening dat voor het aandeel van de inzet van eigen middelen OMO een economisch claimrecht heeft op het betreffende gebouw.

Verplichtingen

Collectieve inkoopcontracten

Ons Middelbaar Onderwijs sluit op uiteenlopende terreinen collectieve inkoopcontracten af. De totale contractwaarde van de lopende inkoopcontracten bedraagt circa € 71,0 miljoen. Ultimo 2020 bedraagt de restantwaarde van deze inkoopcontracten tot het einde van de contractperiodes € 71,0 miljoen. In onderstaand overzicht is de restantwaarde per product/dienst weergegeven:

Product/dienst	Restant contractwaarde
ICT hardware	27.979
Leermiddelen	20.703
Schoonmaak	8.511
Afdrukapparatuur	4.742
Energie	4.100
Verzekeringen	1.414
Kantoorartikelen	809
Microsoft licenties	800
Leerlingadministratie	751
Accountant	350
Schoolmeubilair	333
Meetdiensten (G&E)	236
Medewerkersonderzoek	78
Financieel administratie systeem	63
Personeel & salarisadministratiesysteem	49
Sociaal intranet	42
Online trainingen	23
	70.983

(bedragen x € 1.000)

Bouwprojecten

Voor lopende bouwprojecten is ultimo 2020 voor een bedrag van circa € 17,5 miljoen aan verplichtingen aangegaan:

School	Bouwproject	Gemeente	Verplichting
OMO SG Tongerlo	Renovatie Vincentiusstraat	Roosendaal	6.618
OMO SG Helmond	Nieuwbouw Dr.-Knippenbergcollege	Helmond	3.810
Varendonck College	Nieuwbouw Asten	Asten	2.730
Diverse scholen	Zonnepanelen	Diversen	1.133
OMO SG Tongerlo	Nieuwbouw Norbertus en Gertrudis	Roosendaal	892
IVO Deurne	Renovatie Alfrink- en Sprongcollege	Deurne	880
Rodenborch-College	Nieuwbouw	's-Hertogenbosch	758
Gymnasium Beekvliet	Uitbreiding en renovatie	Sint Michielsgestel	618
Van Maerlant	Nieuwbouw	's-Hertogenbosch	73
			17.512

(bedragen x € 1.000)

Leasecontracten

Per 3 januari 2005 is een leaseovereenkomst aangegaan met MKB Lease te Oosterhout. Deze leaseovereenkomst heeft betrekking op de invulling van de specifieke arbeidsvoorwaarden voor schoolleiders en leden van de raad van bestuur. Voor het kalenderjaar 2020 bedroegen de leasekosten (inclusief brandstofkosten) € 330.000. Ultimo 2020 bedraagt de restantwaarde van de leasecontracten tot het einde van de contractperiode circa € 0,5 miljoen.

Exploitatie

Het exploitatieresultaat van de deelnemingen (i.e. gelieerde stichtingen) bedraagt € 23.000 negatief.

Overige gegevens

Resultaatbestemming

Het resultaat 2020 van vereniging Ons Middelbaar Onderwijs is € 11,9 miljoen positief.

Bestemming resultaat	
Het resultaat wordt als volgt bestemd:	
Toevoeging aan de algemene reserve	12.162
Onttrekking aan de bestemmingsfondsen	-232
Toevoeging aan de bestemmingsfondsen	0
	11.930

(bedragen x € 1.000)

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen van materiële betekenis na balansdatum die het beeld van de jaarrekening beïnvloeden.

Geormerkte subsidies OCW (model G)

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule							
Omschrijving subsidie	Brin nr	Jaar	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m 2020	Prestatie afgerond
LerarenOntwikkelfonds	04YX	2017	LOF16-0267	31-5-2017	67.877	67.877	ja
LerarenOntwikkelfonds	21EX	2017	LOF16-0175	30-3-2017	25.128	25.128	ja
LerarenOntwikkelfonds	17JY	2017	LOF16-0099	30-3-2017	37.511	37.511	ja
LerarenOntwikkelfonds	04YX	2018	LOF17-0254	1-3-2018	75.000	75.000	ja
LerarenOntwikkelfonds	04YX	2018	LOF14-0456	4-7-2018	75.000	75.000	ja
LerarenOntwikkelfonds	16OX	2018	LOF17-0472	4-7-2018	34.500	34.500	ja
LerarenOntwikkelfonds	04SU	2018	LOF18-0019	13-11-2018	50.000	50.000	nee
LerarenOntwikkelfonds	04YX	2018	LOF18-0022	13-11-2018	75.000	75.000	nee
LerarenOntwikkelfonds	20AT	2018	LOF18-0070	13-11-2018	45.800	45.800	nee
LerarenOntwikkelfonds	04SU	2019	LOF18-0243	21-6-2019	44.932	44.932	ja
LerarenOntwikkelfonds	04SU	2019	LOF18-0233	19-3-2019	38.000	38.000	ja
LerarenOntwikkelfonds	20ZK	2019	LOF18-0107	19-3-2019	61.468	61.468	nee
LerarenOntwikkelfonds	04SU	2020	LOF20-0047	26-6-2020	29.959	29.959	nee
LerarenOntwikkelfonds	20JX	2020	LOF20-0036	26-6-2020	29.016	29.016	nee
Regionale aanpak leraren tekort	20ZK	2019	RAL19052	13-9-2019	324.800	324.800	nee
Regionale aanpak personeelstekort onderwijs	16SW	2020	RAP20027	27-7-2020	499.400	254.165	nee
Regionale aanpak personeelstekort onderwijs	21FV	2020	RAP20018	27-7-2020	693.000	254.758	nee
Regionale aanpak personeelstekort onderwijs	02FY	2020	RAP20028	27-7-2020	500.500	358.521	nee
Aanvullende bekostiging technisch vmbo 2019	21GV	2019	964199	26-11-2019	396.727	396.727	ja
Aanvullende bekostiging technisch vmbo 2019	17VP	2019	964058	26-11-2019	468.888	468.888	ja
Aanvullende bekostiging technisch vmbo 2019	13PE	2019	963841	26-11-2019	279.009	279.009	nee
Aanvullende bekostiging technisch vmbo 2019	23FY	2019	964164	26-11-2019	299.109	299.109	nee

Aanvullende bekostiging technisch vmbo 2019	04YX	2019	963760	26-11-2019	617.883	617.883	je
Aanvullende bekostiging technisch vmbo 2019	20ZK	2019	964187	26-11-2019	354.365	354.365	ja
Aanvullende bekostiging technisch vmbo 2019	02FY	2019	963941	26-11-2019	514.618	514.618	ja
Aanvullende bekostiging technisch vmbo 2019	20JX	2019	964172	26-11-2019	308.730	308.730	ja
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen	07MU	2019	1013153-01	21-11-2019	211.200	211.200	ja
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen	13PE	2019	1013152-01	21-11-2019	160.512	160.512	ja
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen	20WI	2019	1013081-01	21-11-2019	211.200	211.200	ja
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen	20ZK	2019	1013132-01	21-11-2019	194.304	194.304	nee
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen	07MU	2020	1095210-1	20-11-2020	494.685	494.685	ja
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen	13PE	2020	1095171-1	20-11-2020	376.105	376.105	ja
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen	20WI	2020	1095207-1	20-11-2020	501.598	501.598	ja
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen	20ZK	2020	1095173-1	20-11-2020	417.124	417.124	nee
Incidentele middelen leerlingendaling vo 2020	16VK	2020	LVO20026	10-7-2020	50.000	50.000	nee
Incidentele middelen leerlingendaling vo 2020	13PE	2020	LVO20016	10-7-2020	50.000	50.000	nee
Lente- en Zomerschool 2020	20ST	2020	LENZO20037	21-4-2020	98.550	98.550	nee
Lente- en Zomerschool 2020	02FY	2020	LENZO20042	21-4-2020	70.650	70.650	ja
Doorstroomprogramma po-vo	02QT	2020	DPOVO20062	29-10-2020	38.000	19.000	nee

Doorstroomprogramma po-vo	20IB	2020	DPOVO20060	29-10-2020	67.000	33.500	nee
Inhaalprogramma Corona	20GA	2020	IOP2-41211-VO	16-10-2020	67.500	67.500	nee
Inhaalprogramma Corona	21GZ	2020	IOP2-41211-VO	16-10-2020	67.500	67.500	nee
Inhaalprogramma Corona	21GV	2020	IOP2-41211-VO	16-10-2020	88.200	88.200	nee
Inhaalprogramma Corona	21FV	2020	IOP2-41211-VO	16-10-2020	144.000	144.000	nee
Inhaalprogramma Corona	18XR	2020	IOP2-41211-VO	16-10-2020	105.300	105.300	nee
Inhaalprogramma Corona	15BS	2020	IOP2-41211-VO	16-10-2020	150.300	150.300	nee
Inhaalprogramma Corona	S015AVU	2020	IOP2-41211-VO	16-10-2020	118.800	118.800	nee
Inhaalprogramma Corona	20SY	2020	IOP2-41211-VO	16-10-2020	81.000	81.000	nee
Inhaalprogramma Corona	16SW	2020	IOP2-41211-VO	16-10-2020	90.000	90.000	nee
Inhaalprogramma Corona	13PE	2020	IOP2-41211-VO	16-10-2020	148.500	148.500	nee
Inhaalprogramma Corona	07MU	2020	IOP2-41211-VO	16-10-2020	81.000	81.000	nee
Inhaalprogramma Corona	04XU	2020	IOP2-41211-VO	16-10-2020	9.900	9.900	nee
Inhaalprogramma Corona	26MZ	2020	IOP2-41211-VO	16-10-2020	45.000	45.000	nee
Inhaalprogramma Corona	04SU	2020	IOP2-41211-VO	16-10-2020	252.000	252.000	nee
Inhaalprogramma Corona	17VP	2020	IOP2-41211-VO	16-10-2020	129.600	129.600	nee
Inhaalprogramma Corona	20ZK	2020	IOP2-41211-VO	16-10-2020	180.000	180.000	nee
Inhaalprogramma Corona	02FY	2020	IOP2-41211-VO	16-10-2020	149.400	149.400	nee
Inhaalprogramma Corona	20JX	2020	IOP2-41211-VO	16-10-2020	328.500	328.500	nee
Inhaalprogramma Corona	16OX	2020	IOP2-41211-VO	16-10-2020	540.000	540.000	nee
Inhaalprogramma Corona	20AT	2020	IOP2-41211-VO	16-10-2020	151.200	151.200	nee
Inhaalprogramma Corona	20IB	2020	IOP2-41211-VO	16-10-2020	121.500	121.500	nee
Inhaalprogramma Corona	02QT	2020	IOP-41211-VO	10-7-2020	192.600	192.600	nee

Inhaalprogramma Corona	04YX	2020	IOP-41211-VO	10-7-2020	99.000	99.000	nee
Inhaalprogramma Corona	07MU	2020	IOP-41211-VO	10-7-2020	54.000	54.000	nee
Inhaalprogramma Corona	14SW	2020	IOP-41211-VO	10-7-2020	102.600	102.600	nee
Inhaalprogramma Corona	16SW	2020	IOP-41211-VO	10-7-2020	90.000	90.000	nee
Inhaalprogramma Corona	16VK	2020	IOP-41211-VO	10-7-2020	270.900	270.900	nee
Inhaalprogramma Corona	17HN	2020	IOP-41211-VO	10-7-2020	215.100	215.100	nee
Inhaalprogramma Corona	17JY	2020	IOP-41211-VO	10-7-2020	70.200	70.200	nee
Inhaalprogramma Corona	17KF	2020	IOP-41211-VO	10-7-2020	36.000	36.000	nee
Inhaalprogramma Corona	17VP	2020	IOP-41211-VO	10-7-2020	95.400	95.400	nee
Inhaalprogramma Corona	19RX	2020	IOP-41211-VO	10-7-2020	188.900	188.900	nee
Inhaalprogramma Corona	20AT	2020	IOP-41211-VO	10-7-2020	180.900	180.900	nee
Inhaalprogramma Corona	20ST	2020	IOP-41211-VO	10-7-2020	161.100	161.100	nee
Inhaalprogramma Corona	20WI	2020	IOP-41211-VO	10-7-2020	143.100	143.100	nee
Inhaalprogramma Corona	21EX	2020	IOP-41211-VO	10-7-2020	128.700	128.700	nee
Inhaalprogramma Corona	21GV	2020	IOP-41211-VO	10-7-2020	56.700	56.700	nee
Inhaalprogramma Corona	23FY	2020	IOP-41211-VO	10-7-2020	21.600	21.600	nee
Inhaalprogramma Corona	31LW	2020	IOP-41211-VO	10-7-2020	67.500	67.500	nee
Totaal subsidies zonder verrekeningsclausule					14.110.648	13.232.692	

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule											
G2-A Aflopend ultimo											
Omschrijving subsidie	Brin nr	Jaar	Toe-wijzing Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale subsidiabele kosten t/m vorig	Saldo 1-1-2020	Ontvangen t/m 2020	Totale kosten in 2020	Te verrekenen 31-12-2020
Totaal aflopende subsidies met verrekeningsclausule						0	0	0	0	0	0
G2-B Doorlopend na											
Omschrijving subsidie	Brin nr	Jaar	Toe-wijzing Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale subsidiabele kosten t/m vorig	Saldo 1-1-2020	Ontvangen t/m 2020	Subsidiabele kosten in 2020	Saldo per 31-12-2020
Sterk techniek-onderwijs 2020–2023	21GZ	2020	STO19016	1-8-2019	3.064.000	0	0	0	828.107	683.950	144.157
Sterk techniek-onderwijs 2020–2023	21GV	2020	STO19027	1-7-2019	3.822.747	0	0	0	1.033.174	198.025	835.149
Sterk techniek-onderwijs 2020–2023	13PE	2020	STO19030	17-12-2019	4.701.250	0	0	0	1.270.607	670.450	600.157
Sterk techniek-onderwijs 2020–2023	04YX	2020	STO19020	17-12-2019	6.193.288	0	0	0	1.668.453	707.232	961.221
Sterk techniek-onderwijs 2020–2023	04SU	2020	STO19025	19-12-2019	18.112.353	0	0	0	4.895.228	4.075.133	820.093
Sterk techniek-onderwijs 2020–2023	17HN	2020	STO1900S	17-12-2019	1.837.290	0	0	0	496.564	327.128	169.436
Sterk techniek-onderwijs 2020–2023	02FY	2020	STO19070	14-7-2020	3.853.300	0	0	0	1.041.431	104.880	936.551
Pilot praktijkgericht programma voor gl en tl	20SY	2020	GLTL20112	4-12-2020	161.348	0	0	0	64.539	-	64.539
Pilot praktijkgericht programma voor gl en tl	16SW	2020	GLTL20118	30-11-2020	162.000	0	0	0	64.800	-	64.800
Pilot praktijkgericht programma voor gl en tl	16SW	2020	GLTL20040	30-11-2020	157.400	0	0	0	62.960	-	62.960
Pilot praktijkgericht programma voor gl en tl	04SU	2020	GLTL20054	30-11-2020	162.000	0	0	0	64.800	-	64.800
Pilot praktijkgericht programma voor gl en tl	20ZK	2020	GLTL20168	30-11-2020	161.984	0	0	0	64.793	-	64.793
Pilot praktijkgericht programma voor gl en tl	02FY	2020	GLTL20012	30-11-2020	162.000	0	0	0	64.800	-	64.800
Pilot praktijkgericht programma voor gl en tl	02FY	2020	GLTL20267	30-11-2020	162.000	0	0	0	64.800	-	64.800
Pilot praktijkgericht programma voor gl en tl	20JX	2020	GLTL20033	30-11-2020	162.000	0	0	0	64.800	-	64.800
Pilot praktijkgericht programma voor gl en tl	16OX	2020	GLTL20284	30-11-2020	162.000	0	0	0	64.800	-	64.800
Pilot praktijkgericht programma voor gl en tl	16OX	2020	GLTL20276	30-11-2020	153.091	0	0	0	61.236	-	61.236
Pilot praktijkgericht programma voor gl en tl	16OX	2020	GLTL20283	30-11-2020	161.619	0	0	0	64.647	-	64.647
Pilot praktijkgericht programma voor gl en tl	17HN	2020	GLTL20135	30-11-2020	162.000	0	0	0	64.800	500	64.300
Pilot praktijkgericht programma voor gl en tl	20IB	2020	GLTL20098	30-11-2020	161.850	0	0	0	64.740	6.056	58.684
Totaal doorlopende subsidies zonder verrekeningsclausule					43.675.518	0	0	0	12.070.077	6.773.354	5.296.723

Toelichting

- subsidie lente- en zomerscholen: Aanvullende subsidie voor deelnemende scholen aan de lente- of zomerschool VO, met als doel om het aantal zittenblijvers te verminderen.
- leraren ontwikkelfonds: Aanvullende subsidie ten behoeve van activiteiten van leraren ter bevordering van de onderwijskwaliteiten, de versterking van de beroepsgroep en de professionalisering van leraren.
- regionale aanpak personeelstekort onderwijs: Het personeelstekort in het primair en voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs is een groeiend probleem. De arbeidsmarkt voor onderwijs wordt sterk regionaal bepaald. In de regio liggen de meeste kansen om te komen tot oplossingen. Deze subsidieregeling heeft als doel om partijen in de regio te ondersteunen om het personeelstekort gezamenlijk aan te pakken.
- incidentele middelen leerlingendaling vo: Subsidie voor het samen met verschillende partners in de regio opstellen van een plan, gericht op het tot stand brengen van een transitie naar een levensvatbaar en kwalitatief goed onderwijsaanbod dat de leerlingendaling in de regio kan opvangen en waarbij tegelijkertijd de reistijd voor leerlingen binnen acceptabele grenzen blijft.
- subsidieregeling doorstroomprogramma's po-vo: Ter verkrijging van kennis en vaardigheden van de deelnemers gericht op de versoepeling van de overgang van het primair naar het voortgezet onderwijs.

- aanvullende bekostiging technisch vmbo: Aanvullende subsidie voor het vmbo om het technisch vmbo te verbeteren.
- regionale aanpak lerarentekort: Aanvullende subsidie voor activiteiten die zich richten op de aanpak van de kwantitatieve en kwalitatieve tekorten in de personeelsvoorziening. Hieronder kan ook worden verstaan activiteiten die gericht zijn op de totstandbrenging of versterking van samenwerking in de regio voor het wegwerken van een lerarentekort.
- tegemoetkoming kosten opleidingsscholen: Tegemoetkoming in de kosten van een opleidingsschool of aspirant-opleidingsschool voor de begeleiding van studenten die hun opleiding voor een groot gedeelte op de werkplek volgen en de inrichting en instandhouding van een opleidingsinfrastructuur voor een opleidingsschool of aspirant-opleidingsschool.
- inhaalprogramma corona: Scholen en instellingen uit basisonderwijs, speciaal onderwijs, speciaal basisonderwijs, voortgezet onderwijs, voortgezet speciaal onderwijs, mbo en volwasseneneducatie kunnen subsidie aanvragen om leerlingen en studenten extra ondersteuning te bieden vanwege leer- en ontwikkelachterstanden of studieovertraging. Het gaat om achterstanden veroorzaakt door de coronacrisis.
- pilot praktijkgericht programma voor gl en tl: De komende jaren worden de gemengde leerweg (GL) en de theoretische leerweg (TL) van het vmbo samengevoegd tot één nieuwe leerweg. Binnen deze nieuwe leerweg volgen alle leerlingen een praktijkgericht examenprogramma en sluiten dat af. De komende jaren wordt er met de nieuwe leerweg ervaring opgedaan door middel van een pilot.
- sterk techniek onderwijs 2020-2023: De regeling Sterk techniekonderwijs 2020-2023 moet leiden tot een breed en kwalitatief hoogstaand technisch onderwijsaanbod. Bovendien gaan alle vmbo-techniekscholen vanaf 2020 samenwerken met partners in de regio.

WNT / Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders (model H)

Op 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. Op 1 januari 2016 is de sectorale regeling van het ministerie van OCW vervangen door een systeem van bezoldigingsklassen.

Het aantal complexiteitspunten per criterium is als volgt:

- Driejaarsgemiddelde van de totale baten per kalenderjaar: 10
- Driejaarsgemiddelde van het aantal bekostigde leerlingen: 5
- Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren: 5

Het bezoldigingsmaximum voor vereniging Ons Middelbaar Onderwijs in 2020 bedraagt met totaal 20 punten (klasse G) € 201.000. Dit geldt naar rato van de omvang en/of de duur van het dienstverband. Voor voorzitters van raden van toezicht ligt het maximum op € 30.150; voor leden op € 20.100.

In onderstaande tabel is de bezoldiging van de bestuurders van vereniging Ons Middelbaar Onderwijs opgenomen.

bedragen x 1 €	Jos Kusters	Eugène Bernard	Yvonne Kops
Functiegegevens	Voorzitter	Voorzitter	Lid
Aanvang functievervulling in 2020	1-1	n.v.t.	1-1
Einde functievervulling in 2020	31-12	n.v.t.	31-12
Deeltijdfactor in fte	1,0	n.v.t.	1,0
Dienstbetrekking?	ja	n.v.t.	ja
Bezoldiging 2020			
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	168.210	n.v.t.	157.219
Beloningen betaalbaar op termijn	21.738	n.v.t.	21.246
Subtotaal bezoldiging	189.948		178.465
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	201.000	n.v.t.	201.000
Reden overschrijding bezoldigingsmaximum	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging 2020	189.948		178.465
Gegevens 2019			
Aanvang functievervulling in 2019	n.v.t.	1-1	1-1
Einde functievervulling in 2019	n.v.t.	30-09	31-12
Deeltijdfactor 2019 in fte	n.v.t.	1,0	1,0
Bezoldiging 2018			
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	n.v.t.	129.548	144.378
Beloningen betaalbaar op termijn	n.v.t.	15.686	20.534
Totale bezoldiging 2019		145.234	164.912
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	n.v.t.	145.101	194.000
Totale bezoldiging 2019		145.234	164.912

In onderstaande tabel is de bezoldiging van de toezichhouders van vereniging Ons Middelbaar Onderwijs opgenomen.

bedragen x 1 €	Theo Camps	Marijke Kral	Bob van Geffen
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang functievervulling in 2020	1-1	1-1	1-1
Einde functievervulling in 2020	31-12	30-6	30-6
Bezoldiging 2020			
Totale bezoldiging	11.349	3.049	4.390
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	30.150	9.995	9.995
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2019			
Aanvang functievervulling in 2019	1-1	1-1	1-1
Einde functievervulling in 2019	31-12	31-12	31-12
Bezoldiging 2019			
Totale bezoldiging	10.976	5.897	8.780
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	29.100	19.400	19.400
bedragen x 1 €			
	Frank Verhoeven	Harrie Meelen	Barbara Snijder
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang functievervulling in 2020	1-1	1-1	1-1
Einde functievervulling in 2020	31-12	31-12	31-12
Bezoldiging 2020			
Totale bezoldiging	6.097	5.394	4.691
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	20.100	20.100	20.100
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2019			

Aanvang functievervulling in 2019	1-1	1-1	1-1
Einde functievervulling in 2019	31-12	31-12	31-12
Bezoldiging 2019			
Totale bezoldiging	5.897	4.537	3.225
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	19.400	19.400	19.400
bedragen x 1 €	Wilma de Koning	Hans Junggeburst	Eddy Vaassen
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang functievervulling in 2020	1-7	1-1	1-1
Einde functievervulling in 2020	31-12	31-12	30-6
Bezoldiging 2020			
Totale bezoldiging	2.459	5.490	3.049
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	10.105	20.100	9.995
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2019			
Aanvang functievervulling in 2019	n.v.t.	1-1	1-1
Einde functievervulling in 2019	n.v.t.	31-12	31-12
Bezoldiging 2019			
Totale bezoldiging	n.v.t.	5.490	5.897
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	n.v.t.	19.400	19.400
bedragen x 1 €	Joke Snippe	Paul van Geest	
Functiegegevens	Lid	Lid	
Aanvang functievervulling in 2020	1-7	1-7	
Einde functievervulling in 2020	31-12	31-12	
Bezoldiging 2020			
Totale bezoldiging	3.689	3.689	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	10.105	10.105	

-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2019		
Aanvang functievervulling in 2019	n.v.t.	n.v.t.
Einde functievervulling in 2019	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging 2019		
Totale bezoldiging	n.v.t.	n.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	n.v.t.	n.v.t.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Deelnemingen/verbonden partijen (model E)

Naam	Statutaire zetel	Eigen vermogen 31-12-2020	Resultaat 2020	Omzet 2020	Art 2:403 Ja/Nee	Consolidatie %
Stichting ter behartiging van de belangen van het VO Valkenswaard	Valkenswaard	0	0	0	Nee	100
Stichting Steunfonds Jeroen Bosch College	's-Hertogenbosch	23	0	0	Nee	100
Stichting Steun OMO Scholengemeenschap Tongerlo	Roosendaal	738	-4	0	Nee	100
Sint Canisiusstichting	Tilburg	-3	-3	20	Nee	100
Stichting Ons Middelbaar Onderwijsfonds	Tilburg	5.173	-14	-5	Nee	100
Subtotaal		5.931	-21	15		
St Boekenfonds van het Van Maerlantlyceum	Eindhoven	441	-2	0	Nee	100
Subtotaal		441	-2	0		
Deelnemingen die niet door OMO worden geadministreerd						
Stichting Beekvliet Internationale contacten	St.Michielsgestel	38	0	0	Nee	100
Subtotaal		38	0	0		
Totaal		6.410	-23	15		

Van de volgende deelnemingen waren op het moment van het opmaken van de jaarrekening 2020 geen financiële jaarverslagen in bezit:

Naam	Statutaire zetel	Eigen vermogen 31-12-2020	Resultaat 2020	Omzet 2020	Art 2:403 Ja/Nee	Consolidatie %
Stichting Boekenfonds Gertudiscollege	Roosendaal	p.m.	p.m.	p.m.	Nee	100
Stichting steunfonds Dr.-Knippenberg College Helmond	Helmond	p.m.	p.m.	p.m.	Nee	100
Stichting Beekvliet	St.Michielsgestel	p.m.	p.m.	p.m.	Nee	100

Onderstaande samenwerkingsverbanden zijn minderheidsdeelnemingen:

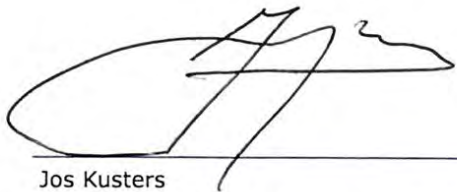
Statutaire naam	Statutaire zetel	Juridische vorm	Soort activiteit
Stichting Samenwerkingsverband VO-VSO Nijmegen en omgeving	Nijmegen	Stichting	Overig
Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Bergen op Zoom e.o.	Bergen op Zoom	Stichting	Overig
Samenwerkingsverband VO in de regio Roosendaal	Roosendaal	Stichting	Overig
Stichting Regionaal Samenwerkingsverband Breda en omgeving	Breda	Stichting	Overig
Stichting Samenwerkingsverband passend onderwijs VO Tilburg e.o.	Tilburg	Stichting	Overig
Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs De Meierij	Hertogenbosch	Stichting	Overig
Samenwerkingsverband VO Brabant Noordoost	Oss	Stichting	Overig
Regionaal Samenwerkingsverband voor passend onderwijs Eindhoven en Kempenland	Eindhoven	Stichting	Overig
Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO-VSO Helmond-Peelland	Helmond	Stichting	Overig
Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs De Langstraat	Waalwijk	Stichting	Overig

Honorarium externe accountant

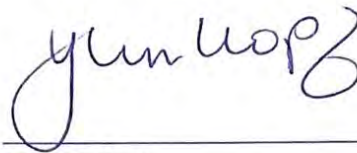
In het verslagjaar zijn de volgende honoraria ten laste gebracht van de vereniging, een en ander zoals bedoeld in artikel 2: 328a BW:

Specificatie honorarium accountant	2020	begroting 2020	2019
Onderzoek jaarrekening	122.000	80.000	100.000
Controle bekostiging	20.000	20.000	20.000
Andere controle opdrachten	8.000	20.000	4.000
	150.000	120.000	124.000

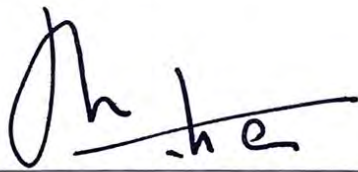
Ondertekening Raad van Bestuur en Raad van Toezicht

Jos Kusters
voorzitter Raad van Bestuur

Yvonne Kops
lid Raad van Bestuur

Theo Camps
voorzitter Raad van Toezicht

Paul van Geest
lid Raad van Toezicht

Hans Junggebur
lid Raad van Toezicht

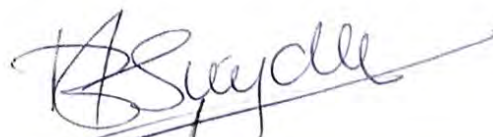

Wilma de Koning
lid Raad van Toezicht

Harrie Meelen
lid Raad van Toezicht

Barbara Snijder
lid Raad van Toezicht

Joke Snippe
lid Raad van Toezicht

Frank Verhoeven
lid Raad van Toezicht

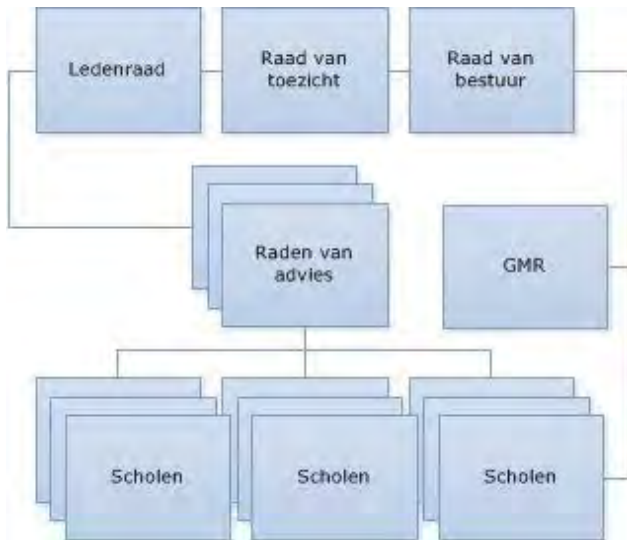
Bijlagen

Jaarverslag 2020 - Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs

Bijlage 1. Organisatie Ons Middelbaar Onderwijs

Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs kent drie organen: de ledenraad, de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur. In onderstaand schema zijn de onderlinge samenhangen weergegeven.

Schoolleiders

Alle schoolleiders van de vereniging zijn in algemene dienst. Op 1 januari 2021 waren zij verbonden aan de volgende scholen:

· 2College	de heer Leon Spaan
· Baanderherencollege	mevrouw Emmeken van der Heijden (wnd.directeur)
· Bossche Vakschool/Van Maerlant	mevrouw Fleur Cerini
· De Nieuwste School	mevrouw Marieke van den Hurk
· Eckartcollege	mevrouw Claire Arts
· Elzendaalcollege	mevrouw Lisette Verstegen (wnd.rector)
· Gymnasium Beekvliet	mevrouw Carla Faassen
· Instelling VO Deurne	mevrouw Elke Oegema
· Jacob-Roelandslyceum	mevrouw Emmeken van der Heijden (wnd.rector)
· Jeroen Bosch College	mevrouw Marjo van IJzendoorn
· Kwadrant Scholengroep	mevrouw Nynke Gerritsma
· Maaslandcollege	de heer Ivo Vis
· Maurick College	de heer Ben van den Anker
· Merletcollege	mevrouw Iedje Heere
· Metameer	mevrouw Berita Cornelissen
· Mill Hill College	de heer Ard van Aken
· Munnikenheide College	mevrouw Wilma Scholtes (wnd.directeur)
· OMO Scholengroep Bergen op Zoom	de heer Titus Frankemölle
· OMO Scholengroep De Langstraat	de heer Edwin Verlangen
· OMO Scholengroep Helmond	de heer Paul Metzemaekers
· OMO scholengroep Tongerlo	mevrouw Marjolein de Leeuw
· Rodenborch-College	mevrouw Marjo van IJzendoorn
· Roncalli Scholengemeenschap	mevrouw Barbara Baelemans (a.i.)
· Rythovius College	mevrouw Marleen van den Hurk
· Scholengroep Het Plein	mevrouw Corinne Sebregts
· Scholengemeenschap Were Di	de heer Edward de Gier
· Sint-Janslyceum	de heer Jean Wiertz
· Sint-Odulphuslyceum	de heer Frans Claassens
· Sondervick College	mevrouw Monique van Roosmalen
· Theresialyceum	mevrouw Cisca Zweers
· Van Maerlantlyceum	mevrouw Emmeken van der Heijden
· Varendonck College	mevrouw Irma van Nieuwenhuijsen
· VO Veghel	mevrouw Anita O'Connor

Ledenraad

Voor de samenstelling van de ledenraad, alsmede het verslag van de activiteiten in 2020 wordt verwezen naar het '[Verslag ledenraad](#)'.

Raad van Toezicht

Voor de samenstelling van de Raad van Toezicht, alsmede het verslag van de activiteiten in 2020 wordt verwezen naar het '[Verslag Raad van Toezicht](#)'.

Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Voor de samenstelling van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad, alsmede het verslag van de activiteiten in 2020 wordt verwezen naar het '[Verslag gemeenschappelijke medezeggenschapsraad](#)'.

Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur is het bevoegd gezag van vereniging Ons Middelbaar Onderwijs en bestaat uit twee statutaire leden. Daarnaast is een ambtelijk secretaris aangesteld. De voorzitter van de Raad van Bestuur vertegenwoordigt de vereniging en legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht voor het door de Raad van Bestuur gevoerde beleid.

De raad van bestuur bestaat uit de volgende personen:

- de heer Jos Kusters, voorzitter
- mevrouw Yvonne Kops, lid

Ambtelijk secretaris van de Raad van Bestuur is Rob van Eijck. Hij is tevens algemeen directeur van het OMO-bureau.

Bureau Ons Middelbaar Onderwijs

Het OMO-bureau is de interne serviceorganisatie van de vereniging. Het OMO-bureau ondersteunt de Raad van Bestuur en de scholen. Algemeen directeur in 2020 is de heer Rob van Eijck, concerncontroller is de heer Patrick van Rossum. Voor een beschrijving van de ontwikkelingen en activiteiten van het OMO-bureau in 2020 wordt verwezen naar het '[Verslag Bureau Ons Middelbaar Onderwijs](#)'.

Klachtencommissie

De vereniging heeft een klachtencommissie ingesteld voor de klachtenregeling en de regeling ter voorkoming van seksuele intimidatie, agressie, geweld (waaronder pesten) en discriminatie. De commissie integriteitsvraagstukken (op basis van de klokkenluidersregeling) vormt een personele unie met de klachtencommissie. De samenstelling van de klachtencommissie is gerelateerd aan de aard van haar werkzaamheden: zij bestaat uit twee voormalige schoolleiders, twee artsen/psychologen en vier juristen, onder wie de voorzitter en de vicevoorzitter.

De samenstelling van de klachtencommissie was in 2020 als volgt:

- de heer drs. H.M. Claessen
- de heer mr. F.J.G.M. de Hommel (vice-voorzitter)
- de heer mr. F Lathouwers (vanaf 1 juni 2020)
- mevrouw dr. M.E.T. van den Muijsenbergh
- de heer P. van der Poel
- mevrouw drs. Y. Siebelink
- de heer mr. S. Sonke
- de heer prof. mr. P.J.J. Zoontjens (voorzitter)

Vertrouwenspersoon integriteit is de heer prof. dr. H.P.J. Witte.

Bijlage 2: Slaagpercentages 2020

Bij 'Onderwijs in kerncijfers', staan de gemiddelde slaagpercentages van de leerlingen van vereniging Ons Middelbaar Onderwijs ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De tabel in deze bijlage geeft de slaagpercentages per school en opleiding weer.

School / vestiging	vmbo-b	vmbo-k	vmbo-g/t	havo	vwo
2College					
Durendael	100,0%	100,0%	100,0%	99,1%	100,0%
Cobbenhagenlyceum				97,0%	98,0%
Cobbenhagenmavo			100,0%		
Ruivenmavo			100,0%		
Jozefmavo			100,0%		
Baanderherencollege	100,0%	100,0%	100,0%		
Bossche Vakschool					
Bossche Vakschool	100,0%	100,0%			
Van Maerlant		99,0%	100,0%		
De Nieuwste School			100,0%	100,0%	100,0%
Eckartcollege					
Eckartcollege			100,0%	98,7%	100,0%
Nuenens College	100,0%	100,0%	100,0%		
Elzendaalcollege					
Boxmeer			100,0%	97,4%	98,9%
Gennep	100,0%	100,0%	100,0%		
Fioretti College	98,4%	98,9%	100,0%		
Gymnasium Beekvliet					99,3%
Instelling Voortgezet Onderwijs Deurne					
Peellandcollege				97,9%	100,0%
Alfrinkcollege			100,0%		
Hub van Doornecollege	100,0%	100,0%			
Jacob-Roelandslyceum				97,4%	98,9%
Jeroen Bosch College			98,7%	89,9%	97,2%
Kwadrant Scholengroep					
Hanze College	97,9%	100,0%	100,0%		
Cambreur College	100,0%	97,8%	100,0%	97,9%	96,9%
Maaslandcollege			100,0%	96,8%	97,1%
Maurick College	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Merletcollege					
Mill	100,0%	100,0%	100,0%		
Cuijk	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	98,1%
Grave	100,0%	100,0%	98,2%	98,0%	
Metameer					
Jenaplan Boxmeer	100,0%	100,0%	100,0%		
Stevensbeek	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Mill Hill College			100,0%	95,2%	100,0%
Munnikenheide College					
Etten-Leur	100,0%	98,9%	100,0%		

Rucphen	100,0%	100,0%	96,8%		
OMO Scholengroep Bergen op Zoom					
Mollerlyceum			95,5%	100,0%	100,0%
't Ravelijn	100,0%	100,0%	100,0%		
Zuidwesthoek College	100,0%	100,0%	97,4%		
OMO Scholengroep De Langstraat					
Walewyc			100,0%		
Dr. Mollercollege				99,3%	97,8%
Van Haestrechtcollege	100,0%	100,0%	100,0%		
d'Oultremontcollege			96,6%	96,5%	98,5%
OMO Scholengroep Helmond					
Vakcollege Helmond	100,0%	100,0%			
Carolus Borromeus College			100,0%	99,1%	100,0%
Dr.-Knippenbergcollege			95,8%	94,9%	100,0%
OMO scholengroep Tongerlo					
Da Vinci College	100,0%	100,0%			
Norbertus Gertrudis Mavo			100,0%	100,0%	100,0%
Norbertus Gertrudis Lyceum				98,0%	100,0%
Rodenborch-College			98,0%	96,2%	97,2%
Roncalli Scholengemeenschap			98,7%	98,1%	97,0%
Rythovius College			98,9%	99,0%	100,0%
Scholengemeenschap Were Di	100,0%	100,0%	100,0%	98,6%	98,4%
Scholengroep Het Plein					
Sint-Joriscollège			98,3%	97,5%	95,1%
Helder havo/vwo				100,0%	100,0%
Aloysius De Roosten			99,1%		
Vakcollege Eindhoven	97,7%	100,0%			
Sint-Janslyceum			97,4%	97,5%	98,6%
Sint-Odulphuslyceum				100,0%	100,0%
Sondervick College	97,8%	100,0%	99,1%	93,8%	100,0%
Theresialyceum				98,3%	98,3%
Van Maerlantlyceum				96,3%	97,9%
Varendonck College					
Asten				98,3%	100,0%
Someren	100,0%	100,0%	100,0%		
Zwijzen College Veghel				98,1%	99,0%
Gemiddelde OMO scholen	99,6%	99,8%	99,4%	97,7%	98,9%
Landelijk gemiddelde	99,4%	99,5%	99,2%	97,5%	98,9%

Bijlage 3: Toezichtarrangementen onderwijsinspectie

Onderstaande tabel geeft de arrangementen per locatie weer voor de per 31 december 2020 toegekende toezichtarrangementen.

Legenda

- G Goed
- B/V Basisarrangement / voldoende
- O Aangepast toezichtarrangement 'onvoldoende' (voorheen 'zwak')
- ZZ Aangepast toezichtarrangement 'zeer zwak'

Naam school/vestiging	pro	vmbo-b	vmbo-k	vmbo-g/t	havo	vwo
2College						
Cobbenhagenlyceum					B	B
Cobbenhagenmavo				B		
Durendael		B	B	B	B	B
Jozefmavo				B		
Ruivenmavo				B		
Baanderherencollege pro	B					
Baanderherencollege vmbo		B	B	B		
Bossche Vakschool						
Bossche Vakschool		B	B			
Van Maerlant			B	B		
De Nieuwste School				B	B	B
Eckartcollege						
Eckartcollege				G	G	G
Nuenens College		B	B	B		
Elzendaalcollege						
Boxmeer				B	B	B
Gennep		B	B	B		
Gymnasium Beekvliet						G
I VO-Deurne						
Alfrinkcollege				B		
Hub van Doornecollege		B	B			
Peellandcollege					B	B
Sprongcollege	B					
Jacob-Roelandslyceum					B	B
Jeroen Bosch College				B	B	B
Kwadrant Scholengroep						
Cambreur College		B	B	B	B	B
Hanze College		B	B	B		
Maaslandcollege				B	B	B
Maurick College		B	B	B	B	B
Merletcollege						
Cuijk		B	B	B	B	B
Grave		B	B	B	B	
Mill		B	B	B		
Metameer						
Jenaplan Boxmeer		B	B	V		
Stevensbeek					B	B
Mill Hill College				B	B	B
Munnikenheide College						

Etten-Leur		B	B	B		
Rucphen		B	B	B		
OMO SG Bergen op Zoom						
Mollerlyceum					B	B
't R@velijn		B	B	G		
ZuidWesthoek College		B	B	B		
OMO SG De Langstraat						
d'Oultremontcollege				B	B	B
Dr. Mollercollege					B	B
Van Haestrechtcollege		B	B	B		
Walewyc				G		
OMO SG Helmond						
Carolus Borromeus College				B	B	B
Dr.-Knippenbergcollege				G	B	G
Praktijkschool Helmond	B					
Vakcollege Helmond		B	B			
OMO SG Tongerlo						
Da Vinci College	B	B	B			
Gertrudiscollege				B	B	B
Norbertus Gertrudis Lyceum					B	B
Roncalli Scholengemeenschap				B	B	B
Rodenborch-College				B	B	B
Rythovius College				B	B	B
Scholengroep Het Plein						
Aloysius De Roosten				B		
Antoon Schellenscollege (alleen onderbouw)						
Helder havo/vwo					B	V
Praktijkschool Eindhoven	B					
Sint-Joriscollge				B	B	B
Vakcollege Eindhoven		B	B			
Scholengemeenschap Were Di		B	B	B	B	B
Sint-Janslyceum				B	B	B
Sint-Odulphuslyceum					B	B
Sondervick College		B	B	B	V	B
Theresialyceum					B	B
Van Maerlantlyceum					B	B
Varendonck College						
Asten					B	B
Someren	B	B	B	B		
VO Veghel						

Fioretti College	G	G	G	G			
Zwijssen College Veghel					G	G	
Totaal goed	1	1	1	5	2	4	14
Totaal voldoende	6	24	25	37	33	31	156
Totaal onvoldoende	0	0	0	0	0	0	0
Totaal zeer zwak	0	0	0	0	0	0	0
Totaal opleidingen	7	25	26	42	35	35	170

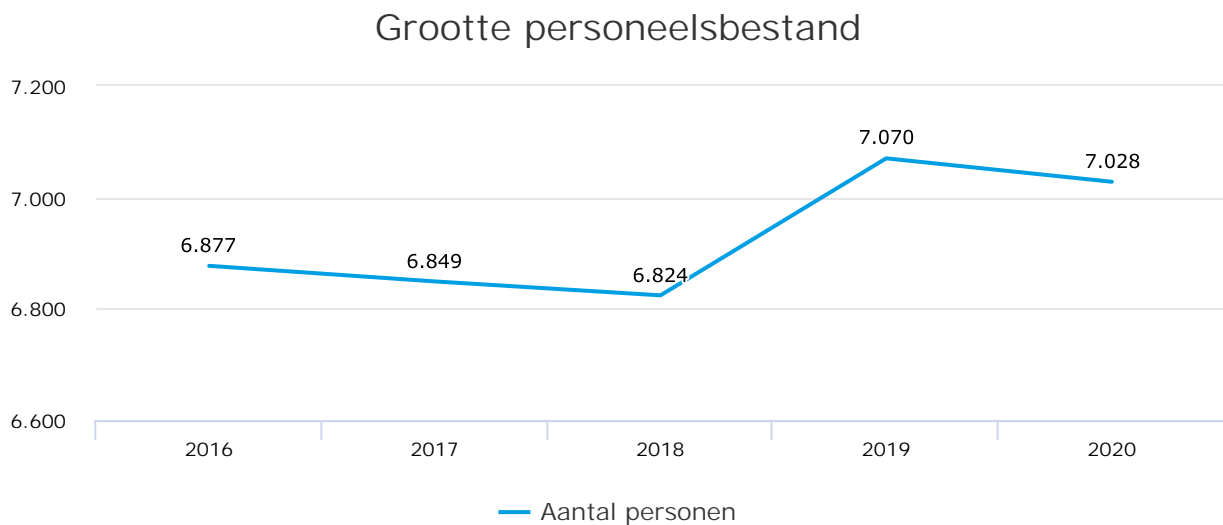
Bijlage 4: Personeel in cijfers

In deze bijlage worden enkele personele kengetallen van 2020 in relatie tot voorgaande jaren grafisch gepresenteerd. Onder elke grafiek staat een korte toelichting.

1. Samenstelling personeelsbestand

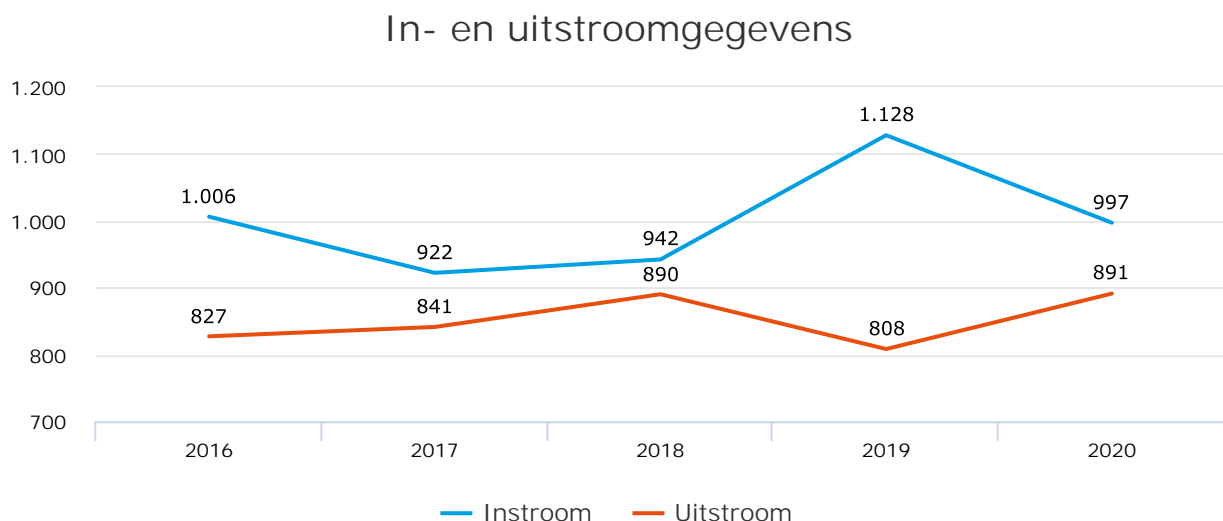
Achtereenvolgens worden de cijfers van het totale personeelsbestand van Ons Middelbaar Onderwijs en de instroom- en uitstroomgegevens weergegeven.

1.1. Grootte personeelsbestand

Het totaal aantal personeelsleden dat in 2020 in dienst is, is iets gedaald ten opzichte van 2019. Nadat in 2019 het aantal personeelsleden gestegen is ten gevolge van een bestuursovername van Stichting Metameer, is nu de daling van personeelsleden net als de jaren ervoor het gevolg van de vermindering van leerlingaantallen.

1.2 In- en uitstroomgegevens

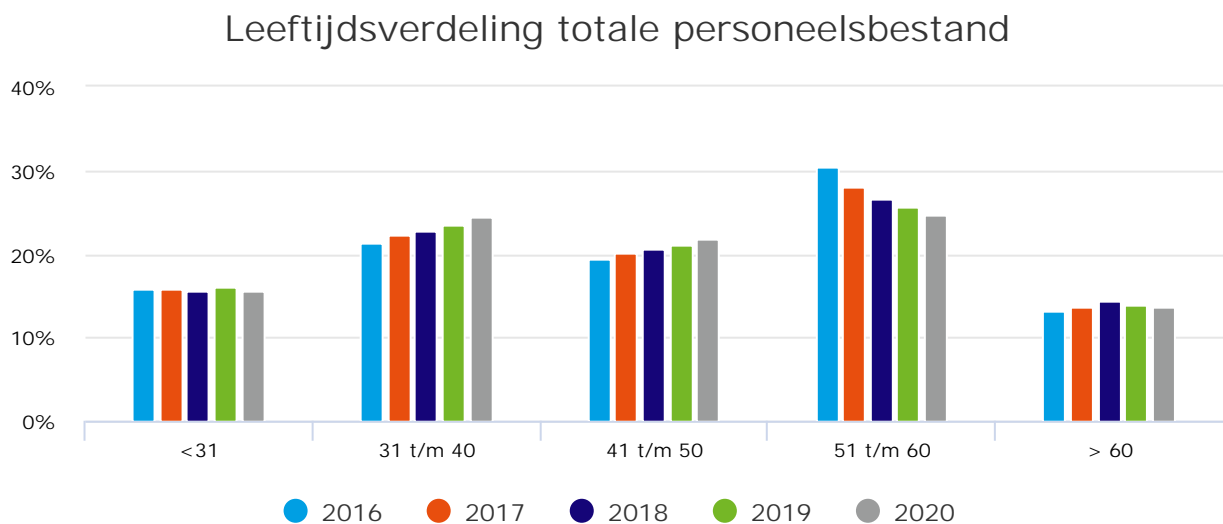
Het betreft het totaal aantal personen (inclusief bureau en raad van bestuur) dat in dienst is getreden of uit dienst is gegaan, maar ook uitbreidingen of inkortingen van de betrekkingssomvang bij Ons Middelbaar Onderwijs.

2. Verdeling naar categorieën

Achtereenvolgens wordt een aantal grafieken weergegeven die betrekking hebben op de verdeling van het personeelsbestand naar diverse categorieën. Het betreft:

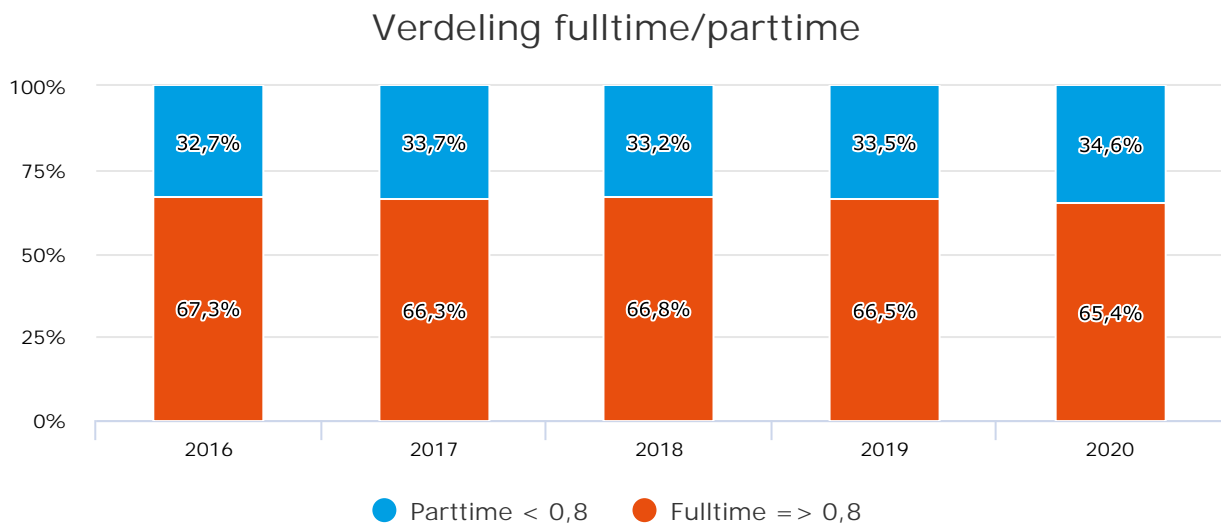
1. uitsplitsing naar leeftijdscategorieën;
2. verdeling in fulltime en parttime aanstellingen;
3. vaste en tijdelijk aanstellingen;
4. verhouding docenten in LB, LC en LD/LE (functiemix);
5. verdeling man en vrouw;
6. verdeling naar vrouw en man in leidinggevende posities.

2.1 Leeftijdsverdeling totale personeelsbestand

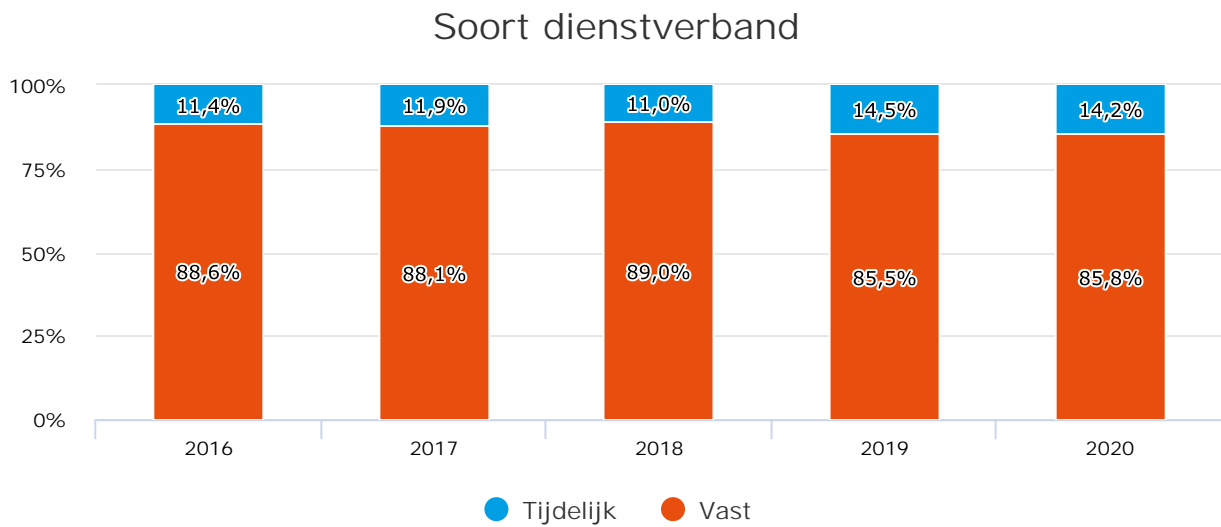

De (gewogen) gemiddelde leeftijd (45,1 jaar) van het personeelsbestand is in 2020 nagenoeg gelijk gebleven aan 2019 (45,2 jaar).

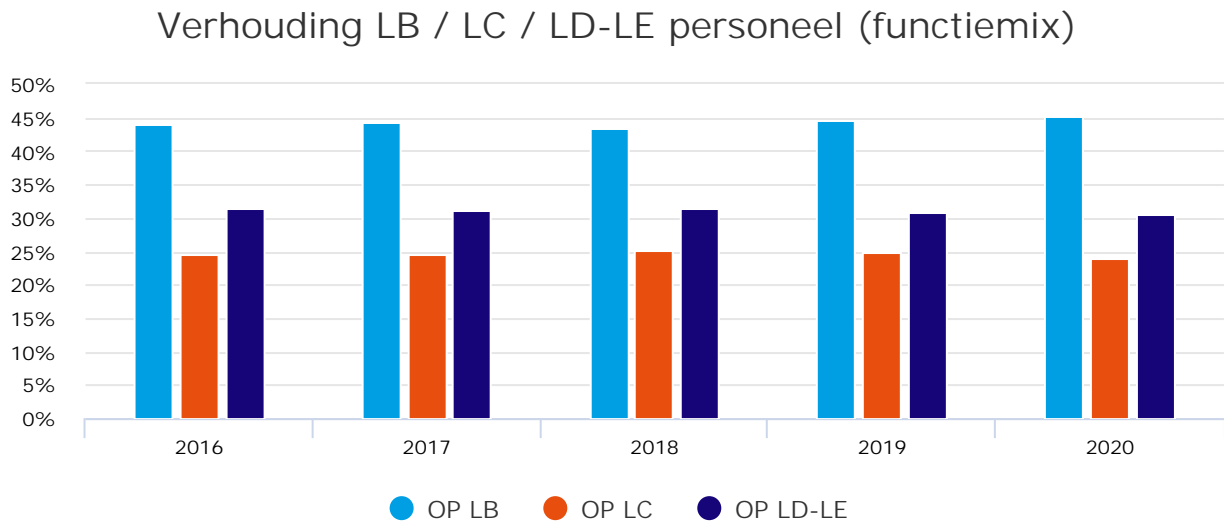
2.2 Verdeling fulltime/parttime

2.3 Soort dienstverband

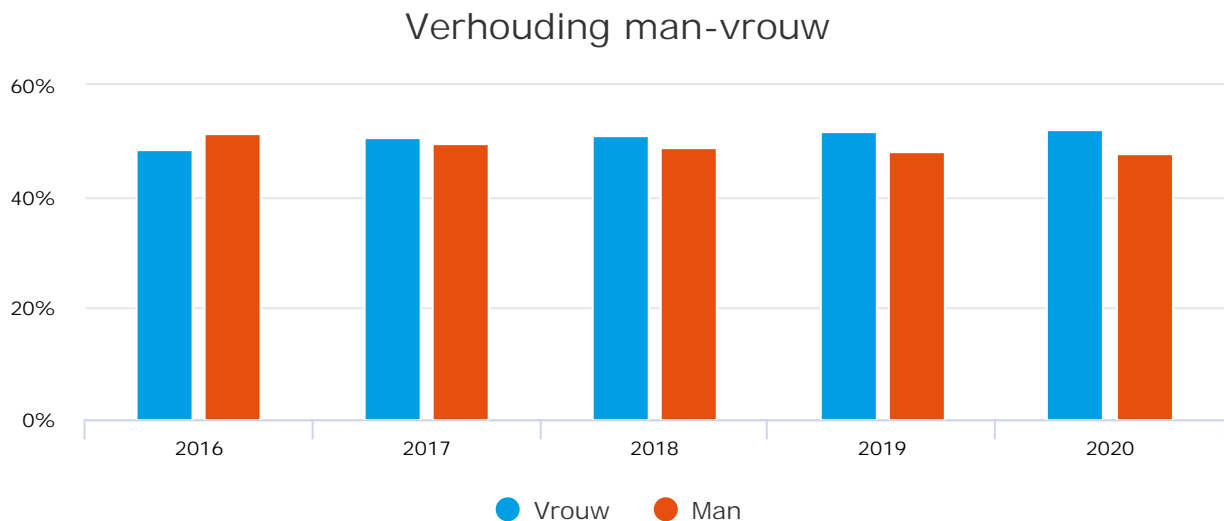
2.4 Verhouding LB / LC / LD-LE personeel (functiemix)

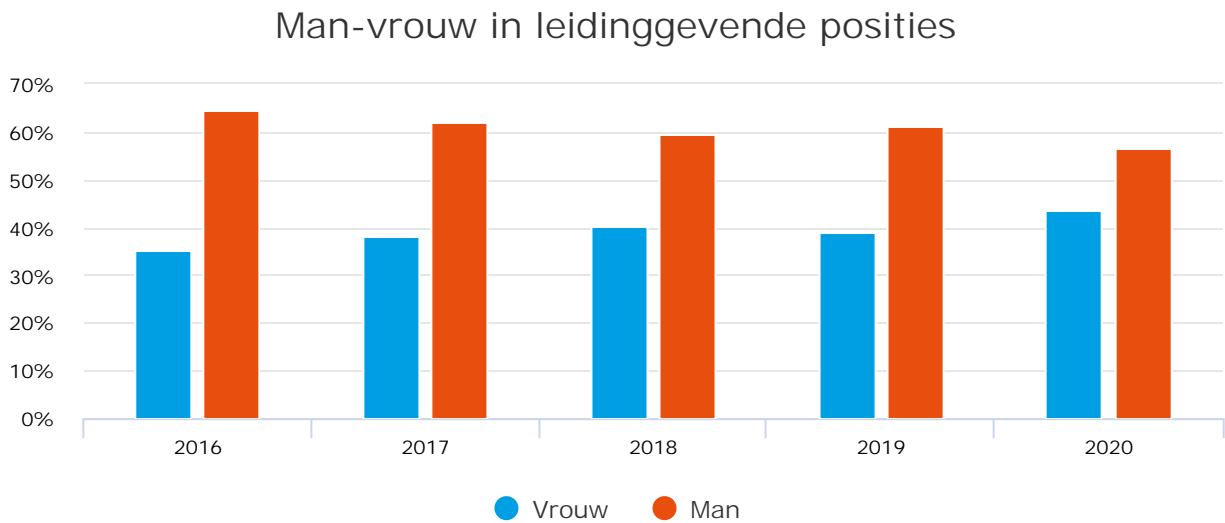
Voor de berekening van de verhouding van de LB-LC-LD/LE categorieën zijn de definities gebruikt zoals bij de regeling functiemix gelden, waarbij de salarisschaal leidend is. Personen met een salarisgarantie worden geteld in de categorie waarop het salaris daadwerkelijk wordt gebaseerd.

Door de landelijke regelgeving in 2014 is de beoogde streefformatie vervangen door een maatwerkafspraken functiemix, welke op basis van beschikbare middelen is vastgesteld. De verhouding van de LB, LC en LD/LE formatie laat in 2020 een licht verloop zien van LC en LD/LE naar LB.

2.5 Verhouding man-vrouw

2.6 Man-vrouw in leidinggevende posities

Het betreft in dit geval alleen de verdeling in de functies rector/algemeen directeur, directielid/conrector en directeur. Andere functies met leidinggevende taken zijn niet meegenomen in deze vergelijking.

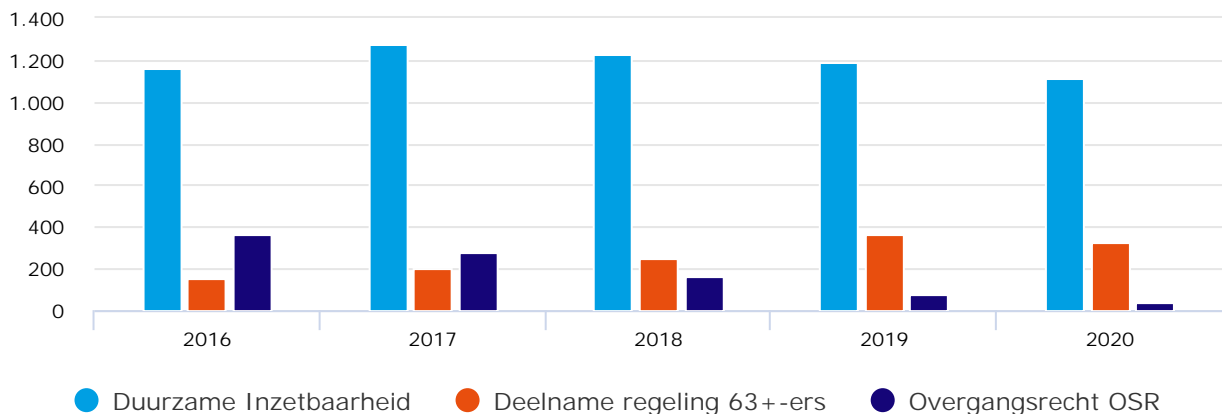
3. Overig

Naast de verdeling van het personeelbestand in categorieën is er een aantal kengetallen vastgesteld op basis van arbeidsvoorwaardelijke regelingen, zoals:

1. gebruik regeling duurzame inzetbaarheid OMO
2. gebruik deelname 63+regeling
3. gebruik overgangsrecht OSR
4. gebruik overgangsrecht Bevordering Arbeidsparticipatie Ouderen (BAPO)
5. gebruik ouderschapsverlof
6. aantal LIO-ers/stagiaires.

3.1 Regeling duurzame inzetbaarheid OMO/deelname regeling deeltijdontslag oudere werknemers/overgangsOSR

Regeling duurzame inzetbaarheid OMO/deelname regeling deeltijdontslag oudere werknemers/overgangsOSR

Regeling duurzame inzetbaarheid

Op basis van de CAO-OMO, hoofdstuk F, bestaat de mogelijkheid om deel te nemen aan de regeling duurzame inzetbaarheid. Elk personeelslid van 57 jaar en ouder heeft tot de pensioenleeftijd recht op verlaging van de jaartaak met 10% tegen een eigen bijdrage van 30%. Voor de categorie OOP in de loonschalen 1 t/m 8 geldt een eigen bijdrage van 20%. In totaal maken van de potentieel 1.750 personen van 57 jaar en ouder er in het kalenderjaar 2019 1.117 personen gebruik van deze regeling.

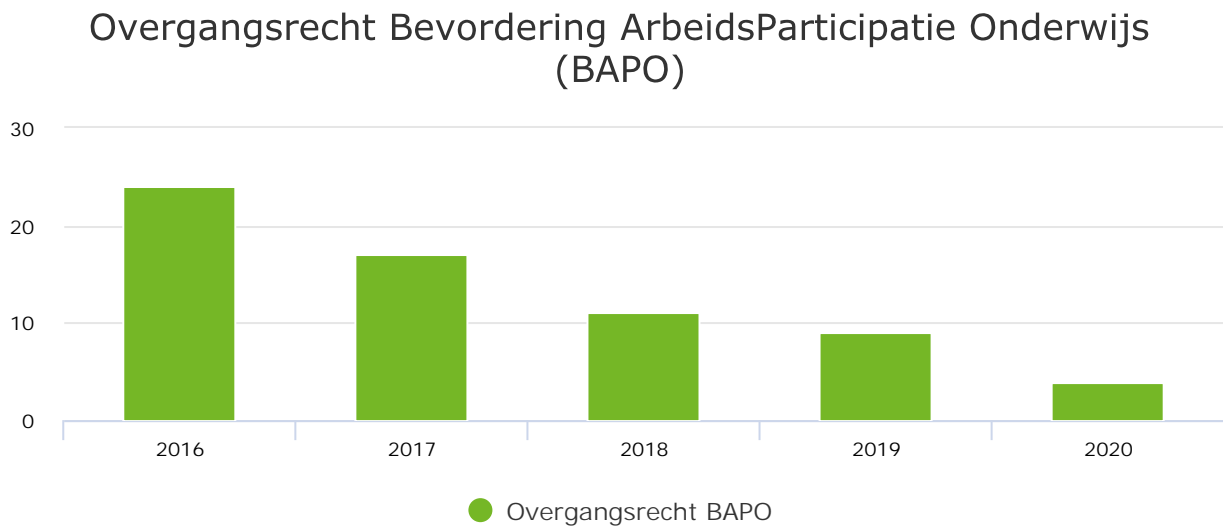
Regeling facilitering deeltijdontslag oudere werknemers (onderdeel stimuleren instroom jongere werknemers)

Per 1 augustus 2015 is het voor oudere medewerkers (63+) mogelijk gebruik te maken van deeltijdontslag om de instroom van jongere medewerkers te stimuleren. Dit betekent dat, onder voorwaarden, een personeelslid voor 0,2 fte taakvermindering krijgt als hij voor 0,2 fte ontslag neemt (of de verdeling 0,1 fte taakvermindering en 0,1 fte ontslag bij een betrekkingsomvang van 0,7 fte). Voor de teruggang in fte kan hij gebruik maken van het ABP Keuzepensioen. Door het verlof en ontslag ontstaat er 0,4 fte (of 0,2 fte) vacatureruimte die ingezet kan worden om werkgelegenheid te creëren of behouden voor jonge werknemers. In 2020 maken er van de 398 personen van de 63+-ers met een betrekkingsomvang van 0,7 wtf en hoger 328 personen (=82%) gebruik van deze regeling.

Overgangsrecht OMO Seniorenregeling (overgangs OSR)

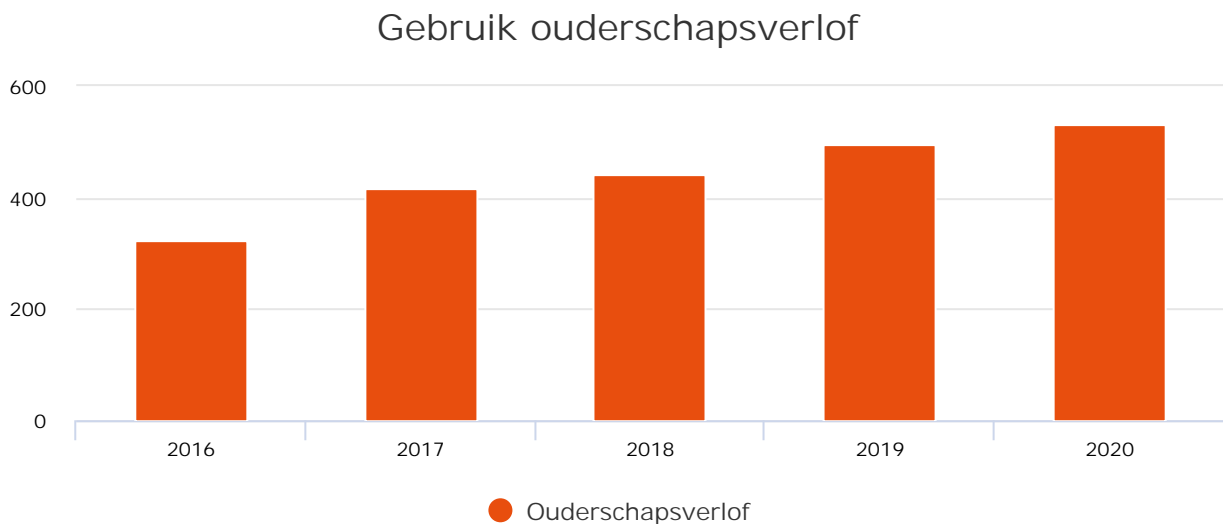
Door de nieuwe regeling duurzame inzetbaarheid per 1 augustus 2015 geldt dat, onder voorwaarden, de nog niet-genoten OSR als overgangsrecht OSR opgenomen kan worden. Ook voor de categorie 52 tot 57 jaar geldt, onder voorwaarden, een overgangsrecht OSR. In voorkomende gevallen is ook een eigen bijdrage, conform de regeling duurzame inzetbaarheid, van toepassing. In 2020 maken 38 personen gebruik van het overgangsrecht OSR.

3.2 Overgangsrecht Bevordering ArbeidsParticipatie Onderwijs (BAPO)

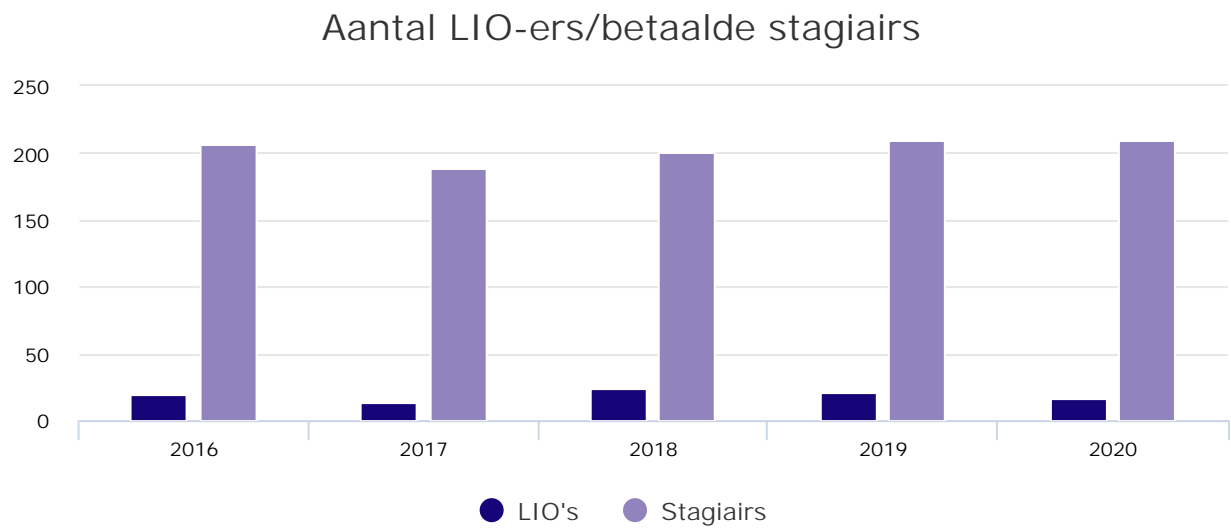
Voor personeelsleden van 52 jaar en ouder is op basis van de CAO-OMO, onder bepaalde voorwaarden, nog het overgangsrecht BAPO van toepassing. Voor 170 (vanaf 52 jaar) of 340 (vanaf 56 jaar) klokuren per jaar kan werktijdverkorting worden 'gekocht'. In het verleden is dit overgangsrecht onderdeel geweest van de afspraken omtrent arbeidsvoorwaarden op het moment dat deze scholen zijn overgekomen naar OMO. Dit overgangsrecht neemt elk jaar in omvang af. In 2020 maken nog 4 personen gebruik van het overgangsrecht BAPO.

3.3 Gebruik ouderschapsverlof

Op basis van de CAO-OMO bestaat de mogelijkheid om betaald ouderschapsverlof op te nemen. Het recht op ouderschapsverlof op basis van de Wet Arbeid en Zorg is eveneens onderdeel van de CAO-OMO. In het kalenderjaar 2020 hebben 530 personen gebruik gemaakt van de regeling betaald ouderschapsverlof.

3.4 Aantal LIO-ers/betaalde stagiairs

Bijlage 5: Regionale samenwerkingsverbanden passend onderwijs

Nummer	Naam	Deelnemende scholen
VO-25-07	Stichting Samenwerkingsverband VO-ROC Nijmegen en omgeving	Merletcollege
		Elzendaalcollege
		Metameer
VO-30-01	Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Bergen op Zoom e.o.	OMO Scholengroep Bergen op Zoom e.o.
		Roncalli Scholengemeenschap
VO-30-02	Samenwerkingsverband VO in de regio Roosendaal	OMO scholengroep Tongerlo
VO-30-03	Stichting Regionaal Samenwerkingsverband Breda en omgeving	Munnikenheide College
		Kwadrant Scholengroep (Locatie Hanze College)
VO-30-04	Stichting Samenwerkingsverband passend onderwijs VO Tilburg e.o.	2College
		De Nieuwste School
		Mill Hill College
		Kwadrant Scholengroep (Locatie Cambreur College)
		Sint-Odulphuslyceum
		Theresialyceum
VO-30-05	Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs De Meierij	Gymnasium Beekvliet
		Jacob-Roelandslyceum
		Sint-Janslyceum
		Jeroen Bosch College
		Rodenborch-College
		Maurick College
		Bossche Vakschool
		Van Maerlant
		Baanderherencollege vmbo
		Baanderherencollege praktijkonderwijs
VO-30-06	Samenwerkingsverband VO Brabant Noordoost	Fioretti College
		Maaslandcollege
		Zwijzen College Veghel
VO-30-07	Regionaal Samenwerkingsverband voor passend onderwijs Eindhoven en Kempenland	Scholengroep Het Plein
		Eckartcollege
		Rythovius College
		Sondervick College
		Scholengemeenschap Were Di
		Van Maerlantlyceum

VO-30-08	Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO-VSO Helmond-Peelland	OMO Scholengroep Helmond
		Instelling Voortgezet Onderwijs Deurne
		Varendonck College
VO-30-09	Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs De Langstraat	OMO Scholengroep De Langstraat

Bijlage 6: Toelichting uitvoering doelen op Passend Onderwijs

Toelichting op:

- de doelen in het kader van passend onderwijs waarvoor middelen vanuit de lumpsum zijn uitgegeven;
- de doelen in het kader van passend onderwijs waarvoor middelen vanuit het samenwerkingsverband (swv) zijn uitgegeven;
- hoe, in samenwerking met de stakeholders, tot die doelen gekomen is, samengevat per samenwerkingsverband

VO-25-07 Stichting Samenwerkingsverband VO-ROC Nijmegen en omgeving

Medewerkers van scholen worden geschoold en gecoacht vanuit het talentenprogramma StrengthsFinder. Verder nemen docenten deel aan het meerjarig traject didactisch coachen en een deel van het ondersteunend personeel heeft de training pedagogisch leiderschap gevolgd. Ook worden budgetten vanuit het swv ingezet voor extra ondersteuning aan leerlingen. Er wordt een expertisecentrum ontwikkeld voor begaafde leerlingen om deze leerlingen met meer dan gemiddelde (cognitieve) capaciteiten de juiste begeleiding te kunnen bieden.

VO-30-01 Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Bergen op Zoom e.o

Op scholen is een ondersteuningscoördinator aanwezig die snel voldoende interne en externe deskundigheid kan inschakelen ten behoeve van het nakomen van de zorgplicht en het realiseren van leerlingondersteuning. Met middelen van het samenwerkingsverband worden de basisondersteuning versterkt en maatwerkarrangementen betaald. Docenten krijgen scholing, training en voorlichting waardoor de handelingsverlegenheid verkleind wordt. Ook wordt er planmatig en handelingsgericht gewerkt aan de ondersteuning van leerlingen in de klas.

VO-30-02 Samenwerkingsverband VO in de regio Roosendaal

De landelijke doelen van passend onderwijs zijn in het ondersteuningsplan (meerjarenbeleidsplan) verder uitgewerkt. In 2020 wordt het 3^e ondersteuningsplan van ROOS VO voor de periode 2021-2025 geschreven. Het ondersteuningsplan – en daarmee de doelen – komen tot stand na een sterkte/zwakte analyse met alle geledingen (OPR, ondersteuningscoördinatoren, begeleiders passend onderwijs/ambulant begeleiders, directeuren van de aangesloten scholen, schoolbesturen, gemeenten, leerlingen/ouders). De vorm is dit jaar anders geweest ten gevolge van de Covid pandemie.

De basisondersteuning wordt door de scholen bekostigd uit eigen middelen. De versterking van de basis- en breedteondersteuning wordt betaald uit middelen van het samenwerkingsverband. Tevens worden ook middelen van het samenwerkingsverband ingezet ter versterking van deze ondersteuning: zo kennen we het gezamenlijke project Hoogbegaafdheid en de gezamenlijke bovenschoolse voorziening.

In 2020 zijn de voorbereidingen getroffen om het bestuursmodel van het samenwerkingsverband te wijzigen van een one-tier naar een two-tier board. De statuten en reglementen zijn medio december aangepast en zijn gepasseerd bij de notaris.

VO-30-03 Stichting Regionaal Samenwerkingsverband Breda e.o.

Er is geïnvesteerd in een goede interne ondersteuningsstructuur en er zijn goede contacten met professionals buiten de scholen gelegd zodat samengewerkt kan worden om de leerlingen te ondersteunen.

Er is een symbiose samenwerking tot stand gekomen met een rec 4 school om leerlingen op deze wijze kansen te geven in het regulier onderwijs. Eén van de scholen heeft een eigen time-in voorziening. Dit biedt passend onderwijs binnen de muren van de school aan leerlingen die tijdelijk niet in de gewone lessen mee kunnen doen.

VO-30-04 Stichting Samenwerkingsverband passend onderwijs VO Tilburg e.o (Portfolio)

Middelen vanuit het swv en de lumpsum worden ingezet voor de interne zorgstructuur, bijvoorbeeld voor zorg- of ondersteuningscoördinatoren, counselors, dyslexiecoaches of – coördinatoren, een expert dyscalculie, coördinatoren leerlingzaken en een team specialisten voor de opvang van hoogbegaafde leerlingen. Mentoren kunnen trainingen omgaan met faalangst verzorgen. Eén van de scholen heeft een Plus-stroom ingericht voor hoogbegaafde leerlingen. Docenten worden ingezet als persoonlijk begeleider voor leerlingen. Deze school kent ook assistent leerlingen, die andere leerlingen tijdens tussenuren of na schooltijd kunnen begeleiden bij het 'leren leren'. Er wordt gewerkt aan een bovenscholse regionale voorziening voor hoogbegaafde leerlingen die dreigen te ontsporen. Vanuit de middelen van het swv worden ook extra activiteiten betaald ten behoeve van de leerwegondersteuning en het aanbod voor autistische leerlingen.

VO-30-05 Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs De Meierij

Ingezet wordt op tijdige signalering van ondersteuningsbehoefte en het tijdig inschakelen van externe expertise waar nodig. Eén van de scholen heeft een handelingskaart ontwikkeld voor het eigen personeel maar deelt dit product ook met andere scholen. Eén van de OMO-scholen in dit swv is initiator en uitvoerder van de inrichting van een netwerkloket, dat tot doel heeft om scholen in de regio te ondersteunen in het goed omgaan met hoogbegaafde leerlingen.

De middelen vanuit het swv worden direct ingezet voor de begeleiding van leerlingen op school die dat nodig hebben, bijvoorbeeld door de ondersteuners passend onderwijs (OPO, voorheen ambulante ondersteuners), inleen ambulante ondersteuning, persoonlijk begeleiders en LWOO. Ook worden deze middelen gebruikt voor preventieve en curatieve trainingen vanuit groepsdynamische principes, zoals de training GOED (GroepsOntwikkeling En Dynamiek) en het TOPs!-traject waarbij door middel van verbetering van zelfcontrolevaardigheden, sociale vaardigheden en moreel redeneren positief gedrag wordt gestimuleerd.

Met medefinanciering van het swv wordt een training aangeboden aan docenten ter versterking van het pedagogisch-didactisch klimaat: Onderwijs op Maat.

Binnen scholen worden trainingen gegeven gericht op concentratie- en taakaanpak, sociale vaardigheden, samenwerken, beter omgaan met faalangst, examenvrees training, mindfulness en rouwverwerking. Soms wordt een docent als persoonlijke coach gekoppeld aan een leerling. Sinds 2018 is er de impulsklas. Deze is bedoeld om de overgang tussen po en vo beter te laten verlopen voor kwetsbare leerlingen. Voorafgaand aan het eerste brugjaar en tijdens de eerste 12 weken ondergaan deze leerlingen een intensief traject.

Medewerkers van een pro/vmbo school worden via een 2-jarig opleidingstraject geschoold in het omgaan met zwaardere leerling-problematiek.

VO-30-06 Samenwerkingsverband VO Brabant Noordoost

In de regio is uitgebreid met experts van zowel het speciaal als het regulier onderwijs, ouders en overheid gesproken over de visie van het swv (en dus van de schoolbesturen). De hieruit voortgekomen ingezette beleidsrichting naar trajectvoorzieningen en koersklassen is uitgevoerd. In de koersklassen zitten leerlingen die (nog) niet in een reguliere setting geplaatst kunnen worden en voor wie nog bepaald dient te worden of dit uiteindelijk wel kan of dat er toch plaatsing in het vso nodig is. Hierdoor is het mogelijk om ook voor kinderen die, wellicht tijdelijk, meer nodig hebben dan basisondersteuning, thuisnabij onderwijs te bieden. De koersklassen worden bekostigd vanuit een combinatie van eigen middelen en middelen uit het swv. De evaluatie van de koersklassen zal dit jaar plaatsvinden. Daarnaast is er het afgelopen jaar een programma voor hoogbegaafde leerlingen in deze regio opgezet waar deels eigen middelen en deels subsidie via het swv voor is gebruikt.

Er is geïnvesteerd in de kwaliteit van de basisondersteuning. Ook wordt geïnvesteerd in een coachingtraject. Er vindt steeds meer kennisdeling plaats waardoor de verwachting is dat ook de begeleiding in de 'gewone' klas van een hogere kwaliteit zal worden.

VO-30-07 Regionaal Samenwerkingsverband voor passend onderwijs Eindhoven en Kempenland

Met de gezamenlijke middelen vanuit de lumpsum en het swv worden materiële zaken (zoals extra laptops, specifieke software, daisy-spelers etc) aangeschaft ten behoeve van de ondersteuning. Door de coronacrisis was vanaf maart 2020 een extra investering nodig om alle leerlingen te voorzien van een device waarmee ze thuis hun schoolwerk konden doen. Dit is met middelen vanuit de scholen mogelijk gemaakt.

Ook worden functionarissen ingezet voor verschillende taken zoals orthopedagogen/psychologen, ondersteuningscoördinatoren (OCO's), interne rebound instructeurs, administratief medewerkers, remedial teachers, leerlingcoaches, dyslexiecoaches. LWOO middelen worden ingezet om kleinere klassen te kunnen realiseren; specifiek kleine klassen basis- en kaderberoepsgerichte leerweg en kleinere groepsgrootte voor de gemengde- en theoretische leerweg. Bovendien wordt met de middelen voor LWOO in combinatie met middelen voor zware ondersteuning een vmbo-onderwijsaanbod gerealiseerd, gericht op leerlingen waarvoor de overgang van PO naar VO in een reguliere klas risicovol is. Bij één van de scholen worden ook in leerjaar 1 en 2 Rots en Water trainingen aangeboden. Bovendien stelt deze school het specialisme ten aanzien van Rots en Water beschikbaar voor andere scholen, die medewerkers kunnen laten opleiden om zelf Rots en Water aan leerlingen aan te bieden.

Eén school heeft een interne rebound voorziening (zware ondersteuning, er worden coaches ingezet voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben (lichte en zware ondersteuning), wordt remedial teaching gegeven (lichte ondersteuning), extra reken- en wiskunde ondersteuning en studie- en huiswerkbegeleiding door de mentoren. Dit is tijdens de coronacrisis ook aangeboden om leerlingen in alle scholen te helpen met hun schoolwerk en hen sociaal-emotionele ondersteuning te geven. De middelen hiervoor zijn van het Rijk afkomstig en zijn direct toegekend aan de scholen. Het samenwerkingsverband heeft een ondersteunende rol en verbindt waar nodig scholen met elkaar. De impuls gelden die de gemeente Eindhoven integraal heeft doorgegeven aan het samenwerkingsverband zijn ingezet voor een professionaliseringstraject op het gebied van arbeidstoeleiding voor de scholen voor praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs.

Er zijn diverse programma's voor het ontwikkelen van de sociale weerbaarheid van leerlingen en het reduceren van faalangst en programma's voor dyslexie- en dyscalculieproblematiek.

De keuzes voor de doelen worden gemaakt na inbreng vanuit de verschillende onderwijssoorten (inclusief het speciaal onderwijs), afstemmingsoverleg met de verschillende gemeenten en inbreng vanuit ouders en medewerkers vanuit de scholen in de ondersteuningsplanraad. De gekozen doelen worden verder uitgewerkt in het scholenoverleg (met schoolleiders, niet de eindverantwoordelijken). Via het ondersteuningscoördinatorenoverleg (OCO-overleg) wordt de implementatie van specifieke ondersteuningsvraagstukken naar de scholen georganiseerd. Ook

volgen de OCO's gezamenlijke trainingen, zoals de training voor aandachtsfunctionaris en scholing op het gebied van het opstellen van een OndersteuningsPerspectief Plan (OPP). In werkgroepen van de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) van de gemeente Eindhoven wordt op thema's als kansengelijkheid en de samenwerking met diverse sectoren (van kinderopvang tot mbo) opgepakt. De LEA richt zich daarnaast op het verbeteren van de samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg. Hierover wordt ook gesproken in het bestuurlijk overleg van de LEA. Het samenwerkingsverband geeft hier bovendien invulling aan door middel van pilots met WIJEindhoven. Deze pilots zijn in eerste instantie gericht op het vmbo.

VO-30-08 Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO-VSO Helmond-Peelland

De ontvangen middelen zijn uitgegeven aan kleinere klassen, ondersteuningslessen voor taal en rekenen, Rots en Water trainingen, sociale vaardigheidstraining, faalangstreductie training, meer mentoruren, meer uren voor intern begeleiders, een orthopedagoog, ambulante begeleiding, remedial teaching, zorgcoördinatoren, een vsv-coach, een LWOO-coördinator, een integratieklas (tussen vso en pro), scholing en ontwikkeling. Verder wordt er volop geïnvesteerd in scholing en ontwikkeling, zodat in de klas goed omgegaan kan worden met leerlingen die speciale aandacht nodig hebben.

Binnen het swv wordt geëvalueerd of via de arrangementen en afspraken uit het ondersteuningsplan voor iedere leerling een passende plek in het onderwijs gerealiseerd kan worden. Waar nodig wordt beleid bijgesteld.

VO-30-09 Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs De Langstraat

Budgetten uit de lumpsum worden bijvoorbeeld gebruik voor urenbreiding van de zorgcoördinator, inzet van docenten op (taal-) ondersteuning, ambulante ondersteuning en extra inzet van coaches. De middelen vanuit het samenwerkingsverband (swv) worden benut voor bijvoorbeeld klassenverkleining binnen het praktisch vmbo, inrichting van ondersteuningslokalen en verhoging van expertise, ook voor de ondersteuning van meer- en hoogbegaafden.

De samenwerking binnen het samenwerkingsverband is goed. Gezamenlijk worden keuzes gemaakt en projecten gedraaid zoals een meer- en hoogbegaafdenprogramma en scholing voor zorgcoördinatoren. De vraag om extra ondersteuning blijft toenemen. De rol van de zorgcoördinator verandert richting een specialist op het gebied van passende zorg die docenten, leerlingen en ouders adviseert, ondersteuning coördineert en afstemt met leerplicht en jeugdhulp.

Bijlage 7: Instellingen voor hoger- en wetenschappelijk onderwijs

Instellingen waarmee de vereniging samenwerkt zijn:

Tilburg University (TiU)

- De Universitaire Lerarenopleiding Tilburg (ULT) is in samenwerking met Ons Middelbaar Onderwijs tot stand gekomen;
- De ULT is partner van alle academische opleidingsscholen van OMO: AOS-West-Brabant, AOS-Midden-Brabant, AOS-Oost-Brabant en AOS-Zuid-Oost-Brabant;
- ULT is partner van de leerateliers.
- Verschillende OMO-scholen participeren in het Wetenschapsknooppunt Brabant, onder andere voor profielwerkstukken en open dagen;
- Samenwerking op het terrein van het zogenoemde 'Econasium' en op het terrein van 'economie voor jou' met als doel de belangstelling voor economie onder middelbare scholieren te vergroten;
- Samenwerking met scholen in het kader van de Dag van de Filosofie;
- Samenwerking in het Palladio-programma;
- De ULT participeert in de redactie van *Script!*.

Radboud Universiteit (RU), in het bijzonder met de Radboud Docenten Academie (RDA)

- Partner van alle AOS'en: AOS-West-Brabant, AOS-Midden-Brabant, AOS-Oost-Brabant en AOS-Zuid-Oost-Brabant;
- De RDA maakt deel uit van de redactie van *Script!*;
- RDA is partner van de leerateliers.
- De RDA is betrokken bij onderzoek van vier AOS'en
- Aan de Midterm-review van de RDA heeft OMO als critical friend meegedaan.
- OMO is mede jury-lid voor de onderzoeksprijs van de RDA.

Technische Universiteit Eindhoven (TU/e), in het bijzonder de Eindhoven School of Education (ESoE)

- De ESoE is partner van alle AOS'en: AOS ol Oost-Brabant en AOS Zuidoost-Brabant;
- Verzorgt begeleiding van de technasia van OMO;
- Samenwerking met OMO-scholen voor profielwerkstukken en keuze dagen;
- Leerlingen van de Eindhovense OMO-scholen volgen bèta programma's bij de TU/e in het Pre-University College;
- Betrokken in de raden van advies van de OMO-scholen in Eindhoven;
- Samenwerking in het Palladio programma;
- ESoE participeert in de redactie van *Script!*;
- De ESoE is betrokken bij onderzoek op een aantal scholen;
- De ESoE is partner in de leerateliers.
- ESoE heeft OMO betrokken bij een promotiecommissie.

Hogeschool van Rotterdam (HR)

- Deze is verbonden aan de Academische Opleidingsschool West en verzorgt het opleidingsonderwijs in de westhoek van Brabant;
- De HR verzorgt de opleiding voor de PIE-bevoegdheid in afstemming met AOS West.

Fontys Hogescholen

- Hier vallen diverse lerarenopleidingen onder (Kunsten, Sport, PTH en FLOT). Met alle lerarenopleidingen werken OMO-scholen samen;
- FLOT is verbonden aan alle vier Academische Opleidingsscholen. Verschillende lectoraten zijn hierbij betrokken;
- FLOT verzorgt de opleiding van school practicum docenten;
- Samenwerking met scholen voor profielwerkstukken en keuze dagen;
- Participeert in enkele raden van advies van OMO-scholen;
- Fontys is partner van de leerateliers.

Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN)

- Verbonden aan de Academische Opleidingsschool Oost en verzorgt het opleidingsonderwijs in de oosthoek van Brabant;
- De HAN is betrokken bij de professionalisering van schoolopleiders;
- Participeert in enkele raden van advies.

Avans Hogescholen

- Werkt samen met OMO-scholen in het kader van Project Gestuurd Onderwijs.

Bijlage 8: Zingeving en goed onderwijs

Samen goed op weg

November 2018

Voorwoord

'Goed onderwijs' richt zich op het laten opbloeien van iedere leerling. Het gaat niet alleen om het kwalificeren voor een vervolgopleiding of arbeidsloopbaan. Goed onderwijs gaat ook over leren samenleven en over het voorbereiden van jonge mensen als deelnemer aan de maatschappij. Voor een positieve groei van een mens is een sociale context, een gemeenschap nodig. Met elkaar geven we daaraan betekenis. De school is een leef- en leergemeenschap die bijdraagt aan een humane samenleving¹, waarin iedereen telt. Letterlijk in doen en laten realiseert de school 'goed onderwijs'².

'Goed onderwijs' is meer dan een technisch didactische uitwerking van een onderwijskundige opvatting of individueel leren³. Het is een ethisch begrip en stoelt op een visie op de gehele mens⁴ en een kijk op de samenleving.

Hoe komen we met elkaar betekenisvol in gesprek over dieperliggende opvattingen over 'goed onderwijs'? Niet iedereen gaat uit van traditioneel gedeelde visies⁵. Hoe kunnen we met andere woorden zingeving een proces laten zijn van luisteren, in gesprek zijn en verstaan⁶?

In deze tekst voorzien we de dialoog over identiteit van vier basisbegrippen: goed onderwijs, een goed mens, goed leven en goed handelen. We illustreren onze zoektocht met een metafoer van een reis. Hoe kunnen we in het dagelijks leven geïnspireerd raken door getoond gedrag? Gedrag maakt immers zichtbaar, wat zingeving en identiteit echt inhouden.

Als je de tocht aanvaardt naar Ithaka,
wens dat de weg dan lang mag zijn,
vol wederwaardigheden, vol belevenissen.
uit: Ithaka, K.P. Kavafis

Betekenisvolle waarden

In ons onderwijs staat de mens in relatie met anderen centraal. Leerlingen ontwikkelen hun talenten van hoofd, handen en hart langs de lijnen van de onderwijskundige visie van hun school. Docenten, staf, bestuur en schoolleiding ontplooiën zich op hun beurt om dit proces zo goed mogelijk te laten verlopen. Samen streven we naar 'goed onderwijs'.

'Goed onderwijs' motiveert mensen en verbindt alle deelnemers aan de schoolgemeenschap: leerlingen, ouders, leraren, andere medewerkers, bestuur en schoolleiding. Maar wat verbindt de schoolgemeenschap als het in diepere zin gaat om levensbeschouwelijke waarden? Hoe betekenisvol en inspirerend zijn dergelijke waarden voor de kwaliteit van 'goed onderwijs' en voor ons gedrag naar elkaar toe?

Het antwoord ligt niet voor het oprapen. We leven immers in een samenleving die steeds minder gemeenschappelijke tradities heeft. Vaker hebben collega's, ouders, bestuur en schoolleiding, maar ook medeleerlingen, binnen of buiten een geloofstraditie een persoonlijke visie ontwikkeld over wat voor hen het leven betekent en welk gedrag daarbij past. Leerlingen komen in aanraking met onderscheiden levensvisies. Diversiteit in levensbeschouwelijke opvattingen is een maatschappelijke realiteit⁷.

De reis

Hoe komen we vanuit individuele waardeoriëntaties tot gemeenschappelijk aanvaarde gedragingen en gedeelde doelen? Een metafoor kan het zoeken naar een antwoord op deze vraag verbeelden. En kan bovendien onze zoektocht vanuit ieders individuele principes of bronnen met gemeenschappelijke doelen verbinden⁸.

Ieder vertrekt vanuit de coördinaten van zijn of haar overtuigingen. Deze opvattingen zijn impliciet of expliciet in ons systeem opgeslagen. We zijn niet alleen op pad; we komen samen als deelnemers aan de schoolgemeenschap. Wat nemen we mee in onze gezamenlijke bagage?

Uiteraard alle benodigdheden voor 'goed onderwijs', zoals een school dat wil vormgeven: vakinhoud, didactiek en pedagogiek⁹. En wat willen we als het om levensbeschouwelijke uitgangspunten gaat? Het ijkpunt daarbij is ons getoonde gedrag: hoe laten we zelf zien wat een goed mens is? Hoe geven we in ons handelen vorm aan een 'goed leven'?¹⁰

Onze bagage

We nemen 'aandacht' voor elkaars vertrekpunt mee. De individuele deelnemers aan de reis hebben immers hun persoonlijke beginselen, principes en overtuigingen, al of niet gecodificeerd in bronnen: ieders eigen vertrekpunt.

'Aandacht' in onze reiskoffer gaat verder dan respect alleen; het gaat om oprechte interesse in elkaars opvattingen, in ontmoeting¹¹. We nemen een sjabloon van een kaart mee die we samen gaan invullen. Deze kaart helpt ons allen de schoolomgeving te zien als een plaats waar iedereen mag groeien, waarin je je veilig voelt, waarin een ander zich bij jou veilig kan voelen en waar een ander kan groeien en kan worden wie hij of zij is. Deze kaart helpt ons om scherper in beeld te krijgen wat goed onderwijs, een goed mens zijn, een goed leven en goed handelen inhoudt.

Onze bagage bevat een compendium met een historisch overzicht van waar de school vandaan komt. Onze scholen staan op een katholieke voedingsbodem, die het denken over de samenleving, over omgang met elkaar in hoge mate heeft beïnvloed. We erkennen en waarderen deze bron, een wezenlijk onderdeel van onze erfenis, en willen deze tot uitdrukking brengen in onze cultuur.¹²

Als we uitgaan van de metafoor, dan is een GPS onontbeerlijk. Deze geeft onze positie weer. We oriënteren ons op het gedrag dat leerlingen, docenten, staf, bestuur en schoolleiding vertonen. Met een kompas zal eenieder vervolgens een eigen positie en dus ook de eigen bijdrage aan het collectief gedrag bepalen.

Onze oriëntatiepunten

Welke bakens zijn van belang? 'Goed onderwijs' omdat dit niet af is, als leerlingen zich niet kunnen spiegelen aan gedrag, passend bij de schoolgemeenschap. Gedrag dat gericht is op een goed mens zijn, een goed leven en goed handelen.

Een *goed mens* als baken, maar wat verstaan we onder een goed mens? Veel mensen hebben direct een beeld of gevoel bij 'een goed mens'¹³. Het gaat er vooral om dat we in ons gedrag laten zien en merken wat een goed mens is. Bijvoorbeeld dat je een ander wil ondersteunen, wil helpen en kansen wil bieden. In de verschillende godsdiensten, en ook in niet-godsdienstige levensbeschouwingen, zijn er regels, aanbevelingen, of 'goede werken' geformuleerd. Een goed mens is uiteraard ook zichtbaar in de dagelijkse omgang op school: iemand bijstaan met goede raad, zonder aarzeling hulp en ondersteuning bieden daar waar nodig. En misschien het meest moeilijke: het vergeven van elkaar vanuit de opvatting dat je iedere dag opnieuw mag beginnen.

Goed leven gaat verder dan een prima organisatie van de schoolgemeenschap en heldere afspraken. Onderlinge verbondenheid is het levenselixer van de gemeenschap. Goed leven is daarmee vooral merkbaar aan de ontplooiingskansen, aan de tolerantie, aan intellectuele en morele vrijheden die je elkaar gunt, aan de steun en zorg die je elkaar geeft. Goed leven fundeert goed onderwijs en maakt het mogelijk een goed mens te zijn¹⁴.

Goed handelen vindt plaats in concrete situaties. Soms kunnen er vragen zijn over wat passend gedrag is in de context van de schoolgemeenschap¹⁵. Er is dialoog nodig om daarover te oordelen, met een verstandige kijk op een oude wijsheid om met anderen om te gaan, zoals je zelf dat zou willen ervaren¹⁶.

Op koers blijven

De inspiratie over wat 'een goed mens' en 'goed leven' is, kan en mag vanuit diverse bronnen komen. We zijn op koers als uit ons gedrag blijkt dat we werk maken van een goed mens, een goed leven en goed handelen.

Vanuit onze katholieke voedingsbodem zijn wij als vereniging Ons Middelbaar Onderwijs continu alert op ontwikkelingen in de samenleving. Wij blijven met elkaar in gesprek. Dit document beoogt een handreiking te zijn om het gesprek in elke afzonderlijke school aan te gaan. En in dialoog op de volgende vragen een antwoord vinden: wat betekent zingeving voor ons als leerlingen, als ouders, als docenten, bestuur en schoolleiding? Wat merk je ervan op school? Zo luidt de opdracht die we elkaar geven.

Verantwoording proces en verwijzingen

- Deze tekst is tot stand gekomen in dialoog tussen de leden van de werkgroep identiteit, in dialoog met de rectoren en na raadpleging van externe belanghebbenden met als primaire vraag: hoe kunnen we in de schoolpraktijk in het gedrag betekenis geven aan het evangelie?
- Na totstandkoming van de tekst is gezocht naar ondersteunende wetenschappelijke literatuur. Overigens wordt slechts een beperkt overzicht geboden van literatuur met als voornaamste doel lezers in staat te stellen zich verder te verdiepen in achtergronden. Daarom zijn soms ook relevante citaten opgenomen.
- In de tekst wordt met 'we' vooral de gezamenlijkheid geduid, omdat de reis door ons allen wordt afgelegd.
- De tekst is geactualiseerd in het voorjaar van 2018 door verbanden te leggen met onder meer Koers 2023 en de integriteitscode van de vereniging.
- De verwijzingen sluiten aan bij bepaalde passages via genummerde verwijzingen.

Bronnen

¹ Kees Schuyt, *Het onderbroken ritme. Opvoeding, onderwijs en sociale cohesie in een gefragmenteerde samenleving*, Kohnstamm-lezing, 2001, Amsterdam.

De grootste kracht van opvoeding en onderwijs ligt en heeft altijd gelegen in een autonome opdracht, die de belangrijkste doeleinden in zichzelf vindt. Die opdracht zou ik voor de opvoeding willen formuleren als het bijdragen aan de vorming van zelfstandig handelende, autonome personen, vooral door cognitieve, affectieve, morele en sociale vermogens van jonge ongevormde mensen tot ontwikkeling te brengen. Voor het onderwijs zou ik deze autonome doeleinden formuleren als het tot ontwikkeling brengen, tot bloei – als ik zo'n ouderwets aristotelisch woord mag gebruiken – brengen van leerlingen en studenten, zowel in intellectuele en morele, als in affectieve en sociale zin.

Ton Roumen, *Pedagogiek van de aandacht*, 2008, p.32, Zoetermeer.

Roumen stelt (verwijzend naar Anselm Grün): *opvoeding en onderwijs zijn er op gericht jonge mensen de mogelijkheid te bieden hun eigen onaantastbare waardigheid te leren ontdekken en die met elkaar te leren delen, om zo de rijkdom van het menselijk leven en de menselijke liefde te ervaren.*

In het kielzog van Benedictus van Nursia (480-547) schrijft hij (p.39): *Het benedictijnse pedagogische concept wordt in het Duits kernachtig aangeduid als ganzheitliche Bildung en laat zich daarmee karakteriseren als een integrale pedagogiek die zich richt op de gehele mens, op zijn ontwikkeling en zijn heling. Deze pedagogiek wil de beperkende opvatting van leren waarin alleen maar kennis wordt overgedragen, overstijgen. Naast de aandacht voor cognitieve vorming wordt daarom ook de nadruk gelegd op sociale, ethische, praktische, kunstzinnige en religieuze aspecten van de vorming. Het is de bedoeling dat de hele persoon wordt aangesproken. Er wordt niet alleen een appel gedaan op het verstand, maar ook op het lijf, het sociale gevoel en de emoties. Leren is immers meer dan alleen verstandelijk leren.*

Lia van Aalsum, *Spiritualiteit in het onderwijs. Een handreiking* (Met een inleiding van prof. dr. Kees Waaijman), pp. 13-18, Delft.

Zij belicht een viertal facetten van het pedagogisch handelen, te weten de bijdrage aan a) de zelfvorming tot zelfstandig en redelijk denkend wezen, b) de ontwikkeling van een altruïstisch ingestelde menselijkheid, c) het sociale vermogen, en d) de vorming 'hoofd, hart en handen'. Elders beschrijft Van Aalsum in haar boek dat *we in de afgelopen decennia de filosofische, levensbeschouwelijke, morele en spirituele vorming als een wezenlijk element van onderricht misschien wel het scherpst zijn gaan missen (p.110).*

² P. van Tongeren & K. Plasman-de Roo (red.), *Voorbeeldig onderwijs 2007* (pp. 60-69) (Annalen van het Thijmgenootschap jg. 95, afl. 2), Nijmegen.

³ Parker Palmer, *The Courage to Teach: Exploring the Inner Landscape of a Teacher's Life*. 1998, San Francisco.

Parker Palmer, *Leraar met hart en ziel. Over persoonlijke en professionele groei* (vertaling van Palmer, 1998), 2005, Groningen/Houten.

⁴ Het [Evangelie](#) is de primaire bron in deze tekst.

⁵ Monique van Dijk-Groeneboer (red.), *Handboek jongeren en religie, Katholieke, protestantse en islamitische jongeren in Nederland*. 2010, Almere.

⁶ Joost Dupont, *Identiteit is kwaliteit. De identiteitstheorie van Paul Ricoeur – als voorstudie voor een verheldering van de identiteit van katholieke basisscholen in Nederland*. 2010, Budel: Damon (dissertatie).

De vraag naar identiteit is ook belangrijk zoals wij het woord 'belangrijk' meestal begrijpen, namelijk als 'van grote betekenis voor ons'. Het is een vraag naar 'de werkelijkheid die wij zijn'. En als wij iets van grote betekenis vinden dan is het wel die werkelijkheid. Met grote interesse houden wij ons bezig met onszelf. Wij zoeken onszelf. Wij willen onszelf vinden. Wij willen écht onszelf zijn. Wij willen authentiek zijn. We zoeken inspirerende bronnen,

spirituele bronnen, 'allerlei' bronnen, die ons leren te worden wie wij zijn. Ook organisaties willen zich 'authentiek' profileren. Zij stellen daartoe een visie op. Zij verwoorden een missie. Zij wensen een krachtig imago. Zij denken na over wat de bedoeling is van wat zij doen en hoe zij dat beter kunnen doen. Het woord identiteit is een etiket voor al deze interesses van personen en organisaties (p.18). Zie pp. 222-224 voor een ethiek van het gesprek rond identiteit.

⁷ Erik Borgman, *Overlopen naar de barbaren. Het publieke belang van religie en christendom*. 2011, Kampen.

Erik Borgman ziet deze levensbeschouwelijke diversiteit niet alleen als een realiteit of laat staan als een bedreiging, maar als een kans: deze diversiteit is 'de geboorteplaats van nieuwe inzichten'. *Zo toont precies de botsing van visies zich als de ruimte waarin de waarheid en de goedheid, die wij zoeken en waarvan wij leven, als wijkende horizon altijd al aanwezig zijn. Zij vallen niet samen met een van de ingenomen posities, maar lichten op in de botsing van deze posities. Het gaat er dus niet om al polderend te proberen de clash of universalisms te voorkomen. Het gaat erom deze clash zich constructief – dat wil zeggen zonder geweld en in zo groot mogelijke openheid en vrijheid – maar wel in alle noodzakelijke heftigheid te laten voltrekken. In het geloof dat zo niet de waarheid en de goedheid verloren gaan, maar zich tonen in de vonken die van de botsing afspatten.* (pp.89-90).

⁸ T. Roumen, *De spirituele weg van verandering. Zoeken naar authenticiteit*. 2006, Zoetermeer.

⁹ Bill Banning, "Een professionele leraar geeft les met hart en ziel en met kennis van zaken". In: L. Braeckmans (red.), *De leraar met hart en ziel. Naar een pedagogiek van liefde en vrijheid*, 2011, pp. 65-182, Dieroo Academia, nr. 17, Gent.

¹⁰ F.A.J. Korthagen, *Leraren leren. Realistisch opleidingsonderwijs, geïnspireerd door Ph. A. Kohnstamm* (Inaugurale rede, 1998, Universiteit van Amsterdam). Geraadpleegd op 7-2-2003.

Ik sluit aan bij Kohnstamm als ik stel dat veel blijvende leerervaringen voortkomen uit een wezenlijke ontmoeting, die ontmoeting tussen leraar en leerling waarin beiden aanwezig zijn vanuit hun wezenlijke identiteit. (Kohnstamm, 1929, p.60 spreekt over "het eigenste en diepste ik" en gaat in dit verband in op het wezen van de "ziel".) Dat vraagt van leraren durf, enthousiasme en betrokkenheid (op de leerling en op de eigen waarden), maar het veronderstelt ook dat leraar en leerlingen op een respectvolle wijze met elkaar leren omgaan. Geen geringe opgave in grote, multicultureel samengestelde klassen. In hun ontmoeting komen leraar en leerlingen dan ook tevens in contact met grenzen die inherent zijn aan hun persoonlijkheden en aan de situationele omstandigheden. Juist door het ervaren van zulke grenzen wordt bewustzijn over normen en waarden bevorderd en ontwikkelen zich het zelfverstaan én respect voor de eigenheid van anderen. Behalve dat de ontmoeting de leraar en leerling (en leerlingen onderling) in contact brengt met grenzen, normen en waarden, schept ze ook de uitdagende noodzaak van het zoeken naar nieuwe, door alle actoren geaccepteerde mogelijkheden tot samen werken en leren; het gaat dus tevens om een proces van creatie (uiteraard binnen de randvoorwaarden van de school en de maatschappelijke context).

Met betrekking tot de nadruk op 'getoond gedrag' kan verwezen worden naar de hier genoemde oratie van Korthagen waar hij het inmiddels bekende lagenmodel uitgewerkt heeft. Gedrag is voor Korthagen nooit alleen maar gedrag, maar gedrag is altijd verbonden met bekwaamheden, overtuigingen, gevoelens, (professionele en persoonlijke) identiteit en betrokkenheid. Anders gezegd, het gedrag wordt gekleurd door de persoon in alle lagen van zijn persoonlijkheid.

F.A.J. Korthagen, *Waar doen we het voor? Op zoek naar de essentie van goed leraarschap* (Oratie Universiteit Utrecht). Utrecht. Geraadpleegd:

Erik P.N.M. Borgman, *Met het oog op goed leven, Cobbenhagen en onze universitaire cultuur*. Tilburg, 2011.

¹¹ Dupont, hierboven aangehaald werk, 2010, p. 223:

Een tweede voorwaarde voor een goed gesprek is dat gesprekspartners inderdaad partners zijn, dat wil zeggen het doel hebben samen te werken, en dat wil hier zeggen: het doel hebben elkaar te begrijpen. (...) Gesprekspartner zijn betekent openstaan voor andere interpretaties van praxis dan de eigen interpretatie. Die openheid voor het andere is de voorwaarde voor vernieuwing van de eigen inzichten (...).

Th. van Veldhoven, "Ontvangen als intersubjectieve act", in: *De intersubjectiviteit van het zijn: keuze uit het werk van Prof. dr. Th. van Velthoven*, inleiding door J.A. Aertsen, 1988, Kampen.

Een geslaagd gesprek bestaat niet in een confrontatie van twee of meer reeds in zich geconstitueerde gedachten om deze met elkaar te vergelijken of om ze tegen elkaar in door te zetten, maar in een ontmoeting, waardoor het denken van beiden door eigen en andermans bijdrage verder ontwikkeld wordt (p.67).

In de voetnoot vermeldt hij een citaat van Hans-Georg Gadamer *Wahrheit und Methode, Grundzüge einer philosophischen Hermeneutik*, 1965/1975, Mohr, p.360): "*Verständigung im Gespräch ist nicht ein blosses Sichausspielen und Durchsetzen des eigenen Standpunktes, sondern eine Verwandlung ins Gemeinsame hin, in der man nicht bleibt, was man war*"

Monique van Dijk-Groeneboer, "Het religieuze landschap van middelbare scholieren" In: *Handboek jongeren en religie, Katholieke, protestantse en islamitische jongeren en Nederland*, Almere, 2010, pp. 107-119.

¹² Monique van Dijk-Groeneboer, "Het religieuze landschap van middelbare scholieren" In: *Handboek jongeren en religie, Katholieke, protestantse en islamitische jongeren en Nederland*, Almere, 2010, pp. 107-119.

Toke Elshof, "Religieuze erfenissen" in: *Handboek jongeren en religie, Katholieke, protestantse en islamitische jongeren en Nederland*, Almere, 2010, pp121 139.

YOUCAT, Nieuwe officiële jongerencatechismus, De nieuwe jeugdcatechismus voor de Wereldjongerendagen 2011, Lannoo.

N. Dullemans en anderen (redactie), *Katholieke scholen, vertrouwen in schoolpraktijken*, deel 4 KBVO, november 1979.

¹³ Over deze vraag is een overvloed van informatie te vinden. Wij beperken ons hier tot een verwijzing naar google, scholieren.com, forum waar leerlingen (op 3/4/2012) discussiëren over "wat is een goed mens".

¹⁴ H.P.J. Witte, *Een ignatiaans perspectief op de ongemakkelijke verhouding van spiritualiteit en theologie*. 2011, Tilburg.

¹⁵ Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs, 2017: Goed handelen

[Integriteitscode](#) vereniging Ons Middelbaar Onderwijs

¹⁶ Zie [Matteüs 7:12](#). Zie ook [Lucas 6:31](#)

Bijlage 9: Integriteitscode 'Goed handelen'

Goed handelen

Integriteitscode vereniging Ons Middelbaar Onderwijs

We hanteren vier basisprincipes¹ voor goed handelen:

menselijke waardigheid, algemeen welzijn, solidariteit en gedeelde verantwoordelijkheid.

Menselijke waardigheid: ieder mens telt

Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs gelooft in een samenleving waarin ieder mens telt. Ieder mens heeft een waardigheid die in ieder opzicht en door iedereen wordt gerespecteerd. Elk mens, dus elke leerling, elke collega, is het waard om naar om te zien. Juist ook zij die het even moeilijk hebben. Iedere mens doet ertoe – eenvoudigweg om wie hij of zij is.

Algemeen welzijn: niemand leeft voor zichzelf

Mensen zijn geen losstaande individuen maar zijn op allerlei manieren met elkaar verbonden. Een gemeenschap kan alleen tot bloei komen als mensen tot bloei kunnen komen. En samen zijn we verantwoordelijk voor de gemeenschap. Samen vormen we een vangnet, op school en daarbuiten, waarin we rekening met elkaar houden. Een gemeenschap waarin voor alle mensen plek is. Mensen zijn ook verbonden met hun leefomgeving. Een omgeving die we duurzaam ontwikkelen en waarvan we de opbrengsten eerlijk delen.

Solidariteit: zorg voor elkaar

We zorgen voor elkaar en kijken naar elkaar om. Dat doen we vanuit ons persoonlijk commitment om bij te dragen aan het algemeen welzijn van iedereen op school, en iedereen die betrokken is bij de vereniging. Als iemand het niet redt, springen we bij. We helpen elkaar. Iedereen krijgt zijn deel, zonder oordeel over diens situatie.

Gedeelde verantwoordelijkheid: meebouwen vanuit eigen kracht

Iedereen heeft kwaliteiten. Daarmee leveren we allemaal een unieke bijdrage aan de samenleving. Samen zijn we verantwoordelijk voor de vereniging. We nemen mensen niets uit handen, maar versterken hen juist in wat ze kunnen. En als het niet goed gaat, bieden we hulp. Door mensen uit te dagen komen zij tot bloei.

Goed handelen

Integriteitscode
vereniging Ons Middelbaar Onderwijs

Goed onderwijs, goed mens zijn, goed leven en goed handelen

In het document 'Zingeving en goed onderwijs' is de identiteit van vereniging Ons Middelbaar Onderwijs voorzien van drie basisbegrippen: goed onderwijs, een goed mens en goed leven. In het dagelijks leven raak je vooral geïnspireerd door getoond gedrag; gedrag maakt immers zichtbaar wat de betekenis van identiteit echt is. In deze integriteitscode zijn de drie basisbegrippen van de identiteitsnotitie daarom aangevuld met 'goed handelen'.

Samen leven, samen leren

In het funderend onderwijs is voorbeeldgedrag essentieel. Overdracht van kennis en vaardigheden is nooit waardenvrij, maar getuigt van een onderliggende visie, een bepaald beeld van mens en maatschappij, van onze wereld. De OMO-integriteitscode benoemt hoe we onze vier basisprincipes vertalen naar ons dagelijks handelen. Hoe we ze doorgeven, en hoe we ze toepassen. In de kern benoemt de code hoe we naar onszelf en de samenleving kijken en hoe we ons gedragen. We houden elkaar scherp en spreken elkaar aan op getoond gedrag. En als het nodig is, grijpen we in.

Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs beschouwt het verzorgen van onderwijs als een dienst aan de samenleving. Dat is onze grondhouding en tevens ons bestaansrecht. We zijn er niet voor onszelf, maar voor onze leerlingen. Ons onderwijs draait niet om protocollen, structuren en systemen, maar in de eerste plaats om mensen. Wij verzorgen onderwijs voor de mens, voor iedere mens en voor de gehele mens. Onderwijs is daarmee meer dan het overdragen en leren reproduceren van kennis. School is juist een plek waar jonge mensen leren om samen te leven en te leren, met al hun talenten en met al hun onderlinge verschillen. Het is immers beter elkaar te helpen om tot een voor ieder goede invulling te komen, dan om te strijden over wat de juiste weg is. Samen leven en leren sluit niemand uit. School is ook een plek waar jonge mensen leren om kritisch te denken, hun gedachten onder woorden te brengen en nieuwe dingen te bedenken die bijdragen aan de maatschappij. Onderwijs kan geen goede mensen maken; mensen maken zich grotendeels zelf. Onderwijs kan wel een bijdrage leveren aan de vorming van de persoon. Door wat we in het onderwijs aanbieden en door het gedrag dat we tonen, stellen we het vertrouwen in mensen en stimuleren we ze om hun bijdrage te leveren aan onze samenleving.

Geraadpleegde bronnen:

- Integriteitscode VO-raad, juni 2015
- Homilie van drs. Titus Frankemölle, diaken van het bisdom van Breda, rector van Kwadrant Scholengroep in Dongen en Oosterhout en voorzitter van de Nederlandse Katholieke School raad (NKSR), uitgesproken bij de viering van 100 jaar vereniging Ons Middelbaar Onderwijs op 11 december 2016.
- Rede onderwijsbisschop Mgr. Jan Hendriks bij afscheid van mr. drs. Dick Wijte als wnd. voorzitter van de NKSR, april 2016
- Meer liefde! – Katholiek sociaal denken als alternatief voor het neoliberale mensbeeld, drs. Thijs Caspers, Tijdschrift voor geestelijk leven, 2014
- Katholiek sociaal denken, een levende traditie, website VKMO.

¹ Onze inspiratiebron hierbij is het katholiek sociaal denken, eind 19e eeuw ontstaan als antwoord op levensvragen uit de samenleving. In deze leer staat niet het individu centraal, maar de persoon als relationeel wezen.

Bijlage 10: Code Goed Onderwijsbestuur

In de Code Goed Onderwijsbestuur VO 2019 zijn 'pas toe-bepalingen' opgenomen. Deze gelden tevens als lidmaatschapseisen voor de VO-raad. Voorts is in de code een aantal 'good practices' opgenomen, waarin wordt aangegeven om bepaalde onderwerpen op te nemen in het jaarverslag. In onderstaande tabel zijn de betreffende 'pas toe-bepalingen' en 'good practices' opgenomen met daarbij een verwijzing naar het onderdeel in het jaarverslag.

Code Goed Onderwijsbestuur	Jaarverslag
<p>Pas toe-bepaling 1 Het bestuur publiceert: het jaarverslag, conform de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs; de statuten; het bestuursreglement; de samenstelling, nevenfuncties (zowel bezoldigd als onbezoldigd) en honorering van bestuur en toezichthouder, het rooster van af- en aantreden van de toezichthouder cf. de maximale termijn van acht jaar; de klachtenregeling; de klokkenluidersregeling; de integriteitscode.</p>	<p>De stukken zijn gepubliceerd op www.omo.nl en/of op www.omojaarverslag.nl</p>
<p>Pas toe-bepaling 2 Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de wijze waarop de evaluatie van het bestuur door het intern toezicht heeft plaatsgevonden.</p>	<p>Bestuur evalueert structureel het eigen functioneren en legt dit vast in het jaarverslag. Jaarlijks vindt de evaluatie plaats van het functioneren van de Raad van Toezicht in relatie tot de Raad van Bestuur. Jaarlijks vindt de evaluatie van de Raad van Bestuur plaats, hetgeen een afzonderlijk gesprek is tussen de GMR en de Raad van Toezicht.</p>
<p>Pas toe-bepaling 3 Een bestuurder in het voortgezet onderwijs kan niet tegelijkertijd de functie van intern toezichthouder vervullen bij een onderwijsorganisatie binnen de onderwijssector VO, niet zijnde een samenwerkingsverband voor passend onderwijs.</p>	<p>Hiervan is geen sprake bij vereniging Ons Middelbaar Onderwijs.</p>
<p>Pas toe-bepaling 4 Een (oud-)toezichthouder in het voortgezet onderwijs kan niet binnen vier jaar na aftreden benoemd worden tot (dagelijks) bestuurder bij dezelfde onderwijsorganisatie als waar hij toezichthouder is of is geweest.</p>	<p>Hiervan is geen sprake bij vereniging Ons Middelbaar Onderwijs.</p>
<p>Pas toe-bepaling 6 Belangenverstremgeling van een bestuurder is niet toegestaan en hiervan is sprake bij familiale of vergelijkbare relaties en bij zakelijke relaties met intern toezichthouders, medebestuurders of leden van het management die rechtstreeks onder het bestuur vallen. Een bestuurder meldt een (potentieel) tegenstrijdig belang aan de voorzitter van het interne toezicht en verschaft alle relevante informatie. Het interne toezicht beslist of sprake is van een tegenstrijdig belang en hoe daarmee wordt omgegaan, en maakt hiervan melding in het jaarverslag.</p>	<p>Er is geen sprake van belangenverstremgeling, derhalve is het niet opgenomen in het jaarverslag.</p>
<p>Good practice 16 [...] het combineren van een bestuursfunctie in het voortgezet onderwijs en een toezichtfunctie in een andere onderwijssector kan verenigbaar en waardevol zijn. Bestuur en intern toezicht spreken voor het aanvaarden van een functie af of er in het geval van benoeming nog steeds sprake is van onafhankelijk functioneren, danwel enige vorm van belangenverstremgeling. Het intern toezicht neemt vervolgens een besluit en verantwoordt zich hierover in het jaarverslag; [...]</p>	<p>Beide bestuursleden vervullen geen toezichthoudende functies in het onderwijs. Er is derhalve geen sprake van belangenverstremgeling. Dit is daarom niet opgenomen in het jaarverslag.</p>

<p>Good practice 17 Een interne toezichthouder meldt een (potentieel en/of schijnbaar) tegenstrijdig belang aan de voorzitter van het interne toezicht en zijn collega-leden en verschaft alle relevante informatie. Hieronder valt in ieder geval het door een interne toezichthouder aanvaarden van een hoofd- of nevenfunctie, al dan niet betaald. Het interne toezicht beslist of sprake is van een tegenstrijdig belang en hoe daarmee wordt omgegaan en maakt melding van deze belangenafweging en de uitkomst in het jaarverslag.</p>	<p>Er is geen sprake van een (potentieel en/of schijnbaar) tegenstrijdig belang, derhalve is het niet opgenomen in het jaarverslag.</p>
<p>Good practice 20 Het intern toezicht geeft in het jaarverslag aan op welke wijze het proces rondom de jaarlijkse accountantscontrole is verlopen.</p>	<p>Dit is opgenomen in het verslag van de Raad van Toezicht dat is opgenomen in het jaarverslag.</p>

Bijlage 11: Begrippenlijst

A

Atheneum Zesjarige opleiding voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (vwo) zonder de klassieke talen Grieks en Latijn (voor 12 – 18 jarigen).

B

Basisberoepsgerichte leerweg Leerweg binnen het vmbo met de meeste praktijkelementen. Hierna kunnen leerlingen doorstromen naar mbo-opleidingen op niveau 2.

B-/K-leerwegen Basisberoepsgerichte en Kaderberoepsgerichte leerwegen in het vmbo.

Bovenbouw De bovenbouw is de algemene benaming voor het derde en vierde leerjaar van het vmbo, de vierde en vijfde klassen van de havo, en de vierde, vijfde en zesde klassen van het vwo.

Brinnummer Het Ministerie heeft aan alle onderwijsinstellingen een Brin-nummer toegekend (Brin: basisregistratie instellingen).

C

Cambridge certificate Internationaal erkend Engels examen.

Collectief schoolleiders overleg (CSO) Vergadering bestaande uit alle (interim) OMO schoolleiders en de raad van bestuur. Het CSO vindt circa 7 keer per jaar plaats.

Cultuurprofielschool School waarbij kunst en cultuur prominent op het rooster staat.

Current ratio Ook wel liquiditeit genoemd. Kengetal dat aangeeft in hoeverre een organisatie in staat is aan de korte termijn verplichtingen te kunnen voldoen. Wordt berekend door het totaal van de korte termijn vorderingen, beleggingen en de liquide middelen te delen door alle korte termijn verplichtingen.

Curriculum Het geheel van cursussen/programma's en de inhoud ervan, die leerlingen op hun school krijgen aangeboden.

D

Daltononderwijs Onderwijssoort waarbij de nadruk ligt op keuzevrijheid voor de leerling, samenwerking met andere leerlingen en de ontwikkeling van zelfstandigheid,

Deelneming Een rechtspersoon waarop direct of indirect invloed kan worden uitgeoefend.

DELFLScolaire Internationaal erkend Frans examen

Doorstroom De weg die leerlingen tijdens hun schoolcarrière binnen een school afleggen.

E

Eigen vermogen Voor te stellen als het bedrag dat resteert wanneer alle bezittingen worden verkocht en alle schulden afgelost.

ELOS Netwerk van vo-scholen die hun leerlingen onder meer de mogelijkheid bieden twee talen op hoog niveau te leren. Het taalonderwijs dient te voldoen aan een bepaalde kwaliteitsstandaard per schooltype.

Enkelvoudige jaarrekening In de enkelvoudige jaarrekening zijn alleen de financiële gegevens van vereniging Ons Middelbaar Onderwijs opgenomen, zonder de financiële gegevens van verbonden partijen.

Entree-diploma Diploma dat jongeren zonder een diploma van een vooropleiding toegang biedt tot de 1-jarige entreeopleiding op het mbo. Deze opleiding bereidt hen voor op de arbeidsmarkt

F	
Full time equivalent (fte)	De omvang van een dienstverband. Ook wel werktijdfactor genoemd. Eén fte staat voor een volledig (full-time) dienstverband.
Functiemix	De verdeling van leraren (in voltijdbanen, fte's) over de verschillende salarisschalen (LB, LC, LD en LE).
G	
Geconsolideerde jaarrekening	In de geconsolideerde jaarrekening zijn, naast de financiële gegevens van vereniging Ons Middelbaar Onderwijs, tevens de financiële gegevens van verbonden partijen opgenomen.
Gemengde leerweg	Leerweg binnen het vmbo met een combinatie tussen theorie en praktijk. Bereidt leerlingen voor op mbo-opleidingen op niveau 3 en 4.
Goethe	Internationaal erkend Duits examen
Gymnasium	Zesjarige opleiding voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (vwo) met de klassieke talen Grieks en Latijn (voor 12 – 18 jarigen).
H	
Havo	Hoger algemeen voortgezet onderwijs, het op één na hoogste niveau binnen het voortgezet onderwijs. Opleiding duurt vijf jaar. Het is algemeen vormend (theoretisch) en geen beroepsopleiding; het havodiploma is een startkwalificatie en is vooral bedoeld als voorbereiding op het hbo (hoger beroepsonderwijs)
I	
Impairment	Vergelijking van de boekwaarde van materiële activa met de reële waarde die deze activa hebben. Als de reële waarde lager is dan de boekwaarde vindt een afboeking van de activa plaats ten laste van het resultaat.
Instream	Het geheel van het aantal personen dat een nieuwe opleiding begint en daarom wordt geteld.
Issf-netwerk	Samenwerkingsverband van scholen all over the world, dat regelmatig zogenaamde Science Fairs organiseert.
J	
Jenaplanonderwijs	Een vorm van vernieuwingsonderwijs. Kenmerken zijn dat meerdere leerjaren gemengd worden in een klas, die vervolgens weer in verschillende klassen wordt gesplitst. Daarnaast is zelfstandigheid belangrijk, in combinatie met het werken in en presteren als groep.
K	
Kaderberoepsgerichte leerweg	Leerweg binnen het vmbo voor praktisch ingestelde leerlingen. Bereidt leerlingen voor op mbo-opleidingen op niveau 3 en 4.
Kapitalisatiefactor	Kengetal dat laat zien of een instelling te veel kapitaal aanhoudt voor zijn activiteiten. De kapitalisatiefactor wordt berekend door van het balanstotaal van een instelling de bedragen voor gebouwen en terreinen af te trekken en het dan overblijvende bedrag te delen door het totaal van de jaarlijkse baten.
Kunskapsskolan	Kunskapsskolan Education is een Zweeds onderwijsconcept dat onderwijs op een andere manier vormgeeft: namelijk dat leerlingen allemaal op een ander tempo en op een verschillende manier leren. Deze manier van leren heet KED.
L	
Leerweg ondersteunend onderwijs	Onderwijs in de leerwegen van het vmbo met extra zorg en begeleiding (lwoo)

Liquiditeit	Zie current ratio.
LOOT-school	Landelijk overleg onderwijs en topsport-school. Een school voor voortgezet onderwijs die toptalenten in sport ondersteunt om hun schoolcarrière met hun topsport te combineren.
Lyceum	School voor voortgezet onderwijs waar voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (vwo) en hoger algemeen voortgezet onderwijs (havo) gevolgd kan worden (voor 12- tot 18-jarigen)
M	
Mavo	Middelbaar algemeen voortgezet onderwijs. Ook wel de theoretische leerweg van het vmbo of vmbo-t genoemd.
N	
O	
OMO-bureau	Het gemeenschappelijke dienstverlenende orgaan van vereniging Ons Middelbaar Onderwijs, gehuisvest in Tilburg.
Onderwijsondersteunend personeel	Personeel niet behorend tot de functiecategorieën directie en onderwijzend personeel; voorbeelden administratief medewerker, conciërge, onderwijsassistent, technisch assistent etc.
Overhead	Het aandeel van de financiële middelen die, of het personeel dat niet direct ten goede komt van het onderwijsproces.
P	
Palladio	Multidisciplinair programma voor excellente docenten en teamleiders.
Praktijkonderwijs	Verzorgt onderwijs voor jongeren in de leeftijd van 12 tot 20 jaar die op grond van hun capaciteiten niet in staat zijn om een diploma van het vmbo te behalen. Een leerling kan worden toegelaten op grond van een beschikking van een regionale Verwijzingscommissie (RVC). Het praktijkonderwijs heeft als doel leerlingen voor te bereiden op een zo zelfstandig mogelijk functioneren in de samenleving.
Q	
R	
Rentabiliteit	De verhouding tussen het financiële resultaat en de totale baten.
S	
Schoolondersteuningsprofiel	In het schoolondersteuningsprofiel legt een school ten minste eenmaal per 4 jaar vast welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben.
Solvabiliteit	Verhouding tussen het eigen vermogen en vreemd vermogen op de balans.
Startkwalificatie	Het in de ogen van de Nederlandse overheid minimale onderwijsniveau dat nodig is om kans te maken op duurzaam geschoold werk in Nederland.
T	
Technasia	Groep van scholen die het technasium, onderwijsstroom voor havo en vwo, waarin de bèta-vakken centraal staan, aanbieden
Technasium	Onderwijsstroom voor havo en vwo, waarin de bètavakken centraal staan.
Theoretische leerweg	Leerweg binnen het vmbo voor theoretisch ingestelde leerlingen. Bereidt leerlingen voor op mbo-opleidingen op niveau 3 en 4.
Treasury	Het beheren van het geld van de organisatie.

Tweetalig onderwijs (TTO)	Tweetalig onderwijs houdt in dat bij niet talenvakken, als bijvoorbeeld geschiedenis en biologie, een andere taal dan de moedertaal als instructie- en communicatietaal wordt gebruikt.
U	
Uitstroom	Het geheel van het aantal personen dat op een bepaald tijdstip een bepaalde fase van onderwijs verlaat, al of niet met een diploma.
V	
Vmbo	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs. Is ontstaan uit de samenvoeging van vbo en mavo en sommige vormen van voortgezet speciaal onderwijs. Bestaat uit 4 leerwegen: theoretisch, gemengd, kaderberoepsgericht en basisberoepsgericht.
Vmbo intersectoraal	Vmbo intersectoraal betreft die beroepsgerichte programma's, waarbij in het niet-doorstroom relevante deel van het programma van de vier leerwegen onderdelen van de sectoren Techniek, Zorg en Welzijn en Economie in samenhang worden aangeboden.
Voortgezet onderwijs	Onderwijs dat volgt op basisonderwijs. Bestaat uit het praktijkonderwijs, vmbo, havo en vwo.
Voorziening	Boekhoudkundig een grootboekrekening waarop meestal periodiek bedragen worden gestort met als oogmerk het saldo op enig moment in de toekomst aan te wenden voor het doel waar de voorziening oorspronkelijk voor gevormd werd.
Vwo	Vorbereidend wetenschappelijk onderwijs, bestaande uit atheneum en gymnasium.
W	
Weerstandvermogen	Het vermogen om tegenvallers te kunnen opvangen; het eigen vermogen in verhouding tot de totale baten (inclusief rentebaten).
X	
Y	
Z	

Bijlage 12: Lijst van veelgebruikte afkortingen

AMV	Alleenstaande minderjarige vluchteling
AOS	Academische opleidingsschool
A&O-fonds	Stichting Arbeidsmarkt en Opleidingsfonds
APV	Algemene Praktische Vaardigheden
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AWP	Academische Werkplaats
Bapo	Bevordering arbeidsparticipatie ouderen
BENG	Bijna energieneutrale gebouwen
BOV	Bovenschoolse OndersteuningsVoorziening
BRIN	Basisregistratie instellingen
BSL	Begeleiden Startende Leraren
BYOD	Bring Your Own Device
CLIL	Content and Language Integrated Learning
CSO	Collectief schoolleidersoverleg
DNS	De Nieuwste School
d&p	dienstverlening en producten
DPIA	Data Protection Impact Assessment
ELO	Elektronische leeromgeving
ESoE	Eindhoven School of Education
FLOT	Fontys Leraren Opleiding Tilburg
FPU	Flexibel pensioen en uittreden
Fte	Full time equivalent
GMR	Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad
GSK	Gemiddelde Salariskosten
HAN	Hogeschool Arnhem Nijmegen
havo	Hoger algemeen vormend onderwijs
hbo	Hoger beroepsonderwijs
HD-programma	Human Developmentprogramma
HR	Hogeschool Rotterdam
IBP	Informatiebeveiligingsplannen
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
ICTO	ICT & Onderwijs
IdU	In-, door- en uitstroom
ILS	International Lifestyle Studies
KED	Kunskapsskolan Education
LB/LC/LD/LE	Salarisschaal voor docenten
LEA	Lokale Educatieve Agenda
LOF	LerarenOntwikkelfonds
LOOT	Landelijk overleg onderwijs en topsport
lwoo	Leerwegondersteunend onderwijs

mavo	Middelbaar algemeen vormend onderwijs
mbo	Middelbaar beroepsonderwijs
MMP	Magister Management Platform
MOP	Meerjarenonderhoudsplan
MR	Medezeggenschapsraad
NKO	Nederlandse Katholieke vereniging van Ouders
NRO	Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek
NVAO	Nederlands Vlaams Accreditatie Organisatie
OBIT	Onthouden – Begrijpen – Integreren – Toepassen
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
o/g	Opgenomen geld
OMO	Ons Middelbaar Onderwijs
OOP	Onderwijsondersteunend personeel
OP	Onderwijsgevend personeel
OSR	OMO seniorenregeling
OU	Open Universiteit
PGO	Project Gestuurd Onderwijs
PLG	Professionele Leergemeenschappen
PrO	Praktijkonderwijs
PTA	Programma van Toetsing en Afsluiting
RAL	Regionale Aanpak Lerarentekort
RAP	Regionale Aanpak Personeelstekort
RDA	Radboud Docenten Academie
RKO	Richtlijn Kwaliteit Onderwijshuisvesting
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt
ROC	Regionaal opleidingencentrum
RPO	Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen
RU	Radboud Universiteit
RUG	Rijksuniversiteit Groningen
RvB	Raad van bestuur
RvT	Raad van toezicht
SDE+	Stimulering Duurzame Energieproductie
SHRM	Strategisch Human Resource Management
SSP	Strategische personeelsplanning
SUVIS	regeling Specifieke Uitkeringen voor de Verbetering van het binnenklimaat In Scholen
Tto	Tweetalig onderwijs
TU/e	Technische Universiteit Eindhoven
u/g	Uitgegeven geld
ULT	Universitaire Lerarenopleiding Tilburg
UU	Universiteit Utrecht
Vavo	Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs
vmbo	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
VSLs	Versterking Samenwerking Lerarenopleiding en Scholen

VSV	Vroegtijdig schoolverlaten
vwo	Voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
WON	WetenschapsOriëntatie Nederland

Overige gegevens

Jaarverslag 2020 - Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs

Controleverklaring

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.
Flight Forum 1
5657 DA Eindhoven
Postbus 376
5600 AJ Eindhoven
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9839
www.deloitte.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van bestuur en de raad van toezicht van Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs

A. VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2020

Ons oordeel

Wij hebben de enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekening 2020 van Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs te Tilburg gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.3.1 Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De enkelvoudige en geconsolideerde balans per 31 december 2020.
2. De enkelvoudige en geconsolideerde staat van baten en lasten over 2020.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de getrouwheid van de jaarrekening als geheel bepaald op € 11,5 miljoen. De materialiteit is gebaseerd op 2% van de totale baten. De materialiteit voor de financiële rechtmatigheid is bepaald op € 17 miljoen, deze materialiteit is gebaseerd op 3% van de totale publieke middelen, zoals voorgeschreven in paragraaf '2.1.3 Materialiteitstabel' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020. In deze paragraaf van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 zijn tevens voor diverse posten/onderwerpen een specifieke materialiteit en specifieke rapportagegrens opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2020. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van toezicht overeengekomen dat wij aan de raad van toezicht tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 0,5 miljoen rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de groepscontrole

Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs staat aan het hoofd van een groep van organisaties. De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel, zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op, en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan zijn wij tot de conclusie gekomen dat er geen sprake is van groepsonderdelen waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Door bovengenoemde werkzaamheden bij (groeps)onderdelen, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op groepsniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep verkregen om een oordeel te geven over de jaarrekening.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten hebben wij met de raad van toezicht gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Compliance aan wet- en regelgeving - rechtmatigheid

In het kader van de compliance aan de geldende wet- en regelgeving hebben wij de opzet en het bestaan getoetst van de interne beheersmaatregelen die Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs heeft ingesteld om de naleving ervan te borgen. Daarnaast hebben wij, overeenkomstig hetgeen hierover in het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 is opgenomen, werkzaamheden verricht om vast te stellen dat Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs voldoet aan de wet- en regelgeving die op de instelling van toepassing is.

Onderstaand is een niet-limitatieve opsomming gegeven van de aan de jaarrekening gerelateerde rechtmatigheidsonderwerpen die wij in de controle hebben betrokken:

- De naleving van de bepalingen zoals opgenomen in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.
- Het voldoen aan de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016.
- De naleving van de Europese aanbestedingsregels.
- De naleving van de regels voor het opnemen van een Verklaring Omtrent het Gedrag in de personeelsdossiers.

Benoeming

Wij zijn door de raad van toezicht op 17 september 2017 herbenoemd als accountant van Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs, vanaf de controle van het boekjaar 2017 en zijn sinds dat boekjaar tot nu de externe accountant.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT- plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag
- De overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

C. BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. De raad van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.3.1. Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol 2020.

In dit kader is de raad van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn.Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van toezicht hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Eindhoven, 28 juni 2021

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: I. Wetters MSc RA

De scholen

Jaarverslag 2020 - vereniging Ons Middelbaar Onderwijs

2College

www.2college.nl

rector: Leon Spaan

opleidingen: vwo, havo, mavo, vmbo

locaties:

- 2College Cobbenhagenlyceum, Tilburg
- 2College Cobbenhagenmavo, Tilburg
- 2College Durendael, Oisterwijk
- 2College EOA, Oisterwijk
- 2College Jozefmavo, Tilburg
- 2College Ruivenmavo, Berkel-Enschot

“Lets go 2College!”

De scholen van 2College zijn een vaste waarde in de regio met ieder een eigen kleur en organisatie. Het onderwijs is gericht op het actief en zelfstandig leren van leerlingen. Ter voorbereiding op het vervolgonderwijs wordt nauw samengewerkt met verschillende onderwijsinstellingen, instellingen en bedrijven. 2College werkt aan een optimale ontwikkeling en ontplooiing van ieder individu, zodat geen talent verloren gaat. We stimuleren onze leerlingen om verantwoordelijkheid te nemen. Na 2College kan de leerling leidinggeven aan zijn leven!

Organisatie in ontwikkeling

- Positionering onderwijsaanbod in Tilburg, Tilburg-Noord, Oisterwijk en regio Berkel-Enschot en Udenhout.
- Participatie bij de uitwerking en realisatie van de Sociale Agenda van de gemeente Tilburg.
- Maatwerk in onderwijs, waaronder gepersonaliseerd leren.
- Digitalisering als hulpmiddel bij het leren.
- Professionalisering.
- Opleiden in de school met AOS Midden-Brabant.

Terugblik

Het kalenderjaar 2020 was door corona echt een ander jaar dan andere jaren. Veel van wat we gewend waren te doen moest in één keer anders. Bovendien hebben we in dit roerige jaar een aanzienlijke bezuiniging moeten doorvoeren in verband met een leerlingendaling die zich al een jaar eerder had aangekondigd.

Mede door corona is de implementatie van Microsoft Teams in een stroomversnelling terecht gekomen waardoor we hier ondertussen optimaal gebruik van maken.

In het najaar van 2019 is het proces om tot een nieuw schoolplan voor 2College te komen opgestart en in december 2020 afgerond. Er is regelmatig contact en samenwerking geweest met leerlingen, ouders en medewerkers om te komen tot een nieuw schoolplan. In het voorjaar van 2021 gaan de vestigingen aan de slag met het vestigingsplan om zo het gehele proces af te ronden. Hierbij is het eigen onderwijskundig profiel van elke vestiging een belangrijk thema.

Cobbenhagenmavo

Het hebben van een pedagogisch school-buurtmedewerker heeft zich in deze crisis extra bewezen, het snel kunnen schakelen weten waar de problemen en tekorten zitten heeft ertoe geleid dat we snel alle leerlingen in beeld hadden en redelijk snel alle leerlingen hebben kunnen voorzien van ict middelen om online lessen te volgen.

De aandacht en zorg voor de kwetsbare leerlingen blijft een belangrijk speerpunt van de mavo, waarbij het gehele team deze maatschappelijke opgave als een kernkwaliteit van de school

ervaart en ook het nieuwe vestigingsplan zal nog nadrukkelijker aan deze opdracht inhoud geven.

De ontwikkeling van het praktijkgerichte vak t&t verloopt voorspoedig, mede dankzij de subsidie is het mogelijk grote stappen te maken en komend schooljaar te starten.

“Leren van en met elkaar op 2College Cobbenhagenmavo”

Jozefmavo

De Jozefmavo heeft het afgelopen jaar haar aandacht verdeeld over het aanbieden van goed onderwijs (online en fysiek) en dat wat onze leerlingen nu op didactisch (achterstanden-examens) en sociaal-emotioneel (mentale gesteldheid) gebied nodig hebben, als ook over de realisatie van ons vestigingsplan en een aantal van onze ontwikkelingen, waaronder: versterken mentoraat, portfolio voor al onze leerlingen (Simulise), leercoach, leesbevordering, formatief evalueren (toetsbeleid) e.a.

“Aandacht die uitdaagt op 2College Jozefmavo”

Durendael

Durendael zet in het nieuwe vestigingsplan koers naar een school waarin we meer uit gaan van de eigen verantwoordelijkheid van de leerling, ons onderwijs nog meer op maat is en de leerling pedagogisch en didactisch gevarieerd(er) wordt uitgedaagd.

“Je groeit op 2College Durendael”

Ruivenmavo

Op de Ruivenmavo is inmiddels gepersonaliseerd leren volgens het concept Kunskapsskolan (KED) volledig ingevoerd. Dit maakte een snelle overstap op afstandsonderwijs tijdens coronatijd betrekkelijk eenvoudig vanwege het werken met de digitale learning portal.

“Ontdek op 2College Ruivenmavo”

Cobbenhagenlyceum

Doordat de leerlingen in de onderbouw binnen Ked gewend zijn met hun persoonlijke coach te plannen en de tempo mag variëren was het iets makkelijker door de lockdown heen te komen. Meeste zorgen zitten in klas 3 en 4 havo, de extra ondersteuning is tot op heden nog niet effectief ingezet kunnen worden.

Gepersonaliseerd leren in de bovenbouw begint zijn vorm te krijgen, personeel staat zeker achter deze onderwijsvernieuwing maar heeft nog veel werk te verzetten wat tot extra druk leidt.

De bezuinigingen die voornamelijk bereikt zijn door over te stappen op een 45 minutenrooster zijn goed verlopen maar komen nog eens boven alle andere extra druk en vraagt weer extra van het personeel.

Het nieuwe merkkompas geeft richting aan de koers die we gaan varen en is een goede start van het vestigingsplaats wat volop in ontwikkeling is.

“Open je wereld op 2College Cobbenhagenlyceum”

EOA Oisterwijk

Deze locatie voor onderwijs aan nieuwkomers op het asielzoekerscentrum in Oisterwijk biedt onderwijs met als doel nieuwkomers te laten doorstromen naar het regulier onderwijs. Onderwijs tijdens corona was voor deze vestiging een extra uitdaging. Juist de onderdompeling in de Nederlandse taal is voor deze jongeren van belang en werd door afstandsonderwijs bemoeilijkt.

Baanderherencollege

www.bhc.nl

directeur: Mireille van der Kracht (Emmeken van der Heijden
a.i. tot april 2021 - Joris Hermans tot januari 2021)

opleidingen: vmbo, praktijkonderwijs

locatie:

- Boxtel

"Je telt mee op het BHC."

Het Baanderherencollege biedt een dusdanige leer- en leefomgeving dat de leerling zich er thuis voelt, zich erkend en herkend weet. Eerlijkheid, rechtvaardigheid, toegankelijkheid en oprechte belangstelling bepalen daarnaast het leefklimaat op school. In het kader van Koers 2023, goed onderwijs, goed mens, goed leven, richt het Baanderherencollege zich niet alleen op specifieke onderwijsdoelstellingen, maar ook op doelen op het gebied van de sportieve, culturele, sociaal-emotionele en identiteitsvorming, waarbij de leerling tevens respect voor de leefomgeving wordt bijgebracht.

Organisatie in ontwikkeling

- Structureel positieve ontwikkeling in leerlingaantallen. Aandacht voor facilitering en logistiek is nodig om het onderwijs op een kwalitatief hoog peil te houden.
- Het Baanderherencollege profileert zich als een vmbo-en pro-specialist met goed onderwijs met daarnaast aandacht voor de goede ondersteuning van leerlingen.
- Veel instroom van nieuwe medewerkers, die extra aandacht vragen om zich aan te passen aan de cultuur van het Baanderherencollege.

Terugblik

Ontwikkelingen praktijkonderwijs

Het pro kent een stabiel leerlingaantal. Ondanks de coronagerelateerde moeilijkheden in de economie slaagt de school er in om voldoende stage- én arbeidsplaatsen voor de leerlingen te realiseren. Het team is volop bezig met de inhoudelijke en organisatorische kant van de nieuwe diploma's en de ontwikkeling van een portfolio voor het praktijkonderwijs die dit schooljaar worden uitgegeven.

Projectonderwijs

Binnen het Baanderherencollege werken alle scholen en alle leerwegen met elkaar samen. Dit komt het best tot uiting binnen onze beroepsgerichte programma's. Alle leeromgevingen kennen daar een open structuur. In deze open structuur is het noodzakelijk om aan teamteaching te doen waarbij de individuele vakgroepleden zelf hun onderlinge rollen en specialisaties kunnen verdelen en benutten. Pro-leerlingen staan naast vmbo-leerlingen, vmbo t/g-leerlingen staan naast de vmbo b-leerlingen. Er zijn vrijwel geen 'etiketten' zodat collega's en leerlingen op alle niveaus en programma's met elkaar samenwerken. In speciale projecten gaat dat vakoverstijgend waarbij veel disciplines samen komen.

Techniek

Binnen het vmbo én het pro is veel aandacht voor techniek. De school investeerde al fors en door de huidige techniek-subsidies wordt dit beleid voortgezet. Er is een nauwe samenwerking met het bedrijfsleven, het primair onderwijs en de overheid. Het Baanderherencollege heeft het voortouw genomen in de ontwikkeling van het PTEB (Platform Techniek en Educatie Boxtel).

Bossche Vakschool

www.bosschevakschool.nl

directeur: Fleur Cerini

opleiding: vmbo b/k

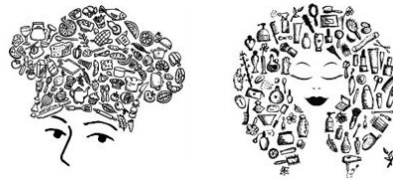
locatie:

- 's-Hertogenbosch

De juiste plek voor slimme handen

De deur van onze school staat voor alle jongeren wagenwijd open. We leiden bij de Bossche Vakschool leerlingen op voor de leerweg vmbo-basis of vmbo-kader. Onze leerlingen hebben vele talenten, behoeften, motivaties, leerwensen, gewenste perspectieven en kennen een kleurrijke diversiteit aan culturele achtergronden en leefomstandigheden.

De Bossche Vakschool wil bij deze leerlingen, met alles wat daarbij hoort, aansluiten.

Wij zien het als onze maatschappelijke opdracht onze leerlingen met open blik te benaderen en met ons onderwijs een basis te leggen waardoor de leerling stevig in het leven kan staan.

De Bossche Vakschool is dé school voor leerlingen die ervan houden om praktisch bezig te zijn en levensecht te leren. Leerlingen leren door te doen in de praktijk. De school heeft daarom een groot aanbod praktijklessen.

De Bossche Vakschool heeft een aparte afdeling, de Internationale Schakel Klas (ISK). In een periode van anderhalf tot twee jaar doorlopen leerlingen tussen de 12 en 18 een opleiding die de doorstroom naar het regulier vo of mbo mogelijk maakt.

Organisatie in ontwikkeling

Als school hebben we de onderwijsvisie aangescherpt en voeren we de dialoog of de missie en de uitvoering van die onderwijsvisie voor nu en de toekomst past.

We kiezen heel bewust voor een breed onderwijsaanbod, waarbij we als school bijna alle profielen bieden. Tegelijkertijd zijn we een relatief kleine school waardoor er veel individuele aandacht is voor elke leerling. We hebben het werken in units met een vast docententeam dit jaar verstevigd en verder ontwikkeld.

Terugblik

Bouwen aan een nieuwe school en een nieuw schoolplan 2020-2024

Op dit moment bouwen we niet alleen aan ons onderwijs, ook letterlijk bouwen we aan een nieuwe school. In de zomer van 2022 hopen we dat het prachtige gebouw gereed is. Ondertussen huizen we met de leerlingen in één gedeelte van de huidige school waardoor we de nieuwbouw van dichtbij kunnen meemaken.

50% van de lessen in de onderbouw zijn praktijklessen

We weten dat onze leerlingen 'leren door te doen'; dit vertalen we in de onderbouw in 50% 'doevakken'.

Daarnaast zorgen we ervoor dat een schooldag op deze manier ingericht is voor de leerlingen. De juiste afwisseling zorgt ook voor een betere leerattitude tijdens de 'meer-theoretische vakken'

Integratie en een regulier diploma voor vso- en ISK-leerlingen mogelijk maken

De deuren openzetten, betekent ook dat andere doelgroepen gebruik kunnen maken van de praktijkafdelingen en de expertise van de docenten. Daarom is er een intensieve samenwerking met vso het Dieze College en de ISK. Flinke groepen leerlingen volgen hun praktijklessen op de Bossche Vakschool waardoor de samenwerking tussen docenten ook steeds intensiever wordt. Zo leren ze van en met elkaar.

Dit jaar is een pilot gestart met een pro-vmbo-klas. De leerlingen die een pro-advies hebben, maar wellicht toch potentie hebben een vmbo-diploma te halen, krijgen een pro-vmbo-onderwijsaanbod om die mogelijkheid te onderzoeken.

Jongerenwerkers een vaste plek in de school

De Bossche Vakschool werkte al nauw samen met PowerUp073. Samen breiden we dit uit en brengen we jongerenwerk en school nog dichter bij elkaar. Concreet doordat jongerenwerkers een deel van hun tijd op de school doorbrengen om in contact te komen met jongeren, en om de wereld van de jongeren en van de school dichter bij elkaar te brengen.

Sterk Techniek Onderwijs op Bossche Vakschool

Techniekpromotie binnen en buiten de Bossche Vakschool in de stad 's-Hertogenbosch is sinds 2020 een belangrijk aandachtspunt. Binnen de school is er aandacht voor het profiel 'techniek' door middel van keuzevakken voor alle 3^e en 4^e jaars. Voor de bovenbouw-leerlingen in de techniekprofielen zijn er ook dit jaar weer diverse gastlessen door bedrijven georganiseerd en samenwerkingen met bedrijven opgezet om leerlingen al tijdens hun schoolloopbaan op de Bossche Vakschool praktijkervaring op te laten doen in de sector.

Richting basisscholen werken we aan techniekpromotie door letterlijk de weg op te gaan met onze Techniektourbus. In samenwerking met de Uitvinders, expertin het op een ontwerpende en ontdekkende manier leerlingen in aanraking brengen met techniek, bieden we een lesprogramma voor basisscholen. Met het lesprogramma ontzorgen en inspireren we po-leerkrachten als het gaat om de invulling van hun Wetenschap- en Technieklessen. Met deze eerste stappen is er een mooie ontwikkeling in gang gezet in het samen werken aan Sterk Techniekonderwijs.

Van Maerlant

www.vanmaerlant.nl

directeur: Fleur Cerini

opleiding: mavo, vmbo-k

locatie:

- 's-Hertogenbosch

'Van Maerlant geeft ruimte aan talent door ondernemend onderwijs'.
Kortom: de actiefste school!

Van Maerlant; de actieve school. Zo staan we bekend en zo wil de school ook zijn. We geloven erin dat leerlingen door te proberen, ervaren en ontdekken, actief zijn en dat het leerrendement van actieve leerlingen daardoor hoger is. We geloven in het belang van leren en werken op basis van wederzijds vertrouwen en respect. Op die manier komen leerlingen in een veilige setting het beste tot ontwikkeling en kunnen zij veilig leren. We geloven in een leeromgeving van rust, regelmaat en ruimte voor talent(-ontwikkeling). In een omgeving waar leerlingen mogen leren op een manier die zo goed mogelijk bij hen past.

Op Van Maerlant krijgen leerlingen alle kans om hun eigen ideeën, plannen, voorstellen ofwel hun initiatieven met hulp van school tot uitvoering te brengen. Betekenisvolle initiatieven bevorderen eigenaarschap.

Organisatie in ontwikkeling

"Al jaren is Van Maerlant een geliefde school waar meer leerlingen voor kiezen dan we allemaal een plekje kunnen bieden. Daar zijn we erg trots op."

Goede onderwijsresultaten en een prettige, veilige en ontspannen sfeer zijn de kenmerken van onze school. Ook vertrouwen speelt dagelijks een grote rol op Van Maerlant. We gaan uit van een positieve benadering van onderwijs m.a.w. doubleren is niet aan de orde. We geloven er niet in dat een jaar overdoen een positieve bijdrage levert aan de motivatie van leerlingen. Op onze school heeft deze werkwijze nooit geleid tot lagere slagingspercentages, maar wel tot een positieve kijk op de toekomst van iedere leerling.

Als organisatie hebben we het afgelopen jaar de onderwijsvisie aangescherpt en voeren we de dialoog over de uitvoering van die onderwijsvisie om steeds meer vorm te geven aan het onderwijs dat voor nu en de toekomst past. Hierin denken en ontwikkelen alle medewerkers, leerlingen en sommige ouders mee. Door de structurele dialogen over onderwijs en de bouw van een nieuwe school worden de gesprekken en het handelen concreter.

Terugblik

Terugblik nieuwbouw in relatie tot het nieuwe onderwijsconcept

In 2019 is het voorlopig ontwerp voor de nieuw te bouwen school gestart. Zeer intensief is het team met leerlingen en andere stakeholders bezig geweest om de belangrijkste punten uit het nieuwe onderwijsconcept te vertalen in het nieuwe gebouw. Diversiteit in ruimtes en mogelijkheden en flexibel gebruik van ruimtes zijn noodzakelijk om het

onderwijs beter af te stemmen op het huidige leren van de leerlingen. In 2020 heeft het proces van voorlopig ontwerp tot een definitief ontwerp geleid.

Hieronder summier en puntsgewijs de stappen met betrekking tot het onderwijsinhoudelijke proces:

- 2017-2018: Met een brede en ruim vertegenwoordigd ontwikkelgroep is het Plan van Eisen geformuleerd, gedragen en samengesteld door betrokkenen en het voltallige team.
- 2018-2019: Middels een 'bottum-up' proces is een visie- en klankbordgroep gekomen tot een concreet visiedocument, gedragen en gedeeld met het voltallige team.
- 2019-2020: Door vakgebied specifieke ontwikkelingen en schoolbrede/generieke ontwikkelingen hebben we een verdere vertaalslag van de missie gemaakt.
- 2020-2021: Het schoolplan 2020-2024 is geschreven met input komend uit het Plan van Eisen, de visie-klankbordgroep Van Maerlant, Koers 2023 en verwijzingen naar Passend Onderwijs en Vensters voor Verantwoording.

Beleidsmatige initiatieven gevoed door de visie en het schoolplan van Van Maerlant
Ingezette ontwikkelingen voortvloeiend uit het schoolplan

- Versterken mentoraat in leerjaar 1: Een ontwikkeling om het handelingsrepertoire van de mentoren uit te breiden en te versterken. Dit geeft mentoren de gelegenheid om hun eigen talent, expertise in te zetten.
- Differentiatie keuzevakken in laatste periode leerjaar 2: Dit heeft als doel om relevant, betekenisvol aanbod te doen voor de leerlingen aansluitend bij hun interesse en onderwijsaanbod in de bovenbouw.
- Intensieve aandacht voor groepsdynamica: Onder andere door professionalisering van mentoren middels een schoolbrede aanpak waarbij het accent ligt op het steeds meer preventief handelen en in plaats van het curatief handelen.
- Schoolbrede en generieke ontwikkelingen voortvloeiend uit het nieuwe onderwijsconcept: Zoals het inzetten van een 'Check in - check out', het werken in domeinen, werken in stamgroepen en stamgroepdoorbrekend werken.

Examens en toetsbeleid

Er wordt bij Van Maerlant met toewijding en betrokkenheid gewerkt aan de schoolexamens. De leerling staat centraal en geeft aan ook tevreden te zijn over de gang van zaken. Ons examenreglement en de PTA's zijn nagenoeg op orde. De examendossiers en het proces van diplomering is strak geregeld. Er is dit schooljaar een examencommissie, gezamenlijk met de Bossche Vakschool opgezet. De visie en beleidslijnen van schoolexamens en toetsbeleid zijn op papier aanwezig en kent in het komend schooljaar een definitieve uitwerking, ook weer in gezamenlijkheid van beide scholen. Al jaren is er sprake van een hoog slagingspercentage. Daar zijn we trots op.

Digitalisering ook in coronatijd

Al jaar en dag is er op Van Maerlant veel aandacht voor digitalisering van het onderwijs. Al ruim vijf jaar hebben alle leerlingen de beschikking over een laptop en wordt er onderwijs verzorgd via 'blended learning' (zowel digitaal als boek). Toen corona uitbrak was onlineonderwijs binnen korte tijd operationeel bij Van Maerlant. Gedurende die periode hebben we steeds geprobeerd om onlineonderwijs te verfijnen. In 2020 hebben de leerlingen hun schoolloopbaan op Van Maerlant niet kunnen afsluiten met een centraal examen. We hebben er het volste vertrouwen in dat de examenkandidaten met goed gevolg doorgestroomd zijn naar het vervolgonderwijs. Door de pandemie hebben de leerlingen geleerd om goed gebruik te maken van de nieuwe communicatietechnieken die de (nabije) toekomst van hen gaat vragen. Ook het docententeam is bekwaam geworden in het geven van onlineonderwijs en zijn in staat gebleken om de kwaliteit van het onderwijs tijdens deze lastige omstandigheden hoog te houden.

De Nieuwste School

www.denieuwsteschool.nl

rector: Marieke van den Hurk

opleidingen: vwo, havo, mavo

locatie:

- Tilburg

Verwondering brengt je verder!

Kinderen leren optimaal als ze begrijpen wat ze moeten leren en waarom. Verwondering is daarbij het uitgangspunt. Door de leerling nieuwsgierig te maken wordt deze gemotiveerd om vragen te stellen, op zoek te gaan naar antwoorden en - op die manier - nieuwe kennis op te doen. Daarnaast is het belangrijk dat de leerling zichzelf goed leert kennen en leert nadenken over vragen als: "Wie ben ik?", "Hoe verhoud ik me tot anderen?" en "Wat of wie wil ik worden?" Vanuit het vertrouwen dat we in de leerling hebben, vragen we hem of haar steeds meer zelf keuzes te maken over wat en hoe hij of zij wil leren.

We leren leerlingen hun eigen leren te regisseren en hiervoor verantwoordelijkheid te nemen.

Dat noemen we eigenaarschap.

Door samen te leren verloopt dit leren beter. Door kennis in te brengen en te delen met anderen, ontwikkelen leerlingen nieuwe kennis en worden zij aangemoedigd om met goede, verrassende, vernieuwende of (te) gekke ideeën te komen.

Organisatie in ontwikkeling

De ambitiethema's 2020-2024

- Verantwoordelijkheid en eigenaarschap;
- Kenniscreatie en co-creatie;
- Leergemeenschap met een professionele cultuur.

Terugblik

Corona en het onderwijs op DNS

De coronacrisis heeft het jaar 2020 gedomineerd. Meteen nadat de lock-down was afgekondigd ging de school over op online onderwijs. Het voordeel was dat alle leerlingen al in het bezit waren van een laptop. Door frequent contact met de mentor lukte het DNS om de meeste leerlingen goed in beeld te hebben en te houden. Uit evaluaties van het onderwijs voor de zomervakantie bleek dat de meeste leerlingen en hun ouders duidelijkheid en eenvoud in het rooster verkiezen boven maatwerk. Deze conclusie werd gedeeld door de medewerkers en leidde tot het standpunt dat vanaf augustus 2020 het onderwijs altijd door zou gaan conform rooster. In principe en bij voorkeur op school en online voor de leerlingen die vanwege corona thuis moesten zijn. Toen vanwege veel coronabesmettingen in november alle leerlingen van leerjaar 1 en 2 gedurende tien dagen online onderwijs moesten volgen, verliep dat goed, evenals de overgang naar de tweede lock-down net voor de kerstvakantie. Deze aanpak bracht rust en daardoor is het gelukt om de geplande schoolontwikkeling te laten doorgaan.

Vanaf oktober 2020 is het 'plusprogramma' operationeel waar leerlingen die dat nodig hebben extra onderwijs in bepaalde leergebieden of vakken krijgen. Vanaf december verblijven alle examenleerlingen thuis met daarnaast een groep van ongeveer 60 leerlingen voor wie het beter is om naar school te komen. Deze leerlingen volgen op school online onderwijs op anderhalve meter afstand.

Kansen voor leerlingen vergroten

Op DNS zitten leerlingen in brede heterogene brugklassen zodat alle leerlingen minimaal twee jaar de tijd krijgen om zich te ontwikkelen en te laten zien waar ze staan. We weten dat het leerproces van de leerling het best bevordert wordt door goede inhoudelijke feedback. Daarom werkt de school in leerjaar 1 niet met cijfers of beoordelingen, maar krijgen leerlingen uitsluitend inhoudelijke feedback. Deze werkwijze is in ontwikkeling en wordt doorgezet naar de opvolgende leerjaren.

Heroriëntatie op de organisatiestructuur

In mei 2020 is op de vraag of de huidige organisatiestructuur helpt om de ambities 2020-2024 te bereiken een negatief antwoord gekomen. In het najaar 2020 is een werkgroep o.l.v. een extern organisatiedeskundige aan het werk gegaan om een beter alternatief te zoeken. De school denkt die gevonden te hebben in de team gecentreerde arbeidsorganisatie, waar de gehele school wordt georganiseerd rondom de ontwikkeling van de leerling. In 2021 oriënteert DNS zich verder op deze organisatievorm.

Burgerschap en de verbinding met de buitenwereld

De school wil dat leerlingen ook tijdens hun schooltijd de verbinding ervaren met hun omgeving. Tijdens Challenge-uren in mavo 4 bijvoorbeeld werken leerlingen samen met externe partijen. Daarnaast voeren leerlingen voor humanics, science en arts-projecten uit in de wijk, delen veel gastdocenten hun kennis en ervaring met de leerlingen, participeren leerlingen voor meesterproeven in onderzoeken van de Tilburg University en leggen leerlingen met onderzoek in de onderbouw de relatie naar de omgeving.

Eckartcollege en Nuenens College

www.eckartcollege.nl

www.nuenenscollege.nl

rector: Claire Arts

opleidingen: vwo, havo, vmbo

locaties:

- Eckartcollege, Eindhoven
- Nuenens College, Nuenen

Zowel op het Eckartcollege als op het Nuenens College is persoonlijke aandacht belangrijk. Groeien in een omgeving die stimuleert en inspireert. Leerlingen zijn op hun best als ze zelf het roer in handen hebben. Ze leren om actief en zelfstandig te leren en verantwoordelijkheid te nemen. De scholen geven de zorg en aandacht, zodat het zelfvertrouwen kan groeien. Want trots en zelfverzekerd zoek je zelf je pad en blijf je ontwikkelen. Zo kun je groeien als mens.

Organisatie in ontwikkeling

- Digitaliseringsproces;
- Participatieproces naar een nieuw schoolplan 2020-2024;
- Versterking samenwerking tussen beide scholen.

Terugblik

Eckartcollege

Flexibilisering rooster

Om ruimte te creëren in het rooster voor projectonderwijs waarbij leerlingen vooral

vaardigheden leren worden mogelijkheden voor een flexibel rooster onderzocht. Om ruimte te bieden voor hulpuren om achterstanden bij te werken ten gevolge van de lockdown hanteert de school een 45-minuteroster zodat er een band ontstaat voor de hulpuren. Hiermee wordt ervaring opgedaan voor de benodigde ruimte voor projectonderwijs. Daarnaast worden voorbereidingen getroffen om over te stappen van vier naar drie periodes. De ontwikkeling van formatief evalueren gaat daarmee hand in hand. Daarbij trekken de scholen samen op in professionalisering.

Nuenens College

Profielen groen, kunst en sport

Het Nuenens College profileert zich sinds enkele jaren met kunst en sport. Daar is de profilering groen bij gekomen. Daar waar de profilering eerst een extra aanbod was bovenop het rooster en waar extra kosten aan verbonden waren voor ouders, is er gewerkt aan een het verankeren van de profileringen in het lesrooster en in het vakkenaanbod. Bij alle vakken is het onderwijs gericht op de profilering.

Duo's mentor/coaches en 0de uur

Met de invoering van een gezamenlijk startmoment op de dag – het 0de uur – wordt de relatie met de twee Mentor-coaches en hun klas én het creëren van de juiste studiehouding binnen een herkenbare en veilige leeromgeving te versterkt. Het begeleidingsuur draagt bij aan rust op school en vergroot het welbevinden van onze leerlingen.

Onderwijs in coronatijd

- Beide scholen hebben het online onderwijs via Teams goed opgepakt en verder verbeterd. De digitalisering heeft hiermee een boost gekregen. Ook het formatief evalueren is in een versnelling gekomen door het online onderwijs.
- Door de coronacrisis is de samenwerking tussen de 16 Brainportscholen in de regio versterkt. Er wordt van elkaar geleerd. Het Eckartcollege is al sinds enige jaren Brainportschool. Het Nuenens College is sinds dit schooljaar aspirant Brainportschool.
- Tijdens de periodes van lockdown is het onderwijs voortgezet en zijn de leerlingen in beeld gebleven. Het is echter onvermijdelijk dat er wel achterstanden opgelopen zijn. Vanuit een constructieve, positieve benadering worden deze achterstanden op maat bijgewerkt. Daarvoor zijn eigen docenten extra ingezet en studenten van Toptutors. Daarnaast is er op het Nuenens College een permanente Thuis kamersetting voor drie middagen ingericht voor kwetsbare leerlingen.

Elzendaalcollege

www.elzendaalcollege.nl

waarnemend rector: Lisette Verstegen (Jacques Marsmans rector tot 1 december 2020)
opleidingen: vwo, havo, mavo, vmbo
locaties:

- Boxmeer
- Gennep

Het Elzendaalcollege biedt elke leerling een optimale kans om het diploma te behalen dat het beste bij zijn of haar capaciteiten past. De school heeft twee vestigingen, één in Boxmeer en één in Gennep. Op beide locaties wordt, met een scherpe blik op de toekomst, het maximale uit een leerling gehaald. Dit doen we in een veilige, vertrouwde en tegelijkertijd innoverende leeromgeving waarbij onze leerlingen alle aandacht krijgen die ze nodig hebben.

Organisatie in ontwikkeling

- Het vinden van de balans tussen leerlingaantallen en formatie door middel van natuurlijk verloop.
- Werken aan effectief en gespreid leiderschap in de school.
- Nog meer betrekken van leerlingen en ouders in het gesprek over het onderwijs.
- In toenemende mate wordt er kennis met elkaar (digitaal) gedeeld.
- Grote tevredenheid onder medewerkers (MTO).
- Herschikking van aanbod in de regio (Land van Cuijk).

Terugblik

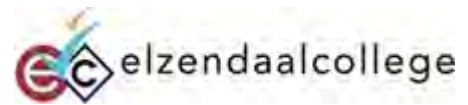
Onderwijs in coronatijd

In het vroege voorjaar van 2020 had de school plotseling onderwijs op afstand te verzorgen. Nieuwe werkvormen werden ontwikkeld en toegepast met behulp van diverse digitale middelen. Leraren deelden kennis en werkzaamheden. Leerlingen kregen via een duidelijke structuur les op afstand of werkten aan (digitale) opdrachten.

De schoolexamens en resultaatverbeteringstoetsen zijn uiteindelijk naar tevredenheid op school afgerond. Op feestelijke wijze is de diplomering voor onze leerlingen en ouders georganiseerd. Na de zomervakantie bleek het onderwijs blijvend verrijkt met een aantal digitale programma's. De meeste leerlingen volgden fysiek onderwijs op school, hetgeen toch voorwaarde is om de kwaliteit van het onderwijs, dat wil zeggen het leveren van optimale ondersteuning om de lesstof goed te verwerken én aandacht voor de persoonsvorming, optimaal te laten zijn. Camera's werden aangeschaft om het noodzakelijke hybride onderwijs zo goed mogelijk te ondersteunen. Leerlingen thuis konden de lessen blijven volgen en docenten thuis konden de lessen blijven geven.

Goed onderwijs binnen een veilige leer- en leefgemeenschap

Tijdens de pandemie zijn leerlingen, ouders en personeelsleden bezorgd over hun gezondheid en veiligheid. De school heeft getracht om de werkomstandigheden zo optimaal mogelijk te organiseren. Er zijn spatschermen, CO² meters voor lokalen en kantoren, mondkapjes en faceshields aangeschaft. In de school hangen overal aanduidingen en uiteraard volgen we de

hygiënemaatregelen.

Samen met de leerlingen, het personeel en de ouders heeft de school in de steeds veranderende situatie een duidelijke en veilige structuur proberen te realiseren. We streven ernaar dat leerlingen zich binnen deze structuur zowel tijdens het afstandsonderwijs als op school zich goed kunnen ontplooiën.

Betrokkenheid leerlingen en ouders

De drie kernwaarden van ons schoolplan - verantwoordelijkheid, veiligheid en relatie - zijn meer dan ooit tot uiting gekomen in de betrokkenheid van leerlingen en ouders. Het onderwijs en de organisatie van het onderwijs staan onder druk in deze coronatijd. Continu voert schoolleiding het gesprek daarover niet alleen met docenten, maar vooral ook met leerlingen en ouders. De leerlingenraad, het ouderteam en leerlingen en ouders van de medezeggenschapsraad spelen steeds nadrukkelijker en zeer gewaardeerd hun rol in het evaluatie- en besluitvormingsproces.

Versterken regionale samenwerking

2020 heeft ook in het teken gestaan van het verder versterken van de regionale samenwerking. Tussen de regionale vo-scholen is de samenwerking op veel terreinen verder versterkt. Binnen het regionale project Sterk Techniekonderwijs werkt de school in de regio als penvoerder intensief samen met alle middelbare scholen, het primair onderwijs, het mbo, het bedrijfsleven en de opleidingsbedrijven. Deze samenwerking is goed verlopen.

Fioretti College

www.fioretticollege.nl

algemeen directeur VO Veghel: Anita O'Connor

opleidingen: mavo, vmbo, pro

locatie:

- Veghel

Het Fioretti College blijft praktisch en persoonlijk!

Het Fioretti College is een school voor mavo, vmbo en praktijkonderwijs. Binnen het vmbo kunnen leerlingen alle leerwegen volgen. In klas 3 en 4 heeft de leerling daarbij de keuze uit verschillende studierichtingen binnen drie profielen: economie, techniek en zorg en welzijn.

Ook in het nieuwe schoolplan dat in 2020 tot stand kwam typeert de werkwijze van het Fioretti College zich als praktisch en persoonlijk maar zeker ook toekomstgericht. Praktisch staat voor betekenisvol en ervaringsgericht onderwijs en persoonlijk staat voor weten wat je kunt, gezien worden in de individuele mogelijkheden, achtergrond en gewaardeerd worden om wie je bent.

Organisatie in ontwikkeling

- Verdergaande inhoudelijke samenwerking binnen VO Veghel
- Efficiency van de ondersteunende processen binnen VO Veghel met behoud van kwaliteit
- Doorvoeren van een matrixorganisatie

Terugblik

Technologie en toepassing

Enkele jaren geleden is het Fioretti College als een van de eerste pilotscholen gestart met het nieuwe vak technologie en toepassing. Intussen is dat vak stevig doorontwikkeld en is er afgelopen jaar een state-of-the-art vaklokaal ingericht. Het is één van de resultaten binnen het totaalplan Sterk Techniekonderwijs. Op basis van levensechte opdrachten uit het lokale bedrijfsleven, werken leerlingen hier met de modernste technologieën. Een mooie stap op weg naar de Nieuwe Leerweg.

De matrixorganisatie

Het VO Veghel in het algemeen en het Fioretti College in het bijzonder kenmerkt zich door een organisatiestructuur die een matrixorganisatie genoemd kan worden. Alles wat met de pedagogisch-didactische ontwikkeling en begeleiding van leerlingen te maken heeft is in handen van teams van leraren, terwijl diezelfde leraren zich vanuit hun rol in hun vakgroep bezig houden met vakinhoud en vakdidactiek. Op deze manier worden verantwoordelijkheden gedeeld en ontstaat een wisselwerking die een zeer positieve invloed heeft op de cultuur die steeds meer professioneel genoemd mag worden. Leraren vullen elkaar aan waardoor een prima onderwijskwaliteit geleverd wordt in de brede zin van het woord. Dit wordt bevestigd door de waardering goed die de onderwijsinspectie voor alle afdelingen heeft toegekend.

Onderwijs in coronatijd

Dat de korte lijntjes die kenmerkend zijn voor een matrixorganisatie voordelen hebben in coronatijd bleek tijdens de plotselinge uitdagingen waarvoor het voortgezet onderwijs kwam te staan in 2020 en daarna. De gemakkelijke inzet van verschillende eigen expertises op de juiste momenten bij de overstap van fysiek naar volledig online onderwijs en vervolgens hybride onderwijs, zorgde in een mum van tijd voor een goede invulling. Effectieve facilitaire en IT diensten zijn daarbij onmisbaar gebleken. Alles kwam in een zesde versnelling en hetgeen we in een jaar tijd geleerd hebben gaat nog ver in de toekomst z'n vruchten afwerpen. Dat deze coronatijd ook veel creativiteit genereert bleek in de maand juni. Alle gediplomeerden hebben met veel toeters en bellen hun diploma bij de eigen voordeur uitgereikt gekregen.

Gymnasium Beekvliet

www.gymnasiumbeekvliet.nl

rector: Carla Faassen

opleiding: vwo

locatie:

- Sint-Michiëlsgestel

Gymnasium Beekvliet brengt je ver

Gymnasium Beekvliet is een school met een lange historie. Al sinds 1815 is de school in de regio aanwezig en staat voor hoogwaardig onderwijs met veel ruimte voor het ontdekken en ontwikkelen van persoonlijk talent. 'Door een goede begeleiding en het brede aanbod brengen wij de leerling ver!' is ons excellentieprofiel.

Gymnasium Beekvliet kenmerkt zich door sfeer, betrokkenheid, de internationalisering en de begeleiding. Leerlingen nemen deel aan vele verbredingsactiviteiten zoals olympiades in de vakken biologie, natuur-, schei- en wiskunde. Ook kunnen leerlingen een persoonlijk leertraject doorlopen in het honoursprogramma.

We zijn erg trots op de nieuwe campagneposters gemaakt en ontworpen door onze docent beeldende vorming met leerlingen van onze school.

Organisatie in ontwikkeling

- Beekvliet is een kansenschool waardoor de onderbouwsnelheid altijd aandacht behoeft
- Nieuwe opzet leerlingenraad zorgt voor nog meer betrokkenheid en inspraak van leerlingen
- Creatieve vakken zoals muziek, drama en beeldend worden zichtbaarder in de school

Terugblik

Excellente school 2020-2021-2022

De school heeft in 2012 voor het eerst het predicaat Excellente School ontvangen. Voor de jaren 2017, 2018 en 2019 is dat wederom toegekend en in 2020 ook voor de jaren 2020, 2021 en 2022. De jury: "Gymnasium Beekvliet is in deze tijd waar scholen zoekende zijn naar een geschikte invulling van passend onderwijs, een voorbeeld van onderwijs waarin leerlingen vanuit allerlei achtergronden en met én zonder beperkingen samen leren. Naast de focus op inclusiviteit gebruikt de school het brede aanbod om leerlingen te blijven interesseren voor het onderwijs, en hen te helpen in de zoektocht wat ze willen en kunnen binnen een veilige omgeving. In de woorden van de school doet ze dat vanuit de grondhouding: 'elkaar kennen'."

De school straalt veiligheid uit. Docenten, leerlingen, schoolleiding en ouders spreken eenduidig over het belang van elkaar leren kennen. De jury stelt dat de persoonlijke aandacht het fundament lijkt te zijn van de veilige leeromgeving. "De school hanteert daarvoor verschillende methodieken, zoals het huisbezoek, het mentoraat en het minimentoraat en het buddysysteem. Zo gaat de mentor met een vakdocent op huisbezoek, een diepte-investering zoals één van de docenten het noemt. Het huisbezoek legt het fundament voor een goede relatie tussen docent en ouders. Volgens ouders komt dat uiteindelijk het kind ten goede."

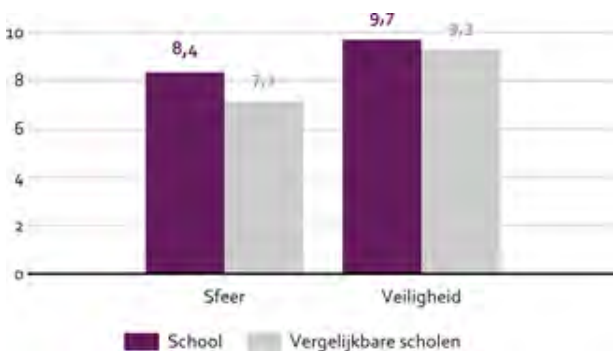
Onderwijs in coronatijd

De kracht en saamhorigheid van Gymnasium Beekvliet was goed zichtbaar bij de eerste schoolsluiting in maart. Een team van medewerkers heeft in een paar dagen tijd net voor de schoolsluiting een digitale leeromgeving ingericht en de leerlingen hebben daardoor maar één dag onderwijs hoeven te missen. Een nieuw rooster met minder lessen, zelfstudieopdrachten en onlinelessen. Onderdelen uit het schoolplan zoals toetsing en eigenaarschap en het gebruiken van een digitale leeromgeving werden in rap tempo ontwikkeld.

Schoonklimaat en tevredenheid in coronatijd

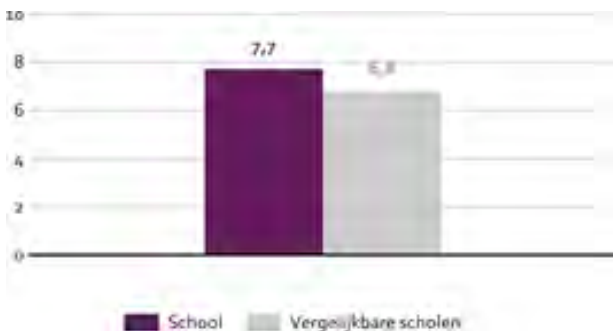
Het is goed om te zien dat online onderwijs en dan weer gedeeltelijk opengaan van de school geen negatieve invloed heeft gehad op het schoolklimaat en de veiligheid.

Hoe scoren leerlingen het schoolklimaat en de veiligheid van de school in 2019-2020? (Bron: Vensters 2019-2020)

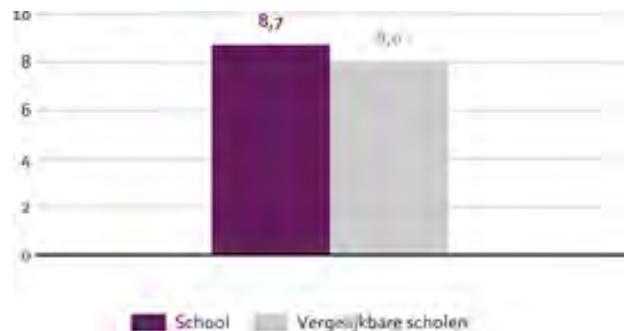

Leerling- en oudertevredenheid

Zowel de leerlingtevredenheid als de oudertevredenheid liggen ruim boven het landelijk gemiddelde. Ouders hebben aangegeven dat zij de snelheid van het invoeren en de kwaliteit van het online onderwijs zeer waarderen, waardoor hun kinderen in deze moeilijke periode op een zo goed mogelijke manier onderwijs kregen.

Leerlingtevredenheid 2019-2020

Oudertevredenheid 2019-2020

IVO Deurne

www.ivo-deurne.nl

rector: Elke Oegema

opleidingen: vwo, havo, mavo, vmbo, pro

locaties:

- Peellandcollege, Deurne
- Alfrinkcollege, Deurne
- Hub van Doornecollege, Deurne
- Sprongcollege, Deurne

IVO Deurne bestaat uit vier deelscholen: Sprongcollege, Hub van Doornecollege, Alfrinkcollege en Peellandcollege. Dit zorgt ervoor dat onderwijs geboden wordt op diverse niveaus.

Elke deelschool heeft een eigen gebouw, een eigen identiteit en een eigen onderwijsaanbod. De deelscholen bestaan uit meerdere kerngroepen. Iedere kerngroep heeft een beperkt aantal leerlingen en docenten. Hierdoor wordt de kleinschaligheid van het onderwijs behouden en creëert de school een veilige leeromgeving waarin leerlingen optimaal kunnen groeien.

Organisatie in ontwikkeling

- Het nieuwe schoolplan is opgeleverd. Speerpunten vanuit het nieuwe schoolplan zijn:
 - Onderwijskwaliteit
 - Pedagogisch klimaat
 - Duurzaamheid
 - Professionele cultuur
 - Partnerschappen
- Continueren investeringen in onderwijsinnovatie en toetsontwikkeling.
- Ontwerpfase nieuwbouw gestart.
- ICT migratie naar Windows 10, campus 365 en cloudwerken gerealiseerd.
- Nieuwe voorlichtingscampagne met films, vlogs en game gerealiseerd.

Terugblik

Algemeen

IVO Deurne is volop in beweging. De school heeft het predicaat gezonde school en biedt buitenschoolse programma's op het gebied van sport en cultuur aan. De teams van de vier deelscholen zijn druk bezig met onderwijsontwikkeling en het versterken van de ondersteuningsstructuur.

Onderwijs in coronatijd

2020 stond volop in het teken van corona. Het onderwijs moest razendsnel omschakelen naar online onderwijs. De medewerkers en leerlingen hebben zich wendbaar opgesteld en er is een goede vorm gevonden in het online onderwijs. In de evaluatie en bijstelling ervan hebben we ouders en leerlingen actief betrokken. Uitgangspunt is altijd de leerling geweest. Ook vanaf juni toen er ruimte kwam voor hybride vormen van onderwijs is het uitgangspunt geweest de leerling zoveel mogelijk fysiek naar school te laten komen. Dat draagt bij aan het welbevinden van onze leerlingen.

Schoolplan

In het voorjaar van 2020 is het nieuwe schoolplan opgeleverd, waarbij naast medewerkers en leerlingen ook ouders en externe partners betrokken zijn.

Onze ambitie is kort en krachtig: IVO Deurne is de beste school in de omgeving. We willen een goed bekend staande regioschool in Deurne en omstreken zijn. De komende jaren ligt voor ons het accent op:

- **Onderwijskwaliteit:** Onze school begeleidt leerlingen tot zelfbewuste jongeren die een leven lang leren.
- **Pedagogisch klimaat:** Onze leerlingen leren verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen ontwikkeling.
- **Duurzaamheid:** Op onze school leren leerlingen hoe ze kunnen bijdragen aan de wereld.
- **Professionele cultuur:** We worden beter met en door elkaar.
- **Partnerschap:** Samen met ouders en partners bereiden we onze leerlingen op een zinvolle wijze voor op hun toekomst.

Bedrijfsvoering

Naast de aandacht die het onderwijs in coronatijd en de onderwijsontwikkeling is er ook op het vlak van bedrijfsvoering veel gerealiseerd. Het nieuwbouwproject is vol op stoom gekomen, de voorontwerpfase voor nieuwbouw Alfrinkcollege en Sprongcollege is in 2020 bijna afgerond. Er is gestart met de aanpassing van de klimaatinstallatie op het Hub van Doornecollege. Tot slot is een grote stap gezet in de verbetering van de ICT omgeving en hardware binnen de scholen. De migratie naar Windows 10, campus 365 en cloud-werken is gerealiseerd. Docenten hebben de beschikking over een nieuwe device en ondersteunende medewerkers krijgen begin 2021 een nieuw device. Ook is er een vervangingsagenda opgesteld voor digiborden in de lokalen.

Jacob-Roelandslyceum

www.jrl.nl

rector: Mireille van der Kracht (Emmeken van der Heijden a.i. tot april 2021 - Joris Hermans tot januari 2021)

opleidingen: vwo, havo

locatie:

- Boxtel

Ontdek jezelf!

'Ontdek jezelf!' lees je zodra je het Jacob-Roelandslyceum (JRL) binnenstapt. Het JRL vindt dat de beste leerkracht in de leerling zelf zit. Het leren begint bij de leerling en daarbij geldt: leren is proberen. Dit vraagt om een omgeving waarin de leerling zich gekend voelt en uitgedaagd wordt om initiatief te nemen en keuzes te maken, zodat deze in staat is om steeds meer verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen leerproces. Dit is een voorwaarde voor succes.

Het JRL is ervan bewust dat deze ontdekkingstocht niet voor alle leerlingen hetzelfde verloopt. Het JRL biedt daarom uitdagend onderwijs met veel variatie waar, binnen een veilige leeromgeving, leerlingen kunnen ontdekken wat ze kunnen en wie ze (kunnen) zijn.

Organisatie in ontwikkeling

- Nieuwe samenstelling van de schoolleiding.
- Verdiepingsslag van het onderwijsprogramma via drie thema's: tweejarige brugklas, doorlopende pedagogische leerlijn, recht doen aan de doelgroep (havo en vwo).
- Voortgang interne afstemming bedrijfsprocessen.
- Bewerkstelling van een koppeling tussen onderwijs- en organisatieambities, de voorbereidingen op het nieuwe schoolplan en het Nationaal Plan Onderwijs.

Terugblik

Onderwijsontwikkeling

De jarenlange ervaring van het JRL met laptoponderwijs en het lopende project 'leren zichtbaar maken' boden uitkomst om in korte tijd de omslag te maken van onderwijs op school naar onderwijs op afstand. Collega's benutten de reeds aanwezige digitale infrastructuur om leerlingen op een eenduidige manier te laten werken aan leerdoelen; hier feedback en forward op te geven; en waar mogelijk te differentiëren als gevolg van de 'formatieve momenten'. Dit laatste kernbegrip staat wel onder druk aangezien docenten leerlingen in deze tijd graag zekerheid meegeven waardoor formatieve feedback meer summatieve kenmerken heeft gekregen. Als gevolg heeft alternatieve en digitale toetsing dit jaar meer aandacht gekregen. Parallel hieraan zijn de leden van de ontwerpgroep onderwijs betrokken bij het opstellen van het profiel van kartrekker(s) om de onderwijsambities van het JRL op de langere termijn vorm te geven.

Organisatieontwikkeling

Het teamontwikkeltraject voor het managementteam werd verbreed met deelname van de overige leidinggevenden en staffunctionarissen van het JRL ten einde de organisatie- en overlegstructuren meer te ontschotten. Eveneens vindt er inmiddels een ketenoverleg plaats tussen de hoofden Personeelszaken, Financiën en Personeel & Organisatie.

Sociale Innovatie

Het JRL wil zich ontwikkelen van een streekschool voor leerlingen uit de omgeving tot een onderwijsorganisatie die, in verbinding met anderen, de regio bedient. Dit uit zich in educatieve projecten waarbij leerlingen via maatschappelijke vraagstukken bijdragen aan de regio.

Een recent voorbeeld hiervan is het project Arts waarbinnen leerlingen veldwerk verrichtten binnen het naburig natuurgebied 'Dommelbimt' en in dialoog met de directie JRL, buurt- en waterschap kwamen tot een muurschildering van 8m x 12m waarmee de school letterlijk onderdeel werd van haar omgeving.

Aansluiten vervolg- en aanleverend onderwijs

Het JRL maakt deel uit van diverse netwerken om zo goed mogelijk aan te sluiten op vervolg- en aanleverend onderwijs (netwerk AOS Midden-Brabant, het vo-hbo Den Bosch en po-vo Boxtel). Via onze profileringen heeft het JRL tevens inhoudelijke dwarsverbanden met Tilburg University (Technasium), Sint Lukas (Cultuur) en het bedrijfsleven middels Technasium. Daarnaast gaat het JRL binnen de context van OMO Scholengroep Boxtel nauwe samenwerking aan met het Baanderherencollege om de drempelloze doorstroom van vmbo-t naar havo verder gestalte te geven.

Jeroen Bosch College

www.jbc.nl

rector: Marjo van IJzendoorn
opleidingen: vwo, havo, mavo
locatie:

- 's-Hertogenbosch

Het Jeroen Bosch College steunt en stimuleert leerlingen om de eigen talenten te ontdekken en daarin te groeien. De school ziet het als haar taak om bij de leerlingen eruit te halen wat erin zit en geeft leerlingen ruimte op deze ontdekkingstocht.

De huidige leerlingen volgen het onderwijs ofwel in de reguliere stroom (mavo, havo en vwo) ofwel in de tweetalige stroom (havo en vwo). Binnen havo en wo kunnen leerlingen ook kiezen voor het Technasium en binnen mavo voor het vak technologie en toepassing.

De instroom van brugklasleerlingen is met ingang van schooljaar 2020-2021 beperkt tot de tweetalige stroom (havo en vwo). Het blijft mogelijk om binnen deze stroom ook te kiezen voor het Technasium.

Organisatie in ontwikkeling

- Het Jeroen Bosch College sluit met ingang van schooljaar 2022-2023 haar deuren. De leerlingen kunnen hun schoolcarrière dan voortzetten in het nieuwe gebouw van het Rodenborch-College
- Samen met het Rodenborch-College wordt toegewerkt naar het onderwijs op de nieuwe school
- De rector van de school is ook verantwoordelijk voor het Rodenborch-College

Terugblik

Nieuwe school

Eind 2019 is bekend geworden dat het Jeroen Bosch College sluit met ingang van schooljaar 2022-2023. Bij het besluit dat de Raad van Bestuur van de vereniging hierover heeft genomen, spelen onder andere de financiële situatie van het Jeroen Bosch College en het al jarenlang dalende leerlingaantal mee. De leerlingen van het Jeroen Bosch College vervolgen met ingang van schooljaar 2022-2023, of zodra de nieuwbouw van het Rodenborch-College gereed is, hun schoolcarrière op de nieuwe vestiging van het Rodenborch-College. Achter de schermen wordt door de docenten van het Rodenborch-College en het Jeroen Bosch College gewerkt aan het nieuwe onderwijsconcept en een soepele overgang voor de leerlingen.

Persoonsvorming

Het Jeroen Bosch College steunt en stimuleert leerlingen om te groeien. Iedere leerling heeft eigen talenten. De school ziet het als haar taak om bij de leerlingen eruit te halen wat erin zit. Het Jeroen Bosch College biedt de ruimte om leerlingen hun talenten te laten ontdekken en daarin te groeien.

Socialisatie

Leerlingen verdiepen en verbreden hun kennis en vaardigheden door interacties en contacten binnen bekende en onbekende werelden, zoals bij tweetalig onderwijs de studiereizen, uitwisselingen en de internationale stage. Met de vakken Global Awareness en Global Perspectives wordt een uitdagende internationale en interculturele dimensie aan het lesprogramma toegevoegd. Bij het Technasium werken de leerlingen aan opdrachten uit het bedrijfsleven. Naast het kennismaken met organisaties, beroepen en technologieën, leren de leerlingen in groepen te werken, verantwoordelijkheid te dragen, naar oplossingen te zoeken, een product te maken en/of te presenteren. Hierdoor zijn ze beter voorbereid op het vervolgonderwijs en het bedrijfsleven.

Kwadrant Scholengroep

www.kwadrant-sgr.nl

rector: Nynke Gerritsma (Jenneke Peek a.i. tot maart 2020)

opleidingen: (t)vwo, (t)havo, vmbo

locaties:

- Cambreur College, Dongen
- Hanze College, Oosterhout

kwadrant
scholengroep

“Ondanks dat de online lessen goed zijn en ik er goed mee kan werken zou ik toch liever op school zitten samen met vrienden en elkaar in het echt kunnen zien.” (Sam Veltman, mavo 3)

Kwadrant Scholengroep verzorgt toekomstgericht onderwijs dat leerlingen nodig hebben voor het leven. Dat doen we met geïnspireerde, creatieve en ondernemende docenten met lef. Onze manier van werken is hierop ingericht. Want, met de uitspraak van William Butler Yeats, in het onderwijs gaat het niet om het vullen van een emmer, maar om het aansteken van het vuur.

Het lesgeven in coronatijd was vooral daarom ook een uitdaging. Het lukte om kwalitatief goed online onderwijs te verzorgen maar we misten het 'echte' contact met leerlingen en collega's. We zijn trots dat we het afgelopen jaar met elkaar steeds oplossingen hebben gevonden in wisselende omstandigheden, waarbij we er altijd voor hebben gezorgd dat onze leerlingen onderwijs konden blijven volgen.

Het online onderwijs geeft andere vormen van instructie en toetsen een enorme boost. Maar de ontwikkeling en de mentale gezondheid van tieners staat onder druk, mede doordat in deze coronacrisis alle pijlers waar ons onderwijs op is gebaseerd wegvallen: leerlingen voelen geen autonomie (er wordt hun veel opgelegd), geen competentie (de 'oude' lat wordt niet gehaald) en geen verbondenheid (anderhalve meter, weinig sociale contacten wat nou juist zo belangrijk is voor de ontwikkeling). Wij denken dat leerlingen wellicht minder kennis hebben opgedaan doordat niet het hele onderwijsprogramma doorgaat. Maar wat leren onze leerlingen veel in deze periode: flexibiliteit, zelfstandigheid, leven in crisis, omgaan met teleurstellingen en onzekerheid, inventief omgaan met wat allemaal niet meer mag, multitasken, werken met heel veel digitale programma's. Het zijn waardevolle lessen voor de toekomst. Wij vinden het belangrijk om dat te erkennen.

Organisatie in ontwikkeling

- De scholengroep heeft een nieuw schoolplan onder de titel 'Verbinden – versterken – verrijken'. Het schoolplan staat voor toekomstgericht onderwijs met een brede blik en flexibiliteit, met keuzemogelijkheden en met lef en creativiteit.
- Samen met alle andere VO-scholen in de regio Amstereestreek ontwerpen we een regiovisie om ervoor te zorgen dat we in de toekomst in de regio een dekkend en kwalitatief goed onderwijsaanbod kunnen behouden.
- Het nieuwe gebouw voor het Cambreur College is bijna klaar en we zijn er trots op. In de zomer van 2021 verhuizen de mavo, havo en vwo naar dit prachtige gebouw. Op het Hanze College zijn we met de gemeente in gesprek over betere huisvesting.
- Het Hanze College start in de zomer van 2021 met een nieuw onderwijsconcept met een flexibel rooster onder de noemer 'Leren op jouw manier'. Leerlingen maken hun eigen keuzes en leren door te doen.

- Beide scholen werken aan modern technologisch onderwijs op het vmbo via Sterk Techniekonderwijs. Het Hanze College is penvoerder in de regio Amerstreek.
- De scholengroep ontwikkelt een nieuwe huisstijl passend bij het nieuwe schoolplan.

Terugblik

Nieuwe onderwijsvisie op het Hanze College

Personeel, leerlingen en ouders hebben gewerkt aan een nieuw onderwijsconcept. De school wil meer maatwerk bieden, ook in het afsluiten van vakken op een hoger niveau. Mentoraat, LOB en de ondersteuningsactiviteiten worden verder geïntegreerd tot een geheel van begeleiding voor de leerling. Er is een start gemaakt met Positive Behaviour Support om het pedagogisch klimaat te versterken.

Succesvol TTO Cambreur College bereidt zich voor op visitatie

Binnen het tweetalig onderwijs op havo en vwo is er volop ruimte voor leerlingen om hun vleugels uit te slaan en zich internationaal te oriënteren. Er zijn veel excursies en activiteiten, zoals de Model United Nations (MUN). Vanwege corona is de visitatie uitgesteld tot 2021.

Nieuwe organisatie onderwijs op het Cambreur College

Afgelopen jaar werd overgaan van vier onderwijsperiodes naar drie en werden drie schoolbrede toetsweken ingevoerd. Doel was om de onderwijsorganisatie efficiënter te maken met minder werkdruk voor leerlingen. Het coronajaar maakt het lastig om te beoordelen of we hiermee een kwaliteitsslag hebben kunnen maken.

Digitale aanwinst Hanze College: Hanzie

Sociale robots zijn sterk in opkomst. Het Hanze College heeft zo'n robot aangeschaft ter verrijking van het onderwijsaanbod en we noemden hem Hanzie. Hanzie kan bewegen, quizvragen stellen, muziek en Youtube-streams afspelen en vele andere interacties aangaan. Hanzie wordt geprogrammeerd door onze leerlingen.

Maaslandcollege

www.maaslandcollege.nl

rector: Ivo Vis (waarnemend rector: Jan van Pelt)
opleidingen: vwo, havo, mavo én tweetalig vwo, havo, mavo
locatie:

- Oss

“Er valt wat te kiezen!” (Uit Evaluatie brugklas 20-21)

Het Maaslandcollege is een moderne kwaliteitsschool met een internationale oriëntatie. De leerlingen krijgen het onderwijs dat bij hen past, op een niveau dat bij hen past. Ze worden uitgedaagd om hun grenzen te verleggen en hun talenten te ontwikkelen. Dat gebeurt in een stimulerend en tegelijkertijd veilig klimaat waarin duidelijkheid en respect essentieel zijn. In de praktijk betekent dit dat het Maaslandcollege mensen hoort, ziet en serieus neemt.

Het Maaslandcollege streeft naar een zo hoog mogelijk onderwijsniveau. Niet alleen de directe onderwijsresultaten zijn hierbij van belang, maar ook het straks succesvol kunnen functioneren in vervolgonderwijs en samenleving.

Organisatie in ontwikkeling

- Nieuw onderwijsconcept GO! en GO GLOBAL! geïntroduceerd. Ging in 2020 van start.
- Coaching ingevoerd in alle brugklassen en doorontwikkeld naar volgende leerjaren.
- Scholing personeel in coachingsvaardigheden, elektronische leeromgeving (ELO) en Teams.
- Samenwerking met bestuur voor PO voor versterkte aansluiting po-vo (10-14 onderwijs).
- De ontwikkeling van digitalisering van leren en werken is door de coronapandemie geïntensiveerd en is onderdeel geworden van ons denken over het vormgeven van de onderwijsvernieuwing en ons onderwijsaanbod nu en na corona.

Terugblik

Het Maaslandcollege start in 2020 met een nieuw onderwijsconcept in de brugklas over de volle breedte van de school. De school noemt het onderwijs GO!, en GO GLOBAL! voor de tweetalige variant. Individuele coaching van alle leerlingen is een zeer belangrijk onderdeel van het concept. Het mentoraat wordt hierbij vervangen door een beduidend intensievere begeleidingsstructuur. Voor onze school is het contact met de leerlingen op zowel sociaal-emotioneel als vakdidactisch en pedagogisch gebied de basis voor uitstekend onderwijs.

De aanmelding van nieuwe leerlingen vertoonde in 2020 gelukkig weer een opleving. Door de demografische krimp in de regio moeten we ons samen met de andere scholen voor VO wel inrichten op structureel lagere leerlingenaantallen.

De samenwerking met het basisonderwijs is voortgezet om de overgang van po naar vo, zowel inhoudelijk als fysiek, te realiseren. Docenten volgden gezamenlijk trainingen en basisschoolleerlingen sluiten vanaf komend jaar aan.

De coronapandemie heeft ons - naast alle zorgen - gebracht dat de digitalisering van ons onderwijs in een stroomversnelling is gekomen. In rap tempo maakten onze medewerkers zich extra skills eigen om hun online onderwijs in te richten. We hebben ook veel zorg besteed aan de gevolgen van de pandemie voor het welzijn en welbevinden van onze leerlingen en hun medewerkers. Daartoe zetten we subsidies in voor ondersteuningsprogramma's. Helaas hebben we in 2020 slechts een klein deel van ons omvangrijke en interessante internationaliseringsprogramma kunnen uitvoeren. Leerlingen en medewerkers popelen om dit weer op te kunnen gaan pakken.

Maurick College

www.maurickcollege.net

rector: Ben van den Anker (Huub van der Linden tot 1 oktober 2020)

opleidingen: vwo, havo, vmbo

locatie:

- Vught

"Weten te leven!"

Het Maurick College wil leerlingen optimaal voorbereiden op hun toekomstige positie in de maatschappij door kwaliteiten als zelfstandigheid, het nemen van initiatieven, het dragen van eigen verantwoordelijkheid en het vermogen om samen te werken, intensief te stimuleren door het toepassen van de daltonfilosofie. Ons daltononderwijs is gebaseerd op de drie pijlers: kiezen in verantwoordelijkheid, zelfstandigheid en samenwerking. Aandacht voor het individu en respect voor elkaar zijn daarbij de centrale waarden. Iedere leerling moet onderwijs kunnen volgen op zijn eigen niveau en in zijn talenten kunnen uitblinken.

Organisatie in ontwikkeling

De focus ligt de komende jaren op:

- Het vergroten van het ondernemerschap onder leerlingen door het bevorderen van creativiteit en verbeelding.
- Extra focus op tolerantie bij leerlingen door kennis en ervaring.
- Leerlingen vormen tot kritische en zelfbewuste jongvolwassenen.

Terugblik

Ook voor het Maurick College was het kalenderjaar 2020 een bijzonder jaar. Er moest snel geschakeld worden om onze lessen in deze nieuwe corona-werkelijkheid doorgang te laten vinden. Terugkijkend op deze periode kunnen we als school concluderen dat onze docenten het online lesgeven op een goede manier gestalte hebben kunnen geven. Het heeft een enorme boost gegeven aan het gebruik en de bijbehorende vaardigheden van onze ICT-faciliteiten. Die getoonde inzet was niet alleen binnen school zichtbaar, maar werd ook door de leerlingen en ouders opgemerkt. Wij zijn dankbaar voor de lovende woorden van menig ouder.

De leerlingen hebben zich goed staande weten te houden in deze periode. Vanuit het daltononderwijs waren zij al gewend om niet voor elke les huiswerk op te krijgen, maar te werken met een studiekalender, waarop ze zelf kunnen zien wat wanneer moet zijn afgerond. Het is dan aan hen om daar zelf een planning bij te maken. Deze vaardigheid heeft de leerlingen geholpen in de periode dat men thuis de lessen moest volgen. Leerlingen zijn gegroeid in zelfstandigheid; het digitaal samenwerken, maar ook in flexibiliteit. Vaardigheden die hen in hun toekomstige leven zeker van pas zullen komen!

Wij zijn erg trots op onze examenleerlingen die ondanks deze coronatijd allemaal zijn geslaagd. Dit jaar hebben wij een slaagpercentage van 100% op bijna elke afdeling.

De coronapandemie heeft er ook toe geleid dat wij als school een rem hebben moeten zetten op onze internationale uitwisselingen en activiteiten. Zo zijn onze internationale conferenties Water is Life en Global Responsibility uitgesteld. Wel zijn door deze beperkingen mooie nieuwe regionale activiteiten ontstaan, zoals bijvoorbeeld leerlingen die in het kader van het vak geschiedenis de ontberingen van de 1^e en 2^e Wereldoorlog voor een stukje aan den lijve hebben mogen ervaren. Onze Maurick Dance Company heeft minder gedanst, maar leerlingen hebben uiterst enthousiast aan 'challenges' gewerkt en zijn trots om te tonen waar zij aan gewerkt hebben. Er zijn Strava sport 'challenges' uitgevoerd, waarbij leerlingen in twee weken tijd 50.000 kilometer afgelegd hebben. Kortom; ook in moeilijkeren tijden zijn er bijzondere uitdagingen mogelijk met voldoende lichtpunten.

Tenslotte zijn wij erg trots op ons nieuwe poortgebouw. Met dit gebouw is onze school beter zichtbaar en het vormt het 'gezicht' van de school. Dit poortgebouw is met de modernste middelen ingericht en heeft, uniek voor het voortgezet onderwijs, zelfs een collegezaal. Deze collegezaal zal gebruikt worden voor meer vakoverstijgende activiteiten en het geven van gastlessen door externen. Dit is overigens geheel in lijn met de visie de verbinding met de buitenwereld de komende jaar te versterken.

Merletcollege

www.merletcollege.nl

rector: Iedje Heere (Veronique Rose a.i. tot februari 2020)

opleidingen: vwo, havo, vmbo

locaties:

- Grave
- Cuijk
- Mill

“Het mooiste dat je iemand kunt geven is een kans”

Het Merletcollege draagt in de gemeenten Cuijk, Grave en Mill en Sint Hubert de verantwoordelijkheid voor het in stand houden van een zo breed mogelijk onderwijsaanbod.

Het onderwijs op het Merletcollege is afgestemd op wat leerlingen nodig hebben op school, in hun vervolgopleiding en in de samenleving. Bij de keuzes die we maken in ons onderwijs stellen we het belang van de leerling voorop. We leren leerlingen zelf verantwoordelijkheid te dragen voor hun eigen ontwikkeling. Daarbij staan ze

zelf aan het roer bij het verkennen van hun eigen talenten en mogelijkheden. Onze medewerkers geven we de ruimte om hun werk af te stemmen op wat ze nodig hebben en achten om de leerlingen optimaal te begeleiden en uit te dagen het beste uit zichzelf te halen.

Organisatie in ontwikkeling

- School anticipeert op krimp door:
 - samenwerking tussen de locaties en de regio;
 - onderzoek te doen naar andere onderwijsconcepten passend bij de visie op leren;
- School zoekt nadrukkelijk verbinding met de omgeving.

Terugblik

Onderwijs in coronatijd

Door het aanbieden van afstandsonderwijs is er een versnelde ontwikkeling ontstaan op digitalisering binnen de school. Deze ontwikkeling heeft effect op het applicatielandschap, de inzet van ICT-middelen, de ICT-vaardigheden van medewerkers/leerlingen en de ontwikkeling van digitale didactiek. Ook de ontwikkeling naar formatief toetsen/evalueren heeft een versnelling doorgemaakt en is de behoefte naar meer flexibiliteit en maatwerk voor leerlingen vergroot ten behoeve van onder andere kansengelijkheid.

Tevens is de samenwerking met gemeenten, zorgverleners, samenwerkingsverbanden en opvangorganisaties versterkt om de situatie van leerlingen in beeld te krijgen. Hierdoor heeft jeugdzorg (Sociom) een vaste plek gekregen binnen de school.

Leiderschapsontwikkeling

Merletcollege streeft naar een leer-/werkcultuur waarbinnen ruimte is voor ontwikkeling en professionalisering. Een organisatie waarbinnen iedereen zijn verantwoordelijkheid draagt, we gebruik maken van elkaars talenten, kennis en vaardigheden en waar formeel en informeel leiderschap in de school elkaar versterken. We zien de ontwikkeling van gedeeld leiderschap als proces in de school. De eerste stappen zijn reeds zichtbaar met de inzet van Teacher Leaders binnen het beleidsdomein Kwaliteitszorg. Om de samenwerking tussen de locaties te bevorderen, leren van en met elkaar te stimuleren zodat we gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen voor de ontwikkeling van onze organisatie als geheel is het organisatiemodel aangepast.

Onderwijsontwikkeling

Merletcollege is continu op zoek naar mogelijkheden om leerlingen, die in toenemende mate regie nemen over hun eigen individuele leerproces, te bedienen op basis van hun leerbehoefte. Om het leerproces van leerlingen te ondersteunen zetten we in op intensieve coaching zodat gedeelde verantwoordelijkheid ontstaat tussen leerling en coach. Steeds meer leerlingen maken gebruik van een maatwerkprogramma. Om docenten te ondersteunen in de beweging naar een ander onderwijsconcept wordt ingezet op verhoging van de kwaliteit van de didactiek en didactisch coachen.

Er is op de scholen veel aandacht voor de ontwikkeling van de persoonsvorming en socialisatie. Elke school heeft een programma dat gericht is op samenwerkend leren, zowel intern als extern. Afhankelijk van de doelgroep worden accenten gelegd en keuzes gemaakt. Leren van en met elkaar is zichtbaar in:

- het buddy-traject, waar bovenbouwleerlingen getraind zijn in het signaleren van leerlingen die te maken hebben met mantelzorg en daar hinder van ondervinden in hun leerproces;
- het interne huiswerkinstituut van leerlingen voor leerlingen, met betrokkenheid van het leerlingenparlement;
- het uitwisselingsprogramma;
- de internationaliseringstrajecten;
- het lopen van stages.

Er is op elke school een uitgebreid aanbod op het gebied van pestpreventie en tolerantie, sociale media, hulp aan anderen, aandacht voor herdenking en goede doelen acties.

Metameer

www.metameer.nl

rector: Berita Cornelissen

opleidingen: vwo, havo, mavo, vmbo

locaties:

- Stevensbeek
- Jenaplan Boxmeer

metameer

Op Metameer bouwen kinderen aan wie ze in wezen zijn

Metameer is een krachtige regionale leergemeenschap voor voortgezet onderwijs. Het stimuleren van brede ontwikkeling staat centraal. Hierbij is het bewust inzetten van talenten essentieel. Zo wil de school een betekenisvolle en duurzame bijdrage leveren aan de wereld om ons heen.

Met de focus op aandacht, kwaliteit en innovatie realiseert de school een grote variatie aan opleidingen in een passende leeromgeving.

Organisatie in ontwikkeling

Na afronding van de transitieperiode als gevolg van de overdracht naar OMO en de sluiting van de locatie Kloosterstraat kwam de nadruk te liggen op de aansluiting van de stafdiensten op de inhoudelijke en organisatorische doelen uit het (nieuwe) schoolplan. De volgende stappen zijn gezet:

- Alle HRM-beleidsstukken zijn herijkt en samengebracht in een integraal personeelsbeleid, afgestemd op doelen van school.
- Gesprekscyclus teruggebracht naar eenjarige cyclus afgestemd op doelen en toekomst van school.
- Strategische personeelsplanning gemaakt die inzicht geeft in meerjarenformatie en in kwantitatieve en kwalitatieve knelpunten voor de toekomst.
- Verkenning gestart voor inrichting management- en stafmodel passend bij Metameer onder de paraplu van de vereniging en bij de krimpende school.
- Onderzoek uitgevoerd naar stand van zaken ICT-beleid als startpunt voor nieuw beleid.
- Periodieke afstemmen tussen financiën en personeel gerealiseerd.

Terugblik

Effect Corona op onderwijs

Vanzelfsprekend is de impact van corona op het onderwijs op Metameer groot. Tijdens de eerste lockdown was er tijd nodig te wennen aan de bizarre situatie waarin we met z'n allen terecht waren gekomen. De randvoorwaarden om afstandsonderwijs te kunnen geven bleken goed op Metameer. Alle leerlingen en collega's hebben een eigen device en ook de ELO bewees zijn dienst. In een hoog tempo ontwikkelde onze collega's digitale vaardigheden door te leren van en met elkaar. Metameer bleek snel te kunnen schakelen. Het innovatief en adaptief vermogen werd heel zichtbaar voor de buitenwereld.

Tijdens de eerste lockdown lag de focus op het individuele contact met de leerlingen, enerzijds om ruimte te maken voor het gesprek met de leerlingen over wat er gaande was en anderzijds om scherp zicht te krijgen op de ontstane werksituatie en vorderingen van de leerlingen. Leerlingen met een extra ondersteuningsvraag hadden we snel in beeld.

Tijdens de tweede lockdown zien we meer behoefte aan structuur en regelmaat bij de leerlingen. We draaien nu het reguliere rooster digitaal. Op korte termijn vindt er een brede evaluatie plaats over hoe het afstandsonderwijs ervaren wordt door leerlingen, hun ouders en de collega's. De evaluatie zal uitwijzen waar we op dit moment staan met het afstandsonderwijs en wat een wenselijke volgende stap is.

Voortgang schoolontwikkeling

Het schoolplan 2019-2023 beschrijft de hoofdambitie: brede vorming in een krachtige regionale school. Deze hoofdambitie is uitgewerkt in drie speerpunten met bijbehorende doelen. Hieronder volgt per speerpunt een beknopte weergave van de uitgevoerde activiteiten.

Zelfverantwoordelijk leren stimuleren

- Leerdoelgericht leren werken: op beide locaties werken vakoverstijgende ontwikkelgroepen aan het versterken van het formatief handelen in de vaklessen, waarbij de cirkel van feed-up, feedback en feed-forward centraal staat.
- Toetsinstrumenten dragen bij: er is een locatie-overstijgend toetsbeleid tot stand gekomen, waarin actiepunten zijn benoemd, waaronder verbetering kwaliteit schoolexamens.
- Docenten zijn didactisch coach: scholingstraject voor docenten en leidinggevendens uitgebreid over beide locaties; mentoren en vakdocenten passen het geleerde toe in de les en in frequente coach- en driehoeksgesprekken.
- Werken aan brede ontwikkeling: burgerschapscoördinatoren hebben verbinding met vakgroepen gemaakt om aanbod te inventariseren en zijn aangesloten bij de burgerschapsstafette van de vereniging.

Lerende organisatie verstevigen

- Onderwijskundig leiderschap stimuleren: alle collega's hebben talentenprogramma doorlopen.
- Onderzoekende houding stimuleren: bewust voorbeeldgedrag schoolleiding ingezet, competenties teamleiding versterkt, leer- en ontwikkelgroepen met betrekking tot formatief handelen ingesteld, nieuwe onderzoeken gestart (POVO en kansengelijkheid).
- Opbrengstgericht werken versterken: in een aantal bijeenkomsten zijn leidinggevendens getraind in het opbrengstgericht aansturen van vakgroepen en jaarlagen.
- Zelfreflectie benutten: bewustwording bij alle collega's van eigen kwaliteiten door middel van talentenprogramma en nieuwe gesprekscyclus.

Partnerschappen intensiveren

- Doorlopende leerlijnen faciliteren: onderzoeksgroep met PO opgestart, uitvoering van plan 'versterkt techniek onderwijs' in de regio gestart.
- Loopbaanleren versterken: visie op beroepsgericht onderwijs uitgewerkt inclusief plek van loopbaanleren en deelname aan pilot Techniek en Toepassing als nieuwe leerweg op locatie Stevensbeek.

Mill Hill College

www.millhillcollege.nl

rector: Ard van Aken (Wim Smits, waarnemend tot 16 maart 2020)

opleidingen: vwo, havo, mavo

locatie:

- Goirle

Mill Hill College: Een school van wereldformaat

Het Mill Hill College is een landelijk gelegen school waar vanuit persoonlijke betrokkenheid leerlingen uitgedaagd worden het beste uit zichzelf te halen.

Op het Mill Hill College worden leerlingen gestimuleerd om hun horizon te verbreden. De school levert daarbij zoveel mogelijk onderwijs op maat. Er is veel aandacht voor de individuele leerling, maar er worden ook eisen gesteld en grenzen getrokken. Op het Mill Hill College is het erg belangrijk dat leerlingen verantwoordelijkheid leren nemen voor hun leerproces. Daarin worden ze gecoacht door de docenten. Zo worden leerlingen begeleid in hun cognitieve en sociale ontwikkeling.

Organisatie in ontwikkeling

- Verder uitbouwen van een professionele schoolcultuur en een uitdagende leercultuur;
- Implementatie van het schoolplan (2019-2023): de omslag naar leerdoelgericht werken met expliciete ruimte voor maatwerk en differentiatie;
- Ontwikkelen van samenhang in de activiteiten in het kader van persoonsvorming en burgerschapsonderwijs;
- Realiseren nieuwbouw die de school instaat stelt haar onderwijskundige ambities te realiseren.

Terugblik

Leerdoelgericht onderwijs

Aan de hand van het schoolplan is het Mill Hill College bezig met de omslag naar leerdoelgericht werken om de leerlingen meer maatwerk te kunnen bieden en beter te kunnen differentiëren. 2020 stond in het teken van het ontwikkelen en uitvoeren van pilots en het delen van kennis.

ICT-infrastructuur

Het Mill Hill College heeft, mede door de coronacrisis, flink geïnvesteerd in de verbetering van haar ICT-infrastructuur. De elektronische leeromgeving Moodle is verder geoptimaliseerd zodat hybride lesgeven mogelijk is. Veel tijd is besteed aan het delen van kennis tussen docenten onderling op het gebied van digitaal onderwijs.

Zorgstructuur

De begeleiding van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte is een van de sterke punten van het Mill Hill College. De school heeft binnen de Tilburgse regio een leidende rol op het gebied van begeleiden van leerlingen met autisme. Het ondersteuningsplan is opnieuw vormgegeven om blijvend te kunnen voorzien in de groeiende ondersteuningsvraag.

Profilering

Het Mill Hill College is een school met een goede naam in de regio. In 2020 is het profiel van de school verder aangescherpt om in te spelen op andere vragen die de moderne samenleving aan de school stelt.

Team-X

Er blijft veel belangstelling voor het onderwijsconcept van Team-X, een contextrijke manier van leren waarbij leerlingen niet in losse vakken, maar op eigen tempo kennis en vaardigheden leren in relatie tot de omgeving. De buitenwereld (bedrijfsleven, vervolgopleidingen), maar ook ouders worden actief bij het onderwijs betrokken. Het leren is in hoge mate gepersonaliseerd. Coaches en vakdocenten waarborgen de kwaliteit van het onderwijs.

Munnikenheide College

www.munnikenheidecollege.nl

directeur: Barbara Baelemans

opleidingen: vmbo

locaties:

- Etten-Leur
- Rucphen

Jouw talent, jouw keuze, jouw toekomst

Het Munnikenheide College heeft een groot aantal opleidingen in het vmbo. Op beide locaties zijn er grote praktijkpleinen, waar beroepsvaardigheden geoefend worden.

Vanaf de brugklas kunnen leerlingen naast het vaste onderwijsprogramma ook nog andere dingen leren. Zoals het volgen van een extra vak, het volgen van een vak op hoger niveau of de inzet voor maatschappelijke (goede) doelen. Leerlingen ontwikkelen hiermee hun vaardigheden en competenties.

Er is veel aandacht voor brede opleidingsmogelijkheden, leerlingen kunnen keuzevakken buiten het profiel volgen. De school besteedt veel aandacht aan de sportieve, creatieve en kunstzinnige talenten van leerlingen door het aanbieden van plusactiviteiten, zoals de talentenavond.

De leerlingen verlaten de school met een ruim gevulde rugzak aan kennis en ervaring.

Organisatie in ontwikkeling

- Vakintegratie Natuur en techniek;
- Sterk Techniek Onderwijs;
- Start gemaakt met Magister.me voor de bovenbouw;
- D&P nu ook voor basis- en kaderberoepsgerichte leerweg.

Terugblik

Onderwijs in coronatijd

Tijdens de corona lockdown hebben zowel leerlingen als medewerkers een grote ontwikkeling doorgemaakt in het online lesgeven.

Er zijn mogelijkheden ontdekt in Microsoft Teams en in Magister zijn aanpassingen gedaan om online thuis de les te kunnen volgen.

Het 'leerdoel-denken' is verder ontwikkeld vanuit de noodzaak kritisch naar de inhoud van de schoolonderzoeken te kijken. We kijken vooral naar wat de minimale eisen zijn met betrekking tot de eindtermen die getoetst moet worden. Leerlingen hebben zo meer zicht gekregen op wat er van hen werd verwacht en hoever zij waren in het leerproces.

Flexuren

Om de flexuren nog verder te ontwikkelen is de school in samenwerking met de Technische Universiteit Eindhoven gestart met een tweejarig onderzoek. Het onderzoek is met name gericht op de vraag: "Zorgen de flexuren voor meer motivatie en eigenaarschap bij de leerlingen?" De nulmeting is gedaan in 2020 en van daaruit zijn er aanpassingen gedaan voor de korte termijn en aanpassingen geformuleerd voor 2021-2022.

Mentorband in de onderbouw

Om de leerlingen aan het begin van de dag welkom te heten en de overstap van school naar huis vloeiender te laten lopen zijn we dit jaar in de onderbouw gestart met de 'mentorband'.

Leerlingen uit leerjaar 1 en leerjaar 2 starten vier dagen per week om 8.30 uur een half uur bij de eigen mentor. Tijdens deze momenten staat het persoonlijke contact centraal, zodat zij zich 'gezien' weten. Daarnaast worden er gesprekken gevoerd, gewerkt aan groepsdynamica, keuzes van leerlingen besproken en studievaardigheden aangeleerd.

Odulphuslyceum

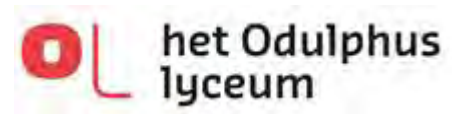
www.odulphus.nl

rector: Jeroen Zeeuwen (Frans Claassens tot maart 2021)

opleidingen: vwo, havo

locatie:

- Tilburg

Groot vertrouwen in jou!

Het Odulphuslyceum is een school voor havo, atheneum en gymnasium. Leerlingen voelen zich snel thuis op het Odulphus. Een school waar voor iedereen veel ruimte is om ideeën en talenten te ontplooiën. Onze wapenspreuk luidt 'Fortis in Fide': letterlijk vertaald 'sterk in vertrouwen', tegenwoordig vertaald als 'Groot vertrouwen in jou'. Vertrouwen als basis voor alle onderlinge relaties en contacten. Dat betekent dat er veel kan en veel mag binnen de afgesproken en vaak vanzelfsprekende kaders. Een prima sfeer en een veilige omgeving zijn randvoorwaarden om een zo optimaal mogelijk

studieklimaat te creëren. De lat ligt hoog, het aanbod is breed. De school daagt leerlingen uit om het beste uit zichzelf te halen en durft daaraan eisen te stellen. De school kijkt daarbij altijd naar het individu, biedt maatwerk waar nodig en is bereid om onconventionele oplossingen te bedenken. De doorstroom- en eindexamenresultaten zijn uitstekend.

Organisatie in ontwikkeling

- Twee gebouwen (havo en vwo), één school. Veel aandacht voor de relatie tussen de beide afdelingen. Eén gezamenlijke onderwijscommissie is aan de slag gegaan in 2020; de schoolleiding is daartoe met één fte verkleind.
- De school werkt aan samenwerking tussen en over vakken via de herziening curriculum onderbouw.
- De financiële positie van de school is eind 2020 weer op orde.
- Er is een nieuwe rector voor de school gezocht die per 1 april 2021 het roer overneemt van Frans Claassens; hij is gevonden in de persoon van Jeroen Zeeuwen.

Terugblik

Onderwijs in coronatijd

Odulphus kreeg als eerste school direct met de corona-uitbraak te maken. De eerste besmette leerlingen zaten op onze school. Omdat we daarmee 'tip of the spear' waren hebben we veel dingen als eerste moeten bedenken.

Dat was uitdagend en deed een groot beroep op onze creativiteit. Aan het eind van 2020 kijken we trots terug op hoe snel we hebben geschakeld van 'analoog' naar 'online' onderwijs. Hoe creatief docenten waren om die omslag te maken, en hoe collega's elkaar hielpen; het woord 'digibeet' bestond opeens niet meer. Ook de flexibiliteit bij iedereen waar het ging om het zoeken naar andere manieren van toetsen, van leerlingbesprekingen, van bevorderen van leerlingen ... bijna alles werd anders en we hebben er steeds snel een goede weg in gevonden. Ter illustratie: de traditionele personeelsfoto op anderhalve meter afstand.

Ook zijn we tevreden over de inhoud en de vorm voor onze communicatie met leerlingen, ouders en medewerkers.

Hoe eet een slang een varkentje op?

Misschien heb je het wel eens gezien, een filmpje van een boa constrictor die een klein varkentje opeet. Dan zie je hoe een bult zich langzaam door die slang heen verplaatst. Dat gevoel heeft het Odulphus ook een aantal jaren gehad met 'de lichting van 400'. In 2016 meldden zich 400 leerlingen aan, en die waren toen ook meer dan welkom, Samen met de 300 aanmeldingen uit 2015 brachten ze het leerlingenaantal snel weer op peil. Het leidde er wel toe dat vanaf 2017 een maximale instroom van 260 leerlingen is toegestaan, gerelateerd aan de capaciteit van het gebouw. En die lichting van 400 daagde ons ieder jaar weer uit, omdat de organisatie van een leerjaar daar niet op was afgestemd. En dus moesten we steeds weer nieuwe oplossingen zoeken. Bijna symbolisch: deze lichting gaat hun centrale examen doen in de leegstaande kerk van Korvel! Vanaf schooljaar 2021-2022 kunnen we spreken van een evenwichtige schoolopbouw en genieten van de rust die dat geeft.

Onderwijskundige ontwikkeling

In 2020 zijn enkele ontwikkelingen in gang gezet waarvan we de komende jaren de vruchten gaan plukken. Een eigen keuze van de school is geweest om een onderwijscommissie in te richten. Vijf docenten krijgen een dag in de week om hieraan te werken, samen met de drie adjuncten. Zij hebben sinds augustus kwartier gemaakt, veel gesproken met docenten en secties en ze zullen in maart hun speerpunten gaan presenteren. Onder andere een fundamentele herbezinning op de lessentabel maakt daarvan onderdeel uit.

Uit (Corona-)nood geboren is de ontwikkeling van de digitale didactiek. Iedereen moest in maart halsoverkop omschakelen, en gaande het jaar hebben we van de nood een deugd gemaakt. De werkgroep 'Digitale Leeromgeving' faciliteert waar mogelijk het (online) onderwijs; dit is gekoppeld aan een onderzoeksopdracht voor onze AOS-onderzoeksdocent.

En tot slot is in 2020 een nieuw programma geboren: Big History krijgt vanaf september 2021 in 4vwo een plek in het onderwijs, in 2022 gevolgd in 5vwo. Vanuit dit programma wordt een duidelijke relatie gelegd met de ontwikkelde onderzoeksleerlijn en het profielwerkstuk.

OMO Scholengroep Bergen op Zoom e.o.

www.sgboz.nl

rector: Titus Frankemölle

opleidingen: vwo, havo, mavo, vmbo

locaties:

- Mollerlyceum, Bergen op Zoom
- 't Ravelijn
- ZuidWestHoek College

"ENJOY LIFE"

Het Mollerlyceum profileert zich als een school waar leerlingen goed onderwijs ontvangen, waar ze gekend zijn en zichzelf mogen en kunnen zijn, onder het motto 'Enjoy Life'. Dit motto wordt inmiddels steeds duidelijker verweven in zowel het onderwijs als de buitenschoolse activiteiten.

't R@velijn kenmerkt zich door twee onderwijsvormen, een waarin leerlingen leren van elkaar, van zichzelf en van de docent: R@velijn Domeinleren. En een waarbij er geen sprake is van roosters en toetsen, maar leerlingen leren door het bedenken en uitvoeren van 'challenges': R@velijn Agora. De school biedt maatwerk waarbij onder andere versneld examen en vakken op hoger niveau worden aangeboden.

Het onderwijs op het ZuidWestHoek College sluit aan bij de individuele behoeften, talenten en wensen van de leerling. In de onderbouw volgen leerlingen projectonderwijs. Hierbij brengen zij verschillende projecten tot een eindproduct en leren zij onderweg naast kennis vooral ook veel vaardigheden.

Organisatie in ontwikkeling

- De samenwerking in Bergen op Zoom van het Mollerlyceum met het Gymnasium Juvenaat is in de voorbereidende fase en de gezamenlijke onderwijsvisie krijgt steeds meer vorm.
- 't Ravelijn heeft voor de tweede keer het predicaat Excellent ontvangen, ditmaal voor de jaren 2020, 2021 en 2022.
- 't Ravelijn is pilotschool voor de nieuwe leerweg Techniek en toepassing.
- Het ZuidWestHoek College heeft vormgegeven aan een innovatietraject dat heeft geresulteerd in projectonderwijs.

Terugblik

Mollerlyceum

Het Mollerlyceum is op dit moment actief in het vormgeven aan de intensieve samenwerking met het Gymnasium Juvenaat. Van beide scholen zijn docenten samen onder begeleiding van een extern bureau een onderwijsvisie aan het ontwikkelen. Hierna worden vervolgstappen gezet om te komen tot een intensieve samenwerking. Vanzelfsprekend worden ook ouders en leerlingen betrokken bij dit proces.

De school werkt met leerdoelen in alle leerjaren. Leerlingen weten waar ze aan toe zijn en zijn beter in staat om verbanden te leggen tussen het curriculum binnen verschillende vakken. Daarbij is het in het schooljaar 2019 - 2020 opgestelde ontwikkelperspectief van de leerling leidend voor haar/zijn verdere schoolcarrière. Het herijkte toetsbeleid is gelinkt aan de schoolmissie en visie en ook afgestemd op de adviezen van de VO-raad en de Onderwijsraad. Dit nieuwe toetsbeleid zal dit schooljaar zichtbaar moeten worden binnen alle geledingen in de school.

In het jaar 2020 (en 2021) is het motto 'Enjoy Life' alleen maar nog belangrijker gebleken. Door de school is hier ook actief aandacht aan besteed door acties met posters en verwenpakketten voor leerlingen en het thuis laten bezorgen van bloemen en iets lekkers bij collega's. Al deze acties zijn bedoeld om leerlingen en collega's te laten weten dat er aan hen gedacht wordt en ze op een leuke manier even af te leiden van de lastige situaties waarin af en toe onderwijs gegeven en gevolgd moet worden.

't Ravelijn

't R@velijn werkt met twee onderwijsconcepten; R@velijn Domeinleren en R@velijn Agora. Twee onderwijsstromen die het gevolg zijn van de keuze om de leerling medeverantwoordelijk te maken voor het eigen onderwijsleerproces.

Iedereen ontwikkelt mee. Was in het verleden de schoolleiding initiator, nu worden de ontwikkelingen binnen de teams ter hand genomen en uitgewerkt. Hiertoe wordt de aansturing naar het personeel gewijzigd. De secties worden leidend voor de directe aansturing.

Vanaf schooljaar 2020-2021 zal rekenen worden geïntegreerd in het vak wiskunde. Hiertoe wordt het uur rekenen aan wiskunde toegevoegd. Leerlingen die geen wiskunde volgen, krijgen wel een lesuur rekenen per week.

Om de overgang van PO naar VO beter te laten verlopen is er een samenwerking met de PO besturenkoepel SOM. Het project 'Kansrijk Schakelen' probeert taalachterstanden te verminderen en hierdoor meer kansgelijkheid te bevorderen bij de overgang naar VO.

ZuidWestHoek College

Dit schooljaar is er gestart met projectonderwijs. Een aantal vakken wordt ondergebracht in projecten. Daarnaast bestaan expertvakken zoals Nederlands en wiskunde. De projecten hebben een duidelijk doel en worden gestuurd door docenten. In het nieuwe concept vindt veel reflectie plaats en neemt de persoonsvorming een belangrijke plaats in.

Passend bij het projectonderwijs wordt op de school gewerkt met Chromebooks die volledig ingesteld zijn op het (project)onderwijs. Leerlingen werken met hun schoolaccount in een veilige omgeving aan hun schoolwerk en digitale vaardigheden.

Vanuit het vernieuwde onderwijsconcept heeft de school de 'Droom van het ZuidWestHoek College' geformuleerd: 'Onze school is een thuis waarin onze leerlingen, samen met onze collega's, een eigen weg leren vinden en hun creatiekracht leren ontdekken'. Deze droom heeft alles te maken met een veilige leef- en leergemeenschap. Het ZuidWestHoek College streeft naar een school die voor leerlingen en collega's voelt als een thuis. Waar het veilig is, waar het fijn is om te zijn, waar men samen kan leren.

Naast het nieuwe onderwijsconcept, ter verbetering van het onderwijsaanbod, heeft de school een verbeterplan ontworpen ter verbetering van de onderwijsresultaten.

Voor uitvoering van dit verbeterplan zet de school in op de onderwijsteams (resultaten per leerweg) en de vaksecties (resultaten per vak).

Onderwijs in coronatijd

Dit schooljaar heeft het onderwijs veelal online plaatsgevonden door de lockdowns. De scholen hechten veel waarde aan het door laten gaan van het onderwijs en het informeren van collega's, leerlingen en ouders over gemaakte keuzes of wijzigingen. De scholen, leerlingen en hun ouders zijn erg flexibel gebleken en hebben op een professionele manier vormgegeven aan de steeds veranderende maatregelen en onderwijsvormen. Op alle drie de scholen is er sprake geweest van leerlingen of collega's met corona. Voor het Mollerlyceum en 't R@velijn was dit gelukkig in zeer geringe mate. Het ZuidWestHoek College heeft eind november de school een week lang moeten sluiten als gevolg van de toename van het aantal besmettingen met het Covid-19 virus. De maatregel was zwaar, maar heeft wel het gewenste effect gehad. Na een week konden de lessen weer deels fysiek worden hervat.

OMO Scholengroep De Langstraat

www.sgdelangstraat.nl

rector: Edwin
Verlangen (Jan van
Pelt tot oktober 2020)
opleidingen: vwo,
havo, mavo, vmbo
locaties:

OMO Scholengroep De Langstraat

- d'Oultremontcollege, Drunen
- Dr. Mollercollege, Waalwijk
- Van Haestrechtcollege, Kaatsheuvel
- Walewyc-mavo, Waalwijk

OMO Scholengroep De Langstraat biedt aan ongeveer 3.300 leerlingen onderwijs op alle niveaus: vmbo, mavo, havo, atheneum en gymnasium. Binnen de scholengroep vallen het Dr. Mollercollege en de Walewyc-mavo in Waalwijk, het Van Haestrechtcollege in Kaatsheuvel en het d'Oultremontcollege in Drunen. De scholen willen - elk met een eigen accent - onderwijs op maat bieden, respect als kernwaarde overdragen, zorg en begeleiding bieden ten dienste van het leerproces en aandacht schenken aan de algehele ontwikkeling van de leerlingen.

Organisatie in ontwikkeling

- Per 1 oktober heeft rector Jan van Pelt het stokje overgedragen aan Edwin Verlangen
- De scholengroep is gestart met een ontwikkelingstraject Waaronder-hoe-wat. Hoe laden we Koers 23 voor de Langstraat? Wat is de 'bedoeling' van de scholengroep en hoe gaat iedere school die vertalen naar concrete jaarplannen en gedrag en ontwikkeling?
- Het weerstandsvermogen is op peil gebracht
- Afstandsonderwijs is stevig opgepakt, gebouwd op een prima ICT-omgeving
- Aanbod Langstraat Academie is verbreed en nog meer toegespitst op de geformuleerde leerbehoeftes

Terugblik

Sterk Techniek Onderwijs (Walewyc-mavo)

In 2020 is de Walewyc-mavo aangesloten bij de regio Noord-Oost ter bevordering van techniek en technologie in het vmbo. Twee docenten zijn extra gefaciliteerd om de versterking van techniek vorm te geven binnen onze school.

Door de samenwerking met scholen en bedrijven in de regio zijn er diverse activiteiten vanuit het vak techniek ontwikkeld, zoals: projectdagen techniek in samenwerking met het bedrijfsleven, een speciale techniekklas op vrijdagmiddag waaraan leerlingen vrijwillig kunnen deelnemen, excursies naar bedrijven en techniekdagen.

Verder is het curriculum van het beroepsgerichte vak dienstverlening en producten uitgebreid met extra technische en technologische toepassingen, het werken met 3D-printers, het ontwerpen van een drone en een elektrisch voertuig. Binnen het beroepsgerichte vak Dienstverlening & Producten is in 2020 een nieuw keuzedeel ontwikkeld: Robotica. Leerlingen kunnen dit keuzedeel meenemen als examenonderdeel van het beroepsgerichte vak.

Online onderwijs, ineens was het er (Dr. Mollercollege)

Nog niet vertrouwd met Microsoft Teams (inmiddels omarmd als ELO), laat staan met online lessen werd binnen drie dagen nadat de eerste lockdown werd aangekondigd een compleet virtuele school in de lucht gebracht. Een klein kernteam met veel expertise zorgde voor de juiste randvoorwaarden, twee hand-outs met alle benodigde informatie om online te kunnen gaan voor leerlingen en voor docenten kwamen beschikbaar en vrijwel iedereen zette meteen vanaf de start de eerste stappen in de online onderwijswereld. Collega's vonden elkaar om ervaringen te delen, elkaar te helpen en het online onderwijs stap voor stap te verbeteren. Men kreeg 'vleugels'. We ontvingen per mail complimenten van ouders en positieve feedback van leerlingen en joegen het doorontwikkelen aan. De kwaliteit groeide gedurende de weken. Al snel werd duidelijk dat de expertise behouden diende te worden. Het onderwijsconcept en de expertise met afstandsonderwijs passen naadloos in elkaar. Er is een groot besef ontstaan rond de kansen die online onderwijs ook buiten crisistijd kan bieden. Zo gaan crisis en onderwijsontwikkeling hand in hand.

Onderwijs op afstand (d'Oultremontcollege)

Vanaf 16 maart moesten we van het ene op het andere moment overschakelen op onderwijs op afstand. We zijn trots op de manier waarop onze collega's en leerlingen dit hebben opgepakt. De coronacrisis heeft grote invloed gehad op de ontwikkeling van ons onderwijs. Bij de tweede lockdown hebben we de lessen die we geleerd hebben toegepast. Alle leerlingen moeten nu de camera aanzetten en de lestijden zijn aangepast. Hierdoor is een betere interactie tussen leerlingen en docent en wordt er rust gecreëerd voor iedereen.

Eén profielvak, dienstverlening en producten (Van Haestrechtcollege)

De school is gestart met het profielvak Dienstverlening en producten en gaat dat komend schooljaar als enige profielvak aanbieden. De opzet van het vak is gericht op een brede loopbaanoriëntatie waarbij leerlingen kennismaken met drie belangrijke sectoren: zorg, economie en techniek. Ook de keuzevakken richten zich op deze sectoren. Er wordt daarbij samengewerkt met externe partijen (bedrijfsleven, zorginstellingen, ROC) en via Sterk Techniekonderwijs (STO) krijgt het techniekdeel een stevige impuls. Het vak wordt aangeboden in alle beroepsgerichte leerwegen en is inzetbaar in de 'nieuwe leerweg'.

OMO Scholengroep Helmond

www.omoscholengroephelmond.nl

rector: Paul Metzemaekers

opleidingen: vwo, havo, mavo, vmbo, pro

locaties:

- Carolus Borromeus College, Helmond
- Dr. Knippenbergcollege, Helmond
- Praktijkschool Helmond, Helmond
- Vakcollege Helmond, Helmond

OMO Scholengroep Helmond kenmerkt zich door een breed onderwijsaanbod op herkenbare locaties, waarin ruimte is voor de eigen cultuur. Iedere school is onderscheidend met eigen specifieke talentgebieden met veel aandacht voor innovatie en talentontwikkeling; leerlingen hebben in Helmond wat te kiezen. De scholengroep kiest voor kleinschaligheid binnen het grote geheel. Het grote verband maakt het mogelijk dat leerlingen zonder problemen kunnen doorstromen naar andere schooltypes en zo het diploma halen dat bij hen past.

Organisatie in ontwikkeling

- In 2020 kregen het Vakcollege Helmond en Praktijkschool Helmond een eigen gemeenschappelijke directeur, opgestroomd vanuit eigen organisatie. Het Vakcollege heeft daarnaast een nieuw managementteam. De veranderingen sorteren een positief effect op de rust binnen de school en op de organisatie in het algemeen.
- Nieuwbouw voor het Dr. Knippenbergcollege op unieke campus; oplevering lente 2021. Praktijkschool Helmond volgt drie jaar later op dezelfde campus; geïntegreerd in een multifunctionele sportaccommodatie met onder meer een voetbalstadion. In december 2020 ging de gemeenteraad akkoord met de plannen voor deze accommodatie.
- Op uiteenlopende terreinen wordt veel samengewerkt binnen deze scholen, maar ook zijn er steeds meer verbindingen met externe partijen in de regio. Ze verrijken het onderwijs.

Terugblik

Onderwijs in coronatijd

Het hele jaar 2020 stond in het teken van corona en de vier scholen hebben voortdurend moeten anticiperen op ontwikkelingen; dit bijsturen domineerde het dagelijkse werk. Leerlingen, hun ouders én het personeel zijn voortdurend bewonderenswaardig flexibel geweest: de ontwikkeling stond nooit stil en het gemoed bleef zo positief mogelijk. Natuurlijk bracht corona veel narigheid met zich mee, maar er is in Helmond ook veel geleerd. Het digitaal (samen)werken nam een vlucht en door het creatieve denken ontstonden er geweldige initiatieven waarvan elementen kunnen blijven bestaan, zoals dynamische livestreams om leerlingen te werven en 'roadshows' bij de diploma-uitreikingen.

Burgerschap

Binnen de scholen zijn we actief bezig met burgerschap. Verdraagzaamheid voor eenieder is daarbinnen belangrijk; respect voor elkaar ongeacht afkomst, seksuele voorkeur, mening, et cetera. Helmond is een multiculturele stad en dat zien we terug op onze scholen. Tegelijkertijd zien we onze maatschappij verharderen, polariseren. Bij OMO Scholengroep Helmond mag je jezelf zijn en waarderen we verschillen. Het Dr. Knippenbergcollege heeft een actieve GSA, een

commissie van leerlingen die seksuele diversiteit zichtbaar en bespreekbaar maakt. Op de school was in 2020 de lancering van een belangrijke regionale campagne. Ook op de andere scholen lopen initiatieven met betrekking tot burgerschap. Thema's komen aan bod bij mentorlessen en vakken als maatschappijleer, maar ook bij de doorlopende culturele leerlijn die we voeren op onze vier scholen.

Onderwijsontwikkeling

Hoewel we in coronatijd veel bezig waren met de dagelijkse gang van zaken, was het vizier ook voortdurend gericht op de nabije toekomst. In Helmond is in 2020 nagedacht over innovatieve lesroosters waarbij veel ruimte komt voor ondersteuning, maar ook voor verdieping en verbreding. Maatwerk is belangrijk: iedere leerling is uniek, iedere leerling verdient zijn eigen leerproces. Ook zijn coaches geïntroduceerd, die naast mentoren gaan zorgen voor betere individuele begeleiding. Bij de stappen die in 2020 zijn gezet valt op hoeveel er is samengewerkt om verder te komen. Grote groepen docenten zijn actief bij de ontwikkeling, maar ook leerlingen en ouders zijn in werkgroepen betrokken geweest – en nog steeds. Hiervan gaan we in 2021 (en verder) de vruchten plukken.

Iedereen doet ertoe

In tijden van kansrijk adviseren kunnen wij in Helmond niet genoeg onder de aandacht brengen dat iedereen ertoe doet, ook jongeren die straks geen formele titel voor hun naam mogen zetten of een dure Engelse functienaam op hun visitekaartje krijgen. Het Vakcollege Helmond is een parel in de stad voor vakmensen van morgen en in het coronajaar is de school er alleen maar mooier op geworden: denk aan prachtig opgeknapte praktijkafdelingen maar ook aan een nieuw, volwaardig managementteam waar de school wel bij vaart. Maar trots zijn we ook op de leerlingen van Praktijkschool Helmond. Het jaar 2020 mag in de geschiedenisboeken: Dilara Yuruk en Danny Verbakel waren de eerste leerlingen met een echt diploma. Voorheen kregen schoolverlaters alleen een certificaat. Een historisch moment met een aula vol ontroerd personeel: dat diploma maakt een wezenlijk verschil. Wij citeren de regionale krant: "Pas als de handtekening op het diploma is gezet, verschijnt er een glimlach op het gezicht van Dilara. "Ja, ik ben best wel trots", vertelt ze met het bewuste papiertje, een zonnebloem en een grote zak snoep in haar hand. "Op onze school gaat het er niet om de beste te zijn. Iedereen krijgt hier les op zijn of haar eigen manier", zegt ze bescheiden."

Domeinonderwijs (Dr. Knippenbergcollege)

In 2018 begon de scholengroep met Domeinonderwijs; onderwijsvernieuwing. Gewerkt wordt met multidisciplinaire leerlabs en ateliers, de persoonlijke vorming en mondiaal burgerschap staan centraal. Een van de doelen van domeinonderwijs is om de zelfsturing van de leerlingen te verhogen. In 2019 waren er vanuit TU/e en Fontys onderzoeken: de proeftuin Domeinonderwijs wordt zo voorzien van een stevig fundament met een optimaal leerrendement. Docenten, leerlingen en ouders kijken terug op een succesvol eerste jaar; het aantal klassen groeit (van een naar drie klassen in schooljaar 2019-2020).

OMO scholengroep Tongerlo

www.sgtongerlo.nl

rector: Marjolein de Leeuw (Marijke Broodbakker tot augustus 2020)

opleidingen: vwo, havo, mavo, vmbo, pro

locaties:

- Da Vinci College, Roosendaal
- Norbertus Gertrudis Lyceum, Roosendaal
- Norbertus Gertrudis Mavo, Roosendaal

De visie op onderwijs van OMO scholengroep Tongerlo is samen te vatten in de kernwoorden: actief, attractief en aandachtsvol.

Leerlingen en medewerkers worden, elk op hun eigen niveau uitgedaagd op onderzoek te gaan; naar kennis, de ander en hun eigen talent.

OMO scholengroep Tongerlo bestaat uit drie deelscholen. Elk met een eigen naam en eigen invulling van ons gezamenlijke onderwijsconcept.

OMO scholengroep Tongerlo is een bijzondere scholengroep vanwege zijn onderwijsaanbod voor Roosendaalse jongeren tussen pakweg 12 en 18

jaar. Alle jongeren uit Roosendaal en de regio kunnen er terecht voor regulier voortgezet onderwijs. OMO scholengroep Tongerlo biedt alle opleidingen van vwo (inclusief ondersteuning hoogbegaafdheid) tot vmbo (inclusief leerwegondersteuning) en praktijkonderwijs aan. Binnen elk onderwijsprogramma, zowel in de onderbouw als in de bovenbouw, wordt gewerkt met een optimale mix van specialistische en algemeen vormende vakken, waardoor alle leerlingen een voor hen passende en brede talentontwikkeling doormaken.

Organisatie in ontwikkeling

- Vernieuwd onderwijsconcept lyceum
- Vernieuwing onderwijsconcept mavo: techmavo en verbreding @havo-concept naar de examenklassen
- Onderwijsconcept vmbo bb/kb met ontwikkeling van twee routes: vakmanschapsroute en vakcolleges, maar ook bredere oriëntatie: horeca, zorg en welzijn en techniek
- Verbetering en aanscherping van de leerlijnen en vakken binnen pro
- Continue zoektocht naar aansluiting/overlap/samenwerking tussen pro en vmbo op docent- en leerlingniveau
- Kwalitatieve instandhouding van het onderwijsaanbod
- Vernieuwbouw voor Norbertus Gertrudis Mavo is gestart en Norbertus Gertrudis Lyceum is in voorbereiding
- Herschikking van aanbod ingegeven door demografische ontwikkelingen

Terugblik

- Schoolbreed zijn teams in toenemende mate gezamenlijk verantwoordelijk voor de onderwijskundige en pedagogische aanpak in hun domein.
- De drie scholen hebben afgelopen periode een enorme slag gemaakt op het gebied van digitaal werken (online lesgeven, digitaal samenwerken met collega's). De structuur van het iXperium en inzet van mediamentoren heeft hierbij zeer ondersteunend gewerkt. De drie scholen gebruiken het iXperium om mediawijsheid bij leerlingen en medewerkers te bevorderen, om nieuwe producten en ontwikkelingen op ICT-gebied onder de aandacht te brengen en om de benodigde managementkennis te vergroten om ICT-ontwikkelingen en digitalisering te kunnen schatten op hun relevantie voor de school.

- De drie scholen werken samen met twee openbare basisscholen en de openbare school voor voortgezet onderwijs aan een pilot voor de ontwikkeling van een juniorcollege (10-14 jaar). Vanuit het bestuur voor openbaar basisonderwijs (OBO) wordt een subsidieaanvraag hiervoor ingediend. De intentie is verbreding naar meerdere basisscholen.

Da Vinci College en Norbertus Gertrudis Mavo

- hebben samen met de overige vo-scholen uit het samenwerkingsverband een start gemaakt met een bovenschoolse voorziening; een pilot in opdracht van en gesubsidieerd door het samenwerkingsverband.
- hebben sinds januari 2020 samen met bedrijven in de regio, collega vmbo-scholen en het roc Curio veel inzet gepleegd in het project Sterk Techniek Onderwijs. Ondanks de pandemie is vooruitgang geboekt, is het project gaan leven binnen de scholen en is samenwerking met collega-scholen zeer intensief.

Gertrudiscollege en Norbertuscollege

- De eeuwefeesten zijn deels zoals gepland op passende wijze gevierd, maar ook voor een deel vervallen of uitgesteld als gevolg van de beperkingen door de coronamaatregelen.
- De laatste lichting leerlingen heeft in juli 2020 hun mavo- of vwo-diploma ontvangen.

Norbertus Gertrudis Lyceum

- Het pedagogisch didactisch concept van de school naderde in schooljaar 2019-2020 zijn voltooiing.
- Met ingang van 2020-2021 zitten alle vwo-leerlingen op de locatie van de Lyceumlaan.
- De eerste stappen op de weg naar vernieuwbouw zijn gezet met het selecteren van de architect.

Norbertus Gertrudis Mavo

- Het pedagogisch-didactische ontwikkelperspectief is in kaart gebracht en de onderwijskundige inrichting van de school is gefaseerd in lijn gebracht met de uitgangspunten in de visie.
- Subsidie voor de ontwikkeling van het praktijkdeel zorg en welzijn in de Nieuwe Leerweg is verworven.
- De vernieuwbouw van de school is gestart en wordt naar verwachting eind 2021 opgeleverd.

Da Vinci College

- Sinds dit jaar is er grote aandacht geweest voor lob; er zijn keuzes gemaakt met welk portfolio te gaan werken, er zijn cross-overprojecten uitgerold in de brugklas. Naast de vakcolleges is steeds meer het besef gekomen dat het ook de opdracht is van het Da Vinci College om de leerlingen de mogelijkheid te geven zich breder te oriënteren.
- Da Vinci college is een school om trots op te zijn; dit jaar is via de sociale media deze trots ook uitgestraald. Daarnaast heeft een zestal schoolambassadeurs in het kader van voorlichting de contacten met de basisscholen verbeterd.
- De school kent een afdeling pro en vmbo; gewerkt is aan de ambitie dat het Da Vinci College één school is (zowel binnen als buiten de school wordt dit steeds zichtbaarder).

Rodenborch-College

www.rodenborch.nl

rector: Marjo van IJzendoorn
opleidingen: vwo, havo, mavo
locatie:

- Rosmalen

Iedereen is uniek; doe wat je leuk vindt: creatief, sportief of muzikaal (Michelle Boutahar, brugklas)

Het Rodenborch-College staat voor hoogwaardig onderwijs met veel ruimte voor het ontdekken en ontwikkelen van persoonlijk talent. De school is een officiële Topsport Talentschool en biedt Highschool Sport en Dans aan. Voor leerlingen op zoek naar extra uitdaging is er onder meer het Talenttraject, Cambridge English, Goethe Duits, DELF Frans en Jong Ondernemen.

Organisatie in ontwikkeling

- Nieuwbouw in de Groote Wielen
- Leerlingen van het Jeroen Bosch College komen bij het Rodenborch in het nieuwe gebouw
- Ontwikkelen onderwijsconcept 0-15 met Campus aan de Lanen

Terugblik

Haal het beste uit jezelf

Het Rodenborch-College is een gezellige school met veel activiteiten buiten de lessen, zoals excursies, buitenlandreizen, musical, projecten, sport en leuke feesten. We vinden het belangrijk dat leerlingen het beste uit zichzelf halen. Sommige leerlingen weten al waar ze goed in zijn als ze naar het voortgezet onderwijs gaan. Bij ons krijgt elke leerling de kans te ontdekken waar hij of zij goed in is en dit talent verder te ontwikkelen. Als wij zien dat een leerling aanleg heeft voor een bepaald vak of een vaardigheid, dan zullen wij hem of haar stimuleren om hier iets mee te doen.

Onderwijs in coronatijd

Het afgelopen jaar hebben niet alle activiteiten plaats gevonden. Er zijn alternatieven bedacht om toch de binding met elkaar te voelen. Zo is er een digitale vossenjacht geweest en een online voorleeswedstijd. Ondanks alle maatregelen is steeds het lesrooster het uitgangspunt geweest. Duidelijkheid en structuur voor alle leerlingen. Het overgangsbeleid is aangepast: naast cijfers gaven alle vakdocenten adviezen aan de leerlingen over de achterstanden en de kansen in een volgend leerjaar. Met deze input maakten leerlingen, samen met hun mentor, een plan van aanpak.

Topsport

Het Rodenborch telde afgelopen jaar 454 topsportleerlingen die onderwijs en topsport combineren. Topsportleerlingen in de onderbouw zitten bij elkaar in de klas en hebben een afwijkende lessentabel met 23 vaste lesmomenten met daarnaast flexibele werklessen.

Talenttraject

Leerlingen die iets extra's aankunnen, krijgen de ruimte om tijdens een beperkt aantal reguliere lessen te werken aan talentprojecten. Daarin worden hogere denkniveaus aangesproken; in de onderbouwklassen voor de bewustwording van de eigen interesses, het leren maken van keuzes en het nemen van de verantwoordelijkheid daarvoor. Daarnaast wordt in de bovenbouw een aantal verrijkingprogramma's aangeboden.

Roncalli Scholengemeenschap

www.roncalli-boz.nl

rector: Barbara Baelemans a.i. (Ludo Heesters tot 1 november 2020)

opleidingen: vwo, havo, mavo

locatie:

- Bergen op Zoom

Roncalli, méér dan een diploma!

Roncalli Scholengemeenschap is een school voor atheneum, havo en vmbo-t (mavo). De school werkt volgens principes die hun wortels vinden in de Dalton-uitgangspunten: verantwoordelijkheid, zelfstandigheid, samenwerking, feedback en effectiviteit. Binnen Roncalli zijn deze uitgegroeid tot de Roncalli eigen-tempo-werkwijze. Hiermee wordt recht gedaan aan de individuele verschillen tussen leerlingen. In een fijne sfeer, die mede door de eigentijdse werkwijze ontstaat, komen de docenten tegemoet aan verschillen tussen leerlingen. Hierbij wordt extra aandacht besteed aan de persoonlijke ontwikkeling van elk kind.

Organisatie in ontwikkeling

- Verbeteren van de cultuur in de school
- Nieuwe organisatiestructuur per schooljaar 2021-2022
- Stevige maatregelen treffen vanwege de positie van vwo/havo en de determinatie
- Aandacht voor de huisvestingssituatie
- Inzet van stichting LeerKRACHT! om verbeteringen door te voeren

Terugblik

Inzet Stichting LeerKRACHT!

Per schooljaar 2020-2021 werken we samen met deze stichting om met de werkwijze van duurzaam verbeteren, gezamenlijk tot een verbeteringslag te komen op het gebied van determinatie, bovenbouwsucces en leerlingbegeleiding. Wekelijkse bordsessies, leerKRACHTcoaches, gezamenlijk lesontwerp en werkbijeenkomsten zijn de ingrediënten om de slag te slaan. De aanloop is met horten en stoten gegaan, veelal online en met enige weerstand. We hebben inmiddels kleine successen behaald die een bijdrage gaan leveren aan onze vraagstukken.

Versterken organisatie

In het voorjaar van 2020 heeft de voormalige rector een onderzoek laten uitvoeren naar de organisatiestructuur en cultuur. Met de komst van de rector a.i. is door haar bevindingen samen met de resultaten van eerder onderzoek een voorstel voor een nieuwe organisatiestructuur gedaan, waarmee de MR heeft ingestemd. Per schooljaar 2021-2022 gaat de school werken met een rector en een conrector onderwijs, een manager bedrijfsvoering en vier managers onderwijs die worden ondersteund door vier leerlingcoördinatoren (docent met een taak). Hiermee komt er duidelijkheid in taken en verantwoordelijkheden dat ten goede komt aan de cultuur in de school.

Bèta-profilering

Het nieuwe vak PRO-SCIENCE is verder uitgewerkt om het bètaprofiel te versterken door middel van vakoverstijgende projecten. Dit vak wordt doorontwikkeld in brugklas-2 waarbij uitgangspunten van d&p worden geïntegreerd in dit praktijkvak.

Digitalisering

Dit schooljaar is gewerkt aan de volgende stap in de implementatie van Blended-learning. Inmiddels beschikken de eerste drie leerjaren over een Chromebook en is het onderwijs daarop aangepast. In 2021 gaan docenten werken met een snellere Chromebook waardoor de mogelijkheden om online onderwijs te geven worden uitgebreid.

Roncalli vwo/Excellent

In het kader van het versterken van het vwo is ook het afgelopen jaar een homogene vwo-excellent brugklas van start gegaan. Leerlingen die meer uitdaging willen, kiezen voor deze klas. De docenten die lessen verzorgen, worden begeleid door het expertisecentrum voor hoogbegaafden, Exentra uit Antwerpen.

Corona en onderwijs

Uiteraard hebben leerlingen en medewerkers van de school te maken gehad met het dichtgaan van de school in maart 2020 en daarna de opstart vanaf juni 2020 en het wegvallen van de CE examens voor de eindexamenleerlingen. Hoe vervelend ook heeft dit wel een enorme boost gegeven aan de digitalisering van ons onderwijs en de digitale vaardigheden van onze docenten. Gelukkig lag er al een visie en uitgewerkt plan rondom digitalisering van ons onderwijs en hebben we daar de vruchten van kunnen plukken. Vanaf start van het nieuwe schooljaar en de 2^e (gedeeltelijke) schoolsluiting hebben diverse keren leerlingen thuis les gevolgd vanwege klachten en ook lessen op school gevolgd waarbij de docent thuis was. Met de subsidie 'achterstanden wegwerken' hebben we leerlingen extra lessen laten volgen via Lyceo en extra aandacht besteed aan het sociaal emotioneel welzijn. Momenteel lopen er subsidie aanvragen om extra aandacht te kunnen geven aan de leerlingen die dat nodig hebben.

Rythovius College

www.rythovius.nl

rector: Marleen van den Hurk-van Son

opleidingen: vwo, havo, mavo

locatie:

- Eersel

Een kleine school, met grote mogelijkheden!

Het Rythovius College is een kleine, veilige, vertrouwde school die leerlingen voorziet in een brede vorming, waar kennisoverdracht, reflectie en ontwikkeling centraal staan naast oefenen, uitproberen, vallen en opstaan.

Belangrijke pijlers voor het onderwijsbeleid zijn positiviteit, 'Bildung' en openheid. De school staat leerlingen bij in hun vorming tot zelfstandige, zelfbewuste burgers die met een open en verbonden blik hun omgeving aanschouwen, benaderen en proberen vorm te geven. Er is aandacht voor de verbondenheid van de leerlingen met 'het andere' in de breedste zin van het woord: Niet alleen ik, maar ook jij. Niet alleen hier, maar ook elders. Niet alleen nu, maar ook vroeger en straks.

Organisatie in ontwikkeling

- Sectie-schoolleidinggesprekken: vakwerkplannen, opbrengsten, onderwijskundige ontwikkelingen en de toetsing en examinering zijn onderwerp van gesprek
- Aansluiting bij WON netwerk en ontwikkeling volledige WON-leerlijn
- Benutten regionale samenwerking om aan te sluiten bij de slimme maakregio De Kempen
- Technologie in ontwikkeling voor alle afdelingen

Terugblik

Schoolplan

De belangrijkste speerpunten van het schoolplan zijn het positieve leerklimate, brede vorming en openheid en verbondenheid met de omgeving. Binnen de drie afdelingen wordt gewerkt met jaarplannen. In deze plannen is de gedeelde visie, naast het accent per afdeling, duidelijk zichtbaar.

- Mavo
De mavo-afdeling heeft het accent liggen op het anders organiseren van het onderwijs zodat het beter aansluit bij de behoefte van de leerlingen en hun autonomie bevordert. Dit doen zij door te werken met het leskanaal 'LessonUp' en door het aanbieden van flexuren voor alle leerlingen. Voor de invulling van de flexuren mogen de leerlingen zelf kiezen uit diverse lessen en trainingen die per periode wisselen. Daarnaast wordt er hard gewerkt aan de ontwikkeling van het vak Technologie en Design voor de bovenbouw.
- Havo
De havo-afdeling heeft het accent liggen op het bevorderen van de motivatie van leerlingen. Dit doen zij door vakken in samenhang met elkaar te brengen door een thematische benadering. Daarnaast laten zij leerlingen meer keuzes maken in aanloop voor een toetsweek: zelfstudie, extra uitleg voor bepaalde vakken en studie onder begeleiding van vakdocenten. Hierdoor krijgen leerlingen meer verantwoordelijkheid en leren zij hiermee om te gaan. Er is een goede samenwerking met Fontys Hogescholen met name op het gebied van technologie-oriëntatie.

- Vwo

De vwo-afdeling heeft het accent liggen op de verrijking en verdieping voor leerlingen, het zogenaamde flexcellentieprogramma. Daarnaast zijn zij gestart met WON in klas 1 (verwonderen en prikkelen: Smart Technology), 2 (verwonderen en robotica: First Lego League), 4 (onderzoeksvaardigheden), 5 (academisch schrijven) en 6 (profielwerkstuk). De ontwikkeling voor klas 3 (totaalconcept verwonderen: Big History) is volop bezig.

Positieve groepsvorming

In het kader van het speerpunt uit het schoolplan 'een positief leerklimaat', worden onze docenten getraind om hun eigen invloed te versterken in de verschillende fasen van groepsvorming. Het onderdeel positieve groepsvorming wordt geïntegreerd in de introductieactiviteiten.

Onderwijs in coronatijd

Ondanks de coronacrisis zijn we in staat om de onderwijsontwikkelingen de ruimte te bieden.

Uiteraard worden hier de positieve effecten van het onderwijs in coronatijd in meegenomen zoals de versnelde expertise op het gebied van digitalisering.

Daarnaast zetten we flink in op extra ondersteuning op het gebied van vakdidactische ondersteuning, hulp bij de executieve functies, coaching en extra ondersteuning voor het welzijn van de leerlingen.

Scholengemeenschap Were Di

www.weredi.nl

rector: Edward de Gier

opleidingen: vwo, havo, vmbo

locatie:

- Valkenswaard

“superleuk ... omdat je veel persoonlijke aandacht krijgt”

Toekomst in uitvoering! Dat houdt maatschappelijke oriëntatie in, persoonlijke betrokkenheid, kwaliteit en veiligheid. Leerlingen worden gestimuleerd zich breed te ontwikkelen, in regulier of leerlinggestuurd onderwijs. Were Di Drie biedt natuurlijk leren. In workshops, met experts binnen en buiten de school, met coaches en via eigen onderzoeken werken leerlingen aan uitdagende projecten. Invoering van natuurlijk leren op havo/vwo wordt voorbereid. Bij de Were Di Academy kunnen alle leerlingen kennismaken met de meest uiteenlopende sporten en culturele activiteiten.

Organisatie in ontwikkeling

- Samenwerking binnen teams
- Professionaliseringstraject van het management
- Ondersteuning en ontwikkeling didactische vaardigheden docenten
- Versterking communicatie intern en extern

Terugblik

Onderwijs in coronatijd

De noodzaak om medio maart 2020 plotsklaps en vrijwel onvoorbereid over te stappen van 'fysiek' onderwijs op 'afstandsonderwijs' heeft een enorme impuls aan de digitale vaardigheden van vrijwel alle betrokkenen gegeven. Veel docenten gaven op ingenieuze wijze aantrekkelijke, activerende online lessen. In de eerste euforie meenden we een goede oplossing voor langdurig gebruik gevonden te hebben, maar snel werd duidelijk dat de kracht van het medium beperkt is. Leerlingen leren het meeste in een sociale context, tijdens de ontmoeting met hun medeleerlingen en hun docenten.

Toen we in juni 2020 weer naar school mochten, bleken duidelijke verschillen in de vorderingen van leerlingen. Dat leidde tot 'maatwerk', een vorm van gepersonaliseerd leren waar de school steeds meer ervaring in op wil doen – en nu dus noodgedwongen deed. We verwachten dat online vergaderen en online lesgeven op de lange termijn een waardevolle aanvulling op ons arsenaal zal blijken te zijn.

Telefoonbeleid

Dat Were Di een van de eerste scholen was die iedere leerling verplichtte een laptop mee naar school te brengen, heeft de school een voorsprong gegeven die misschien ook wel remmend gewerkt heeft. De verplichting van een laptop in de les leidde bijna onvermijdelijk tot de acceptatie van mobiele telefoons op tafel, in de tas, in de broekzak en heel vaak: in de hand. Uiteindelijk riep het gebruik van mobieltjes een stevige discussie in de school op, waarbij leerlingen en ouders zich niet onbetuigd lieten. Er kwamen 'mobieltjeshotels' in de lokalen voor klas 1 tot en met 3 en sinds augustus ook voor klas 4.

Noodzakelijk onderhoud

2020 was niet het jaar om grootse en meeslepemde nieuwe plannen te starten. De aandacht ging immers vooral uit naar het primaire proces dat flink onder druk stond. Wel konden we de noodzakelijke vernieuwingen van de examencommissie bespreken en voorbereiden. Hetzelfde geldt voor het toetsbeleid; er was gegronde aanleiding om met elkaar in gesprek te gaan over de noodzaak van toetsen, de frequentie, uniformiteit en transparantie. En dat gesprek zal ook in 2021 en daarna nog gevoerd worden.

Teambuilding en –ontwikkeling

De school wil vooral werken in teams; dat is praktisch en organisatorisch gerealiseerd. In de praktijk blijkt dat teamleden elkaar nog niet zo goed kennen (bijvoorbeeld door de grootte van het team) en dat er nog wel eens in 'eilandjes' gedacht wordt. Samen één school worden, is misschien wel het belangrijkste voornemen van het schoolplan, waaraan nu uitvoering gegeven gaat worden. Een goede sfeer en professionele arbeidsomstandigheden zijn bevorderlijk voor de collegiale samenwerking. En daarnaast blijven de teams ook met elkaar in contact om in gezamenlijkheid de schoolbrede onderwijsvisie gestalte te (blijven) geven.

Scholengroep Het Plein

www.sghetplein.nl

rector: Corinne Sebregts

opleidingen: vwo, havo, mavo, vmbo en pro

locaties:

- Aloysius De Roosten, Eindhoven
- 't Antoon Schellenscollege, Eindhoven
- Helder havo/vwo, Eindhoven
- Praktijkschool Eindhoven, Eindhoven
- Sint-Joriscollege, Eindhoven
- Vakcollege Eindhoven, Eindhoven

Scholengroep Het Plein biedt in zes vestigingen in Eindhoven alle vormen van regulier voortgezet onderwijs.

Het handelen is gebaseerd op het morele kompas van de scholengroep. In iedere school is de leerling het hart van het onderwijs. We leren leerlingen om nu en in de toekomst actief bij te dragen aan de samenleving. We omarmen diversiteit en laten leerlingen hun drijfveren onderzoeken, talenten ontwikkelen en dromen waarmaken. De school is een kansrijke leer- en leefomgeving, waar we bouwen op de bijdragen van medewerkers, leerlingen en ouders.

Organisatie in ontwikkeling

- Visie ontwikkeld op herstructurering en aansturing van de scholengroep.
- Gestart met implementatie aansturing door leidinggevenden op persoonlijk leiderschap van alle medewerkers door coachend leiderschap en het bieden van meer professionele ruimte.
- Gestart met de herpositionering van Scholengroep Het Plein in het Eindhovense scholenveld, waarbij verandering van naam het voertuig is om onze boodschap te vertellen.
- Implementatie MS-Office365.
- Concretisering van bovenschoolse samenwerking op het gebied van onder meer Onderwijs en ICT (OICT), leerlingondersteuning, inclusie en leesbevordering.
- Extra aandacht voor verzuimpreventie, reflectiegesprekken en fysieke en sociale veiligheid voor medewerkers en leerlingen.

Terugblik

Scholengroep Het Plein in coronatijd

De coronacrisis en de maatregelen die vanuit de overheid vanaf maart 2020 zijn genomen om de verspreiding van het coronavirus te beperken, hebben ertoe geleid dat de scholen van SHP hun onderwijs meerdere keren hebben aangepast om de drie functies van onderwijs (kwalificatie, socialisatie en subjectificatie) gegeven de omstandigheden zo goed mogelijk te kunnen waarborgen. Voor iedere vestiging van SHP betekende dit dat er andere keuzes gemaakt werden. De vestigingen verschillen in doelgroep, onderwijsprogramma's en gebouwelijke mogelijkheden om volgens de RIVM-richtlijnen te werken. De centrale stafdiensten werkten voornamelijk vanuit huis en de implementatie van MS-Office 365 werd versneld uitgerold. De bekendmaking van de nieuwe naam en huisstijl van Scholengroep Het Plein als onderdeel van de herpositionering werd uitgesteld naar maart 2021. Ook de livegang van het vernieuwde centrale intranet en de nieuwe decentrale intranetomgevingen voor iedere school als toegangspoort naar SharePoint, werden uitgesteld tot januari 2021.

Aloysius De Roosten in coronatijd

Aloysius De Roosten (ADR) is een school voor vmbo-t met een determinatie onderbouw (K/G/T). De school is tijdens de eerste lockdown overgestapt op digitaal onderwijs en is daarna verder gegaan met hybride en online onderwijs. ADR is gehuisvest in een modern schoolgebouw waar de ventilatie op orde is, maar de lokalen zijn niet groot genoeg om de leerlingen onderling 1,5 meter afstand te laten houden. Om de examenklassen toch onderwijs te bieden met toepassing van de 1,5 meter maatregel zijn examenklassen verdeeld over twee lokalen. De docent pendelt tussen de groepen. De leerlingen in leerjaar 1, 2 en 3 krijgen online onderwijs. Docenten hebben intervisie en digitale collegiale visitatie om kennis te delen en zich gezamenlijk verder te bekwamen in het verzorgen van digitaal onderwijs.

Vanaf maart 2020 volgen kwetsbare leerlingen wel fysiek les op school. Voor alle leerlingen is ingezet op extra ondersteuning, die onder andere bestaat uit vakgerichte begeleiding en ondersteuning, leren leren en extra mentorgesprekken. Binnen de school zijn zorgen over leerlingen vanwege hun psychische gesteldheid door de aanhoudende lockdown.

't Antoon Schellenscollege in coronatijd

De leerlingen van het Antoon Schellenscollege (ASC) hebben slechts twee jaar de tijd om hun potentieel waar te maken en door te stromen naar de bovenbouw van een andere reguliere vmbo-school. De leerlingen van het ASC hebben allen een zware ondersteuningsbehoefte, waardoor de zorg om deze leerlingen door de lockdown extra groot is.

Veel leerlingen hebben een gebrekkige beheersing van executive vaardigheden (zoals plannen, aanpakgedrag, en structureren), waardoor het voor hen moeilijk is om het onderwijs digitaal te volgen. Deze leerlingen moesten juist in de schoolse context het gedrag leren dat past bij een onderwijssetting, zoals het omgaan met een prikkelrijke omgeving. De lockdown was voor hen zeer nadelig. De mentoren hielden zeer intensief contact met de leerlingen en de extra kwetsbare leerlingen konden – binnen de maatregelen – steeds naar school komen.

Helder havo/vwo in coronatijd

Als één van de weinige scholen was Helder havo/vwo (HHV) al gericht op het inzetten van digitale leermiddelen voordat de coronacrisis uitbrak. De eerste lockdown in maart 2020 betekende voor HHV een vlotte overstap naar volledig digitaal werken. De school heeft echter toch wat tijd nodig gehad om de juiste manier van werken te vinden. De ouders en leerlingen zijn steeds om feedback gevraagd en er zijn activiteiten georganiseerd die de socialiserende functie van het onderwijs versterken. Zo is er regelmatig een digitale nieuwsbrief uitgestuurd om de verbinding met de school als vertrouwde sociale omgeving te behouden. Hoewel de ouder- en leerlingtevredenheid over het onderwijs tijdens de lockdown op HHV goed was, had de school in toenemende mate zorgen over de psychische gesteldheid van de leerlingen als gevolg van de aanhoudende lockdown. Internaliserende problematiek als depressiviteit en gevoelens van eenzaamheid kwamen steeds meer voor.

Praktijkschool Eindhoven in coronatijd

De leerlingen van Praktijkschool Eindhoven (PSE) volgen veel praktijkgericht onderwijs. De praktijkvakken zijn moeilijk digitaal vorm te geven. PSE heeft gezocht naar alternatieven door leerlingen thuisopdrachten te geven en de controle en bespreking daarvan via de digitale middelen vorm te geven. PSE constateerde dat leerlingen en hun ouders zich in korte tijd digitale vaardigheden hebben eigen gemaakt. Zo gebruikten meer ouders Magister dan voor de coronacrisis.

De begeleiding van de leerlingen door mentoren was zeer intensief. De mentoren hadden dagelijks contact met leerlingen en ondernamen direct actie als zij het gevoel hadden dat ze een leerling 'kwijtraakten'. Sinds de beslissing van de overheid om het praktijkonderwijs open te houden maar wel 1,5 meter onderling afstand te eisen, konden niet alle leerlingen tegelijkertijd naar school. De school werkte daarom met halve groepen, halve dagen op school aanwezig. Het is PSE gelukt om – voor zover de stages toegestaan waren – vrijwel alle leerlingen op stage te laten gaan en te laten uitstromen naar arbeid als het uitstroomprofiel dat aangaf.

Sint-Joriscollege in coronatijd

Het Sint-Joriscollege (SJC) heeft door het grote aantal leerlingen en de complexiteit van het onderwijs een omvangrijke verandering in het onderwijs ondergaan. Alle docenten zijn overgegaan op digitaal onderwijs waarbij de structuur van begeleiding door coaches direct waardevol bleek. De coaches hebben intensief contact met de leerlingen.

Het SJC heeft er - na eerste experimenten met het online realiseren van de volledige lesduur - voor gekozen om de lesduur voor instructie te bekorten, zodat de leerlingen zich kortere tijd concentreren op de lesstof en daarna tijd hebben voor de verwerking.

In het SJC wordt binnen de Topsportafdeling al enige jaren afstandsonderwijs gegeven om leerlingen de mogelijkheid te geven topsport en onderwijs te combineren. De kennis en ervaring die daarmee is opgedaan, kwam goed van pas.

De school heeft geïnvesteerd in het hanteren van een planningsprogramma voor onderwijsorganisaties, waarbij leerlingen keuzes konden maken uit te volgen lessen. Zij mochten ook kiezen bij wie zij de lessen volgden. Dat gaf soms bijzondere combinaties, bijvoorbeeld als een bovenbouwleerling lessen van een onderbouwdocent wilde volgen. Een positief neveneffect is dat docenten hierdoor elkaars lesprogramma's goed leren kennen. Dit kwam de coherentie van het onderwijsaanbod ten goede.

Vakcollege Eindhoven in coronatijd

De populatie leerlingen van Vakcollege Eindhoven (VCE) vraagt bijzondere aandacht. De leerlingen hebben een basis- of kaderniveau, maar voor veel van hen is dat een pittige cognitieve belasting. Daarnaast zijn veel leerlingen kwetsbaar, onder andere door hun thuissituatie. Voor de praktijklessen geldt dat deze moeilijk online zijn vorm te geven. Aan een auto sleutelen of een muurtje metselen, gaat niet digitaal. Theoretische vakken zijn beter online vorm te geven, maar voor die vakken is de motivatie over het algemeen niet hoog. Vakcollege Eindhoven heeft dan ook een sterke voorkeur voor fysiek onderwijs.

Voor VCE is er nog een extra lastige situatie, omdat de praktijkexamens gespreid zijn over het schooljaar en in leerjaar 3 starten. Daardoor betekenden de steeds wisselende maatregelen (strenger en dan weer versoepeling) voor Vakcollege Eindhoven dat er steeds moest worden aangepast, omdat het examen van de leerlingen geen gevaar mocht lopen.

En verder...

Is het ArbeidsToeleidingsCentrum (ATC) van Praktijkschool Eindhoven verhuisd naar een nieuwe locatie op bedrijventerrein ESP in Eindhoven.

Sint-Janslyceum

www.sjl.nl

rector: Jean Wiertz

opleidingen: vwo, havo, mavo

locatie:

- 's-Hertogenbosch

Een beetje apart en vooral heel goed...

De 10 van het Sint-Jans

1. Creatieve school
2. Verbonden met en dichtbij de stad Den Bosch
3. Groene en gezonde omgeving
4. Gelegen in een veilige buurt
5. Goede bereikbaarheid
6. Uitstekende examenresultaten
7. Beproefd onderwijs
8. Leuke studiereizen
9. Ambitieuze leercultuur
10. Uitstekende sportfaciliteiten: eigen sportvelden en een mooie sporthal

Organisatie in ontwikkeling

- In nauwe samenwerking met bedrijfsleven, gemeente en Bossche onderwijsinstellingen wordt gewerkt aan een ambitieus plan rond gezonde leefstijl en duurzaamheid.
- De kunstvakken worden geïntegreerd en krijgen een stevigere positie in school.
- Het onderwijs wordt nóg nadrukkelijker leerlinggericht. Leerlingen worden meer betrokken bij de processen in de school.

Terugblik

- In de coronatijd is het gelukt om goed onderwijs te blijven geven door een enorme digitaliseringsslag te maken. Leerlingen, ouders en docenten zijn positief over de verworvenheden en willen deze in de toekomst voor een deel blijven inzetten.
- Er zijn aanpassingen in de lessentabel gedaan om meer flexibiliteit in de lesroosters mogelijk te maken. Dit is noodzakelijk om de ambities uit ons schoolplan te kunnen verwezenlijken.
- Er heeft een audit plaatsgevonden met betrekking tot het eindexamen en het PTA. De resultaten waren positief en de genoemde verbeterpunten worden opgepakt.
- Er zijn werkgroepen opgestart rond gezonde voeding (Jumbo Experience) en duurzaamheid.
- De leerlingenraad is weer een actieve club geworden met vertegenwoordiging vanuit alle afdelingen en leerjaren.

Sondervick College

www.sondervick.nl

rector: Monique van Roosmalen

opleidingen: vwo, havo, mavo, vmbo

locatie:

- Veldhoven

Het Sondervick College is een school voor vmbo basis/kader, mavo, havo en vwo. Prachtig gelegen op de Kempen Campus in Veldhoven. Iedere leerling heeft een eigen gebouw als uitvalsbasis. Dat is fijn, want dat voelt veilig en vertrouwd. Zo hebben onze leerlingen de voordelen en faciliteiten van een grote school, maar ervaren ze de gemoedelijke sfeer van een kleine school.

Meer dan goed onderwijs

Organisatie in ontwikkeling

- Meer dan goed onderwijs
- Ondernemend groeien
- Wereldburgerschap tussen Brainport en De Kempen

Terugblik

Schoolplan

Steeds beter worden. Dat is waar we naar streven op het Sondervick College. Met elkaar, voor elkaar, door elkaar. In ons schoolplan beschrijven we hoe we dat gaan doen. Het schoolplan is vastgesteld voor de periode 2020-2024 en ging in op 1 november 2020. In het schoolplan staan de kernwaarden ambitieus, verantwoordelijkheid, verbinding en vertrouwen centraal. De komende jaren werken we aan drie strategische thema's:

- Meer dan goed onderwijs
- Ondernemend groeien
- Wereldburgerschap tussen Brainport en De Kempen

In een korte [animatie](#) is het schoolplan samengevat.

Onderwijs in coronatijd

We bieden al enkele jaren laptoponderwijs aan. Dit heeft ons veel voordeel opgeleverd bij het aanbieden van onderwijs op afstand. Er kon snel geschakeld worden, waardoor de lessen online konden worden gegeven. Uit een onderzoek onder onze leerlingen kwam naar voren dat ze tevreden zijn met de online lessen. Maar dat ze het contact met docenten en klasgenoten wel echt missen. Ook wij misten onze leerlingen enorm en stuurden ze daarom deze [online videoboodschap](#).

Brainportschool

In 2020 ontvingen we, na een uitgebreide audit, het predicaat Brainport School. Een Brainport School staat voor het aanbieden van onderwijs dat leerlingen voorbereidt op de wereld van morgen, waarin een lerend leven essentieel is. Als Brainport School werken we intensief samen met bedrijven in de regio om zo bij jongeren een onderzoekende en ondernemende houding aan te leren.

Nieuw op het Sondervick

In schooljaar 2020-2021 startten we met een tweetalige mavo. Ook werd er een sportklas gestart; een groep leerlingen die na hun reguliere lessen samen sporten. We hebben al enkele jaren een fanatiek First Lego League team. Dit jaar kregen zij voor het eerst les van een hybride docent die werkzaam is bij ASML.

Theresialyceum

www.theresialyceum.nl

rector: Cisca Zweers (Tomas Oudejans tot februari 2020)

opleidingen: vwo, havo

locatie:

- Tilburg

Leerling die verantwoordelijk wordt voor zichzelf en anderen

Respectvol omgaan met elkaar is de basis voor een goed, plezierig en veilig werk- en leerklimaat. Centraal staat het leveren van inspanningen gericht op studiesucces. Sfeer en resultaten gaan hand in hand en daarom is er ook tijd voor ontspanning en voor de ontwikkeling van de leerling als mens.

De rijke traditie en historie van de school is nog steeds van invloed op de cultuur. Voorbeelden hiervan zijn de belangstelling voor kunst en cultuur, de waarde(n)-gerichtheid, de zorg en begeleiding en het open en respectvol schoolklimaat.

Het Theresialyceum is cultuur- en begaafdheids- profielschool. De school heeft een speciaal programma voor hoogbegaafde leerlingen. De verlengde brugperiode geeft leerlingen de kans de keuze voor havo of vwo tot ver in het derde jaar uit te stellen.

De school probeert een pedagogisch-didactisch klimaat te creëren dat de leerlingen uitdaagt een zo hoog mogelijk niveau te bereiken. Er wordt zo nodig in ruime mate hulp geboden en leerlingen die meer aan kunnen worden gestimuleerd extra vakken in hun programma op te nemen. Een evenwichtige balans is daarbij van belang.

Organisatie in ontwikkeling

- Met het plan 'Theresia durft te dromen, durft te doen' wordt uitdagend onderwijs ontwikkeld. Er worden momenteel geen grote nieuwe wijzigingen aangebracht zodat collega's in het nieuwe systeem nieuwe routines kunnen opbouwen.
- De uitkomsten van het medewerkerstevredenheidsonderzoek hebben onder andere geresulteerd in een scholing van de schoolleiding voor de ontwikkeling van waarderend leiderschap. Van hieruit is, onder alle gremia in de school, bijvoorbeeld een waarderend onderzoek gestart, naar welke koers de school wil vastleggen in het nieuwe schoolplan. Een en ander is terug te vinden in het waarderende gesprek.

Terugblik

Corona

Een groot gedeelte van het jaar werd gedomineerd door Corona en de daaruit voortvloeiende maatregelen. Nadat sluiting van de scholen in maart een feit was werd er, vanuit dat ene doel: het onderwijs aan leerlingen zo goed mogelijk doorgang laten vinden, eensgezind gewerkt aan het online-onderwijs. De onderlinge samenwerking en kennisdeling zorgde voor een steeds professionelere aanpak van het online-onderwijs. Ook in het hybride lesgeven, je les die je aan leerlingen fysiek geeft streamen voor de leerlingen thuis, werden docenten meer en meer bedreven.

Natuurkunde

De vaksectie natuurkunde ondernam verdere stappen in het maximaliseren van de zelfstandigheid van leerlingen en het formatief handelen van de docent. De resultaten in de bovenbouw lijken te verbeteren ten opzichte van de resultaten die gehaald werden in voorgaande jaren. Het door de periodes heen formatief toetsen met een summatieve toets aan het eind van het schooljaar, zoals dat in de bovenbouw gebeurde, is uitgebreid naar de onderbouw.

Van Maerlantlyceum

www.vanmaerlantlyceum.nl

rector: Emmeken van der Heijden

opleidingen: havo, atheneum, gymnasium

locatie:

- Eindhoven

Sophie Aulbers en Aimée Mulderije behaalden in 2020 de tweede prijs in de KNAW-onderwijsprijzen met hun profielwerkstuk 'Horen zonder oren'.

Het Van Maerlantlyceum is van oudsher een school waar de mens en zijn verbinding met anderen centraal staat. Op school wordt samengeleefd en samen geleerd, met respect voor diversiteit en de eigenheid van leerlingen. Iedereen kan zichzelf zijn op het Van Maerlantlyceum.

De school profileert zich duidelijk op het gebied van technologie, ondernemerschap en creativiteit. Het Van Maerlantlyceum staat bekend om zijn muziekavonden, poëziewedstrijden en debatcultuur.

De school heeft leerlingbegeleiding hoog in het vaandel staan. Er is extra begeleiding voor leerlingen die dat nodig hebben. Ook biedt de school uitdaging aan getalenteerde leerlingen. De school biedt daarvoor Plato-onderwijs, kunst- en bèta-ateliers, Cambridge Engels en individuele trajecten in de bovenbouw. Alle leerlingen op het Van Maerlantlyceum kunnen optimaal profiteren van het onderwijsaanbod.

Organisatie in ontwikkeling

- Het Van Maerlantlyceum heeft in 2020 het schoolplan 'Bij ons kun je gewoon jezelf zijn' vastgesteld met drie strategische thema's voor de komende vier jaar: maatwerk, leercultuur en relatie met de omgeving.
- De school heeft een nieuwe locatie in gebruik genomen aan de Jan Luikenstraat. Deze locatie maakt het mogelijk in coronatijd het onderwijs te continueren en biedt perspectief als eventuele tijdelijke huisvesting bij de vernieuwbouw.
- De plannen voor de vernieuwbouw zijn in een vergevorderd stadium. Het ontwerp voor de nieuwe school is gereed. September 2023 trekt de school in een vernieuwd gebouw.

Terugblik

Onderwijsvernieuwing

Het Van Maerlantlyceum was als een van de eerste scholen om naar online onderwijs tijdens de schoolsluiting. De school heeft vervolgens uitdrukkelijk gewerkt aan onderwijsontwikkeling: de leercultuur is positief beïnvloed door de invoering van formatief evalueren. Tijdens de coronatijd heeft de school zich gemanifesteerd als een professionele organisatie die met duidelijke communicatie en gedurfde besluiten het onderwijs heeft weten te continueren en aan te passen aan de steeds veranderende omstandigheden.

Varendonck College

www.varendonck.nl

rector: Irma van Nieuwenhuijsen
opleidingen: vwo, havo, vmbo, pro
locaties:

- Asten
- Someren

Het Varendonck College bouwt aan de toekomst

Het Varendonck College is een echte streekschool in de regio Asten-Someren en biedt kwaliteitsrijk onderwijs met een gedegen leerlingbegeleiding. De school voelt zich onderdeel van de regio en werkt samen met diverse partners. Leerlingen worden gestimuleerd hun talenten te ontdekken en te benutten. Het Varendonck College staat in een krimpregio en gaat in deze situatie volop de uitdaging aan om thuisnabij en passend onderwijs voor iedere leerling in de regio vorm te geven.

Organisatie in ontwikkeling

- Met 'Grensverleggend Varendonck' wordt hard gewerkt aan de ontwikkeling van onderwijs voor de 21e eeuw.
- In Asten ons is nieuwe gebouw bijna klaar. Het biedt alle mogelijkheden voor flexibel onderwijs van de toekomst.
- In Someren is de financiering voor een grote verbouwing rond. In 2021 gaan we ontwerpen, in 2022 bouwen en in 2023 zitten alle richtingen vmbo en het praktijkonderwijs in een gebouw.

Terugblik

Grensverleggend Varendonck

Het Varendonck College heeft zich 2020 als lerende organisatie laten zien. Hoewel de krimp in al zijn hevigheid toeslaat, kiezen we altijd voor de onderwijskundige invalshoek als we het over de toekomst van onze school hebben. We hebben namelijk een belangrijke opdracht: voor alle kinderen in onze regio thuisnabij voortgezet onderwijs vormgeven. Ook als de regio krimpt. Dat onderwijs moet onze leerlingen voorbereiden op hun toekomst. Die toekomst is ongewis en vraagt om zelfstandige, verantwoordelijke, betrokken burgers die hun eigen keuzes kunnen maken. De krimp vraagt van ons inventiviteit en flexibiliteit in de vormgeving van ons onderwijs. Daar werken we met de hele organisatie hard aan, altijd vanuit de combinatie gezonde bedrijfsvoering en vernieuwend onderwijs. Zodat we het geld aan de goede dingen besteden.

Corona

In de coronatijd stond ons digitale onderwijs in een paar dagen. Vanuit een strakke crisisorganisatie hebben we ervoor gezorgd dat alle leerlingen iedere dag les hadden en we hadden al onze leerlingen in beeld. De processen tijdens de lockdown hebben we geregeld bij alle doelgroepen (leerlingen, ouders, collega's) geëvalueerd om van te leren. We zijn trots op de manier waarop we het onderwijs hebben vormgegeven in deze moeilijke tijd.

Flexibiliteit in het onderwijs

Het Varendonck bouwt ook letterlijk aan goed onderwijs. In Asten liep in 2020 een grote verbouwing die door de coronacrisis versneld kon worden afgerond. De nieuwe onderwijs- en werkruimten geven alle mogelijkheden voor flexibiliteit in het onderwijs. Zo zijn er verschillende soorten ruimtes om te leren, te werken en te overleggen waardoor er echt verschil tussen leerlingen gemaakt kan worden. Diezelfde flexibiliteit hebben we nagestreefd in de personeelswerkruimtes. Er zijn geen persoonsgebonden kantoren meer, maar verschillende zones (rumoer-ruis-rust) waarvan iedereen gebruik mag maken. Dit gebruik van de ruimte nodigt meer uit tot samenwerking en ontmoeting.

Verbouwing in Someren

In 2020 is de gemeenteraad van Someren akkoord gegaan met de financiering van een grote verbouwing van Kanaalstraat 14, ons huidige hoofdgebouw van het vmbo. Daardoor kunnen we Kanaalstraat 12 afstoten, nieuwe praktijkruimtes maken op Kanaalstraat 14 en zo het aantal vierkante meters passend maken voor een kleiner aantal leerlingen. Deze verbouwing maakt het mogelijk om het vmbo een nieuw gezicht te geven. Met name voor de technische richtingen geeft dat veel kansen. We gaan ontwerpen in 2021, bouwen in 2022 en in 2023 is het nieuwe Varendonck College in Someren klaar.

Zwijsen College

www.zwijsencollege.nl

rector VO Veghel: Anita O'Connor

opleidingen: vwo, havo

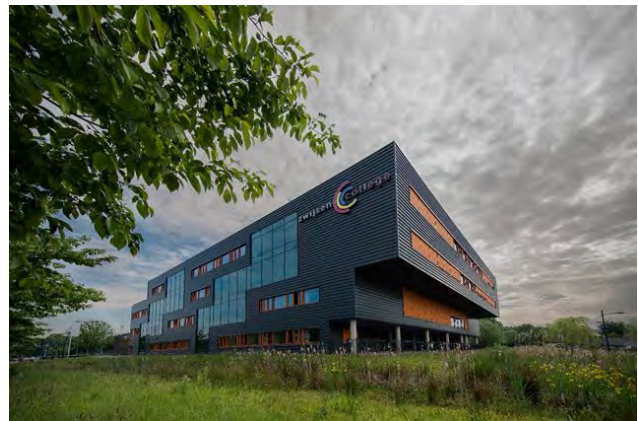
locatie:

- Veghel

Onderwijs op maat, ook in coronatijd!

Het Zwijzen College Veghel is een scholengemeenschap voor havo, vwo en Fast Lane vwo+. Dagelijks bezoeken bijna 1500 leerlingen uit Veghel en omstreken de school. De school ziet het als haar taak om de burger van de toekomst optimaal voor te bereiden op de samenleving. Er wordt een gemeenschap gecreëerd waarin het normaal is er voor elkaar te zijn. De school schept een inspirerende en stimulerende leeromgeving waarin leerlingen en medewerkers worden uitgedaagd het beste in zichzelf naar boven te halen. Een plek waar leerlingen zich cognitief en sociaal kunnen en willen ontwikkelen.

Organisatie in ontwikkeling

- Verdergaande inhoudelijke samenwerking binnen VO Veghel
- Efficiency van de ondersteunende processen binnen VO Veghel met behoud van kwaliteit
- Verder doorvoeren van een matrixorganisatie

Terugblik

Herziening onderwijstijd

Op het Zwijzen denken leerlingen mee na over hun eigen leerroute. Eigen keuzes voor verbredende en verdiepende modules en begeleiding hierin zijn cruciaal. Er is, naar aanleiding van het feit dat de scholen (gedeeltelijk) dicht waren in het voorjaar van 2020, gekozen voor een nog meer flexibele invulling van de ruimte die gecreëerd was voor verbredende en verdiepende modules. Er kon meer gekozen worden voor ondersteuningslessen en herhalingsmodules, waar volop gebruik van is gemaakt. Zo was er bij uitstek maatwerk mogelijk. Voor leerlingen die meer uitdaging zochten, zijn er extra opdrachten ontwikkeld waaraan zij werken in het studeercentrum. Met meer keuzeruimte voor leerlingen verandert de rol van de mentor meer in die van coach. Hoe help je je leerlingen bij het maken van de juiste keuzes? En daarmee is de zesde rol van de leraar van Martie Slooter toegevoegd aan het instrumentarium van de Zwijzen leraar dit jaar, zoals beschreven in het schoolplan.

De matrixorganisatie

Het VO Veghel in het algemeen en het Zwijzen College in het bijzonder kenmerkt zich door een organisatiestructuur die een matrixorganisatie genoemd kan worden. Alles wat met de pedagogisch-didactische ontwikkeling en begeleiding van leerlingen te maken heeft is in handen van teams van leraren, terwijl diezelfde leraren zich vanuit hun rol in hun vakgroep bezig houden

met vakinhoud en vakdidactiek. Op deze manier worden verantwoordelijkheden verdeeld en ontstaat een wisselwerking die een zeer positieve invloed heeft op de cultuur die steeds meer professioneel genoemd mag worden. Leraren vullen elkaar aan waardoor een prima onderwijskwaliteit geleverd wordt in de brede zin van het woord. Dit wordt bevestigd door de waardering goed die de onderwijsinspectie voor alle afdelingen heeft toegekend.

Onderwijs in coronatijd

Dat de korte lijntjes die kenmerkend zijn voor een matrixorganisatie voordelen hebben in coronatijd bleek tijdens de plotselinge uitdagingen waarvoor het voortgezet onderwijs kwam te staan in 2020 en daarna. De snelle inzet van verschillende eigen expertises bij de overstap van fysiek naar volledig online onderwijs en vervolgens hybride onderwijs, zorgde in een mum van tijd voor een goede invulling. Effectieve facilitaire en IT diensten zijn daarbij onmisbaar gebleken. Alles kwam in een zesde versnelling en hetgeen we in een jaar tijd geleerd hebben gaat nog ver in de toekomst z'n vruchten afwerpen. Dat deze coronatijd ook veel creativiteit genereert bleek in de maand juni. Alle gediplomeerden hebben, toch fysiek, in kleine kring prachtig hun diploma uitgereikt gekregen.